

**Περιγράμματα μαθημάτων Προπτυχιακού
Προγράμματος Σπουδών Τμήματος Ιστορίας
και Αρχαιολογίας | Ακαδημαϊκό έτος 2025-26**

Π2.2.1 Περιγράμματα μαθημάτων χειμερινού εξαμήνου 2025-26

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΙΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ404	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Αρχαία Ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS+)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?areaid=core_course-course&q=%CE%91%CE%99%CE%A3-404		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένεται ότι θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες περιλαμβάνουν:

- τη διαμόρφωση μιας κοινής βάσης αναφοράς σχετικά με το ιστορικό πλαίσιο που

καλύπτει η αρχαία ιστορία και με τις ιδιαιτερότητές του (έκταση, τρόπους μέτρησης χρόνου, διαθέσιμες πηγές, τρόπους εντοπισμού και επεξεργασίας των πηγών). • την εξοικείωση με τις ιστορικές περιόδους που εμπίπτουν στην αρχαιότητα: από τη γέννηση των πόλεων μέχρι την ύστερη αρχαιότητα, • την παρακολούθηση του πώς ανιχνεύονται ψήγματα της αρχαιότητας στις σύγχρονες ιστορικές πραγματικότητες, • τη μύηση στους τόπους και στους τρόπους της έρευνας, • την κατανόηση των κατηγοριών των διαθέσιμων αρχαίων τεκμηρίων, των λεγόμενων βοηθητικών επιστημών της αρχαίας ιστορίας και του τρόπου αξιοποίησής τους για τη συναγωγή ιστορικής γνώσης, • την εξοικείωση με τις ευρύτερες θεματικές που απασχολούν σήμερα την αρχαία ιστορία, • την εξέταση των διαθέσιμων πηγών, τον προβληματισμό πάνω στον τρόπο που αξιοποιήθηκαν οι διαθέσιμες πηγές από τη σύγχρονη βιβλιογραφία και την εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία, • την απόκτηση γνώσεων και την εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των αρχαίων κρατών μέχρι την ύστερη αρχαιότητα, • την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς ενθαρρύνονται να αξιολογήσουν και να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;. <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της εισαγωγικής αυτής παράδοσης αποτελεί η παρουσίαση της διαδικασίας, μέσα από την οποία ο επιστήμονας ιστορικός εντοπίζει, αξιολογεί και επεξεργάζεται τα αποτυπώματα των αρχαίων πολιτισμών της Μεσογείου από τη γέννηση των αρχαίων πόλεων-κρατών μέχρι την ύστερη αρχαιότητα, προκειμένου να διαμορφώσει μια λογικά οργανωμένη και τεκμηριωμένη ιστορική σύνθεση. Ειδικότερα το μάθημα αποσκοπεί να επισημάνει τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η μελέτη της αρχαιότητας ως προς τους τόπους, τους χρόνους και το αντίκτυπο της δράσης συγκεκριμένων γεγονότων, προσώπων και θεσμών. Επιχειρείται μια σύντομη επισκόπηση των βασικών ιστορικών σταθμών αυτής της διαδρομής, αναλύονται τεκμήρια που καλύπτουν όλο το φάσμα των αρχαίων πηγών, παρουσιάζονται σύντομα οι βοηθητικές ιστορικές επιστήμες (επιγραφική, νομισματική, παπυρολογία, ιστορική τοπογραφία) και δειγματοληπτικά συζητώνται

οι διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις κατά τη μελέτη και συγγραφή της ιστορίας στην αρχαιότητα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Μελέτη και ανάλυση αρχαίων πηγών Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 67 ώρες 16 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση: μία ερώτηση μεθοδολογίας/χρήσης πηγών (σύντομης απάντησης), μία ιστορική ερώτηση (ανάπτυξη δοκιμίου) και μία ανάλυση αρχαίας πηγής. Οι ερωτήσεις μπορούν να περιλαμβάνουν περισσότερα υποερωτήματα, και δυνατότητες επιλογής. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και για τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Η γλώσσα της αξιολόγησης είναι η ελληνική. Οι φοιτητές/τριες ERASMUS+ καταθέτουν δύο γραπτές εργασίες επιλεγμένες από έναν κατάλογο γενικών θεμάτων, αφού συμβουλευτούν σχετική (αγγλόφωνη) βιβλιογραφία.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

- Τζον Μπάροου, *Μια ιστορία των ιστοριών*, μτφρ. Α. Γολέμη, Αθήνα, Τόπος, 2007
 - Α. Λιάκος, *Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία*, Αθήνα, Πόλις, 2010
 - Ζακ Λε Γκοφ-Πιερ Νορά, *Το έργο της ιστορίας*, 3 τόμοι, μτφρ. Κλ. Μητσοτάκη, Αθήνα, Κέδρος, 1988
 - *Πίκουλας, Γ. 2012, Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ιστορία και Αρχαιογνωσία (Αθήνα: Καρδαμίτσα)
 - *Schuller, W. 2006, Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας από την Κρητομυκηναϊκή εποχή ως το τέλος των κλασικών χρόνων (Αθήνα: MIET)
 - Beard, M. 2025. SPQR. Ιστορία της αρχαίας Ρώμης (Αθήνα Αλεξάνδρεια)
- ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ ΩΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
- Woodhead, A.G. 1981. *The study of Greek inscriptions*, 2η έκδ. (Cambridge)

- Guarducci, M., 1969. *Epigrafia greca*, τόμ. I-IV, (Roma)
 - Guarducci, M., 2009. *Ελληνική επιγραφική* (Αθήνα: MIET)
 - Ghinatti, 1998. *Profilo di epigrafia greca* (Rubettino)
 - Οικονομάκη, Ν. & Τζιφόπουλος, Γ. 2015. *Σημειώσεις ελληνικής επιγραφικής* (Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας)
 - *Nouveau choix d'inscriptions grecques* (Paris 2005)
- ΑΡΧΑΪΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
- Boardman, J., Griffin, J. & Murray, O. (επιμ.), 1986. *The Oxford history of the classical world* (Cambridge: University Press)
 - Davies, J.K., 2014. *Η δημοκρατία και η κλασική Ελλάδα* (Θεσσαλονίκη: Βάνιας)
 - * Hall, Jonathan, 2007. *A history of the archaic Greek world, 1200-479 BC*, (Malden, Mass.: Blackwell)
 - *Hall, J.M., 2013. *Αρχαία Ελληνική Ιστορία, Η αρχαϊκή περίοδος (1200-479 π.Χ.)*, μτφ. Ι. Ξυδόπουλος (Θεσσαλονίκη: Ζήτη)
 - Hall, Jonathan, 2007. *A history of the archaic Greek world, 1200-479 BC*, (Malden, Mass.: Blackwell)
 - *Hornblower, Simon, 20023.. *The Greek World, 479-323 BC*, (Routledge History of the Ancient World, London: Routledge)
 - Mossé, C. – Schnapp-Gourbeillon, A., 2005. *Επίτομη Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας (2000 – 31 π.Χ.)* (Αθήνα: Παπαδήμας)
 - *Murray, O. 1993. *Early Greece, second edition*, (Cambridge, MA: Cambridge University Press)
 - Orrieux, Claude & Schmitt Pantel, Pauline, 1999. *A history of Ancient Greece*, (Oxford: Blackwell)
 - Orrieux, C. – Schmitt Pantel, P. 2018. *Αρχαία ελληνική ιστορία, μετ. Α. Σταθάκη* (Αθήνα: Gutenberg)
 - Osborne, R. (ed.) 2000. *Classical Greece, 500-323*, Oxford 2000 (στη σειρά Short Oxford History of Europe)
 - *Osborne, R. 2000. *Η γένεση της Ελλάδας, 1200-479 π.Χ.* (Αθήνα: Οδυσσέας)
 - *Osborne, R., 2011. *Αρχαία Ελληνική Ιστορία* (Θεσσαλονίκη: University Studio Press)
 - *Murray, O. 1993. *Early Greece, 1980 [second edition]* (Cambridge, MA: Harvard University Press)
 - Pomeroy, S.B., Burstein, S., Donlan, W., Tolbert Roberts, J., Tandy, D.W., Tsouvala, G. (edd.) 2023. *Συνοπτική ιστορία της αρχαίας Ελλάδας, Πολιτική, Κοινωνία και Πολιτισμός, 4η Έκδοση* (Αθήνα: Καρδαμίτσα).
 - * Powell, Anton, *Athens and Sparta: constructing Greek political and social history from 478 BC*, (London / N.York: Routledge, 1988)
 - Roller, D. W. 2023. *Αρχαία Γεωγραφία, Η ανακάλυψη του κόσμου στην κλασική Ελλάδα και τη Ρώμη* (Θεσσαλονίκη: University Studio Press)
 - *Rhodes, P.J., 2006., *A history of the Classical Greek world* (Oxford: University Press)
 - *Schuller, W., *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας από την Κρητομυκηναϊκή εποχή ως το τέλος των κλασικών χρόνων* (Αθήνα: MIET, 2006)
 - *The Cambridge Ancient History (CAH)2, vol. III, 1982: The expansion of the Greek world; eighth to sixth centuries BC* (Cambridge: University Press)
 - vol. IV: *Persia, Greece and the western Mediterranean c.525-479 BC*, (Cambridge: University Press, 1988)
 - vol. V: *The fifth century BC*, (Cambridge: University Press, 1992)
 - vol. VI: *The fourth century BC*. (Cambridge: University Press, 1994)
- ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
- Erskine, A. (επιμ.), 2003. *A Companion to the Hellenistic World* (London: Blackwell)
 - Gehrke, H.-J. 2001. *Ιστορία του Ελληνιστικού Κόσμου* (Αθήνα: MIET, 2001)
 - Lénêque, P. 2003. *Ο ελληνιστικός κόσμος* (Αθήνα: Μεταίχμιο)
 - *The Cambridge Companion to the Hellenistic World*, 2006. (Cambridge: University Press)
 - *The Cambridge Ancient History, τόμ. VII.1, The Hellenistic World 1991*. (Cambridge)
 - Shipley, G. 2000. *The Greek World After Alexander* (London – N.York: Routledge)
 - Walbank, F. 1991. *Ο Ελληνιστικός κόσμος* (Θεσσαλονίκη: Βάνιας)

- *Χανιώτης, Άγ. 2023, Η εποχή των κατακτήσεων (Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης).
- ΑΡΧΑΙΑ ΡΩΜΗ
- Alföldi, G. 2002, Ιστορία της Ρωμαϊκής Κοινωνίας (Αθήνα: ΜΙΕΤ).
 - Beard, M. 2017. SPQR. Ιστορία της αρχαίας Ρώμης (Αθήνα: Αλεξάνδρεια).
 - Cameron, A. 2000. Η Ύστερη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (Αθήνα: Καρδαμίτσα), κεφ. ΙΙΙ, σελ. 60-84.
 - Champion, C. (επιμ.), 2008. Roman Imperialism, Readings and Sources, Sixth Edition (London: Blackwell).
 - Galinsky, K. (ed.), 2007. The Cambridge Companion to the Age of Augustus (Cambridge: University Press, ανατ.)
 - Garnsey, P. – Saller, P 1995.. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, Οικονομία, Κοινωνία και Πολιτισμός (Ηράκλειο: ΠΕΚ).
 - *Le Glay, M. – Voisin, J.-L. - Le Bohec, Y., 2005. A History of Rome, Third Edition (London: Blackwell).
 - MacKay, C., 2007. Αρχαία Ρώμη, Στρατιωτική και Πολιτική Ιστορία (Αθήνα: Παπαδήμας), σελ. 243-478.
 - Potter, D.S. (επιμ.) 2005. The Roman Empire at Bay, AD 180-395 (London: Routledge, ανατ.).
 - Potter, D.S. (επιμ.), 2006. A Companion to the Roman Empire (London: Blackwell).
 - Goodman, M. 1997. The Roman World, 44 BC – AD 180 (London: Routledge).
 - *Χανιώτης, Άγ. 2023, Η εποχή των κατακτήσεων (Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης)._

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ 516	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο ή μεγαλύτερα
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και			
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6341

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης, της λειτουργίας και των κοινωνικοπολιτικών ρόλων των θεσμικών μορφών στον αρχαίο κόσμο
- η καλλιέργεια της ικανότητας των φοιτητών να ερμηνεύουν τη θεσμική αλλαγή σε

συνάρτηση με τις ιστορικές συνθήκες και τις ιδεολογικές μετατοπίσεις.

- η ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης και των δεξιοτήτων ανάλυσης, σύνθεσης και συγκριτικής θεώρησης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση

κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα «Θεσμοί των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων» εξετάζει την οργάνωση, τη λειτουργία και την εξέλιξη των πολιτικών, κοινωνικών και διοικητικών θεσμών του ελληνικού κόσμου από τον 5ο έως τον 1ο αι. π.Χ. Ειδικότερα, επικεντρώνεται στη μελέτη των πολιτευμάτων των πόλεων-κρατών, με έμφαση στην αθηναϊκή δημοκρατία και τη σπαρτιατική πολιτεία, καθώς και στις μεταβολές που επέφερε η ελληνιστική εποχή υπό την επίδραση των μοναρχικών συστημάτων.

Μέσα από ανάλυση πηγών, επιγραφών και αρχαίων κειμένων, οι φοιτητές καλούνται να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι θεσμοί αυτοί αντανακλούν τις

κοινωνικές, οικονομικές και ιδεολογικές συνθήκες κάθε περιόδου, συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση του πολιτικού και πολιτισμικού πλαισίου του αρχαίου ελληνικού κόσμου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες	
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.			
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
Τελική γραπτή εξέταση: συνδυασμός ερωτήσεων ανάπτυξης δοκιμαστικού τύπου, ερωτήσεων που απαιτούν σύντομες απαντήσεις και ερωτήσεων σχολιασμού πρωτογενών πηγών.			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Austin, M., 1995. *The Hellenistic World from Alexander to the Roman Conquest: a Selection of Ancient Sources in Translation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hansen, M.H., 1991. *The Athenian Democracy in the Age of Demosthenes: Structure, Principles, and Ideology*. Oxford, UK & Cambridge, Mass., USA: B. Blackwell.

Hansen, M.H., 2006. *Polis: An Introduction to the Ancient Greek City-State*. Oxford: Oxford University Press.

Hornblower, S., 1983. *The Greek World, 479-323 BC*. London & New York: Methuen.

Humbert, M., 2012. *Πολιτικοί και Κοινωνικοί Θεσμοί της Αρχαιότητας*. Μετάφραση Ι. Τζαμτζής. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Ma, J., 2024. *Polis: a new history of the ancient Greek city-state from the early Iron Age to the end of antiquity*. Princeton: Princeton University Press.

Osborne, R., 1996. *Greece in the Making, 1200-479 BC*. London & New York: Routledge.

Rhodes, P.J., 1986. *The Greek City States: a Sourcebook*. London: Croom Helm.
 Samons, L.J., 2016. *Pericles and the Conquest of History: A Political Biography*. Cambridge: Cambridge University Press.
 Χανιώτης, Α., 2021. *Η εποχή των κατακτήσεων: ο ελληνικός κόσμος από τον Αλέξανδρο στον Αδριανό, 336 π.Χ.-138 μ.Χ.* Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ351	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 5 ^ο , 7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΪΚΟΥΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6150		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης
 και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους

φοιτητές και τις φοιτήτριες περιλαμβάνουν:

- την εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- τη συστηματική μελέτη των διαθέσιμων φιλολογικών τεκμηρίων σχετικά με τους Ελληνιστικούς ευεργέτες, και με τη λατρεία των Ελληνιστικών ηγεμόνων
- την εξάσκηση των φοιτητών στην αξιοποίηση των επιγραφικών και νομισματικών τεκμηρίων για τη σκιαγράφηση καθενός από τα παραπάνω δύο φαινόμενα
- την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς αναλύουν με τη βοήθεια της διδάσκουσας στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις σε σχέση με αυτά
- Μέσα από την παρουσίαση ενός ζητήματος που άπτεται των κεντρικών αξόνων του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες βελτιώνουν τις δεξιότητες που συνδέονται με την παρουσίαση ενός θέματος σε ευρύ κοινό, και με τη χρήση σχετικού οπτικοακουστικού υλικού

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να διατυπώνουν εμπειριστατωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες ενθαρρύνονται να εντρυφήσουν σε δύο χαρακτηριστικά ελληνιστικά φαινόμενα, σε αυτό του ευεργετισμού και στη λατρεία των ελληνιστικών ηγεμόνων. Μετά από τη σχετική εισαγωγή, ενθαρρύνονται να μελετήσει και να παρουσιάσει ο καθένας/η καθεμία τις διαθέσιμες αρχαίες μαρτυρίες (φιλολογικές, επιγραφικές, παπυρολογικές και νομισματικές) προκειμένου να περιγράψουν και να αναπτύξουν μία μελέτη περίπτωσης που εμπίπτει σε ένα από τα δύο φαινόμενα. Στο τέλος του σεμιναρίου επιδιώκεται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να έχουν αποκτήσει καλή γνώση της ιστορικής χρησιμότητας των επιγραφικών και νομισματικών κυρίως τεκμηρίων και του τρόπου με τον οποίο τα αξιοποιούμε, προκειμένου να παραγάγουμε νέα ιστορική

γνώση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση. Αξιολογείται επίσης η επίδοση των φοιτητών στις μικρές ασκήσεις που γίνονται στα πρώτα μαθήματα, μέχρι να ξεκινήσουν οι παρουσιάσεις, και η συνολική συμμετοχή τους στις συζητήσεις του σεμιναρίου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Badian, E. 1981. 'The Deification of Alexander the Great', in H.J.Dell (επιμ.), *Ancient Macedonian Studies in Honor of Ch. F. Edson* (Thessaloniki 1981) 27-71.

Badian, E. 1996. 'Alexander the Great between two thrones and Heaven: variations of an old theme', in Al. Small (ed.), *Subject and Ruler. The Cult of the Ruling Power in Classical Antiquity* (Ann Arbor) 11-26.

Beard, M., North, J., Price, S. 1998. *Religions of Rome*, vol. I (Cambridge).

Brown, P., *The Rise of Western Christendom. Triumph and Diversity AD 200-1000*.

- Bosworth, A.B. 1996. *Alexander and the East* (Oxford), 98-132
- Bringmann, K. 1993. 'The King as Benefactor: some remarks on the ideal kingship in the age of Hellenism', in Bulloch et al. (edd.), *Images and Ideologies:: Self-definition in the Hellenistic world* (Berkeley).
- Bringmann, K. & von Steuben, H. 1995. *Schenkungen hellenistischer Herrscher an griechische Städte und Heiligtümer, I. Zeugnisse und Kommentare* (Berlin).
- Gruen, E., 1993. 'The polis in the Hellenistic world', in R. Rosen & J. Farrell (edd.), *Nomodeiktēs. Greek studies in honour of Martin Ostwald* (Ann Arbor) 339-54.
- Billows, R. 1995. *Kings and Colonists. Aspects of Macedonian Imperialism* (Leiden).
- Camia, F. 2011. *Theoi Sevastoi, Il culto degli imperatori Romani in Grecia (provincia Achaia) nel secondo secolo D.C.* (Atene: de Boccard).
- Chanotis, A. 2011, 'The Ithyphallic Hymn for Demetrios Poliorketes and Hellenistic Religious Mentality', στο P. Iossif et al. (edd.), *More than men, less than gods: studies on royal cult and imperial worship: proceedings of the international colloquium organized by the Belgian School at Athens (November 1-2, 2007)* (Leuven: Peeters), 157-96.
- Chanotis, A. 2010. Megatheism: The Search for the Almighty God and the Competition of Cults, in S. Mitchell and P. van Nuffelen (edd.), *One god: Pagan Monotheism in the Roman Empire*, Cambridge: Cambridge UP, 112-140.
- Constantakopoulou, C. 2012. 'Beyond the Polis. Island Koina and Other Non-Polis Entities', *REA* 114: 301-321.
- Coulton, J.J. 1976. *The architectural development of the Greek Stoa* (Oxford).
- Fredricksmeyer, E.A. 1981. 'The Background of the Ruler Cult', in H.J. Dell (επιμ.), *Ancient Macedonian Studies in Honor of Charles F. Edson* (Thessaloniki: Institute for Balkan Studies) 145-56.
- Giovannini, A. 1993. 'Greek Cities and Greek Commonwealth', in Bulloch et al. (edd.), *Images and Ideologies:: Self-definition in the Hellenistic world* (Berkeley) 265-86.
- Habicht, C. 1970². *Gottmenschen und Griechische Städte* (München).
- Habicht, C. 1997. *Athens from Alexander to Antony* (Cambridge, Mass).
- Habicht, C. 1992. 'Athens and the Ptolemies', *Classical Antiquity* 11 (1992) 68-90.
- Herz, P. 1997. 'Herrscherverehrung und lokale Festkultur im Osten des römischen Reiches (Kaiser / Agone)' στο H. Cancik & J. Rüpke (επιμ.), *Römische Reichsreligion und Provinzialreligion* (Tübingen), 239-64.
- Herrmann 1965. 'Antiochos der Grosse und Teos', *Anadolu* 9: 29-159.
- Högemann, P. 1985. *Alexander der Große und Arabien* (München).
- Hoover, O. 2011. 'Never mind the bullocks: Taurine Imagery as a Multicultural Expression of Royal and Divine Power under Seleukos I Nikator', in A. Chankowski et al. (edd.) 2011, 197-228.
- Iossif, P. 1993. 'Apollo Toxotes and the Seleukids: Comme un air de famille', in A. Bulloch et al. (επιμ.), *Images and Ideologies, Self-definition in the Hellenistic World* (Berkeley – Los Angeles – London) 229-91.
- Kantirea 2007: *Les dieux et les dieux augustes: le culte impérial en Grèce sous les Julio-Claudiens et les Flaviens: études historiques et archéologiques* (Athènes: KERA).
- Koenen, L. 'The Ptolemaic King as a Religious Figure', στο A. Bulloch et al. (επιμ.), *Images and Ideologies, Self-definition in the Hellenistic World* (Berkeley – Los Angeles – London: 1993) 25-115; πρβ. F. Walbank, 'Response', στο A. Bulloch et al. (επιμ.), *Images and Ideologies, Self-definition in the Hellenistic World* (Berkeley – Los Angeles – London: 1993) 116-124.

- Kienast, D. 1982. *Augustus, Prinzeps und Monarch* (Darmstadt).
- Kosmetatou, E. 1993, 'The Attalids of Pergamon', στο A. Erskine (ed.), 169-70.
- Kosmetatou, E. 1997. 'Pisidia and the HL kings from 323 to 133 BC', *AncSoc* 26: 133-44.
- Kosmetatou, E. 1998. Cistophori and Cista Mystica. A new interpretation of the iconography of the early Cistophoric types', *RBN* 144: 11-19.
- La Rocca 1994. 'Theoi Epiphaneis. Linguaggio figurativo e culto dinastico da Antiocho IV ad Augusto', στο K. Rosen (επιμ.), *Macht und Kultur im Rom der Kaiserzeit* (Bonn: Bouvier) 9-63.
- Ma, J. 1999. *Antiochos III and the Cities of Western Asia Minor* (Oxford). Η χαρτόδετη έκδοση, 2002, περιλαμβάνει ένα επιπλέον κεφάλαιο.
- Meadows, A.R. 2013. 'The Ptolemaic League of Islanders', στο K. Buraselis et al. (επιμ.), *The Ptolemies, the Sea and the Nile. Studies in Waterborne Power* 19-38.
- Meiggs, R. 1982. *Trees and Timber in the ancient Mediterranean world* (Oxford: Oxford Clarendon Press).
- Migeotte, L. 1992. *Les souscriptions publiques dans les cités grecques* (Geneva).
- Mikalson, J.D. 1998. *Religion in Hellenistic Athens* (Berkeley: University of California Press).
- Nock, A.D. 1930. *Conversion: the Old and the New in Religion from Alexander the Great to Augustine of Hippo* (Oxford).
- Gauthier, P. 1985. *Les cités grecques et leurs bienfaiteurs (Ive-ler siècle avant J.-C.). Contribution à l'histoire des institutions* (Paris).
- Potter, D. 1993. 'Hellenistic Religion', στο A. Erskine et al., *Companion*, 416-9.
- Shear, T.L. 1978. *Kallias of Sphettos and the Revolt of Athens in 286 BC.*, *Hesperia Suppl* 17 (Princeton).
- Price, Simon (1984), *Rituals and Power: the Roman Imperial Cult in Asia Minor* (Cambridge).
- Ross Taylor Lily 1975, *The Divinity of the Roman Emperor* (N.York: Arno Press).
- G. Weber, 'Die ptolemäische Herrscher – und Dynastiekult – ein Experimentierfeld für Makedonen, Griechen und Ägypter, in L.-M. Günther – S. Pischke (edd.), *Studien zum vorhellenistischen und Hellenistischen Herrscherkult* (Berlin: Antike e.K.) 77-97.
- Wörle, M. 1988. *Inschriften von Herakleia am Latmos I: Antiochos I, Zeuxis und Herakleia*, *Chiron* 18, 421-76.
- Weinstock, S. 1971, *Divus Julius* (Oxford: Clarendon Press).
- Welles, C.B. 1934. *Royal Correspondence in the Hellenistic Period: a Study in Greek Epigraphy* (New Haven – Prague: Yale University Press).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ 360	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 5 ^ο , 7 ^ο ή μεγαλύτερα
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΟΙΝΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΛΑΣΙΚΟΥΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΪΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ		

σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ: ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΔΥΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6340	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το σεμινάριο επιδιώκει τη διαμόρφωση σαφών μαθησιακών στόχων, εστιασμένων στην εμβάθυνση της κατανόησης των αρχαίων Κοινών ως θεσμικών μορφών συλλογικής πολιτειακής οργάνωσης και φορέων εξωτερικής πολιτικής δράσης στον αρχαίο ελληνικό κόσμο. Οι φοιτητές αναμένεται να αναπτύξουν την ικανότητα εννοιολογικής αποσαφήνισης και ιστορικής αποτίμησης του φαινομένου της ομοσπονδίας στην αρχαιότητα, να κατανοήσουν την εσωτερική θεσμική συγκρότηση και ποικιλομορφία των επιμέρους Κοινών, καθώς και να αναλύσουν τις γεωπολιτικές στρατηγικές και διπλωματικές πρακτικές τους από την κλασική έως τη ρωμαϊκή εποχή. Παράλληλα, επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με πρωτογενές ιστορικό υλικό (επιγραφές, νομίσματα, φιλολογική παράδοση) και η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής ανάγνωσης και ερμηνείας, σε συνδυασμό με την αξιολόγηση σύγχρονων επιστημονικών προσεγγίσεων και θεωρητικών ερμηνειών.

Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών		Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης		

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο με θέμα «Τα ελληνικά Κοινά από τους κλασικούς έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους» εξετάζει την εξέλιξη και τον ρόλο των ελληνικών ομοσπονδιών και συνομοσπονδιών πόλεων (Κοινά) στον αρχαίο κόσμο. Μέσα από τη μελέτη της εδαφικής τους επικράτειας, της θεσμικής οργάνωσης και των πολιτικών και στρατιωτικών δομών τους, αναδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο τα Κοινά συνδύαζαν την αυτονομία των πόλεων-μελών με τη συλλογική δράση. Το σεμινάριο διερευνά επίσης τις περιόδους ακμής και παρακμής τους, τη διπλωματική και εξωτερική πολιτική τους απέναντι σε ισχυρότερες δυνάμεις, καθώς και τη φύση των αρχαίων συμπολιτειών ως πολιτικών και πολιτισμικών οργανισμών που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της ελληνικής και ρωμαϊκής ταυτότητας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Παρουσίαση κύριας εργασίας	21 ώρες	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70 ώρες	
	Ανάλυση αρχαίων πηγών	40 ώρες	

	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ενεργή Συμμετοχή: 20% Δημόσια Παρουσίαση & Γραπτή Εργασία: 80%	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ager, S., 1994.** «Hellenistic Crete and Κοινοδίκιον», *JHS* 114, 1-18.
- Bastini, A., 1987.** *Der achäische Bund als hellenische Mittelmacht: Geschichte des achäischen Koinon in der Symmachie mit Rom.* Frankfurt am Main & Bern & New York & Paris: Lang.
- Beck, H., 1997.** *Polis und Koinon: Untersuchungen zur Geschichte und Struktur der griechischen Bundesstaaten im 4. Jahrhundert v. Chr.* Stuttgart: Steiner.
- Beck, H & Funke, P., 2015.** *Federalism in Greek Antiquity.* Cambridge: Cambridge University Press.
- Behrwald, R., 2000.** *Der Lykische Bund: Untersuchungen zu Geschichte und Verfassung.* Bonn: Habelt.
- Buck, R., 1993.** «The Hellenistic Boiotian League», *AHB* 7, 100-106.
- Constantakopoulou, C., 2012.** «Identity and Resistance: the Islanders League, the Aegean Islands and the Hellenistic Kings», *Mediterr. Hist. Rev.* 27, No.1, 49-70.
- Constantakopoulou, C., 2012β.** «Beyond the Polis: Island Koina and other non-polis entities in the Aegean», *REA* 114, 301-321.
- Craven, S.P., 2009.** *Koinodikion: A Study of Judicial Process as a Diplomatic Tool in Hellenistic Crete* (Master of Arts, University of Texas at Austin).
- Fossey, J.M., 1996.** «The Proxenia Decrees of the Aitolian. Federation», *AncW* 27, 158-167.
- Funke, P & Gehrke, H-J & Kolonas, L., 1993.** «Ein neues Proxenieedekret des. Akarnanischen Bundes», *Klio* 75, 131-144.
- Grainger, J. D., 1999.** *The League of the Aitolians.* Leiden & Boston & Köln: Brill.
- Graninger, D., 2011.** *Cult and Koinon in Hellenistic Thessaly.* Leiden & Boston: Brill.
- Koehn, C., 2013.** «League of Islanders / Nesiotic League» στο (επιμ. R.Bagnall & K.Brodersen & A.Erskine & S.Hübner) *The Encyclopedia of Ancient History, Vol. 7.* Malden & Oxford & Victoria: Blackwell, 39833984.
- Kramolisch, H., 1978.** *Die Deutschen archäologischen Forschungen in Thessalien. Demetrias. II, Die Strategen des Thessalischen Bundes vom Jahr 196 v. Chr. bis zum Ausgang der römischen Republik.* Bonn: Habelt.
- Larsen, J.A.O., 1952.** «The Assembly of the Aetolian League», *TAPhA* 83, 1-33.
- Larsen, J.A.O., 1968.** *Greek Federal States: their Institutions and History.* Oxford: Clarendon Press.
- Larsen, J.A.O., 1969.** «Der frühe Achäische Bund», στο (επιμ. F. Gschnitzer), *Zur Griechischen Staatskunde.* Darmstadt, 298-323.
- Larsen, J.A.O., 1972.** «A recent interpretation of the Achaean assemblies», *CPh* 67, 178-185.
- Lehmann, G. A., 1983.** «Erwägungen zur Struktur des Achaischen Bundesstaates», *ZPE* 51, 237-261.
- Martin, D.G., 1975.** *Greek Leagues in the Later Second and First Centuries B.C.* (PhD thesis, Princeton University).

- Merker, I., 1970.** «The Ptolemaic Officials and the League of Islanders», *Historia* 19, 141-160.
- Παρασκευάς, Π., 2016.** *Το Κρητικό Κοινό στους ελληνιστικούς χρόνους 267-67 π.Χ.* (Μεταδιδακτορική Έρευνα, Ρέθυμνο, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης).
- Παρασκευάς, Π., 2017.** «Το Κοινό των Κρητών στα ρωμαϊκά χρόνια, 67 π.Χ.-7ος αι. μ.Χ.», *Εν Χανίοις* 11, 237-268.
- Παρασκευάς, Π., 2018.** «Το Κοινό των Κρηταίων στα ελληνιστικά χρόνια» *Παλίμψηστον* 35, 155-183.
- Picard, O., 1979.** *Chalcis et la confédération eubéenne. Étude de numismatique et d'histoire (ive-ier siècle).* Paris: École française d'Athènes.
- Rzepka, J., 2017.** *Greek Federal Terminology. Akanthina, 12.* Oxford: Oxbow Books.
- Willems, R.F., 1975.** «The Cretan Koinon: Epigraphy and Tradition», *Kadmos* 14, 143-148.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΒΙΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 631	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιουλιανός ο «Παραβάτης» (361-363): ο ειδωλολάτρης αυτοκράτορας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για τον αυτοκράτορα Ιουλιανό τον «Παραβάτη»
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με

τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> <i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i> <i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρά τη σύντομη διάρκειά της η βασιλεία του Ιουλιανού δεν έχει πάψει εδώ και αιώνες να ελκύει το ενδιαφέρον των ιστορικών και όχι μόνο. Οραματιστής, ουτοπικός, ασκητικός και αυτοκαταστροφικός, ο τελευταίος ειδωλολάτρης αυτοκράτορας διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά για να γοητεύσει τους λάτρεις του ρομαντισμού. Ο Ιουλιανός όμως βασίλευσε σε μια περίοδο καμπής για τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία και για το μέλλον της και αντιμετώπισε τις προκλήσεις και τα προβλήματα της εποχής του, όχι μόνο στο θρησκευτικό τομέα, με έναν τρόπο πολύ διαφορετικό από τους άμεσους προκατόχους του. Από πολλές απόψεις η βασιλεία του αποτελεί τον αντίποδα του Κωνσταντίνου Α΄, σε σχέση με τον οποίο ακολούθησε πολύ διαφορετικές πολιτικές. Παρόλο που και οι δύο άντρες και συγγενείς έτρεφαν εξίσου φιλόδοξα οράματα, αυτό του Κωνσταντίνου αποσκοπούσε να αναζωογονήσει το ρωμαϊκό κόσμο μέσω μιας νέας θρησκείας, ενώ ο Ιουλιανός επεδίωξε τον ίδιο στόχο μέσω της επιστροφής της παλαιάς σε μια ανανεωμένη όμως μορφή. Η τελική του αποτυχία, η οποία σφραγίστηκε από τον πρόωρο θάνατό του, που θυμίζει έντονα αυτοκτονία, ερμηνεύθηκε ως νίκη του χριστιανισμού επί της θνήσκουσας ειδωλολατρίας, στην οποία ο αυτοκράτορας, παρά τις επίμονες προσπάθειές του, δεν κατόρθωσε να εμψυχήσει μια νέα ζωή. Η αντιχριστιανική δράση του Ιουλιανού τον κατέστησε μια εμβληματική μορφή, η οποία δαιμονοποιήθηκε για προπαγανδιστικούς λόγους από τους οπαδούς του χριστιανισμού και εξιδανικεύθηκε συχνά άκριτα από τους αντιπάλους του, παλαιούς και νέους. Η προσέγγισή μας αποσκοπεί να τον παρουσιάσει ως ένα «παιδί» της εποχής του, μιας μεταβατικής περιόδου όπου μπορούσε να συνυπάρχει, ακόμη και στο ίδιο πρόσωπο, η πιο εκλεπτυσμένη φιλοσοφία με την πιο σκοτεινή δεισιδαιμονία και όπου τόσο στο χριστιανικό όσο και στο ειδωλολατρικό στρατόπεδο επικρατεί η ρευστότητα και ο συγκρητισμός.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.			
Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση ανάλυσης πηγής και μια ερώτηση ανάπτυξης. Οδηγίες για την εξέταση δίνονται στο μάθημα και στην σχετική ιστοσελίδα			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ Π., Ιουλιανός : Μια βιογραφία, Αθήνα 2005²
- BIDEZ J., *La vie de l'empereur Julien*, Paris 1965
- BOWERSOCK G.W., *Julian the Apostate*, London 1978
- NESSEL RATH, Th., *Kaiser Julian und die Repaganisierung des Reiches. Konzept und Vorbilder*, Münster 2013.
- REBENICH S. - WIEMER H.-U. (eds.), *A Compagnon to Julian the Apostate*, Leiden – Boston 2011
- SMITH R., *Julian's Gods: Religion and Philosophy in the Thought and Action of Julian the Apostate*, London 1995.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ629	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο Βασίλειος Β' και η εποχή του (958-1025)		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6144		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: • η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών • η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου, • η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το διάστημα της ζωής και της μακροχρόνιας βασιλείας του αυτοκράτορα Βασιλείου Β' του Πορφυρογέννητου έχει πολλές φορές χαρακτηριστεί ως το απόγειο της μεσαιωνικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, καθώς αυτή γνώρισε μια σημαντική επέκταση στη Συρία, το μεσογειακό χώρο, τα Βαλκάνια και τις περιοχές της Αρμενίας. Σε άλλες περιπτώσεις, ο αυτοκράτορας έχει χαρακτηριστεί ως ένας πολέμιος της επέκτασης της γαιοκτητικής αριστοκρατίας, ακόμα και ως ένας «φιλολαϊκός» ηγέτης. Άλλοι πάλι έχουν τονίσει τον «σκληρό» ή «ασκητικό» χαρακτήρα του αυτοκράτορα, ενώ η πολιτιστική παραγωγή της εποχής του θεωρήθηκε υποτονική, σαν ένα στεγνό διάλειμμα ανάμεσα στην «μακεδονική αναγέννηση» και την πολιτιστική έκρηξη του 11^{ου} αιώνα. Τις τελευταίες δεκαετίες όλα τα παραπάνω έχουν αμφισβητηθεί ή ανατραπεί. Σε κάθε περίπτωση, η περίοδος του Βασιλείου Β' είναι μια εποχή ρευστότητας, σοβαρής πολιτικής αμφισβήτησης, οικονομικής ανάπτυξης, αλλά και σοβαρών προβλημάτων, νέων αισθητικών αναζητήσεων και αγωνίας για το μέλλον του κόσμου.

Στο μάθημα δεν θα προσεγγίσουμε την εποχή αυτή μέσα από μια γραμμική γεγονοτολογική αφήγηση, αλλά με αφετηρία διαφορετικές μαρτυρίες, κείμενα και αντικείμενα, θα διερευνήσουμε ιδιαίτερες πτυχές μιας σύνθετης πραγματικότητας που ποτέ δεν μπορεί να αποδοθεί στην πληρότητά της.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας 8 γραπτές ασκήσεις Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 67 ώρες 16 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία	Τελική γραπτή εξέταση (60%). Η εξέταση θα περιλαμβάνει μία ερώτηση γεωγραφικού εντοπισμού, σύντομες ταυτίσεις, και μία ερώτηση ανάπτυξης.	

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οκτώ σύντομες γραπτές ασκήσεις που θα υποβάλλονται στη διάρκεια του εξαμήνου (40%)

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επιλεγμένη γενική βιβλιογραφία (πιο εξειδικευμένη βιβλιογραφία θα δίνεται σε κάθε ενότητα χωριστά)

-J.-Cl. Cheynet (επιμ.), *Ο βυζαντινός κόσμος, τ.Β': η Βυζαντινή Αυτοκρατορία (641-1204)*, μετάφρ. Α. Καραστάθη, Αθήνα 2011

-P. Stephenson, *Ο θρύλος του Βασιλείου του Βουλγαροκτόνου*, μετάφρ. Ν. Παπαδάκης-Μ. Κόφφα, Αθήνα 2007

-J. Herrin, *Τι είναι το Βυζάντιο*; Μετάφρ. Χ. Σαμαρά, Αθήνα 2020

-Ιστορία του Ελληνικού Έθνους (συλλογ. έργο), τ. Η', Αθήνα 1971

-H.C. Evans και W.D. Wixom (επιμ.), *The Glory of Byzantium*, κατάλογος της έκθεσης του Μητροπολιτικού Μουσείου της Νέας Υόρκης, Νέα Υόρκη 1997

[Η καλύτερη και πιο πρόσφατη ιστορία των γεγονότων της εποχής του Βασιλείου Β' δεν έχει μεταφραστεί στα Ελληνικά, συνιστάται πάντως να τη διαβάσουν όσοι/ες διαβάζουν άνετα Αγγλικά: A. Kaldellis, *Streams of Gold, Rivers of Blood*, Οξφόρδη 2017, μέρος Ι, σελ. 21-152].

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ	
ΤΜΗΜΑ		ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 611	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ ΙΣΛΑΜ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης			

Δεξιότητων	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6256

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, αναφορικά με την ιστορική οντότητα του Βυζαντίου. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι προσανατολισμένο στην βασική εξοικείωση με τον κόσμο του μεσαιωνικού Ισλάμ (γεωγραφική εξάπλωση, πολιτικές ενότητες, στοιχεία κοινωνικής και πολιτικής

οργάνωσης), κυρίως όμως αποσκοπεί σε μία συνολική επισκόπηση του πολυ-επίπεδου πλαισίου των σχέσεων της βυζαντινής αυτοκρατορίας με τον ισλαμικό κόσμο. Οι σχέσεις αυτές, που δεν περιορίζονται στο επίπεδο της πολεμικής αντιπαράθεσης αλλά εντοπίζονται και στο χώρο του εμπορίου, και ιδίως του διαλόγου και των αλληλεπιδράσεων σε πολιτιστικό επίπεδο, θα εξεταστούν στο πλαίσιο της βασικής διαμόρφωσής τους καθ' όλη την περίοδο από τον 7^ο έως και το 15^ο αιώνα, δηλ. από την εμφάνιση του Ισλάμ έως το τέλος του Βυζαντίου. Το βάρος της διδακτικής ύλης επιμερίζεται εξίσου στους δύο κύριους παράγοντες – φορείς της ισλαμικής θρησκείας που επηρέασαν τη βυζαντινή ιστορία, δηλ. τους αραβικούς και τους τουρκικούς λαούς. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην εκατέρωθεν πρόσληψη και αντίληψη της κοινωνίας και του πολιτισμού του άλλου, για το λόγο αυτό θα αναλυθούν κατά τη διάρκεια των παραδόσεων σχετικά κείμενα από τις πηγές. Θα υπάρξει τέλος κριτική επισκόπηση της σύγχρονης ιστοριογραφίας των βυζαντινο-ισλαμικών σχέσεων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Bryer, A.A.M., *The Empire of Trebizond and the Pontos*, London 1980 (συλλογή μελετών).
- Bryer, A.A.M. – H. Lowry (επιμ.), *Continuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society*, Birmingham – Washington D.C. 1986.
- Βρυώνης, Σπ., *Byzantium: its internal history and relations with the Muslim world*, London 1971 (συλλογή μελετών).
- Βρυώνης, Σπ., *Η Παρακμή του Μεσαιωνικού Ελληνισμού στη Μικρά Ασία και η Διαδικασία του Εξισλαμισμού (11^{ος} – 15^{ος} αιώνας)*, Αθήνα 2000 [Berkeley 1971].
- Βρυώνης, Σπ., *Studies on Byzantium, Seljuks, and Ottomans*, Malibu 1981 (συλλογή μελετών).
- Canard, M., «Το Βυζάντιο και ο Μωαμεθανικός Κόσμος ως τα Μέσα του Ενδέκατου Αιώνα», στο J.M. Hussey (επιμ.), *Η Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας [The Cambridge Medieval History, IV. The Byzantine Empire]*, Αθήνα 1979 [Cambridge 1966], τ. Α', σσ. 516-42, τ. Β', σσ. 1103-13.
- Χρηστίδης, Β., *The conquest of Crete by the Arabs (ca. 824) : a turning point in the struggle between Byzantium and Islam*, Αθήνα 1984.
- Ducellier, A., *Chrétiens d'orient et Islam au Moyen Age, VIIe – XVe siècle*, Paris 1996.
- Γούτας, Δ., *Η Αρχαία Ελληνική Σκέψη στον Αραβικό Πολιτισμό. Το κίνημα των ελληνοαραβικών μεταφράσεων στη Βαγδάτη κατά την πρώιμη αββασιδική περίοδο (2^{ος} – 4^{ος} / 8^{ος} – 10^{ος} αιώνας)*, Αθήνα 2001 [Λονδίνο 1998].
- Haldon, J.F. – H. Kennedy, «The Arab-Byzantine Frontier in the Eight and Ninth Centuries: Military Organisation and Society in the Borderlands», *Zbornik Radova Vizantoloskog Instituta*, 19 (1980), 79-116.
- Jenkins, R.J.H. (επιμ.), *Constantine Porphyrogenitus De Administrando Imperio, II. Commentary*, London 1962.
- [Kaegi, W.E.](#), *Byzantium and the early Islamic conquests*, Cambridge 1992.
- Κόλια-Δερμιτζάκη, Α., *Ο Βυζαντινός «Ιερός Πόλεμος». Η Έννοια και η Προβολή του Θρησκευτικού Πολέμου στο Βυζάντιο*, Αθήνα 1991.
- Lilie, R. – J., *Die byzantinische Reaktion auf die Ausbreitung der Araber*, München 1976 (Miscellanea Byzantina Monacensia, XXII).
- Moravcsik, G., *Byzantinoturcica*, 2 τ., Berlin 1958.
- Σαββίδης, Α.Γ.Κ., *Οι Τούρκοι και το Βυζάντιο, Α', Προ-οθωμανικά Φύλα στην Ασία και στα Βαλκάνια*, Αθήνα 1996.
- Taeschner, F., «Οι Τούρκοι και η Βυζαντινή Αυτοκρατορία ως το Τέλος του Δέκατου Τρίτου Αιώνα», στο J.M. Hussey (επιμ.), *Η Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας [The Cambridge Medieval History, IV. The Byzantine Empire]*, Αθήνα 1979 [Cambridge 1966], τ. Α', σσ. 543-53, τ. Β', σσ. 1114.
- Taeschner, F., «Οι Οθωμανοί Τούρκοι ως το 1453», στο J.M. Hussey (επιμ.), *Η Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας [The Cambridge Medieval History, IV. The Byzantine Empire]*, Αθήνα 1979 [Cambridge 1966], τ. Α', σσ. 554-69, τ. Β', σσ. 1114-16.
- Τσουγκαράκης, Δ., *Byzantine Crete from the 5th Century to the Venetian Conquest*, Αθήνα 1988.
- Ζαχαριάδου, Ε., *Romania and the Turks (c. 1300 – c. 1500)*, London 1985 (συλλογή μελετών).
- Ζαχαριάδου, Ε. (επιμ.), *The Ottoman Emirate (1300 – 1389)*, Ρέθυμνο 1993.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 310	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Στρατός και πόλεμος στο βυζαντινό κόσμο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟ ΕΜ 002 ή οποιοδήποτε άλλο σεμινάριο	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΑ (ανοιχτό μόνο σε φοιτητές με γνώση της ελληνικής)	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του βυζαντινού στρατού στις διαφορετικές φάσεις της ιστορίας της Αυτοκρατορίας,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το βυζαντινό στρατό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει την δομή και οργάνωση του βυζαντινού στρατού στις διαφορετικές φάσεις της ιστορίας της Αυτοκρατορίας, καθώς διάφορες άλλες πτυχές τού πώς η βυζαντινή κοινωνία αντιμετώπιζε την διαρκή πραγματικότητα του πολέμου: ιδεολογία, οπλισμό, οχυρωματική, τακτική, κλπ. Τελικό ζητούμενο είναι να ανιχνευθεί πώς ο πόλεμος και οι στρατιωτικές ανάγκες διαμόρφωναν τις κοινωνικές σχέσεις στο Βυζάντιο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΗΓΕΣ

Τακτικά (=κείμενα στρατηγικής):

- Dagron, G. και Mihaescu, H., *Le traité sur la guerilla (de velitatione) de l' empereur Nicéphore Phocas (963-969)*, Παρίσι, 1986
- Dennis, G.T., *Das Strategikon des Maurikios*, CFHB XVII, Βιέννη, 1981
- Dennis, G.T., *Three Byzantine Military Treatises*, CFHB XXV, Ουάσιγγτον, 1985
- Dennis, G.T. *The Tactica of Leo the Wise*, CFHB XLIX, Ουάσιγγτον, 2010
- Κεκαυμένος, Στρατηγικόν, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Δ. Τσουγκαράκης, Αθήνα 1996 (από την έκδοση του J.J. Litavrin, Μόσχα 1972)
- Mc Geer, E., *Sowing the Dragon's Teeth: Byzantine Warfare in the Tenth Century*, Ουάσιγγτον, 1995
- Rance, Ph., *The Roman Art of War in Late Antiquity: the Strategikon of Emperor Maurice*, Ράουτλετζ, 2017
- Sullivan, D.F., *Siegecraft: Two Tenth-Century Instructional Manuals by 'Heron of Byzantium'*, Ουάσιγγτον, 2000
- Ναυμαχικά, επιμ. Ιω. Δημητρούκας, Αθήνα, Κανάκης, 2005

Σχετικές πηγές:

- Haldon, J., *Constantine Porphyrogenitus: three treatises on imperial military expeditions*, Βιέννη, 1990

Τακτικά (=κατάλογοι πρωτοκαθεδρίας):

- Oikonomides, N., *Les listes de préséance byzantines des IXe-Xe siècles*, Παρίσι, 1972

Νομοθεσία:

- Svoronos, N., *Les nouvelles des empereurs Macédoniens concernant la terre et les stratiotes*, Αθήνα 1994

ΝΕΟΤΕΡΑ ΕΡΓΑ

- Ahrweiler, H., *Byzance et la mer. La marine de guerre, la politique et les institutions maritimes de Byzance aux VIIe-XVe siècles*, Παρίσι, 1966
- Bartusis, M., *The Late Byzantine Army; Arms and Society, 1204-1453*, Φιλαδέλφια, 1997
- Birkenmeier, J.W., *The Development of the Komnenian Army 1081-1180*, Λάυντεν/Βοστώνη, 2002
- Γρηγορίου- Ιωαννίδου, Μ., *Στρατολογία και έγγεια στρατιωτική ιδιοκτησία στο Βυζάντιο*, Θεσ/κη, 1989
- Grotowski, P. L., *Arms and Armour of the Warrior Saints*, μετάφρ. R. Brzezinski, Λάυντεν/Βοστώνη, 2010
- Haldon, J., *Byzantium at War, AD 600-1453*, Νέα Υόρκη, 2003
- Haldon, J., *Warfare, State and Society in the Byzantine World, 565-1204*, Λονδίνο, 1999
- Haldon, J., *Recruitment and Conscription in the Byzantine Army, c.550-950. A Study on the Origins of the Stratiotika Ktemata*, Βιέννη, 1979
- Καραγιαννόπουλος, Ι., *Συμβολή στο πρόβλημα της στρατιωτικής «πρόνοιας» κατά την εποχή των Παλαιολόγων*, Θεσσαλονίκη, 1998

-Κόλια-Δερμιτζάκη, Α., *Ο βυζαντινός «ιερός πόλεμος»*. Η έννοια και η προβολή του θρησκευτικού πολέμου στο Βυζάντιο, Αθήνα, 1991

-Κόλιας, Τ., *Η θέση του στρατιωτικού στη βυζαντινή κοινωνία*, Αθήνα, 1994

-Kolias, T., *Byzantinische Waffen*, Βιέννη, 1988

-Kyriakidis, S., *Warfare in Late Byzantium*, Λάιντεν/Βοστώνη, 2011

-Mc Geer, E., *Sowing the Dragon's Teeth...*(όπως παραπάνω)

-Ostrogorskii, G., *Pour l' histoire de la féodalite byzantine*, Βρυξέλλες, 1954

-Pryor, J., και Jeffreys, E., *The Age of the Δρόμων. The Byzantine Navy ca. 500-1204*, Λάιντεν/Βοστώνη, 2006

-Sarantis, A., και Christie, N. (επιμ.), *War and Warfare in Late Antiquity*, Λάιντεν/Βοστώνη, 2013

-Stouraitis, Y. (επιμ.), *A Companion to the Byzantine Culture of War*, Λάιντεν, 2018

-Το εμπόλεμο Βυζάντιο (9^{ος}-12^{ος} αι.), πρακτικά διεθνούς συμποσίου ΙΒΕ, Αθήνα 1997 (ιδιαίτερα οι συμβολές των P. Magdalino, J. Haldon, G. Dennis και Ν. Οικονομίδη)

-Treadgold, W., *Byzantium and its Army, 284-1081*, Στάνφορντ, 1995

και για γενική αναφορά:

-*The Oxford Dictionary of Byzantium*, Νέα Υόρκη, 1991

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 368	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟ, 7 ^{ος} -15 ^{ος} αι.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6255		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες

καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, αναφορικά με την ιστορική οντότητα του Βυζαντίου. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι οι μετακινήσεις πληθυσμών στον χώρο των μεσαιωνικών Βαλκανίων ιδίως στις περιοχές που κατά καιρούς ελέγχονταν από το βυζαντινό κράτος. Εξετάζονται αυτές οι μετακινήσεις είτε προκύπτουν αυθόρμητα,

είτε οργανωμένες από τις βυζαντινές αρχές. Οι φοιτητές αναλαμβάνουν μελετήσουν επιμέρους περιπτώσεις στα πλαίσια των εργασιών τους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
ΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	
Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες		
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- P. Charanis, *Studies on the Demography of the Byzantine Empire*, London 1980.
- H. Ahrweiler – A. Laiou (eds.), *Studies on the Internal Diaspora of the Byzantine Empire*
- C. Mango, *Βυζάντιο η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης*, Αθήνα 1988.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ – ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ (ΙΜΧ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΜΧΑ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Μεσαιωνική Ιστορία: Οδηγίες Χρήσης για τον Μεσαίωνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6142		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, συγκεκριμένα με σημαντικές πτυχές του πολιτισμού, της κοινωνίας, της οικονομίας και των θεσμών της δυτικής Ευρώπης κατά το

Μεσαίωνα. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς του/της δίνει τη δυνατότητα να προσεγγίσει κριτικά επιλεγμένα αποσπάσματα από σχετικές ιστορικές πηγές και να συζητήσει στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα, το οποίο έχει εισαγωγικό χαρακτήρα, εξετάζονται, μέσα από τη νεότερη βιβλιογραφία και από τις πηγές, οι κύριοι άξονες της πολιτικής, θεσμικής, κοινωνικής, οικονομικής και πνευματικής εξέλιξης της δυτικής Ευρώπης κατά τη μεσαιωνική περίοδο, ενώ παράλληλα γίνεται συστηματική προσπάθεια να γίνουν κατανοητά αυτά τα ιστορικά φαινόμενα μέσα από ζωντανά και χειροπιαστά παραδείγματα ιστορικών πηγών της εποχής, αλλά και μέσα από τον αντίκτυπο που έχει ο μεσαίωνας στη σύγχρονη εποχή. Στόχος είναι μια πρώτη εξοικείωση με τις βασικές έννοιες και τα κύρια αναλυτικά εργαλεία του γνωστικού πεδίου της Μεσαιωνικής Ευρωπαϊκής Ιστορίας, αλλά και με το πώς προσλαμβάνεται ο μεσαίωνας στον σύγχρονο πολιτικό και πολιτισμικό διάλογο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	75 ώρες	
	1 προαιρετική γραπτή	8 ώρες	

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	άσκηση	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: συνδυασμός ερωτήσεων ανάπτυξης δοκιμαστικού τύπου και ερωτήσεων επί των αποσπασμάτων των πηγών που θα έχουν συζητηθεί. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Μία προαιρετική γραπτή άσκηση μέσω της πλατφόρμας elearn μπορεί να προσαυξήσει τον τελικό βαθμό κατά 1 μονάδα (μέγιστο).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Berstein, S., P. Milza, <i>Ιστορία της Ευρώπης 1. Από τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία στα ευρωπαϊκά κράτη 5ος-18ος αιώνας</i> (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1997) - Duby, G., <i>Μεσαιωνική Δύση. Κοινωνία και Ιδεολογία</i> (Αθήνα, 1988). - Μπενβενίστε, Ρίκα, <i>Από τους βαρβάρους στους μοντέρνους. Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής δύσης</i> (Αθήνα, 2007) - Nicholas, David, <i>Η εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου. Κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη 312-1500</i> (Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1999) - Smith, Julia, <i>Η Ευρώπη μετά τη Ρώμη. Μια νέα πολιτισμική ιστορία 500-1000</i> (Αθήνα, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2008) - Ward-Perkins, Bryan, <i>Η πτώση της Ρώμης και το τέλος του πολιτισμού μετάφραση Θ. Γιαννόπουλος – Ολυμπία Χειμωνίδου</i> (Αθήνα: Θύραθεν, 2007). - Wickham, Chris, <i>Η Μεσαιωνική Ευρώπη</i>, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2018 - James, Edward, <i>Οι βάρβαροι της Ευρώπης, 200-600 μ.Χ.</i> (Ηράκλειο, 2022).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX-217	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνία και πίστη στον Δυτικό Μεσαίωνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6044	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης
και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ολοκληρώνοντας αυτό το μάθημα, οι φοιτητές πρέπει:

- Να αναγνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά της μεσαιωνικής κοινωνικής και εκκλησιαστικής οργάνωσης.
- Να αναπτύξουν κατανόηση κάποιων θεμελιωδών καμπών στην ιστορία της Δυτικής Ευρώπης.
- Να αναπτύξουν κατανόηση των μεσαιωνικών πρωτογενών πηγών και να καλλιεργήσουν την ικανότητά τους να τις αναλύουν.
- Να διεξάγουν ιστοριογραφική έρευνα και να παραθέτουν επιχειρηματολογία σύμφωνα με τις κατάλληλες επιστημονικές συμβάσεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο Μεσαίωνας περιγράφεται συχνά ως «η εποχή της πίστης». Αν και αυτός ο χαρακτηρισμός είναι κάπως υπεραπλουστευτικός, είναι γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία του ευρωπαϊκού πληθυσμού αποδεχόταν την χριστιανική κοσμοθεωρία. Επομένως, προκειμένου να κατανοήσει κανείς τις μεσαιωνικές κοινωνίες της Δυτικής Ευρώπης, είναι απαραίτητο να μελετήσει τον ρόλο που έπαιζε σε αυτές η θρησκευτική πίστη.

Σε αυτό το μάθημα θα μελετήσουμε τις δομές της χριστιανικής εκκλησίας στη Δυτική Ευρώπη και τους τρόπους με τους οποίους η θρησκεία διαμόρφωνε τις ζωές, τις κοινωνικές σχέσεις και τις αντιλήψεις των δυτικοευρωπαίων. Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στην εξέταση της λαϊκής θρησκευτικότητας και των εθίμων και λατρευτικών συνθηκών που την συνόδευαν. Σημαντικό μέρος του μαθήματος θα αναλωθεί στην ανάλυση και ερμηνεία πρωτογενών πηγών, προκειμένου οι φοιτητές να έρθουν σε απευθείας επαφή με την μεσαιωνική θεώρηση του κόσμου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 83 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση ανάλυσης πηγής και μια ερώτηση ανάπτυξης. Οδηγίες για την εξέταση δίνονται στο μάθημα και στην σχετική ιστοσελίδα.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

David Nicholas, *Η Εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου: κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη, 312-1500* (Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1999)

Jacques Le Goff, *Ο Πολιτισμός της Μεσαιωνικής Δύσης* (Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1993)

Ρίκα Μπενβενίστε, *Από τους Βάρβαρους στους Μοντέρνους: Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής Δύσης* (Αθήνα: Πόλις, 2007)

Peter Brown, *Ο Κόσμος της Υστερης Αρχαιότητας, 150-750 μ.Χ.* (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1998), 182-200

Bernard Hamilton, *Religion in the Medieval West*

Norman Tanner and Sethina Watson, 'Least of the Laity: The Minimum Requirements for a Medieval Christian', *Journal of Medieval History* 32 (2006), 395-423

C.H. Lawrence, *Medieval Monasticism: Forms of Religious Life in Western Europe in the Middle Ages* (London: Routledge, 1984)

R.I. Moore, *The Formation of a Persecuting Society: Authority and Deviance in Western Europe 950-1250* (Oxford: Blackwell, 1987)

John H. Arnold, *Belief and Unbelief in Medieval Europe* (Hodder, 1995)

Eamon Duffy, *The Stripping of the Altars: Traditional Religion in England, c.1400-c.1580* (New Haven: Yale University Press, 2005)

James Given, 'The Inquisitors of Languedoc and the Medieval Technology of Power', *American Historical Review* 94 (1989), 336-359

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX 345	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πόλεμος, φορολογία, εκπροσώπηση στη μεσαιωνική Ευρώπη, 8^{ος}-14^{ος} αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ - και ΑΓΓΛΙΚΗ για φοιτητές Erasmus
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6141

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικειώσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικειώσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του πολέμου, της φορολογίας και της εκπροσώπησης στη μεσαιωνική Ευρώπη
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο, αλλά και με τις προεκτάσεις βασικών ζητημάτων που θα αναλυθούν στο σεμινάριο στη σύγχρονη εποχή.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στην κριτική επεξεργασία των πληροφοριών που καλούνται να χειριστούν.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διαρκής πολεμική δραστηριότητα στη μεσαιωνική Ευρώπη καθιστούσε αναγκαία την εξεύρεση νέων πηγών χρηματοδότησης. Από νωρίς, λοιπόν, ο πόλεμος, η στρατιωτική υπηρεσία, η φορολογία και ο κρατικός δανεισμός αποκτούν περίπλοκες διασυνδέσεις με ενδιαφέρουσες επιπτώσεις στην κοινωνία και την οικονομία. Από νωρίς, επίσης, η πολεμική δραστηριότητα των κυβερνώντων και η επιβολή των αναγκών εισφορών για την υλοποίησή της νομιμοποιούνται από την εξασφάλιση της συναίνεσης των κυβερνωμένων, συμβολικής και τελετουργικής στην αρχή, ουσιαστικής αργότερα, στο πλαίσιο συλλογικών οργάνων που αποτελούν τους προγόνους των θεσμών εκπροσώπησης. Ξεκινώντας από τις βασικές αυτές αρχές, το σεμινάριο έχει ως στόχο να γίνει χώρος συζήτησης και επεξεργασίας θεμελιωδών φαινομένων και θεσμών του Μεσαίωνα με προεκτάσεις στην πρώιμη νεότερη εποχή, στην περίοδο της αποικιοκρατίας και στον σύγχρονο κόσμο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	60 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	60 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα</i>	Δύο μικρές προφορικές παρουσιάσεις στη διάρκεια του εξαμήνου (40%), προφορική παρουσίαση ενός θέματος (20%) και υποβολή γραπτής εργασίας επί του ιδίου στο τέλος του εξαμήνου (40%).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Allmand, C.T., *The Hundred Years War. England and France at War, c. 1300-c. 1450* (Cambridge: CUP, 1988)
- Anderson, G.M., Ekelund, R.B., Tollison, R.D., 'An economic interpretation of the Medieval Crusades', *JEEcH* 21 (1992), 339-63
- Arnold, B., *German Knighthood, 1050-1300* (1985).
- Bachrach, D.S. *Warfare in Tenth-Century Germany* (2012)
- Bouchard, C.B., *Strong of Body, Brave and Noble. Chivalry and Society in Medieval France* (Ithaka, NY: Cornell University Press, 1998)
- Brock, Peter, *Pacifism in Europe to 1914* (Princeton: Princeton University Press, 1972)
- Byzantine War Ideology between Roman Imperial Concept and Christian Religion: Akten des Internationalen Symposiums (Wien, 19-21. Mai 2011)*, ed. J. Koder, I. Stouraitis (Βιέννη, 2012).
- Contamine, Ph., *War in the Middle Ages* (1991).
- Cowdrey, H.E.J., 'The peace and truce of God in the eleventh century', *Past and Present* 46 (1970), 42-67
- Erdmann, C., *The Origin of the Idea of Crusade*, transl. M.W. Baldwin, W. Goffart (Princeton: Harvard University Press, 1977)
- Fighting Techniques of the Medieval World AD 500 to AD 1500: equipment, combat skills and tactics*, ed. M. Bennett et al. (Staplehurst, Kent: Spellmount, 2005)
- Findlay, R., K. O'Rourke, *Power and Plenty. Trade, War, and the World Economy in the Second Millenium* (Princeton, 2007).
- Firnhaber-Baker, J., 'Seigneurial war and royal power in later medieval southern France', *PP*, n.208 (2010), 37-76.
- France, J., *The Crusades and the Expansion of Catholic Christendom, 1000-1714* (London and New York: Routledge, 2005)
- France, J., *Warfare in the Dark Ages* (Aldershot: Ashgate, 2008)
- France, J., *Medieval France at War: a military history of the French monarchy 885-1305* (2022)
- France, J., *Western Warfare in the Age of the Crusades* (1999)
- Guerre et société au Moyen Âge: Byzance-Occident (VIIIe-XIIIe siècle)*, ed. D. Barthélemy, J.C. Cheynet (Paris: Association des amis du Centre d'histoire et civilization de Byzance, 2010).
- Heers, J., *L'histoire oubliée des guerres d'Italie (1250-1550)* (Βερσαλίες, 2009)
- Johnson, J.T., *The quest for peace: three moral traditions in western cultural history* (Princeton, 1987)
- Jonathan Riley-Smith, *The Crusades, Christianity and Islam* (New York: Columbia UP, 2008)
- Keen, M., *Chivalry* (London, 1984)
- Keen, M., *Nobles, knights and men-at-arms in the Middle Ages* (London, 1996).
- Keen, M. (ed.), *Medieval Warfare: a History* (1999)
- Laiou, A.E., 'The just war of Eastern Christians and the Holy War of the Crusaders', in: Laiou, A.E., *Byzantium and the Other: relations and exchanges* (2012), essay VI
- Louthan, H., T. Helfferich (eds), *Beyond the battlefield: reconsidering warfare in Early Modern Europe* (2023).
- Magna Carta: Muse and mentor*, ed. R.J. Holland (2014).
- Mallett, M., *Mercenaries and their Masters* (Λονδίνο: 1974)
- Nicholson, H., *Medieval Warfare: Theory and Practice of War in Europe, 300-1500* (Basingstoke: MacMillan, 2004).
- Nicolle, D., *Medieval Warfare Sourcebook* (1995)
- Potter, David, *Renaissance France at War: Armies, Culture and Society, c. 1480-1560* (Woodbridge: Boydell Press, 2008).
- Riley-Smith, J., *What were the Crusades?* (1977)
- Rogers, C. J., *Medieval Warfare: Technology, Military Revolutions and Strategy* (2024)
- Routledge Handbook of the global history of warfare*, ed. K. Roy, M.W. Charney (2024)

Speed, P., *Those who Fought: An Anthology of Medieval Sources* (New York, 1996)
The Ethics of War: Classic and Contemporary Readings, ed. G.M. Reichberg, et al.
(Malden, MA: Blackwell, 2006).
The Medieval Nobility, ed. T. Reuter (Oxford, 1978)
Trease, G., *The condottieri: soldiers of fortune* (Λονδίνο: Thames and Hudson, 1970)
Tyerman, Christopher, *The Debate on the Crusades* (Manchester, MUP, 2011)
War, Literature and Politics in the late Middle Ages, ed. C.T. Allmand (Liverpool, 1976)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Speculum

Past and Present

Journal of Medieval History

Parliamentary History

ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ (ΙΝΧ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧ263	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο - 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία των Βαλκανίων: Οραματισμοί και προσπάθειες για μια Βαλκανική Ομοσπονδία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ή ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ERASMUS+)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6189		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Απόκτηση γνώσης στο αντικείμενο της παράδοσης και κατανόησης της βαλκανικής ιστορίας του Μεσοπολέμου
- Κατανόηση των ιστορικών και πολιτικών συμφραζόμενων στο πλαίσιο των οποίων

αναπτύχθηκε η ιδέα και το εγχείρημα της βαλκανικής ομοσπονδίας • Η ανάπτυξη κριτικής σκέψης στην προσέγγιση και ανάλυση των σχέσεων των βαλκανικών κρατών, των συνεργασιών αλλά και των εντάσεων έως σήμερα • Κατανόηση του ρόλου των Μεγάλων δυνάμεων, της εξωτερικής πολιτικής των βαλκανικών χωρών και της διπλωματίας στην πορεία του εγχειρήματος της βαλκανικής ομοσπονδίας • Κατανόηση της συμβολής και του ρόλου των κοινωνικών δυνάμεων και γυναικείων οργανώσεων στο βαλκανικό ομοσπονδιακό όραμα. • Ο αναστοχασμός για τη σημασία του εγχειρήματος της βαλκανικής ενοποίησης και ο προβληματισμός για τις συνέπειες της αποτυχίας του στη συνέχεια της ιστορίας των Βαλκανίων • Η ικανότητα να αξιοποιούν την εξειδικευμένη γνώση και την κατανόησή τους για την επίλυση ερευνητικών ζητημάτων σε σχετικά πεδία με το γνωστικό πεδίο/αντικείμενο του μαθήματος • Ικανότητα να κοινοποιούν σε γραπτό και προφορικό λόγο με σαφήνεια και καθαρότητα τα συμπεράσματά τους, καθώς και τη γνώση, το σκεπτικό και τις παραδοχές στα οποία αυτά βασίζονται.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
• <i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> • <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> • <i>Αυτόνομη και συνεργατική εργασία στο πλαίσιο ομάδας</i> • <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> • <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> • <i>Ευαισθησία σε θέματα φύλου</i> • <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> • <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αμέσως μετά τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου δημιουργήθηκε μια ζωνρή πολιτική κίνηση για τη συγκρότηση υπερεθνικών οργανισμών και στενότερων σχέσεων μεταξύ των λαών με στόχο την απομάκρυνση της πιθανότητας νέων πολέμων, διαμορφώνοντας έτσι ένα κλίμα αισιοδοξίας σχετικά με την επικράτηση της ειρήνης σε παγκόσμια κλίμακα. Στα Βαλκάνια η κίνηση και το κλίμα αυτό αντανακλώνται καταρχάς στα διμερή βαλκανικά σύμφωνα συνεργασίας και φιλίας μεταξύ των χωρών και στη συνέχεια στις ευρύτερες βαλκανικές συνεργασίες και στην επανα-διατύπωση της ιδέας και την επιδίωξη δημιουργίας μιας Βαλκανικής ομοσπονδίας. Σκοπός του μαθήματος είναι η εστίαση στην και η αναλυτική μελέτη της ιστορίας της ιδέας της Βαλκανικής ενοποίησης και του εγχειρήματος της Βαλκανικής ομοσπονδίας. Οι πρωταγωνιστές της ιδέας, η οργάνωση των Βαλκανικών συναντήσεων (Διασκέψεων), τα αποτελέσματα των προσπαθειών στην πορεία αυτή της δημιουργίας της βαλκανικής ομοσπονδίας θα αναλυθούν και θα συζητηθούν. Σημαντική υπήρξε η ενεργοποίηση, συμμετοχή και συμβολή στην όλη προσπάθεια των κοινωνικών δυνάμεων (φορέων, συλλογικοτήτων, γυναικείων οργανώσεων), ο ρόλος των οποίων επίσης θα αναλυθεί, όπως και οι κυβερνητικές έμμεσες και άμεσες

παρεμβάσεις. Η περίοδος του Μεσοπολέμου αποτελεί μια «φωτεινή» στιγμή στην ιστορία των Βαλκανίων, που αποτυπώνεται με πυκνότητα στον τύπο και στις πηγές της εποχής, κατά την οποία η ιστορία εχθρότητας και συγκρούσεων των βαλκανικών λαών επιχειρείται να μετατραπεί σε ιστορία συνεργασιών και ειρηνικής συνύπαρξης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη της βιβλιογραφίας και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση θα γίνει με βάση μία (τελική) γραπτή εξέταση. Ερωτήσεις: - σύντομης απάντησης και πολλαπλής επιλογής (γνώσης & κατανόησης) - ανάπτυξης (ανάλυσης/ερμηνείας/κριτικής προσέγγισης ζητημάτων) Οι φοιτητές και φοιτήτριες ενημερώνονται για την εξέταση και τον τρόπο αξιολόγησης κατά την έναρξη του μαθήματος. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία Ακριβούλης, Δημήτριος. <i>Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, οι Μεγάλες Δυνάμεις και τα Βαλκάνια, 1928-1932</i> . Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2009. Dalakoura, Katerina. "Feminisms and Politics in the Interwar Period. The Little Entente of Women (1923-1938)". <i>Aspasia, The International Yearbook of Central, Eastern, and Southeastern European Women's and Gender Studies</i> (Berghahn) 16, 1 (2022): 37-55. https://www.berghahnjournals.com/view/journals/aspasia/16/1/aspasia.16.issue-1.xml Dalakoura, Katerina. "Women, Politics, and Regional Diplomacy: From the Little Entente of Women to the Balkan Conference, 1923-1939". In <i>Feminisms and Politics in the Balkans and East-Central Europe</i> , edited by Katerina Dalakoura and Krassimira Daskalova. New York- Budapest: CEU Press, 2025 (forthcoming) Δορδανάς, Στράτος. «Βαλκανικά Σύμφωνα Φιλίας, 1912-1941]. Στο Βαλκάνια 1913-2011: <i>Εκατό χρόνια θύελλες και χίμαιρες</i> , επιμέλεια Νικόλαος Μέρτζος, Σπυρίδων Σφέτας, Ιωάννης Ζύκας κ.ά., σ. 119-126. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 2012.

- Hassiotis, Loukianos. "The Ideal of Balkan Unity from a European Perspective (1789–1945)." *Balkanica. Annual of the Institute for Balkan Studies* 41 (2010): 211–217.
- Kissudi, Penelope. "The Balkan Games and Balkan Politics in the Interwar Years (1929-1939): Politicians in Pursuit of Peace". *The International Journal of the History of Sport* 25, no.13 (2008): 1687-1867.
- Mazower, Mark. *Τα Βαλκάνια. Μετάφραση Κώστα Κουρεμένος*. Αθήνα: Πατάκης, 2013.
- Mazower, Mark. *Σκοτεινή Ήπειρος. Ο Ευρωπαϊκός εικοστός αιώνας*. Μεταφραση Κώστας Κουρεμένος. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2013 (κεφ. 2°).
- Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Μαρία. «Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου και η Βαλκανική Συνεννόηση». *Δωδώνη* τ. ΙΣΤ (1987), σ. 135-157.
- Preshlenova, Roumiana. "Uniting the Balkans: Common Desires and First Initiatives in the Interwar Period," in *Disintegration and Integration in East-Central Europe, 1919 – post-1989*, edited by Wilfried Loth and Nicolae Păun, 93–104. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft mbH Stable & Co. KG, 2014.
- Sharp, Ingrid and Matthew Stibbe. Women's Interantional Activism during the Interwar Period, 1919-1939. *Women's History Review* 26, no. 2 (2017): 163-172.
- Σφέτας, Σπυρίδων. «Βαλκανικά σύμφωνα φιλίας 1913-2011». Στο *Βαλκάνια 1913-2011: Εκατό χρόνια θύελλες και χίμαιρες*, επιμέλεια Νικόλαος Μέρτζος, Σπυρίδων Σφέτας, Ιωάννης Ζύκας κ.ά., 103-117. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 2012.
- Todorova, Maria. "What is or Is There a Balkan Culture and Do or Should the Balkans Have a Regional Identity?" *Southeast European and Black Sea Studies* 4, no. 1 (2004): 175-185.
- Τούντα Φεργάδη, Αρετή. *Μειονότητες στα Βαλκάνια: Βαλκανικές Διασκέψεις 1930-1934*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2010.
- Τούντα-Φεργάδη, Αρετή. *Θέματα Ελληνικής διπλωματικής Ιστορίας (1912-1934)*. Athens: Sideris, 2005.
- Τούντα Φεργάδη, Αρετή. *Η Εξωτερική Πολιτική των Μεγάλων Δυνάμεων στον Μεσοπόλεμο*. Αθήνα: Σιδέρης, 2000.
- Turan, Tufan. "The Rise of the Concept of a Balkan Pact and the first Balkan Conference". *International Journal of History Studies* 4, no. 4 (2012): 433-446.
- Vuljevic, Suzana. "The Crisis of Spirit: Pan-Balkan Idealism, Transnational Cultural-Diplomatic Networks and Intellectual Cooperation in Interwar Southeast Europe, 1930-1941". PhD Thesis, Columbia University, 2020. <https://doi.org/10.7916/d8-9zc3-wf30>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧΑ102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο -8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορία του ελληνικού κοινοβουλευτισμού, 1864-1911		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες περιλαμβάνουν:

- Την εξοικειώσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- Την απόκτηση γνώσεων για τον κοινοβουλευτισμό ως διεθνές φαινόμενο και για την εξέλιξη του ελληνικού κοινοβουλευτισμού τον 19^ο και το πρώτο μισό του 20ού αιώνα
- Την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα, με αφορμή τις πρωτογενείς πηγές που εξετάζονται στη διάρκεια του μαθήματος και της βιβλιογραφίας που αναρτάται στο e-learn, να συζητήσουν μεταξύ τους και με τον διδάσκοντα το πολιτικό πλαίσιο γύρω από το οποίο γίνονται κατανοητές οι κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της περιόδου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο πρώτος ή πρώιμος ελληνικός κοινοβουλευτισμός αποτέλεσε ένα ιστορικό κεκτημένο που προώθησε μια δημοκρατική και φιλελεύθερη παράδοση η οποία συνήθως υποτιμάται ή υποβαθμίζεται από τη βιβλιογραφία για την πολιτική οργάνωση του ελληνικού κράτους μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα. Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε ποιες ήταν οι αιτίες και οι συνέπειες της εισαγωγής της καθολικής ανδρικής ψηφοφορίας το 1864, ποιες υπήρξαν οι κινητήριες δυνάμεις πίσω από την παγίωση των κομματικών σχηματισμών που θα κυριαρχήσουν στο ελληνικό βασίλειο το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα, ποιες κατευθύνσεις έλαβαν οι απόπειρες μεταρρύθμισης του πολιτικού και πολιτειακού συστήματος που εγκαθιδρύθηκε μετά έξωση του Όθωνα, και πως το πολιτικό σύστημα που διαμορφώθηκε την περίοδο αυτή επηρέασε την κοινωνική και οικονομική εξέλιξη του ελληνικού κράτους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	66 ώρες
	Αναλύσεις και εξέταση κειμένων	17 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία,</i>	Τελική γραπτή εξέταση που περιλαμβάνει θέματα που αφορούν βασικές πτυχές των ζητημάτων που καλύπτει η βιβλιογραφία που έχει αναρτηθεί στο e-learn, ή και ερωτήσεις μεθοδολογίας και σχολιασμού των ιστοριογραφικών τάσεων και	

Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	μελετών που αφορούν τον ελληνικό κοινοβουλευτισμό. Η συμμετοχή των φοιτητών στις συζητήσεις και στην προβληματική που αναπτύσσεται κατά την διάρκεια του εξαμήνου λαμβάνεται θετικά υπόψη στη βαθμολογία.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Έφη Αβδελά, «Το “δημόσιο” και το “ιδιωτικό” στη νέα πολιτική ιστορία ή τα μεταβαλλόμενα όρια του πολιτικού», *Μνήμων* 21 (1999), σ.211-220
- Νικόλαος Αλιβιζάτος, *Το σύνταγμα και οι εχθροί του στη νεοελληνική ιστορία 1800-2010*, Αθήνα 2012
- Καίτη Αρώνη-Τσίχλη και Λύντια Τρίχα (επιμ.), *Ο Χαρίλαος Τρικούπης και η εποχή του: πολιτικές επιδιώξεις και κοινωνικές συνθήκες*, Αθήνα 2000
- Κατερίνα Γαρδίκας κ.α., *Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους. Διεθνές πλαίσιο, εξουσία και πολιτική τον 19^ο αιώνα*, Αθήνα 2008
- Γ. Β. Δερτιλής, *Ατελέσφοροι ή τελεσφόροι; Φόροι και εξουσία στο νεοελληνικό κράτος*, Αθήνα 1993
- Γ. Β. Δερτιλής, *Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920*, Αθήνα 2005
- Νικηφόρος Διαμαντούρος, «Η εγκαθίδρυση του κοινοβουλευτισμού στην Ελλάδα και η λειτουργία του κατά τον 19^ο αιώνα», στο Δημ. Τσαούσης (επιμ.), *Όψεις της ελληνικής κοινωνίας του 19^{ου} αιώνα*, Αθήνα 1984
- Gunnar Hering, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936*, Αθήνα 2004, 2 τόμοι
- Γιάννης Κοκκινάκης, *Νόμισμα και πολιτική στην Ελλάδα 1830-1910*, Αθήνα 1999
- Κώστας Κωστής, *"Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας". Η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους, 18ος - 21ος αιώνας*, Αθήνα 2013
- Αντώνης Λιάκος, «Η νεοελληνική ιστοριογραφία το τελευταίο τέταρτο του εικοστού αιώνα», *Σύγχρονα Θέματα* 76-77 (2001), σ.72-91
- Χρήστος Λυριντζής, «Πολιτική και πελατειακό σύστημα στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα», *Ελληνική Κοινωνία* 1 (1987), σ.157-182
- Χρήστος Λυριντζής, *Το τέλος των τζακιών. Κοινωνία και πολιτική στην Αχαΐα του 19^{ου} αιώνα*, Αθήνα 1991
- Σπύρος Μαρκέτος, *Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου και η εποχή του. Αντινομίες του μεταρρυθμιστικού σοσιαλισμού*, διδακτορική διατριβή, Αθήνα 1998
- Σπύρος Μαρκέτος, *Πώς φίλησα τον Μουσολίνι! Τα πρώτα βήματα του ελληνικού φασισμού*, Αθήνα 2006
- Νίκη Μαρωνίτη, *Το κίνημα στο Γουδί εκατό χρόνια μετά*, Αθήνα 2010
- Γιώργος Μαυρογορδάτος, *1915. Ο εθνικός διχασμός*, Αθήνα 2015
- Γιώργος Μαυρογορδάτος, *Μετά το 1922. Η παράταση του διχασμού*, Αθήνα 2017
- Νίκος Μουζέλης, *Κοινοβουλευτισμός και εκβιομηχάνιση στην*

ημιπεριφέρεια, Αθήνα 1987

- Νίκος Μουζέλης, *Μεταμαρξιστικές προοπτικές. Για μια νέα πολιτική οικονομία και κοινωνιολογία*, Αθήνα 1992
- Αθανάσιος Μποχώτης, *Η ριζοσπαστική δεξιά. Αντικοινοβουλευτισμός, συντηρητισμός και ανολοκλήρωτος φασισμός στην Ελλάδα 1864-1911*, Αθήνα 2003
- Δέσποινα Παπαδημητρίου, *Από τον λαό των νομιμοφρόνων στο έθνος των εθνικοφρόνων. Η συντηρητική σκέψη στην Ελλάδα 1922-1967*, Αθήνα 2006
- John A. Petropoulos, *Πολιτική και συγκρότηση κράτους στο ελληνικό βασίλειο (1833-1843)*, Αθήνα 1986
- Νίκος Ποταμιάνος, «Πελατεία και λαϊκή πολιτική συμμετοχή στην ελληνική ιστορία», *Τα Ιστορικά* 49 (2008), σ.309-330
- Νίκος Ποταμιάνος, «Μορφές συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική ζωή του ελληνικού κράτους, τέλη 19ου - αρχές 20ού αιώνα», *Τα Ιστορικά* 77 (2023), σ.129-162
- Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος, *Θεσμικός μετασχηματισμός και οικονομική ανάπτυξη. Κράτος και οικονομία στην Ελλάδα 1830-1922*, Αθήνα 1991
- Γιώργος Σωτηρέλης, *Σύνταγμα και εκλογές στην Ελλάδα. Ιδεολογία και πράξη της καθολικής ψηφοφορίας 1864-1909*, Αθήνα 1991

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 243	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κουλτούρα και πολιτική τον 20^ο αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6265

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τις βασικές έννοιες του μαθήματος, την σχέση κουλτούρας και πολιτικής, με τα κύρια χαρακτηριστικά της ιστορίας του 20^{ου} αιώνα, τις πολιτικές και ιδεολογικές εξελίξεις.
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την κριτική ανάγνωση των διαθέσιμων πηγών
- η ανάπτυξη της κριτικής τους ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα και τους συμφοιτητές τους πάνω σε όλες τις θεματικές καθώς και πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα-πηγές, έργα τέχνης, ταινίες κ.ο.κ.
- η εξοικείωσή τους με σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη σύγχρονη ιστορία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η σχέση ανάμεσα στα ιδεολογικά, καλλιτεχνικά,

πνευματικά ρεύματα του 20^{ου} αιώνα, και σε ότι ονομάζεται γενικότερα “κουλτούρα”, και στην πολιτική, με την ευρύτερη σημασία του όρου: με τους πολέμους, τις επαναστάσεις, τον εθνικισμό, τα μεγάλα πολιτικά κινήματα και τις συγκρούσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Βέβαια, αυτή η σίγουρα τεράστια θεματική θα προσεγγιστεί μέσα από την εστίαση σε κάποια συγκεκριμένα παραδείγματα και ζητήματα, που θα επιτρέψουν τους φοιτητές να μπουν στην προβληματική της ιστορίας. Επίσης μέσα από τη συζήτηση πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα-πηγές, σε έργα τέχνης, ταινίες, μανιφέστα, κ.ο.κ. Για ορισμένες από τις θεματικές θα γίνει συζήτηση με προσκεκλημένους ιστορικούς, έτσι ώστε οι φοιτητές να έρθουν σε επαφή με πιο εξειδικευμένη γνώση αλλά και με παραδείγματα μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική γραπτή εξέταση που έχει στόχο την εξακρίβωση της κατανόησης των βασικών εννοιών του μαθήματος και της εξοικείωσης με την ανάγνωση των πηγών και της βιβλιογραφίας.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Eric Hobsbawm, *Η Εποχή των Άκρων Ο σύντομος Εικοστός Αιώνας 1914-1991*, Θεμέλιο 2010
- Enzo Traverso, *Δια πυρός και σιδήρου: Περί του ευρωπαϊκού εμφυλίου πολέμου 1914-1945*, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2013
- Johann Chapoutot, *Η πολιτιστική επανάσταση του ναζισμού*, Πόλις 2021

- Fredric Jameson, *Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, Νεφέλη 1999
- Tony Judt - Timothy Snyder, *Σκέψεις για τον εικοστό αιώνα*, Αλεξάνδρεια 2017
- Στρατής Μπουρνάζος, *Η ιστορία μιας ματαίωσης: το CCF και ο Πολιτισμικός Ψυχρός Πόλεμος στην Ελλάδα (1950-1967)*
- Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Ιστορία της τέχνης 1945-1975: Από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη*
- Walter Benjamin, *Δοκίμια για την τέχνη*, Κάλβος 1978.
- Χρήστος Χατζηιωσήφ, *Ιστορία του 20ου αιώνα*, 3 τόμοι, Βιβλιοδρόμιο
- Jeffrey Herf, *Αντιδραστικός μοντερνισμός, Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Τρίτο Ράιχ*, ΠΕΚ 1996.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX246	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία Θαλασσών. Μια παγκόσμια ιστορία, 15ος-20ός αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6246		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία για την ιστορία των θαλασσών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας σχετικά με την παγκόσμια ιστορία των θαλασσών
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Επί Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
δειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ιστορία θαλασσών εξετάζει τη σχέση του ανθρώπου με τη θάλασσα και είναι μια παγκόσμια ιστορία επικοινωνιών και μετακινήσεων. Πρόκειται φυσικά για το τι έπραξαν οι άνθρωποι **πάνω στην θάλασσα**, (ναυτικοί, πλοία, ναυσιπλοΐα, θαλάσσιο εμπόριο, πόλεμος, πειρατεία)· **γύρω από την θάλασσα** (ναυτικές κοινότητες, νησιά, λιμενικές πόλεις, ναυτιλία, ναυτιλιακές, αλιευτικές και τουριστικές επιχειρήσεις)· **εντός της θάλασσας** (αλιεία, θαλάσσιοι πόροι, περιβάλλον)· **εξαιτίας της θάλασσας** (συστήματα θαλάσσιων μεταφορών και επιχειρηματικά δίκτυα, ναυτιλιακές αυτοκρατορίες, διεθνείς και εθνικοί ναυτιλιακοί οργανισμοί και πολιτική) και **σχετικά με την θάλασσα** (τον θαλάσσιο πολιτισμό και την κληρονομιά, την ιδεολογία, τους μύθους και τα ποιήματα μιας θάλασσας, τον αντίκτυπο της στην τέχνη). Μέσα από αυτές τις πέντε κατηγορίες μπορεί κανείς να ακολουθήσει τη συνέχεια και την αλλαγή και μπορεί να δει πώς η ανθρωπότητα αλληλεπιδρά με τη θάλασσα και να επηρεάζει την πορεία της ιστορίας στη στεριά.

Το μάθημα ασχολείται με την επέκταση και κυριαρχία των Ευρωπαίων στον κόσμο και τις θαλάσσιες αυτοκρατορίες τους από τον 15^ο μέχρι τον 20^ο αιώνα καθώς και την συνύπαρξή τους με τους ντόπιους ναυτικούς λαούς. Αναλύει την ιστορία πέντε αιώνων της Μεσογείου, της Μαύρης Θάλασσας, της Βαλτικής Θάλασσας, του Ατλαντικού Ωκεανού, του Ινδικού ωκεανού και του Ειρηνικού ωκεανού. Εξετάζει τις δραστηριότητες των θαλάσσιων αυτοκρατοριών, των Βενετών, των Πορτογάλων, Ισπανών, των Ολλανδών και των Άγγλων, αλλά και ναυτικών λαών όπως οι Έλληνες, οι Νορβηγοί, οι Κινέζοι, οι Αραβες ή οι πολυνήσιοι. Ο σκοπός είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στη μέθοδο και την προσέγγιση της ναυτιλιακής ιστορίας και της ιστορίας της παγκοσμιοποίησης, μιας ιστορίας πέρα από εθνικά σύνορα. Η επιφάνεια της θάλασσας αποτέλεσε κύρια επιφάνεια διαδρομών, ανταλλαγών και

επιρροών των οικονομιών και κοινωνιών της ξηράς καθώς και στο θαλάσσιο περιβάλλον. Στο μάθημα, γίνεται ο εντοπισμός των θαλάσσιων μεταφορικών συστημάτων σε κάθε ωκεανό και θάλασσα που δημιουργούν τις προϋποθέσεις των διασυνδέσεων και αλληλεπιδράσεων των οικονομιών και κοινωνιών και τη διαμόρφωση της παγκοσμιοποιημένης σημερινής οικονομίας και κοινωνίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση μεθοδολογίας και δύο ερωτήσεις σχολιασμού από βιβλιογραφία. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης έχουν δοθεί μέσα στις διαλέξεις όπου σε κάθε μάθημα δίνονταν οι πιθανές ερωτήσεις των εξετάσεων.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Braudel Fernand, *Η Μεσόγειος και ο Μεσογειακός κόσμος την εποχή του Φιλίππου Β' της Ισπανίας*, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1997
- Jack P.Greene and Philip D. Morgan, *Atlantic History. A Critical Appraisal*, Oxford University Press, 2009
- Pearson Michael, *The Indian Ocean*, Λονδίνο, Routledge, 2003
- North Michael, *The Baltic. A History*, Harvard University Press, 2015
- King Charles, *The Black Sea. A History*, Oxford University Press, 2005
- Peregrine Horden, Nicholas Purcell, *Θάλαττα πονηροδιδάσκαλος: Μελέτη της μεσογειακής ιστορίας*, Αθήνα, Οδυσσέας 2004
- Armitage David and Michael J. Braddick, *The British Atlantic World, 1500-1800*, Macmillan, Palgrave, 2002, σελ. 31-50

- Marcus Rediker, *Ανάμεσα στη Σκύλλα και τη Χάρυβδη. Ναυτικοί, πειρατές και ο κόσμος της θάλασσας, 1700-1750*, Αλεξάνδρεια, 2016
- Gelina Harlaftis, "Maritime history: A new version of the old version and the true history of the sea, *International Journal of Maritime History*, vol. 32(2), 2020, 383–402 [ελληνική μετάφραση]
- Τζελίνα Χαρλαύτη (επιμ.), *Ιστορία και Ναυτιλία, 16^{ος}-20ός αι.*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2004
- Τζελίνα Χαρλαύτη, *Η ιστορία της ελληνόκτητης ναυτιλίας, 19^{ος}-20ός αι.*, Νεφέλη, Αθήνα, 2001

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INXA 321	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθαίνοντας ιστορία με ψηφιακές πηγές και εργαλεία: οι πηγές, ο ερευνητής και η ιστορική γνώση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ERASMUS+ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6188		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση)
- η εξοικείωσή τους με την μεθοδολογία έρευνας, το ρόλο του ιστορικού, τις πηγές και τους περιορισμούς τους, γενικά, ώστε να προβληματίζονται σχετικά κατά την ανάληψη ερευνητικής διαδικασίας
- η εξοικείωσή τους ειδικότερα με ψηφιακές πηγές και βάσεις δεδομένων ως εργαλείων και μέσων έρευνας και η κατανόηση των ειδικότερων χαρακτηριστικών τους, των περιορισμών τους ως πηγών έρευνας, και τη διαφορετική τους διαχείριση από τον/την ιστορικό
- η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής χρήσης ψηφιακών πηγών και εργαλείων
- η εξοικείωσή τους με τα συστήματα παραπομπών και βιβλιογραφίας και η σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών
- ικανότητα να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους, να παρουσιάζουν την επιχειρηματολογία τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Αυτόνομη εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Ευαισθησία σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πώς μεταμορφώνεται η ιστορική επιστήμη στην ψηφιακή εποχή; Το μάθημα επιχειρεί να απαντήσει σε αυτό το ερώτημα συνδυάζοντας θεωρητική συζήτηση με πρακτικές εφαρμογές.

Οι ψηφιακές και υπολογιστικές τεχνολογίες έχουν αναμφισβήτητα συμβάλει στην πρόοδο της έρευνας και της διδασκαλίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες. Ειδικότερα, αναφορικά με την ιστορική επιστήμη, οι ψηφιοποιήσεις υλικού και τα ψηφιακά αποθετήρια (μέσα από την καθολική πλέον στρατηγική μεγάλων βιβλιοθηκών και αρχείων για ψηφιοποίηση των συλλογών τους) έλυσαν έως έναν βαθμό το πρόβλημα της χρονοβόρας διαδικασίας εντοπισμού και συλλογής αρχειακού υλικού. Τα νέα ψηφιακά εργαλεία, δηλαδή οι ψηφιακές βάσεις δεδομένων που εμφανίζονται με τη νέα χιλιετία, παρέχουν επιπρόσθετα στους/στις ερευνητές/τριες τη δυνατότητα προσπέλασης και διαχείρισης τεράστιου όγκου αρχειακού υλικού και πηγών, ενώ οι «βάσεις νεότερης γενιάς» —«βάσεις συγκέντρωσης και συσχέτισης της γνώσης»— υπόσχονται

πολύ περισσότερα για την επεξεργασία ιστορικών δεδομένων και την υποστήριξη σημασιολογικών αναζητήσεων στο ψηφιακό υλικό.

Παράλληλα, όμως, οι ίδιες αυτές πρόοδοι δημιουργούν ερωτήματα αναφορικά με τη διαδικασία παραγωγής (και παρουσίας) των ψηφιακών (μετα)δεδομένων (π.χ. διαδικασίες τεκμηρίωσης και μεθοδολογία), την επιστημονική γνώση που παράγεται μέσω αυτών των εργαλείων, αλλά και τους μετασχηματισμούς της ερευνητικής διαδικασίας και της ίδιας της δουλειάς του ιστορικού, εγείροντας ζητήματα επιστημολογικά.

Τα θέματα αυτά θα αποτελέσουν αντικείμενο πραγμάτευσης στο σεμινάριο, μέσα από (α) μελέτη, συζήτηση και κριτική προσέγγιση κειμένων και βιβλιογραφίας, (β) δραστηριότητες σε ομάδες μέσα στην τάξη (σύνδεση θεωρίας και πράξης) (γ) ασκήσεις σε βάσεις δεδομένων και βάσεις συσχέτισης γνώσης και (γ) την παρουσίαση και συγγραφή μιας ερευνητικής εργασίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70 ώρες	
	Ασκήσεις (3)	46 ώρες	
	Προετοιμασία παρουσίασης κύριας εργασίας	15 ώρες	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	70 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Ενεργή συμμετοχή: 10% Ασκήσεις 30% Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση: 60% Τα κριτήρια αξιολόγησης αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

Για την ιστορία, μεθοδολογία, πηγές: Γενικά

Βόγλη, Ελπίδα. *Τι πρέπει να γνωρίζει ο ιστορικός για την επιστήμη και το επάγγελμά του*; . [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/3821> (κεφ. 2ο)

Cannadine, David, επιμ. *Τι είναι ιστορία σήμερα*; Μετάφραση Κώστας Αθανασίου. Αθήνα: Νήσος, 2007.

Ίγκερς, Γκέοργκ. *Η ιστοριογραφία στον 20ό αιώνα*. Αθήνα: Νεφέλη, 1999. (σ. 39-56 & 129-185).

Λιάκος Αντώνης. *Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία*, Αθήνα: Πόλις, 2007.

Offenstadt, Nicolas. *Οι λέξεις του ιστορικού. Έννοιες – κλειδιά στη μελέτη της ιστορίας*, Αθήνα: Κέδρος, 2004.

Ψηφιακή ιστορία - πηγές

Barber Sarah και Corinna Peniston-Bird , επιμ. *History Beyond the Text: A Student's Guide to Approaching Alternative Sources*. Λονδίνο, Νέα Υόρκη: Routledge 2009.

Borgman, Christine L. *Big Data, Little Data, No Data: Scholarship in the Networked World*. MIT Press, 2015 (κεφάλαια 6–7).

Cohen, Daniel J., & Rosenzweig, Roy. *Digital History: A Guide to Gathering, Preserving, and Presenting the Past on the Web*. University of Pennsylvania Press, 2006..

Cannadine, David, επιμ. *Τι είναι ιστορία σήμερα*; Μετάφραση Κώστας Αθανασίου. Αθήνα: Νήσος, 2007.

Δαλακούρα, Κατερίνα. «Ψηφιακές τεχνολογίες και ιστορική έρευνα: Η χρήση των πηγών». Εισήγηση στην «Διαδικτυακή Ημερίδα Πληροφοριακά Συστήματα Τεκμηρίωσης Επιστημονικής Έρευνας στις Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες», Συνδιοργάνωση ΙΤΕ & ΚΕΜΕ, Π.Κ, Τετάρτη, 23 Σεπτεμβρίου 2020.

Jones, Steven. *The Emergence of the Digital Humanities*. New York, London: Routledge, 2014 (εισαγωγή).

Owens, Trevor and Thomas Padilla. “Digital sources and digital archives: historical evidence in the digital age”. *International Journal of Digital Humanities* 1 (2021): 325-341. <https://doi.org/10.1007/s42803-020-00028-7>

Ρεπούση, Μαρία, Γιώργος Μακαράτζης,, και Μ. Μαυρομάτη. *Ψηφιακότητα και ιστορική εκπαίδευση. Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στην ιστορική εκπαίδευση* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2023. <https://hdl.handle.net/11419/11944> (κεφ. 1)

Rosenzweig, Roy. “Scarcity or Abundance? Preserving the Past in a Digital Era.” *The American Historical Review* 108, no. 3 (2003): 735–762.

Sternfeld. Joshua. “Archival Theory and Digital Historiography: Selection, Search, and Metadata as Archival Processes for Assessing Historical Contextualization”. *The American Archivist* 74 (Fall /Winter 2011) : 544–575.

Tanaka, Stefan. “Pasts in a Digital Age”. In Dougherty, Jack. *Writing History In the Digital Age*. MI: University of Michigan Press, 2013. <https://doi.org/10.3998/dh.12230987.0001.001>.

Βάσεις δεδομένων –σύνδεσμοι

FEPiB Research Database (Feminisms and Politics in the Balkans and East-Central Europe) Fepib Site --> <https://fepib.ua.uoc.gr/> // Aqub --> <https://fepib.ua.uoc.gr/aquib/>

Ψηφιακή Ερευνητική Βάση Δεδομένων “ΚΥΨΕΛΗ”: Γυναικεία Περιοδικά στον Οθωμανικό Χώρο, <https://kypseli.history-archaeology.uoc.gr/>

Women writers in History <http://neww.huygens.knaw.nl/> (Αποτέλεσμα προγράμματος COST, με συνεργασία 29 χωρών)

<https://www.espr-it.eu/resources/links-and-publications> (ιστοσελίδα της διεθνούς ένωσης

ESPRIT για την έρευνα του περιοδικού Τύπου. Παρέχει πληροφορίες για σχετικά προγράμματα και βάσεις δεδομένων).

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 335	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ/ MODERN HISTORY AND TELEVISION		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα γύρω από τη δημόσια ιστορία και τον ρόλο της τηλεόρασης και των ιστορικών σειρών στη διαμόρφωση

μιας δημόσιας στάσης απέναντι στην ελληνική και τη διεθνή ιστορία. - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες: - βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα - εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει την ιστορία των μαζικών μέσων ενημέρωσης και ψυχαγωγίας μετά τη δεκαετία του 1950 τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Αμερική. Η εμφάνιση της τηλεόρασης και η εισαγωγή της στην καθημερινότητα των αστικών νοικοκυριών της Αμερικής και αργότερα της Ελλάδας διαμόρφωσε μια νέα κοινωνική πραγματικότητα του θεάματος, της πολιτικής και κοινωνικής ενημέρωσης και της μαζικής συμμετοχής στην είδηση και την πολιτική άποψη. Από την άλλη γύρω από τη συσκευή της τηλεόρασης και την παρακολούθηση των καθημερινών εκπομπών από τα μέλη της οικογένειας και του νοικοκυριού μετασχηματίστηκαν οι οικογενειακές σχέσεις και η αντίληψη της οικιακότητας, ενώ διαμορφώθηκε μια νέα χωρική πραγματικότητα του ιδιωτικού και του οικιακού χώρου. Τέλος, η τηλεόραση τροφοδότησε νέες τεχνολογικές εξελίξεις και νέες διεθνείς αγορές, και προετοίμασε σύγχρονες μορφές μαζικής κατανάλωσης του θεάματος όπως τα Youtube, Netflix, Ertflix, Cinobo κλπ. Καθώς ο ρόλος της τηλεόρασης υπήρξε καθοριστικός στις σύγχρονες διαδικασίες μαζικής ενημέρωσης, καθοριστική επίσης ήταν και η σχέση της με μια μορφή κυρίαρχης διαχείρισης του ιστορικού παρελθόντος, που εκφράζουν τα σήριαλ εποχής με την καθημερινή επαφή τους με το κοινό και τη διείσδυση στον ιδιωτικό χώρο. Οι φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να επιλέξουν ιστορικές σειρές ή σειρές εποχής που ανεβαίνουν στην ελληνική τηλεόραση ή στους διεθνείς ιστότοπους και να αναλύσουν τους τρόπους με τους οποίους οι παραγωγοί και σκηνοθέτες/τριες προσεγγίζουν το παρελθόν και τους πρωταγωνιστές ή τα πρωταγωνίστριές του, τα κυρίαρχα πολιτικά,

κοινωνικά, πολιτισμικά, έμφυλα κλπ στερεότυπα που αναπαράγουν ή τις ανατροπές που πιθανόν να φέρνουν στη «δημόσια» διαχείριση της ιστορίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Dipeeka Pandey, "History of television", *International Research Journal of India*, v. I/VII, March 2016: 1-6.

Jeremy G. Butler, *Television: Critical Methods and Applications*, Mahwah, NJ: Erlbaum, 2007.

François Vallotton, Ann-Katrin Weber, *Towards an Expanded History of Television*, 2021 (Living Books About History).

Online edition: <https://www.livingbooksabouthistory.ch/en/book/towards-an-expanded-history-of-television>.

Jonathan Bignell, "Performing television history", *Critical Studies in Television The International Journal of Television Studies*, September 2018, 13(3): 262-279

Janet Thumin, *Small Screens, Big Ideas: Television in the 1950s*, I. B.Tauris, 2002.

Erin Bell, Ann Gray, "History on television. Charisma, narrative and knowledge", *European Journal of Cultural Studies*, 2007, 10/1: 113-133.

Danniau, Fien, "Public History in a Digital Context: Back to the Future or Back to Basics?", *BMGN - Low Countries Historical Review*, 128 (2013): 118-144.

Graham Roberts-Philip M. Taylor (eds), *The Historian, Television and Television History*, Luton: Luton University Press, 2001.

Salvatori, E. "Listening to, Watching, Living and, Ultimately, Learning History. On and off the Web", in: F. Clavert and S. Noiret (eds), *L'histoire Contemporaine à l'ère Numérique. Contemporary History in the Digital Age*, Bruxelles, Bern, Berlin, Frankfurt am Main, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2013, p. 331-46.

M. Strangelove, *Watching YouTube: Extraordinary Videos by Ordinary People*, Toronto: University of Toronto Press, 2010.

Guy Debord, *The society of the spectacle*, translated and annotated by Ken Knabb, Berkeley: Bureau of Public Secrets, 2014.

Peter Burke, *Αυτοψία. Οι χρήσεις των εικόνων ως ιστορικών μαρτυριών*, μτφρ. Αντρέας Π. Ανδρέου, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Ferro Marc, *Κινηματογράφος και ιστορία*, μτφρ. Πελαγία Μαρκέτου, 2002.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 310	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το ελληνικό κράτος, 1830-1914: δομές, οικονομία, κοινωνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ,	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6111	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- Η απόκτηση γνώσεων για την εξέλιξη του ελληνικού κράτους από τις απαρχές του μέχρι και τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το ελληνικό κράτος την συγκεκριμένη περίοδο οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη της βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών
- μαθαίνουν να γράφουν ένα επιστημονικό κείμενο, βασικά σημεία του οποίου είχαν τη δυνατότητα να συζητήσουν κατά τη διάρκεια της παρουσίας του θέματός τους στην τάξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το ελληνικό κράτος όπως αυτό δημιουργήθηκε μέσα από μια επαναστατική διαδικασία που πυροδότησε την επέμβαση των Μ. Δυνάμεων της εποχής στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, είχε από την ίδρυσή του να αντιμετωπίσει πολλές προκλήσεις: όφειλε να αναπτύξει κρατικές δομές ικανές να ανταποκριθούν στις προσδοκίες μιας κοινωνίας που επιζητούσε ισονομία και ισοπολιτεία μετά την ανάκτηση των πολιτικών και οικονομικών ελευθεριών που το νέο κράτος εξασφάλιζε στους πολίτες του. Έπρεπε να βρει τους αναγκαίους πόρους για την δημιουργία σύγχρονων οικονομικών δομών που θα επέτρεπαν την ανάπτυξη της γεωργίας, του εμπορίου και της βιομηχανίας. Ταυτόχρονα όφειλε να διεκδικήσει την ενσωμάτωση όσων περιοχών είχαν μείνει έξω από τα όρια του νέου ελληνικού κράτους, σ' ένα εξωτερικό περιβάλλον που συνθήκες δεν ευνοούσε τις πολεμικές αναταραχές στο χώρο των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου. Το πέρασμα από ένα αυταρχικό, σε ένα πιο συναινετικό πλαίσιο διοίκησης, όπως αυτό εδραιώθηκε μετά την εκθρόνιση του Όθωνα, υπήρξε ένα σημείο τομής για την πολιτική και οικονομική οργάνωση του ελληνικού κράτους. Ο σχετικά ομαλός κοινοβουλευτικός βίος που θα εγκαινιάσει το Σύνταγμα του 1864 θα επιτρέψει στις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις που θα αναδειχθούν μέχρι την πρώτη δεκαετία του 20^{ου} αιώνα να προωθήσουν εκσυγχρονιστικά προγράμματα που θα αλλάξουν, σε πολλές περιπτώσεις ριζικά, τη νεοελληνική κοινωνία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, Α. Μ., Ιστορία των εθνικών δανείων, Αθήνα 1986/1904 (αναστατική έκδοση).

ΑΓΡΙΑΝΤΩΝΗ, Χ., Οι απαρχές της εκβιομηχάνισης στην Ελλάδα τον 19^ο αιώνα, Αθήνα 1986.

ΔΕΡΤΙΛΗΣ, Γ., Το ζήτημα των τραπεζών (1871-1873). Οικονομική και πολιτική διαμάχη στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα., πρόλογος Κ.Θ. Δημαρά, Αθήνα 1980

—, Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση, 1880-1909, Αθήνα 1985.

—, Ατελέσφοροι ή τελεσφόροι; Φόροι και εξουσία στο νεοελληνικό κράτος, Αθήνα 1993.

ΘΩΜΑΔΑΚΗΣ, Σ., Πίστη και εκχρηματισμός της οικονομίας. Προεξοφλητικός δανεισμός και Εθνική Τράπεζα (1860-1900), Αθήνα 1981.

ΚΑΡΔΑΣΗΣ, Β.Α., Σύρος. Σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου (1827-1857), Αθήνα 1987.

Κωστής, Κώστας, Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας : η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους, 18ος-21ος αιώνας, Αθήνα 2014.

Αγροτική οικονομία και γεωργική τράπεζα : όψεις της ελληνικής οικονομίας στο Μεσοπόλεμο, 1919-1928, Αθήνα 1987.

ΛΥΡΙΤΖΗΣ, Χ., Το τέλος των «τζακιών». Κοινωνία και πολιτική στην Αχαΐα του 19^{ου} αιώνα, Αθήνα 1991.

ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, Λ., Οι ελληνικοί σιδηρόδρομοι (1882-1910), Αθήνα 1982.

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Κ., Αλέξανδρος Κουμουνδούρος. Σχόλια για μια βιογραφία, Αθήνα 1993.

Πετμεζάς, Δ. Σωκράτης, Η ελληνική αγροτική οικονομία κατά τον 19^ο αιώνα, Η περιφερειακή διάσταση, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2003.

ΠΕΤΡΑΚΗ, Π., με τη συνεργασία του ΠΑΝΩΡΙΟΥ Χ, *Τα σημεία καμπής στη δραστηριότητα της ελληνικής οικονομίας (1840-1913)*, Αθήνα 1992

ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι., *Πολιτική και συγκρότηση κράτους στο ελληνικό βασίλειο (1833-1843)*, Αθήνα 1985

ΠΡΟΝΤΖΑΣ, Β., *Οικονομία και γαιοκτησία στη Θεσσαλία (1881-1912)*, Αθήνα 1992.

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Θ., *Οι Κρίσεις στην Ελλάδα 1830-1857, τόμ.1, 1830-1845*, Αθήνα 1994.

ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, Κ., «Η εξέλιξη των ημερομισθίων στην Ελλάδα του 19ου αιώνα. Μια πρώτη προσέγγιση ενός ανοικτού προβλήματος», περ. *Ο Πολίτης*, 31, (Δεκ.1979), σ.22-30.

—, Κοινωνική ανάπτυξη και κράτος. Η συγκρότηση του δημόσιου χώρου στην Ελλάδα,

ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ, Χ., *Η γηραιά σελήνη. Η βιομηχανία στην Ελλάδα, 1830-1940*, Αθήνα 1993.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧ 390	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φασισμός και εθνικοσοσιαλισμός μέσα από πηγές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email και dropbox		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το σεμινάριο σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Βασικές πηγές είναι ο Τύπος, πολιτικά και λογοτεχνικά κείμενα, έργα τέχνης, ταινίες. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο κάθε φοιτητής /τρια αναλαμβάνει αρχικά να προσδιορίσει ένα θέμα μελέτης, δικής του επιλογής και σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα, μέσα στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, και στη συνέχεια να συνθέσει μια μικρή εργασία. Αναλαμβάνει επίσης να την παρουσιάσει στο σεμινάριο και να την συζητήσει με τους συναδέλφους του και τον διδάσκοντα. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε αυτό το σεμινάριο θα προσεγγιστούν οι διάφορες μορφές που πήρε ο Φασισμός και Εθνικοσοσιαλισμός στον μεσοπόλεμο, η αντιμετώπισή τους και οι σχετικές συζητήσεις και διαμάχες, μέσα από πηγές, κυρίως της ίδιας εποχής, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες. Βασικές πηγές είναι οι εφημερίδες, τα περιοδικά, τα πολιτικά και λογοτεχνικά κείμενα, οι κάθε λογής μαρτυρίες, τα έργα τέχνης, οι ταινίες, τα δημόσια μνημεία.

Στόχος είναι τόσο η γνωριμία με την ιστορία της περιόδου και με την σχετική βιβλιογραφία, όσο και η εξοικείωση με την έρευνα στις πηγές, την κριτική τους ανάγνωση, τη συζήτησή τους, και την παρουσίασή τους στα πλαίσια μιας επιστημονικής εργασίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Σεμινάρια Αναζήτηση, μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Εκπόνηση μελέτης (project) Συγγραφή εργασίας Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 90 ώρες 21 ώρες 100 ώρες 250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης: -Αξιολόγηση της ενεργούς συμμετοχής του φοιτητή στη διαδικασία του σεμιναρίου	

Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	-Γραπτή εργασία και δημόσια παρουσίασή της στο σεμινάριο.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Χρήστος Χατζηιωσήφ, *Ιστορία του 20ου αιώνα*, 3 τόμοι, Βιβλιοδρόμιο

Jeffrey Herf, *Αντιδραστικός μοντερνισμός, Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Τρίτο Ράιχ*, ΠΕΚ 1996.

Enzo Traverso, *Οι ρίζες της ναζιστικής βίας. Μια ευρωπαϊκή γενεαλογία*, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2013.

Emilio Gentile, *Φασισμός: Ιστορία και ερμηνεία*, Ασίνη 2016.

Robert Paxton, *Η Ανατομία του Φασισμού*, Κέδρος 2006

Steven Ricci, *Cinema and Fascism: Italian Film and Society, 1922-1943*, University of California Press, 2008

John Weiss, *Συντηρητισμός και ριζοσπαστική δεξιά: Παραδοσιοκρατία, αντίδραση και αντεπανάσταση στην Ευρώπη 1770-1945*, Θύραθεν 2009.

Παρασκευάς Ματάλας «Τι θα πει φασισμός; Ερευνώντας την αρχική πρόσληψη του «φασισμού» στην Ελλάδα, 1922-1924», Τα Ιστορικά, τχ. 78, Απρ. 2024, σ. 51-79.

Johann Chapoutot, *Ο Εθνικοσοσιαλισμός και η Αρχαιότητα*, Πόλις 2013

Johann Chapoutot, *Η πολιτιστική επανάσταση του ναζισμού*, Πόλις 2021

Stanley Payne, *Η ιστορία του φασισμού 1914-1945*, Φιλίστωρ 2000

Ελένη Μαχαίρα, *Η Νεολαία της 4ης Αυγούστου*, Φωτογραφίες, ΙΑΕΝ 1987.

ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑ (ΤΟΥ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 113	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Οθωμανική Αυτοκρατορία κατά τον 17ο και τον 18ο αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/index.php?categoryid=82		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τα κύρια ζητήματα και φαινόμενα της οθωμανικής ιστορίας κατά τον 17^ο και τον 18^ο αιώνα
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία, τη μεθοδολογία της

ιστορικής επιστήμης και σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο • η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση διαφόρων όψεων της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα. Παραδοσιακά, αυτοί οι δύο αιώνες αντιμετωπιζόνταν ως η καρδιά της «παρακμής» του οθωμανικού κράτους, προσέγγιση η οποία έχει δεχτεί ισχυρή κριτική κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιδιώξουμε να αναδείξουμε ορισμένα από τα σημαντικά φαινόμενα αυτών των δύο αιώνων υπερβαίνοντας αυτή την παρωχημένη πια ιστοριογραφική αντίληψη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα elearn, προβολή με powerpoint, χρήση διαδικτύου) και στην επικοινωνία (email) με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες
Η διδασκαλία οργανώνεται σε 13 τρίωρα μαθήματα. Σε κάθε μάθημα συνδυάζεται η διάλεξη με την ανάγνωση και τον σχολιασμό ιστορικών πηγών και την προβολή διαφανειών με κείμενο και εικονογράφηση. Οι διαλέξεις επικεντρώνονται στα κύρια φαινόμενα και γεγονότα του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τα κύρια σημεία κάθε εβδομαδιαίου μαθήματος είναι διαθέσιμα στους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω της πλατφόρμας elearn. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συνδυάζουν την παρακολούθηση του μαθήματος με τη		

	μελέτη της βιβλιογραφίας που τους έχει προταθεί.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται βάσει τριώρης γραπτής εξέτασης στην ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου, ενώ οι φοιτητές και οι φοιτήτριες με μαθησιακές δυσκολίες δικαιούνται συμπληρωματική ή και αποκλειστικά προφορική εξέταση. Η εξέταση περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης και ενδεχομένως ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών. Οδηγίες ενόψει της εξέτασης αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος και οι βαθμολογικές μονάδες που αποδίδονται σε κάθε θέμα καταγράφονται στο φύλλο με τα θέματα των εξετάσεων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν το δικαίωμα επαναληπτικής εξέτασης κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι τελειόφοιτοι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν το δικαίωμα να επανεξεταστούν κατά την εξεταστική περίοδο του επόμενου Ιανουαρίου.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Karen BARKEY, <i>Αυτοκρατορίες και διαφορετικότητα: οι Οθωμανοί σε συγκριτικό πλαίσιο</i>, μτφρ. Μαρίνα Δημητριάδου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2013 • Caroline FINKEL, <i>Οθωμανική Αυτοκρατορία, 1300-1923</i>, μτφρ. Μιχάλης Δελέγκος, Διόπτρα, Αθήνα 2007 • Douglas A. HOWARD, <i>Η ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</i>, μτφρ. Σοφία Λαΐου, Ινστιτούτο του Βιβλίου - Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019 • Halil İNALCIK – Donald QUATAERT (επιμ.), <i>Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Τόμος Β΄: 1600-1914</i>, μτφρ. Μαρίνα Δημητριάδου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2011 • Donald QUATAERT, <i>Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: οι τελευταίοι αιώνες, 1700-1922</i>, μτφρ. Μαρίνος Σαρηγιάννης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006 • Suraiya N. FAROQHI (επιμ.), <i>The Cambridge History of Turkey. Volume 3: The Later Ottoman Empire, 1603-1839</i>, Cambridge University Press, Κέιμπριτζ 2006 • Baki TEZCAN, <i>The Second Ottoman Empire: Political and Social Transformation in the Early Modern World</i>, Cambridge University Press, Κέιμπριτζ 2010

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥΑ281	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η περίοδος των μεταρρυθμίσεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (1789-1923)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6375	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική ιστοριογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη της περιόδου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι η περίοδος των μεταρρυθμίσεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία (1789-1923), που ονομάστηκε επίσης και «μακρύς οθωμανικός 19^{ος} αιώνας». Πρόκειται μια διακριτή περίοδος της οθωμανικής ιστορίας, η οποία χαρακτηρίζεται από σημαντικές αλλαγές στη διακυβέρνηση και στους θεσμούς, με βαθιές συνέπειες για την οικονομία και την κοινωνία. Οι ιδιαιτερότητες της περιόδου είναι σημαντικές σε διαφορετικά επίπεδα. Στο επίπεδο των διεθνών σχέσεων η θέση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας χαρακτηρίζεται από τη δημιουργία του περίφημου «Ανατολικού ζητήματος»: ενός λόγου για την επιβίωση και το μέλλον της αυτοκρατορίας που την καθιστά αντικείμενο της ευρωπαϊκής διπλωματίας. Στο οικονομικό επίπεδο, η αυτοκρατορία εξαρτάται πλέον από το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα, γεγονός που συντελεί στην μετατροπή των σχέσεων παραγωγής και του εμπορίου. Στο επίπεδο της διοίκησης, μπορούμε να μιλήσουμε για πρώτη φορά, στην κυριολεξία, για τη δημιουργία μιας οθωμανικής γραφειοκρατίας (με τη Βεμπεριανή έννοια) και κατ' επέκταση ενός σύγχρονου κράτους. Εξ' άλλου, η περίοδος χαρακτηρίζεται από την παραγωγή κειμένων συνταγματικού χαρακτήρα, οιοιεί ή κατά κυριολεξία, καθώς και από τη θέσπιση της έννοιας του υπηκόου (*teba'a*). Όλα αυτά τα στοιχεία προσπαθούν να προσδώσουν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία το χαρακτήρα ενός κράτους δικαίου. Τέλος, η περίοδος χαρακτηρίζεται από την εμφάνιση και την ανάπτυξη των εθνικισμών, που, επηρεάζοντας τους όρους του «Ανατολικού ζητήματος», οδηγούν στη συρρίκνωση και τελικά στη διάλυση της αυτοκρατορίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση: Τρεις ερωτήσεις από την ύλη του	

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

μαθήματος, από τις οποίες ζητείται να απαντηθούν οι δύο.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ακçam, Taner, *Το έγκλημα των Νεοτούρκων κατά της ανθρωπότητας, Η Γενοκτονία των Αρμενίων και η εθνοκάθαρση στην Οθωμανική Αυτοκρατορία*, μετάφραση, Μετάφραση: Μάρκος Καρασαρίνης, Αθήνα, Εστία, 2020.

Αναγνωστοπούλου, Σία, «Οι όροι μιλλέτ, γένος, έθνος, οικουμενικότητα, αλτρωτισμός στην ελληνική ιστοριογραφία», στο *Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας. Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1833-2002*, Αθήνα 2004, σ. 637-676.

Arvas, Abdulhamit, "From the Pervert, back to the Beloved: Homosexuality and Ottoman Literary History, 1453–1923", *The Cambridge History of Gay and Lesbian Literature*, 2014, σ. 145-163.

Ασδραχάς, Σπύρος, με τη συνεργασία Ν.Ε. Καραπιδάκη, Όλγας Κατσιαρδή-Hering, Ευτυχίας Λιάτα, Άννας Ματθαίου, Michel Sivignon, Traian Stoianovich, *Ελληνική Οικονομική ιστορία, ιε'-ιθ'αι.*, Αθήνα, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, 2003.

Βούρη, Σοφία, *Εκπαίδευση και εθνικισμός στα Βαλκάνια, Η περίπτωση της βορειοδυτικής Μακεδονίας (1870-1904)*, Αθήνα, Gutenberg, 2010.

Δαλακούρα, Κατερίνα, *Η εκπαίδευση των γυναικών στις ελληνικές κοινότητες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (19ος αιώνας - 1922): Κοινωνικοποίηση στα πρότυπα της πατριαρχίας και του εθνικισμού*, Αθήνα, Gutenberg, 2008.

Deringil, Selim, *Οι καλά προστατευόμενη επικράτεια: Ιδεολογία και νομιμοποίηση της εξουσίας στην Οθωμανική Αυτοκρατορία*, μετάφραση, επιμέλεια, σχολιασμός Στέφανος Π. Παπαγεωργίου, Αθήνα, Παπαζήσης, 2003.

Findley, Carter Vaughn, *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire: The Sublime Porte, 1789-1922*, Princeton University Press, 1980.

Finkel, Caroline, *Οθωμανική αυτοκρατορία 1300-1923*, μετάφραση Μιχάλης Δελέγκος, Αθήνα, Διόπτρα, 2007.

Κάννερ, Έφη, *Έμφυλες κοινωνικές διεκδικήσεις από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στην Ελλάδα και*

στην Τουρκία. Ο κόσμος μιας ελληνίδας χριστιανής δασκάλας, Αθήνα, Παπαζήσης, 2012.

Καράβας, Σπύρος, «Μακάριοι οι κατέχοντες την γην». Γαιοκτητικοί σχεδιασμοί προς απαλλοτρίωση συνειδήσεων στη Μακεδονία, 1880-1909, Αθήνα, Βιβλιόραμα, 2010.

Kasaba, Reşat, *The Ottoman empire and the world economy: the nineteenth century*, New York, State University of New York, 1988.

Κονόρτας, Παρασκευάς, *Οθωμανικές θεωρήσεις για το Οικουμενικό Πατριαρχείο: τα βεράτια προς τους προκαθημένους της Μεγάλης Εκκλησίας (17ος-αρχές 20ού αιώνα)*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 1998.

Konortas, Paraskevas, "From *Tâ'ife* to *Millet*: Ottoman Terms for the Ottoman Greek-Orthodox Community", στο Gondicas, D. - Issawi, Ch. (εκδ.), *Ottoman Greeks in the Age of Nationalism: Politics, Economy and Society in the Nineteenth Century*, Princeton, Darwin Press, 1999, σ. 169-179.

Λαπαβίτσας Κώστας (επιμ.), *Ισχνός καπιταλισμός: Η Μακεδονία κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο*, μετάφραση Μαρίνα Δημητριάδου, Αθήνα, Νόβολι, 2010.

Λυμπεράτος, Ανδρέας, *Οικονομία, πολιτική και εθνική ιδεολογία. Η διαμόρφωση των εθνικών κομμάτων στη Φιλιππούπολη του 19^{ου} αιώνα*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2009.

Λυμπεράτος, Ανδρέας (επιμ.), *Τα Βαλκάνια. Εκσυγχρονισμός, ταυτότητες, ιδέες. Συλλογή κειμένων προς τιμήν της καθηγήτριας Νάντιας Ντάνοβα*, Ηράκλειο, Βουλγαρική Ακαδημία Επιστημών - Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης & ΙΜΣ, 2014.

Ortayli, İlber, *Ο πιο μακρύς αιώνας της αυτοκρατορίας : ο οθωμανικός 19ος αιώνας : η πορεία προς τον εκσυγχρονισμό*, μετάφραση Κατερίνα Στάθη, επιμέλεια, σχολιασμός Στέφανος Π. Παπαγεωργίου, Αθήνα, Παπαζήσης, 2004.

Pamuk, Şevket, Quataert, Donald, McGowan, Bruce και Faroqhi, Suraiya, *Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας 1600-1914*, μετάφραση Μαρίνα Δημητριάδου, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2011.

Πετμεζάς, Σωκράτης, «Αγροτικό ζήτημα και αγροτική μεταρρύθμιση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Μια προσπάθεια συνολικής αποτίμησης», Α. Μαχαιρά, Στρ. Μπουρνάζος και Λ. Παπαστεφανάκη (επιμ.), *Το πνεύμα, πρωτοξάδελφος του γιακωβινισμού... Κείμενα αφιερωμένα στον Χρήστο Χατζηιωσήφ*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2023.

Quataert, Donald, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Οι τελευταίοι αιώνες, 1700-1922*, μετάφραση Μαρίνου Σαρηγιάννη, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2006.

Said Edward, *Οριενταλισμός*, μετάφραση Φώτης Τερζάκης, Αθήνα, Σάλτο, 2024.

Sigalas Nikos, “‘And Every Language that Has Been Voiced Became a Millet’: A Genealogy of the Late Ottoman Millet”, *Die Welt des Islams*, τχ. 62, 2022, σ. 325–359.

Sohrabi, Nader, *Revolution and Constitutionalism in the Ottoman Empire and Iran*, Cambridge University Press, 2011.

Somel, Selçuk Aksin, *The Modernization of Public Education in the Ottoman Empire 1839-1908*, Brill, 2001.

Zürcher, Erik Jan, *Σύγχρονη ιστορία της Τουρκίας*, μετάφραση Βαγγέλης Κεχριώτης, επιστημονική επιμέλεια Σωκράτης Πετμεζάς, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2004.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥΑ312	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της οθωμανικής Μικράς Ασίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6374		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα Οθωμανικής Μικράς Ασίας στην μακρά ιστορική διάρκεια,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις ιστοριογραφικές διαμάχες και τις διαφορετικές θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την Οθωμανική Μικρά Ασία, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- εξοικειώνονται με την ιστοριογραφική σκέψη και την ερευνητική μεθοδολογία : την κριτική των πηγών, την ένταξή τους στα ιστορικά συμφραζόμενα, την κατανόηση των ερμηνευτικών διακυβεσμάτων
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ελληνικής και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Anadolu, Ανατολία, Μικρά Ασία, είναι γεωγραφικές έννοιες που περιγράφουν με διαφορετικό τρόπο μια περιοχή που αποτέλεσε για αιώνες, μαζί με τα Βαλκάνια, τις λεγόμενες κεντρικές επαρχίες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Το σεμινάριο θα εξετάσει

αρχικά την ιστορία των γεωγραφικών αυτών όρων και τη σημασία τους. Στη συνέχεια θα εστιάσει στην ιστορία των διαφορετικών περιοχών της Μικρασιατικής χερσονήσου που κατακτήθηκαν από τους Οθωμανούς και στον τρόπο με τον οποίο εντάχθηκαν στην οθωμανική διοίκηση και μετασχηματίστηκαν στη μακρά διάρκεια της οθωμανικής ιστορίας. Θα μελετηθεί η ανθρωπογεωγραφία και η οικονομική ιστορία της περιοχής, ενώ ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στην ιστορία των νομαδικών πληθυσμών, καθώς και σε αυτήν της κινητικότητας και των μεταναστεύσεων. Τέλος, το σεμινάριο θα εστιάσει στην ιστορία του περιβάλλοντος και των κλιματικών αλλαγών, εξετάζοντας τη σχέση τους με την ιστορία των ανθρώπων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Σεμινάρια Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Παρουσίαση κύριας εργασίας Συγγραφή κύριας εργασίας Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 110 ώρες 1 ώρα 100 ώρες 250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Akcam, Taner, *Το έγκλημα των Νεοτούρκων κατά της ανθρωπότητας, Η Γενοκτονία των Αρμενίων και η εθνοκάθαρση στην Οθωμανική Αυτοκρατορία*, μετάφραση Μάρκος Καρασαρίνης, Αθήνα, Εστία, 2020. Αναγνωστάκης, Μανόλης και Μπαλτά, Ευαγγελία, *Η Καππαδοκία των ζώντων μνημείων*, Αθήνα, Πορεία, 1990.

Αναγνωστοπούλου, Σία, *Μικρά Ασία. Οι Ελληνορθόδοξες κοινότητες, 19^{ος} αιώνας -1919. Από το μιλλέτ των Ρωμιών στο ελληνικό έθνος*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997.

Coşgel, Metin και M. Yildirim, Sadullah “The Economic Geography of Ottoman Anatolia: People, Places, and Political Economy around 1530”, working paper, 2021.
URL: <https://media.economics.uconn.edu/working/2021-03.pdf>

Γκαρά, Ελένη και Τζεδόπουλος, Γιώργος, *Χριστιανοί και μουσουλμάνοι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία: θεσμικό πλαίσιο και κοινωνικές δυναμικές*, [Αθήνα], Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, 2015.

De Planhol, Xavier, « Principes d'une géographie urbaine de l'Asie Mineure », *Revue Géographique de l'Est*, τ. 9, τχ. 3-4, 1969, σ. 249-268.

Imber, Colin, *The Ottoman Empire, 1300-1650: The structure of Power*, Houndmills, Basingstoke, Hampshire, Palgrave Macmillan, 2002.

İslamoğlu-Inan, Huri, *State and Peasant in Ottoman Empire: Agrarian Power Relations and Regional Economic Development in Ottoman Anatolia during the Sixteenth Century*, Λάιντεν, E. J Brill, 1994.

Κάλφογλους, Ιωάννης, *Ιστορική γεωγραφία της Μικρασιατικής Χερσονήσου*, εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Σταύρος Θ. Ανεστίδης, πρόλογος Ιωάννα Πετροπούλου, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2002.

Kasaba, Reşat, *The Ottoman empire and the world economy : the nineteenth century*, New York, State University of New York, 1988.

Κοντογιάννης, Παντελής, *Γεωγραφία της Μικράς Ασίας*, Αθήνα, Π. Α. Πετράκος, 1921.

Moustakas, Konstantinos, Kontopanagou, Aikaterini Konstantina, Kastrinakis, Petros, “The Christian Population of 16th-Century Ottoman Anatolia: An Overview and Preliminary Observations on Its Location and Numbers in the 1520s”. *Turkish Historical Review*, τ. 15, τχ. 2, 2024, 107-133.

Pamuk, Şevket, Quataert, Donald, McGowan, Bruce και Faroqhi, Suraiya, *Οικονομική και*

κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας 1600-1914, μετάφραση Μαρίνα Δημητριάδου, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2011.

Pitcher, Donald Edgar, *An Historical Geography of the Ottoman Empire*, Leiden, Brill, 1972.

Quataert, Donald, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: οι τελευταίοι αιώνες 1700-1922*, μετάφραση Μαρίνος Σαρηγιάννης, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2006.

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΠΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στον Μινωικό και Μυκηναϊκό Πολιτισμό		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των γενικών χαρακτηριστικών του Μινωικού και Μυκηναϊκού Πολιτισμού
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με

τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τον Μινωικό και Μυκηναϊκό πολιτισμό	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η εισαγωγή στους δύο σημαντικούς πολιτισμούς της Εποχής του Χαλκού, τον Μινωικό και τον Μυκηναϊκό. Η αλλαγές στην Κρήτη θα συζητηθούν από τις αρχές της 3^{ης} χιλιετίας π.Χ. ως την δημιουργία ισχυρής θρησκείας και την εγκαθίδρυση ανακτόρων με διακριτές κοινωνικές και πολιτικές ομάδες στο νησί. Θα ανδειχθεί ο ρόλος και ο χαρακτήρας της τέχνης που άνθισε στα μέσα της 2^{ης} χιλιετίας π.Χ. και του εμπορίου στο Αιγαίο και στην ευρύτερη Μεσόγειο. Θα παρουσιαστεί ακόμα η ανάπτυξη του Μυκηναϊκού πολιτισμού στην ηπειρωτική Ελλάδα από τις αρχές έως το τέλος της 2^{ης} χιλιετίας π.Χ. Οι διαφορές των ηπειρωτικών ανακτόρων με αυτές της Κρήτης θα καταδειχθούν καθώς και τα νέα στοιχεία που φέρνουν τα μυκηναϊκά κράτη έως την πτώση των ανακτόρων και μετά, ως κληρονομιά στον κλασικό κόσμο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Τέσσερα θέματα από τα οποία θα επιλεγθούν τα δύο. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασιλικού, Ν. 1995. *Ο Μυκηναϊκός Κόσμος*, Αθήνα.
- Betancourt, P.P. 2007. *Introduction to Aegean Art*. Philadelphia: INSTAP Academic Press
- Branigan, K. 1993. *Dancing with death: life and death in southern Crete, c. 3000 - 2000 BC*, Amsterdam.
- Cavanagh, W. and Mee, C. 1998. *A Private Place: Death in Prehistoric Greece*, Jonsered.
- Cline, E. (επ.) 2010. *The Aegean Bronze Age*, Οξφόρδη.
- Davis, J.L. 1992. 'Review of Aegean prehistory I: The islands of the Aegean', *American Journal of Archaeology* 96, 699-756.
- Decker-Jakoltzy, S. 2010 'Decline, destruction, aftermath', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 387-406.
- Dickinson, O.T.P.K. 2003. *Αιγαίο: Εποχή του Χαλκού*, Αθήνα.
- Faure, P. 2002 *Η Καθημερινή Ζωή στην Κρήτη τη Μινωική Εποχή*, Αθήνα
- Hood, S. 1978. *The Arts in Prehistoric Greece*. New York.
- Mountjoy, P.A. 1999. *Regional Mycenaean Decorated Pottery*, vols. 1-2, Rahden/Westf.
- Legarra Herrero, B. 2014. *Mortuary Behavior and Social Trajectories in Pre- and Protopalatial Crete*, Philadelphia.
- Shelmerdine, C. (επ.) 2008. *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, Cambridge.
- Schallin A.-L. 1993. *Islands Under Influence- The Cyclades in the Late Bronze Age and the Nature of Mycenaean Presence*, Jonsered.
- Treuil, R., Darcque, P., Poursat, J.-Vl., και Touchais, G. 1996. *Οι Πολιτισμοί του Αιγαίου*, Ο. Πολυχρονοπούλου και Α. Φίλιππα-Touchais (μεταφ), Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ205	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ταφικά έθιμα και πεποιθήσεις στο Προϊστορικό Αιγαίο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των ταφικών ειθίμων και παρκατικών καθ' όλη τη διάρκεια της Προϊστορίας στο Αιγαίο
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο στο Αιγαίο και ευρύτερα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η κατανόηση της πολυπλοκότητας των ταφικών εθίμων και πρακτικών γενικότερα στην αρχαιολογία. Θα δοθεί έμφαση στη διαχρονικές αλλαγές και παραδόσεις που εμφανίστηκαν στο Αιγαίο καθώς και το κοινωνικό και πολιτικό αποτύπωμα το οποίο άφησαν. Ειδικά για την Εποχή του Χαλκού ο πλούτος πληροφοριών επιτρέπει την ανάλυση των κοινοτήτων, των δραστηριοτήτων και πολλές φορές των πεποιθήσεων των ανθρώπων της περιόδου αυτής. Οι διαφορετικές μεθοδολογικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις που θα παρουσιαστούν μέσα στο μάθημα θα αναδείξουν τον τρόπο με τον οποίο η μελέτη των ταφικών καταλοίπων μπορεί να προσφέρουν συμπεράσματα για τις κοινωνικές και πολιτικές δυναμικές της εποχής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική γραπτή εξέταση: Τέσσερα θέματα από τα οποία θα επιλεγθούν τα δύο. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Branigan, K. 1993. *Dancing with death: life and death in southern Crete, c. 3000 - 2000 BC*, Amsterdam.
- Broodbank, C. 2008. 'The Early Bronze Age in the Cyclades', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 47-76.
- Broodbank, C. 2000. *An Island Archaeology of the Early Cyclades*, Cambridge.
- Cavanagh, W. 2010. 'Death and the Mycenaeans', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 327-341.
- Cavanagh, W. and Mee, C. 1998. *A Private Place: Death in Prehistoric Greece*, Jonsered.
- Decker-Jakoltzy, S. 2010 'Decline, destruction, aftermath', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 387-406.
- Doumas, Ch. 1977. *Early Bronze Age Burial Habits in the Cyclades*, Göteborg.
- Legarra Herrero, B. 2014. *Mortuary Behavior and Social Trajectories in Pre- and Protopalatial Crete*, Philadelphia.
- Mee, C. 2008. 'Death and burial', *The Aegean Bronze Age*, E. Cline (επ.), Οξφόρδη, Κεφάλαιο 21.
- Parker Pearson, M. 2000. *The Archaeology of Death and Burial*, London.
- Renfrew, C. 1972. *The Emergence of Civilisation: The Cyclades and the Aegean in the Third Millennium BC*, Λονδίνο
- Renfrew, C. 2010. 'Cyclades', *The Aegean Bronze Age*, E. Cline (ed.), Oxford, 139-155.
- Soles, J.S. 1992. *The Prepalatial Cemeteries of Mochlos and Gournia and the House tombs of Bronze Age Crete*, New Jersey.
- Βλαχόπουλος, Α.Γ. 2006. *Η Υστεροελλαδική ΙΙΙΓ περίοδος στη Νάξο: Τα ταφικά σύνολα και οι συσχετισμοί τους με το Αιγαίο*, Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ180	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προϊστορική Κύπρος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΥΣ		

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΦΟΙΤΗΤΕΣ) ΑΓΓΛΙΚΗ ή ΓΑΛΛΙΚΗ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ή ΙΤΑΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5976

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και τα δεδομένα της έρευνας για τη γεωγραφική περιοχή στα οποία αφορά το μάθημα (Κύπρος) κυρίως κατά την Εποχή του Χαλκού.
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του νησιού,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με την αρχαιολογία της προϊστορικής Κύπρου. Για τις ανάγκες των διαλέξεων πρώτα θα εξεταστούν τα αρχαιολογικά δεδομένα της πρωιμότερης κατοίκησης στο νησί κατά την Επιπαλαιολιθική και Νεολιθική περίοδο (10.500-3900 π.Χ.), καθώς και κατά τη Χαλκολιθική (3900-2500 π.Χ.). Οι διαλέξεις θα επικεντρωθούν ωστόσο κατά κύριο λόγο στην Εποχή του Χαλκού (2500-1050 π.Χ.). Θα εξεταστούν αρχικά ζητήματα γεωγραφίας και φυσικού περιβάλλοντος, με έμφαση σε γεωλογικά δεδομένα, όπως τα χαλκοφόρα κοιτάσματα, που έχουν καθορίσει τη φυσιογνωμία και την ιστορία του νησιού στη διάρκεια των αιώνων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές Οι παραδόσεις θα διεξαχθούν δια ζώσης. Όλη η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στο μάθημα (βιβλιογραφία του μαθήματος, ύλη διδασκτέα και εξεταστέα, δραστηριότητες) θα αναρτάται στη σελίδα του μαθήματος στο eLearn (https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5976)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Ατομική μελέτη	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εξεταστέα ύλη και γενικά ανακοινώσεις που αφορούν στο μάθημα: στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eLearn. Τελική γραπτή εξέταση: τρίωρη, γραπτή εξέταση δια ζώσης. Προσφέρεται επίσης η δυνατότητα προφορικής, ατομικής εξέτασης σε όλες/όλους (κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά έργα (ελληνικά, αγγλικά) Β. Καραγιώργης, <i>Κύπρος: Το σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου (1600-500 π.Χ.)</i> , Καπόν 2002. Β. Καραγιώργης, <i>Αρχαία κυπριακή τέχνη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών</i> , Ίδρυμα Λεβέντη- Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών 2003. Μ. Καντηρέα, <i>Οι επιγραφές του Κυπριακού Μουσείου: στιγμιότυπα της ιστορίας της αρχαίας Κύπρου</i> , Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κύπρου 2019. Ε. Μαντζουράνη, <i>Η αρχαιολογία της προϊστορικής Κύπρου</i> , Καρδαμίτσα 2001. Ν. Παπαδημητρίου, Μ. Τόλη (επιμ.), <i>Αρχαία Κύπρος – Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου</i> , Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης 2017. Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), <i>Ιστορία της Κύπρου. Τόμος Α'. Αρχαία Κύπρος, Μέρος Α'. Φυσιογεωγραφική εισαγωγή. Προϊστορικοί χρόνοι. Σχέσεις προς όμορους χώρους</i> , Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', 1997 [πλειάδα συγγραφέων]. Α. C. Brown, H. W. Catling, <i>Ancient Cyprus</i> , Ashmolean Museum 1986 [διαθέσιμο διαδικτυακά/available online:

<https://archive.org/details/ANCIENTCYPRUS1986BYA.C.BROWNH.W.CATLING>

G. Cadogan, M. Iacovou, K. Kopaka, J. Whitley (επιμ.), *Parallel lives. Ancient island societies in Crete and Cyprus*, British School at Athens 2012.

Ηλεκτρονικές πηγές

Ιστοσελίδα για την αρχαιολογία της Κύπρου, «Κύπριος χαρακτήρ»:

<http://kyprioscharacter.eie.gr/el/episthmonikes-symboles/>

Κέντρο Κυπριακών Σπουδών, Γαλλία/Centre d'Études Chypriotes:

<http://centredetudeschypriotes.fr/>

Περιοδικό με πρόσβαση διαδικτυακή, Cahiers du Centre d'Études Chypriotes (CCEC):

<https://www.persee.fr/collection/cchyp>

Ιστοσελίδα αφιερωμένη στη μελέτη της κυπριακής ειδωλοπλαστικής, StyraX:

<https://sites.uwm.edu/dbc/>

Ερευνητικό πρόγραμμα του ΕΙΕ για την Κύπρο και τον έξω της κόσμο, Cypriot connectivity:

<https://cycomedproject.eie.gr/>

Cyprus American Archaeological Research Institute: <https://caari.org/>

Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου:

https://www.culture.gov.cy/dmcculture/da/da.nsf/DMLindex_gr/DMLindex_gr?OpenDocument

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ324	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παλαιολιθική ενδυμασία, κόσμηση και νηματουργία Palaeolithic clothing, ornamentation and twisted fibre technology		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης
και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση) και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών, η οποία αποσκοπεί όχι μόνον στην απόκτηση γνώσεων αλλά και στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας.
- Η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την έρευνα της Προϊστορίας έρευνας και ειδικά με την θεματική της ένδυσης και της κόσμησης κατά την Παλαιολιθική εποχή.
- Η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, μέσα από συζητήσεις καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος θεωρητικές, αναλυτικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις σχετικά με την προϊστορία της ένδυσης και της κόσμησης. Ο φοιτητής/τρια ενθαρρύνεται να συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.
- Η εκπαίδευση στην πραγμάτευση και συγγραφή ερευνητικού δοκιμίου και μέσω αυτής η βελτίωση κριτικής σκέψης, ανάπτυξης επιχειρηματολογίας και χρήσης του λόγου (γραφτού και προφορικού). Ο φοιτητής/τρια παρουσιάζει προφορικά θέμα σχετικό με τις θεματικές του σεμιναρίου υπό την καθοδήγηση της διδάσκουσας. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναλαμβάνει να εκπονήσει μια σχετική εργασία έκτασης που δεν ξεπερνά τις οχτώ χιλιάδες λέξεις γύρω από το ερευνητικό θέμα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο επικεντρώνεται στις απαρχές της ένδυσης, της κόσμησης και της νηματοουργίας στον Παλαιολιθικό κόσμο. Αντικείμενο του η επισκόπηση των αρχαιολογικών ευρημάτων και οι τελευταίες αποκαλύψεις για τα πρώτα ρούχα, τα πρώτα εσώρουχα, τα αρχαιότερα κοσμήματα, τις τέχνες και τις τεχνικές εκείνες κατακτήσεις που κατέστησαν δυνατό τον εμπλουτισμό του ανθρώπινου σώματος. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα συζητηθούν οι διεργασίες του νου και οι επεμβάσεις στην ύλη που δεν υπηρετούν απλώς την προστασία του σώματος από τις καιρικές συνθήκες, αλλά βαδίζουν χέρι-χέρι με την ιστορία του πολιτισμού και την ανθρώπινη εξέλιξη. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιαστούν θεματικές σχετικά με τις πρώτες ύλες, τις τεχνικές επεξεργασίας και κατασκευής ενδυμάτων και κοσμημάτων, τα κοσμήματα και τις πρακτικές διακόσμησης, το πολιτισμικό υπόβαθρο της κόσμησης, τη συμβολική συμπεριφορά και τις κοινωνικό-οικονομικές πτυχές που συνδέονται με την ανάδυση της ένδυσης και την κόσμησης.

The focus of this seminar is the origin of clothing, decoration and fibre technology in the Palaeolithic World. An overview of available archaeological evidence and recent developments on first clothes, underwear, the earliest ornaments, skills and techniques that enabled the human body enhancement. We will discuss conceptual processes and human interventions on matter, made not only to protect the human body from climatic conditions but they go hand in hand with the history of civilization and human evolution. More specifically, we will examine themes relevant to raw material, processing and manufacture techniques of clothes and ornamentation, ornaments and decoration practices, cultural background of ornamentation, symbolic behaviour and socio-economic aspects in the emergence of clothing and decoration.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

- Adovasio, J.M., Soffer, O. and Klíma, B., 1996. Upper Palaeolithic fibre technology: interlaced woven finds from Pavlov I, Czech Republic, c. 26,000 years ago. *Antiquity*, 70(269), pp.526-534.
- Backwell, L., d'Errico, F. and Wadley, L., 2008. Middle stone age bone tools from the Howiesons Poort layers, Sibudu Cave, South Africa. *Journal of Archaeological Science*, 35(6), pp.1566-1580.
- Balter, M., 2006. First Jewelry? Old Shell Beads Suggest Early Use of Symbols. *Science* 312,1731-1731(2006). DOI:10.1126/science.312.5781.1731
- Baysal, E.L., 2019. *Personal Ornaments in Prehistory: An exploration of body augmentation from the Palaeolithic to the Early Bronze Age*, Oxbow Books.
- Collard, M., Tarle, L., Sandgathe, D. and Allan, A., 2016. Faunal evidence for a difference in clothing use between Neanderthals and early modern humans in Europe. *Journal of Anthropological Archaeology*, 44, pp.235-246.
- d'Errico, F. and Backwell, L., 2016. Earliest evidence of personal ornaments associated with burial: the Conus shells from Border Cave. *Journal of Human Evolution*, 93, pp.91-108.
- d'Errico, F. and Vanhaeren, M., 2009. Earliest personal ornaments and their significance for the origin of language debate. *The cradle of language*, 12, p.16.
- d'Errico, F. and Colagè, I., 2022. The emergence of symbolic cognition. In *The Routledge International Handbook of Neuroaesthetics* (pp. 539-554). Routledge.
- Garofoli, D., 2015. Do early body ornaments prove cognitive modernity? A critical analysis from situated cognition. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 14(4), pp.803-825.
- Gilligan, I., 2007. Clothing and modern human behaviour: prehistoric Tasmania as a case study. *Archaeology in Oceania*, 42(3), pp.102-111.
- Gilligan, I. 2010. The Prehistoric Development of Clothing: Archaeological Implications of a Thermal Model. *J Archaeol Method Theory* 17, 15–80. <https://doi.org/10.1007/s10816-009-9076-x>

- Gilligan, I., 2019. *Climate, clothing, and agriculture in prehistory: Linking evidence, causes, and effects*. Cambridge University Press.
- Gilligan, I., d'Errico, F., Doyon, L., Wang, W. and Kuzmin, Y.V., 2024. Paleolithic eyed needles and the evolution of dress. *Science Advances*, 10(26), p.eadp2887.
- Golovanova, L.V., Doronichev, V.B. and Cleghorn, N.E., 2010. The emergence of bone-working and ornamental art in the Caucasian Upper Palaeolithic. *Antiquity*, 84(324), pp.299-320.
- Hardy, K., 2008. Prehistoric string theory. How twisted fibres helped to shape the world. *Antiquity*, 82(316), pp.271-280.
- Hardy, B.L., Moncel, M.H., Kerfant, C., Lebon, M., Bellot-Gurlet, L. and Mélard, N., 2020. Direct evidence of Neanderthal fibre technology and its cognitive and behavioral implications. *Scientific Reports*, 10(1), p.4889.
- Kuhn, S.L., Stiner, M.C., Reese, D.S. and Güleş, E., 2001. Ornaments of the earliest Upper Paleolithic: New insights from the Levant. *Proceedings of the national academy of sciences*, 98(13), pp.7641-7646.
- Kuhn, S.L. and Stiner, M.C., 2007. Paleolithic ornaments: implications for cognition, demography and identity. *Diogenes*, 54(2), pp.40-48.
- Mayer, D.E.B.Y. and Bosch, M., 2019. Personal Ornaments in Early Prehistory Humans' Earliest Personal Ornaments: An Introduction. *PaleoAnthropology*, 19, p.23.
- Zilhão, J., 2007. The emergence of ornaments and art: an archaeological perspective on the origins of "behavioral modernity". *Journal of archaeological research*, 15(1), pp.1-54.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ 321	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχιτεκτονική και πολεοδομία της Εποχής Χαλκού σε Ελλάδα και Κύπρο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΜΙΑ ΝΑ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (3 ^η -2 ^η χιλ. π.Χ.)
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5975

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και η εξέταση των διαθέσιμων πηγών (αναλογικές και ψηφιακές πηγές),
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της αρχιτεκτονικής και πολεοδομικής οργάνωσης κατά την 3^η και 2^η χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο και στην Κύπρο,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο θέμα.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την αρχιτεκτονική και την πολεοδομία, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- μαθαίνουν και εξασκούνται στους τρόπους και στο σκεπτικό των προφορικών παρουσιάσεων (παρουσίαση με χρήση Powerpoint),
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους, εξασκούνται στον χειρισμό της τεχνικής ορολογίας,
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών,
- εξασκούν και βελτιώνουν τις ικανότητές τους στο γραπτό λόγο μέσω της σύνταξης της τελικής γραπτής εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο έχει ως θέμα μελέτης και εξέτασης την αρχιτεκτονική και την οργάνωση του χώρου γενικότερα στις κοινωνίες της 3^{ης} και 2^{ης} χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο και στην Κύπρο.

Οι εργασίες θα αφορούν αφενός στην οικιστική αρχιτεκτονική, αφετέρου θα μελετηθεί η ταφική αρχιτεκτονική και οργάνωση. Θα συζητηθούν ιδιόμορφοι τύποι κτηρίων, όπως (ενδεικτικά): οι πρωτοελλαδικές οικίες με διάδρομο, τα μεγαροειδή της 3^{ης} χιλ. π.Χ., τα αψιδωτά κτήρια, τα κρητικά «ανάκτορα» και αυτά της ηπειρωτικής Ελλάδας κατά τη μυκηναϊκή περίοδο, τα κτήρια με «ξεστή» τοιχοδομία (ashlar buildings) κ.ά. Ιδιαίτερα κεφάλαια θα αποτελέσουν τα κάθε λογής θεωρούμενα ως «δημόσια» ή «κοινοτικά» κτήρια, η καθ' ύψος ανάπτυξη (διώροφα ή γενικώς πολυώροφα κτήρια), καθώς και τα κοινόχρηστα ή κοινωφελή έργα (οχυρωματικά έργα, αποχετευτικά συστήματα, υδροδοτικά έργα).

Επιπλέον έμφαση θα δοθεί στην πολεοδομική οργάνωση των οικιστικών συνόλων, καθώς μεγάλης κλίμακας αρχιτεκτονήματα αλλά και σύνολα οικιστικά ή ταφικά φαίνεται να κατασκευάζονται κατόπιν συνέργειας και συνεννόησης των μελών μιας κοινότητας, υπονοώντας συλλογική δράση και πιθανό κεντρικό σχεδιασμό. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο φαινόμενο της αστικοποίησης, το οποίο παρατηρείται για πρώτη φορά στην 3^η χιλ. στον ελλαδικό χώρο και στη 2^η χιλ. π.Χ. στην Κύπρο.

Τέλος, θα συζητηθεί ο κοινωνικός ρόλος της αρχιτεκτονικής και θα επιδιωχθεί η εξαγωγή συμπερασμάτων από τα οικιστικά και ταφικά αρχιτεκτονικά δεδομένα όσον αφορά στην οργάνωση και στις αντιλήψεις των κοινωνιών της εποχής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	- Τακτική και υποχρεωτική χρήση της ιστοσελίδας eLearn του μαθήματος. - Παρουσιάσεις μαθήματος με χρήση powerpoint, η διδασκαλία της χρήσης του οποίου περιλαμβάνεται στους σκοπούς του μαθήματος. - Ειδικά όσον αφορά στη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, προσδιορίζεται ότι επιτρέπεται στο παρόν σεμινάριο, αλλά με ρητή αναφορά στην εργασία για το πώς και σε ποια έκταση χρησιμοποιήθηκε: σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η χρήση της ΤΝ για να συνταχθεί η προφορική ή η γραπτή εργασία.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία,	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με	40 ώρες	

Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	τη θεματική του σεμιναρίου	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
- Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα, - Μικρές, προκαταρκτικές εργασίες, - Δημόσια, προφορική παρουσίαση εργασίας, - Ποιότητα γραπτής εργασίας (παραδίδεται στο τέλος του σεμιναρίου). - Συζήτηση της διδάσκουσας με τον εξεταζόμενο περί της γραπτής εργασίας μετά από την παράδοσή της.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά για την προϊστορική αρχαιολογία της Εποχής Χαλκού σε Ελλάδα και Κύπρο:

P. P. Betancourt, *Introduction to Aegean art*, INSTAP 2007.

A. Βλαχόπουλος (επιμ.), *Αρχαιολογία-Νησιά του Αιγαίου/Πελοπόννησος/Εύβοια και Στερεά Ελλάδα/Μακεδονία και Θράκη*, Μέλισσα 2005 κ.ε.

A. C. Brown, H. W. Catling, *Ancient Cyprus*, Ashmolean Museum 1986 [διαθέσιμο διαδικτυακά/available online: <https://archive.org/details/ANCIENTCYPRUS1986BYA.C.BROWNH.W.CATLING>]

G. Cadogan, M. Iacovou, K. Kopaka, J. Whitley (επιμ.), *Parallel lives. Ancient island societies in Crete and Cyprus*, British School at Athens 2012.

E. H. Cline (επιμ.), *The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)*, OUP 2010.

T. Cullen (επιμ.), *Aegean Prehistory. A review*, AJA Supplements 2001.

E. Μαντζουράνη, *Η αρχαιολογία της προϊστορικής Κύπρου*, Καρδαμίτσα 2001.

N. Παπαδημητρίου, Μ. Τόλη (επιμ.), *Αρχαία Κύπρος – Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου*, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης 2017.

Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου. Τόμος Α'. Αρχαία Κύπρος, Μέρος Α'. Φυσικογεωγραφική εισαγωγή. Προϊστορικοί χρόνοι. Σχέσεις προς όμορους χώρους*, Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', 1997 [πλειάδα συγγραφέων].

J.-Cl. Poursat, *L'art égéen*. Vol. 1. Grèce, Cyclades, Crète jusqu'au milieu du IIe millenaire av. J.-C. Vol. 2. Mycènes et le monde mycénien, Paris 2008-2014.

[αγγλ. έκδ.] J.-Cl. Poursat, *The art and archaeology of the Aegean Bronze Age: a History*. C. Knappett (transl.), CUP 2022.

J. Rutter (επιμ.), *ονλάν μαθήματα +βιβλιογραφία για την ελληνική προϊστορία:*

<https://sites.dartmouth.edu/aegean-prehistory/>

C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, CUP 2008.

R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Les civilisations égéennes du Néolithique à l'Age du Bronze*, Paris 1989.

[ελλ. έκδ.] R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015.

Ηλεκτρονικές πηγές γενικού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος:

Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας:

https://www.culture.gov.gr/el/service/SitePages/heritage_new.aspx

Ιστοσελίδα Αρχαιολογικού Κτηματολογίου: <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>

Σύντομες αναφορές σε νέες έρευνες, συνέργεια της Αγγλικής και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής:

<https://chronique.efa.gr/?kroute=homepage>

Οι συλλογές του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου: <https://www.namuseum.gr/collections/>

Ιστοσελίδα της εταιρείας «Αιγέυς» με αναρτήσεις προϊστορικού ενδιαφέροντος:

<https://www.aegeussociety.org/>

Ιστοσελίδα με άρθρα για την αρχαιολογία της Κύπρου: <http://kyprioscharacter.eie.gr/el/episthmonikes-symbols/>

Ηλεκτρονικές πηγές ειδικού ενδιαφέροντος για την Εποχή του Χαλκού:

Βιβλιογραφική βάση με τίτλους ενδιαφέροντος και ανακοινώσεις εκδηλώσεων και συνεδρίων για την ελληνική προϊστορία, Nestor: <https://classics.uc.edu/nestor/>

Ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας:

<https://www.archetai.gr/index.php?p=content&section=1&id=31&lang=>

Οδηγοί μουσείων και αρχαιολογικών χώρων Ιδρύματος Λάτση: <https://www.latsis-foundation.org/ell/e-library>

Ειδικά για την αρχιτεκτονική της Εποχής Χαλκού σε Ελλάδα και Κύπρο:

L'habitat égéen préhistorique. Actes de la table ronde CNRS-Université Paris I-EFA, Athènes 23-25 juin 1987, Suppléments au BCH 19, 1990.

J. Bretschneider, J. Driessen, K. van Lerberghe (επιμ.), *Power and architecture: monumental public architecture in the Bronze Age Near East and Aegean*, 2007.

M. Devolder, I. Kreimerman (επιμ.), *Ashlar. Exploring the materiality of cut-stone masonry in the eastern Mediterranean Bronze Age*, 2020.

R. Hägg and D. Konsola, *Early Helladic architecture and urbanization*, 1986.

K. D. Glowacki, N. Vogeikoff-Brogan (επιμ.), *ΣΤΕΓΑ: The Archaeology of Houses and Households in Ancient Crete, Hesperia Supplements 44*, 2011.

Q. Letesson, C. Knappett (επιμ.), *Minoan architecture and urbanism*, 2017.

J. C. McEnroe, *Architecture of Minoan Crete: constructing identity in the Aegean Bronze Age*, 2010.

C. Palyvou, *Daidalos at work: a phenomenological approach to the study of Minoan architecture*, 2018.

A. Rapoport, *House form and culture*, 1969.

J. W. Shaw, *Minoan architecture: materials and techniques*, 2009.

J. W. Shaw, *Elite Minoan architecture: its development at Knossos, Phaistos, and Malia*, 2015.

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΚΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 156	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ (Τελετουργίες και Κοινωνία)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6102		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ταφικής

αρχαιολογίας, η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση της πρόσληψης του θανάτου από την κοινωνία του αρχαίου ελληνικού κόσμου, από τους Πρώιμους Ιστορικούς Χρόνους (περίπου 1100-700 π.Χ.) μέχρι και την ύστερη κλασική περίοδο (τέλος 4^{ου} αι. π.Χ.), όπως αυτή αποκρυσταλλωμένη διαπιστώνεται στις δοξασίες, τις ταφικές πρακτικές και τελετουργίες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση μεθοδολογίας ή	

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	θεωρητικής προσέγγισης του θέματος πηγών και μία ερώτηση σχολιασμού υλικών καταλοίπων (με φωτογραφίες) Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- M. Andronikos, Totenkult, *Archaeologia Homerica* III (1968).
- C. Donna Kurtz – John Boardman, *Greek Burial Customs* (1971) [Έθιμα ταφής στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, 1994].
- L. Roller, *Funeral Games in Greek Literature, Art and Life* (1977).
- J. N. Coldstream, *Geometric Greece* (1977) [Γεωμετρική Ελλάδα, 1997]
- Ch. W. Clairmont, *Gravestone and Epigram. Greek Memorials from the Archaic and Classical Period* (Mainz 1970)
- Chr. W. Clairmont, *Patrios Nomos: Public Burial in Athens during the Fifth and Fourth Centuries BC* (BAR International Series 161), Oxford 1983.
- R. Garland, *The Greek Way of Death* (1985)
- I. Morris, *Burial and Ancient Society* (Cambridge 1987)
- Ian Morris, *Death – Ritual and Social Structure in Classical Antiquity* (1992) [ελλην. Μετάφραση, Ταφικά τελετουργικά έθιμα και κοινωνική δομή στην κλασική αρχαιότητα, 1994].
- G.J. Oliver (επιμ.), *The Epigraphy of Death, Studies in the History and Society of Greece and Rome* (2000)
- Richard Seaford, *Reciprocity and Ritual. Homer and Tragedy in the Developing City – State* (1994) [Ανταπόδοση και Τελετουργία. Ο Όμηρος και η τραγωδία στην αναπτυσσόμενη πόλη – κράτος (2003)]
- Δ. Μποσνάκης, Γεωμετρικές καύσεις νεκρών από την πόλη της Κω, στον τόμο: «Καύσεις στην εποχή του Χαλκού και την πρώιμη εποχή του Σιδήρου». Πρακτικά του Συμποσίου (επιμ. Ν. Χρ. Σταμπολίδης, Αθήνα 2001), 223-257.
- Δ, Μποσνάκης, Κατηφείη και Όνειδος. Ταπεινωμένοι και Καταφρονεμένοι Νεκροί Αθήνα 2020, 2023.
- Δ. Μποσνάκης, Η τελευταία του Κυνικού Δημόνακτος και ο απόταφος Ν. Καζαντζάκης (Εξαιρετικές βιογραφίες, εξαιρετικές ταφικές τελετές: μια διαχρονική προσέγγιση στην αρχαιολογία του θανάτου, in Honorary Volume for Professor Nikolaos Chr. Stampolidis (eds. Manolis I. Stefanakis – Mimika Giannopoulou – Maria Achiola), II, *Mediterranean Archaeological Society*, (Rethymno 2023), 143-158.
- D. Bosnakis, A disregard of decency: concepts and metaphors of “waste” and “binding” behind some non-normative burial rituals in ancient Greece, στο K. Sekita - K. Southwood (επιμ.), *Death Imagined, Studies in Ancient History*’ series, Liverpool University Press 2025, 95- 118.
- D, Bosnakis, Deviations from Necro-normality in the Greek Poleis: The Governance of the Corpse (modalities and symbolisms), στο E. Karakantza, Alexandros Velaoras, M. Meyer, (επιμ.). *Ancient Necropolitics. Maltreating the Living, Abusing the Dead in Greek Antiquity*, Brill 2025, 139-163

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ100	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6092		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών,
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της κλασικής αρχαιολογίας στην Ελλάδα,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν

διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	
Λήψη αποφάσεων	
Αυτόνομη εργασία	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η κλασική αρχαιολογία είναι ο κλάδος της αρχαιολογίας που ασχολείται με τα υλικά κατάλοιπα της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας. Γεωγραφικά επικεντρώνεται στην περιοχή της Μεσογείου, ιδίως στην Ελλάδα, την Μικρά Ασία, τη Νότια Ιταλία και τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, ενώ χρονικά καλύπτει την περίοδο από το περ. 1050 έως την ύστερη αρχαιότητα (4^{ος} αι. μ.Χ.).

Στο επίκεντρο της κλασικής αρχαιολογίας βρίσκεται η ανακάλυψη, μελέτη και δημοσίευση των υλικών καταλοίπων, τα οποία περιλαμβάνουν τα πάντα, αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, κεραμική, νομίσματα αλλά και σκελετούς ανθρώπων και ζώων, υπολείμματα τροφής, γύρη φυτών κτλ. Δεν πρόκειται μόνο για την περιγραφή και τη χρονολόγηση των ευρημάτων, αλλά και για την πολιτιστική και ιστορική ταξινόμησή τους και την ερμηνεία τους στο κοινωνικό, πολιτικό και θρησκευτικό πλαίσιο της αρχαιότητας.

Η ανάπτυξη της κλασικής αρχαιολογίας ως επιστημονικής πειθαρχίας ξεκίνησε κυρίως τον 19ο αιώνα. Αρχικά είχε έντονο τον χαρακτήρα ιστορίας της τέχνης και εστίαζε στα μνημεία και στα «υψηλής αξίας» έργα τέχνης. Στο μεταξύ, η επιστήμη έχει επεκταθεί μεθοδολογικά και συνεργάζεται διεπιστημονικά με τις φυσικές επιστήμες, τις ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες, την ανθρωπολογία, την τοπογραφία και φυσικά τις ιστορικές επιστήμες.

Ένα κεντρικό πεδίο εργασίας είναι η αρχαιολογική έρευνα πεδίου, ιδίως οι ανασκαφές και οι επιφανειακές έρευνες. Σε αυτό το πλαίσιο χρησιμοποιούνται σύγχρονες μέθοδοι, όπως γεωφυσικές έρευνες, τρισδιάστατες ανακατασκευές και GIS (συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών).

Η κλασική αρχαιολογία θεωρείται σήμερα μια δυναμική, μεθοδολογικά πλουραλιστική επιστήμη, η οποία, αφενός, ερευνά τα υλικά κατάλοιπα της αρχαιότητας και, αφετέρου, αντανakλά τις τρέχουσες κοινωνικές συζητήσεις. Τα αποτελέσματά της συμβάλλουν ουσιαστικά στην κατανόηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και ιδεολογικής ιστορίας και δείχνουν πόσο έντονα η αρχαιότητα έχει επηρεάσει το παρόν μας.

Το μάθημα Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία αποτελεί μια σύντομη επισκόπηση της έννοιας, του περιεχομένου, των μεθόδων και της σημασίας της κλασικής αρχαιολογίας του

ελληνικού, κυρίως, χώρου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Σύνολο Μαθήματος	
	125 ώρες	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τ. Hölscher, Κλασική Αρχαιολογία-Βασικές γνώσεις (μτφρ), Αθήνα 2019.

Δ. Πλάντζος, Ελληνική Τέχνη και Αρχαιολογία 1200-30 π.Χ., Αθήνα 2016.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ, ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ330	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τα πλήρη ειδώλια ως αναθήματα στα ιερά από την Αρχαϊκή έως την Ελληνιστική περίοδο		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΑΓΓΛΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/index.php?categoryid=82	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη των κοροπλαστικών ευρημάτων
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί για την ερμηνεία των ειδικών στα ιερά. Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης σχετικής με τα ευρήματα ειδικών, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ένας από τους πιο δημοφιλείς τύπους αναθημάτων στα ιερά είναι τα πήλινα ειδώλια. Από τα γεωμετρικά χρόνια και εξής έως και το αργότερο τον 1^ο αι. π.Χ., όταν και αντικαθίσταται από άλλους τύπους αναθημάτων, έρχονται στο φως κατά χιλιάδες σε ποικίλα ανασκαφικά σύνολα, όπως ταφικά και οικιστικά, κυρίως όμως στα ιερά. Τα ειδώλια από τα ιερά προσφέρουν, υπό προϋποθέσεις, πολύτιμα στοιχεία για τη λατρευόμενη θεότητα και τις ιδιότητες της, τις τελετουργικές πρακτικές που λάμβαναν χώρα αλλά και τους ίδιους τους αναθέτες και τα κίνητρα τους πίσω από την προσφορά συγκεκριμένων τύπων.

Πέρα από τα ζητήματα χρονολόγησης, τυπολογίας και κατασκευής ακόμη και σήμερα είναι επίκαιρα τα εξής ζητήματα/ερωτήματα όσον αφορά την κοροπλαστική: 1. το ζήτημα της ταύτισης των ανθρωπόμορφων ειδωλίων με θεότητα ή με τον ίδιο τον αναθέτη, 2. η ερμηνεία της πράξεως απόθεσης και του συμβολισμού που αυτή έφερε, 3. Σε τι βαθμό ένα σύνολο ειδωλίων χαρακτηρίζει τη λατρεία σε ένα ιερό, αποδίδει και αντανακλά τις ιδιότητες της θεότητας, 4. Εάν η επιλογή συγκεκριμένων τύπων επηρεάζεται από τυχαίους παράγοντες ή είναι συνειδητή και σχετίζεται με τη λατρευόμενη θεότητα, αλλά και τις επιδιώξεις του αναθέτη. Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να εξετάζονται κατά περίπτωση, κατά τόπους και σε σχέση με τα υπόλοιπα ευρήματα από το ιερό.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα εξεταστεί το σύνολο των ειδωλίων από συγκεκριμένα ιερά, κυρίως γυναικείων θεοτήτων, όπως αυτά της Ήρας στην Αργολίδα, της Άρτεμης στη Σπάρτη και τη Βραυρώνα της Αττικής. Επίσης, συγκεκριμένοι τύποι ειδωλίων, όπως οι προτομές, οι παιδικές απεικονίσεις, οι ανδρικές και οι γκροτέσκ μορφές, που συχνά χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες λατρείες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση	90 ώρες

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	βιβλιογραφίας	
	Προετοιμασία παρουσίασης κύριας εργασίας	20 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία (περ. 10-12 σελίδες), Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 554	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υστεροβυζαντινή τέχνη (1204 -1453): Παράδοση και ανανέωση - Art of the Late Byzantine era (1204-1453): Tradition and innovation		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6090		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος

για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: • η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων αρχαιολογικών τεκμηρίων και εικαστικών έργων • η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της βυζαντινής τέχνης, ειδικότερα ζητημάτων εικονογραφίας και τεχνοτροπίας της βυζαντινής ζωγραφικής και της εξέλιξης της αρχιτεκτονικής και μικροτεχνίας της Ύστερης Βυζαντινής περιόδου • η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης																	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές εκφάνσεις της τέχνης και του υλικού πολιτισμού της ύστερης βυζαντινής εποχής (1204-1453). Θα εξεταστούν οι βασικές κατηγορίες και χαρακτηριστικά παραδείγματα έργων μνημειακής ζωγραφικής (ψηφιδωτά και τοιχογραφίες), εικονογραφημένων χειρογράφων και εικόνων. Σε κάθε μάθημα θα δίνονται το σχεδιάγραμμα με τα περιεχόμενα, ενδεικτική βιβλιογραφία και εποπτικό υλικό, όπως επίσης και σχετικές μελέτες (άρθρα ή κεφάλαια από βιβλία και συλλογικούς τόμους), τα οποία θα αναρτηθούν και στην ηλεκτρονική σελίδα της παράδοσης στο e-learn.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές (elearn – power point)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83
	Γραπτή εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση (αναγνώριση και ανάλυση έργων τέχνης-ερωτήσεις ανάπτυξης πάνω σε ειδικά θέματα που συζητήθηκαν στη διάρκεια της παράδοσης)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Αχειμάστου-Ποταμιάνου Μ., <i>Ελληνική Τέχνη. Βυζαντινές τοιχογραφίες</i>, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1994. • Βοκοτόπουλος Π. Α., <i>Ελληνική Τέχνη. Βυζαντινές εικόνες</i>, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1995. • Βοκοτόπουλος Π. Α. (επ. επιμ.) <i>Η Βυζαντινή τέχνη μετά την Τέταρτη Σταυροφορία. Διεθνές Συνεδριο, Ακαδημία Αθηνών 9-12 Μαρτίου 2004</i>, Αθήνα 2007. • Γαλάβαρης Γ., <i>Ελληνική Τέχνη. Ζωγραφική βυζαντινών χειρογράφων</i>, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1995. • Καλοπίση – Βέρτη Σ., <i>Ή μνημειακή ζωγραφική της υστεροβυζαντινής περιόδου</i>, στο Τ. Λουγγής (επ. επιμ.), <i>Βυζάντιο. Ιστορία και Πολιτισμός</i>, τόμ. Γ', Αθήνα 2016, σελ. 191-

283, 548-560.

- Μπούρας Χ., *Ιστορία της Αρχιτεκτονικής*, τόμ. Β': Αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο, το Ισλάμ και τη Δυτική Ευρώπη κατά το Μεσαίωνα, Αθήνα (Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα) 1994, κεφ. XV: Η αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο κατά την τελευταία περίοδο (1204-1453), σ. 396-441.
- Μπούρας Χ., *Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχιτεκτονική*, Αθήνα (εκδ. Μέλισσα) 2001, σελ. 193 -234.
- Ν. Πανσελήνου, *Βυζαντινή ζωγραφική. Η βυζαντινή κοινωνία και οι εικόνες της*, Αθήνα 2002, σελ. 211-279.
- Rodley L., *Εισαγωγή στη βυζαντινή τέχνη και αρχιτεκτονική*, Αθήνα (εκδ. Καρδαμίτσα) 2010 (μετ. Μ. Βέικου), σελ. 287-378.
- Χατζηδάκη Ν., *Ελληνική Τέχνη. Βυζαντινά ψηφιδωτά*, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1995.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 313	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Από τον αρχαίο ναό στη χριστιανική εκκλησία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Τουλάχιστον δύο Παραδόσεις Βυζαντινής αρχαιολογίας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ	ΟΧΙ		

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6250

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα, αλλά και την επιστημονική ορολογία. Επιπλέον, εξοικειώνεται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκείται σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει μέσα από τη μελέτη αρχαιολογικών καταλοίπων και γραπτών πηγών, τη διάδοση του χριστιανισμού και τη μετατροπή των αρχαίων ναών σε εκκλησίες στις διαφορετικές επαρχίες της αυτοκρατορίας (Αίγυπτος, Συρία-Παλαιστίνη, Βαλκάνια και νησιά του Αιγαίου, Μικρά Ασία, Ιταλία).

Το σεμινάριο στοχεύει μέσω της διαπραγμάτευσης ενός θέματος μεγάλης ιστορικής εμβέλειας, όπως είναι η επικράτηση του χριστιανισμού έναντι του «παγανισμού», να αναδείξει την πολυεδρικότητα τόσο των ίδιων των ιστορικών φαινομένων όσο και των μεθόδων προσέγγισής τους. Με αφορμή τη μετατροπή των αρχαίων ναών σε χριστιανικές εκκλησίες οι φοιτητές/τριες καλούνται να κατανοήσουν πώς και σε ποιο βαθμό η επικράτηση του χριστιανισμού επηρέασε τις διαφορετικές όψεις του υλικού πολιτισμού στις πόλεις και την ύπαιθρο της αυτοκρατορίας της Ύστερης Αρχαιότητας. Ταυτόχρονα, οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με τη μελέτη της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής της πρωτοβυζαντινών χρόνων και την τοπογραφία σημαντικών πόλεων της αυτοκρατορίας, όπως η Ρώμη, η Αλεξάνδρεια, η Αντιόχεια, η Αφροδισιάδα, η Αθήνα, οι Φίλιπποι κ.ά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100

οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, προφορική παρουσίαση, συμμετοχή στην τάξη		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Bayliss, R., *Provincial Cilicia and the Archaeology of Temple Conversion* (BAR- IS 1281), Oxford 2004.

Caseau B., “Sacred landscapes”, in *Interpreting Late Antiquity. Essays on the Post-Classical World*, G. W. Bowersock, P. Brown and O. Grabar (eds), Cambridge, Mass. and London 1999, 21–59.

Chuvin P., *Οι τελευταίοι εθνικοί: ένα χρονικό της ήττας του παγανισμού, Θεσσαλονίκη: Θύραθεν*, 2003.

Hahn J., Emmel S., Gotter U. (eds), *From Temple to Church. Destruction and Renewal of Local Cultic Topography in Late Antiquity* (Religions in the Graeco-Roman World 163), Leiden and Boston 2008.

Karivieri A., “From pagan shrines to Christian churches: methods of conversion”, in *Ecclesiae urbis, Atti del congresso internazionale di studi sulle chiese di Roma (IV–X secolo), Roma 4–10 settembre 2000*, F. Guidobaldi and A. G. Guidobaldi (eds), Studi di Antichità Cristiana 59, Vatican City 2002, 77–84.

Lavan L., Mulryan M., *The archaeology of late antique paganism*, Leiden, Boston: Brill, 2011.

Ward-Perkins B., “Reconfiguring sacred space: from pagan shrines to Christian churches”, in *Die spätantike Stadt und ihre Christianisierung Symposium vom 14. bis 16. Februar 2000 in Halle/Saale*, G. Brands and H.-G. Severin (eds), Wiesbaden 2003, 285–290.

Ward-Perkins B., “Re-using the architectural legacy of the past, entre idéologie et

pragmatisme”, in *The Idea and Ideal of the Town between Late Antiquity and the Early Middle Ages*, G. P. Brogiolo and B. Ward-Perkins (eds), Leiden 1999 225–244.

Γραπτές πηγές

Η αντιπαφανιστική νομοθεσία της ύστερης Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας μέσα από τους Κώδικες /εισαγωγή-μετάφραση Αφροδίτη Καμάρα, Αθήνα 2003.

Βίος Αγίου Πορφυρίου Επισκόπου Γάζης, Εισαγωγή-Μετάφραση-Σχόλια, Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας, Θεσσαλονίκη 2003.

Λιβάνιος, Προς Θεοδοσίον τον βασιλέα υπέρ των ιερών, Αθήνα: Κατάρτι, 1998.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 339	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο -4 ^ο -5 ^ο -6 ^ο -7 ^ο -8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μυστράς: Η υστεροβυζαντινή πόλη και τα μνημεία της - Mistras: The late Byzantine city and its monuments		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	2 Παραδόσεις ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (ΒΑΡ)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6089		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η υστεροβυζαντινή πόλη του Μυστρά, ένα από τα πληρέστερα σωζόμενα οικιστικά σύνολα της περιόδου, αποτελεί το αντικείμενο του σεμιναρίου. Αρχικά θα εξετάσουμε το Μυστρά ως παράδειγμα πόλης αυτή της εποχής με όλα τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά του, δηλ. την οχύρωση, τις κατοικίες, τα διοικητικά κτήρια, τους ναούς και τα μοναστήρια, το σύστημα ύδρευσης κ.λπ. Θα μελετήσουμε επίσης σε ξεχωριστές ενότητες

κάποια από τα σημαντικότερα μνημεία της πόλης, όπως τη Μητρόπολη, τη Μονή της Οδηγήτριας, την Παναγία Περίβλεπτο και το μοναστήρι της Παντάνασσας, μνημεία που τόσο αρχιτεκτονικά όσο και λόγω του γραπτού τους διακόσμου αποτελούν έργα κλειδιά για την μελέτη και κατανόηση της τέχνης της εποχής. Τέλος, θα θίξουμε γενικότερα θέματα, όπως οι κτητορικές επιγραφές & τα πορτραίτα των χορηγών των ναών, μέσω των οποίων δίνεται η δυνατότητα να συνδεθεί η καλλιτεχνική παραγωγή της πόλης με τους δημιουργούς και τους αποδέκτες της.

Η συμμετοχή στο σεμινάριο αξιολογείται με βάση μικρές εργασίες που οι φοιτητές-τριες παρουσιάζουν γραπτά ή προφορικά τις πρώτες 4 εβδομάδες των μαθημάτων και από μία μεγαλύτερη εργασία που θα παρουσιάσουν προφορικά και στη συνέχεια θα καταθέσουν σε γραπτή μορφή. Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαραίτητη είναι η δυνατότητα κατανόησης ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας (κυρίως αγγλικά) και επιτυχής παρακολούθηση δύο παραδόσεων ΒΑΡ.

Σε όσους ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν το σεμινάριο προτείνεται καταρχάς να συμβουλευτούν τη γενική βιβλιογραφία, που αναφέρεται παρακάτω.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80

	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Ενεργή συμμετοχή και συστηματική παρουσία στο μάθημα Δημόσια Παρουσίαση και Γραπτή Εργασία		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενική Βιβλιογραφία • <i>Η Πολιτεία του Μυστρά, Ώρες Βυζαντίου. Έργα και ημέρες στο Βυζάντιο. Κατάλογος έκθεσης Μυστράς Αύγουστος 2001- Ιανουάριος 2002, Υπουργείο Πολιτισμού – Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων- 5^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Αθήνα 2001.</i> • Σ. Σίνος (επ. επιμ.), <i>Τα μνημεία του Μυστρά. Το έργο της Επιτροπής Αναστήλωσης Μνημείων Μυστρά</i>, Αθήνα 2009. • Μ. Χατζηδάκης, <i>Μυστράς. Η μεσαιωνική πολιτεία και το κάστρο</i>, Αθήνα 1987. • S. Kalopissi – Verti, «Mistra. A Fortified Late Byzantine Settlement», στο J. Albani, E. Chalkia (επιστ. επιμ.), <i>Heaven and Earth. Cities and Countryside in Byzantine Greece</i>, κατάλογος έκθεσης Αθήνα 2013, σελ. 224-239. Αναλυτική βιβλιογραφία έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο elearn

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ (ΙΤΔ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 121	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το έργο του Ραφαήλ και η επίδρασή του στην ευρωπαϊκή τέχνη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6247		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με ένα μεγάλο κεφάλαιο της ευρωπαϊκής τέχνης: την Υψηλή Αναγέννηση με επίκεντρο το έργο του Ραφαήλ Σάντσιο (1483-1520).
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη των εικόνων και των σχετικών

πηγών, η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην παράδοση εξετάζεται τόσο το έργο του Ραφαήλ (Raffaello Sanzio, 1483-1520) όσο και η επίδρασή του στην ευρωπαϊκή τέχνη, από τον 16^ο έως και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Ενότητες της παράδοσης:

1. Εισαγωγικά. Η ιταλική τέχνη έως τον Ραφαήλ. Βιογραφικά στοιχεία του ζωγράφου. Πηγές για τη ζωή και το έργο του. Βασική Βιβλιογραφία.
2. Η μαθητεία του Ραφαήλ στο περιβάλλον του Ουρμπίνο και τα έργα στη Φλωρεντία.
3. Η έννοια της Κλασικής Αναγέννησης. Ο Ραφαήλ στη Ρώμη.
4. Έργα του Ραφαήλ στη Ρώμη: οι «Αίθουσες» του Βατικανού Ι.
5. Έργα του Ραφαήλ στη Ρώμη: οι «Αίθουσες» του Βατικανού ΙΙ.
6. Άλλα ζωγραφικά έργα της ρωμαϊκής περιόδου.
7. Αρχιτεκτονικά έργα και γραπτά κείμενα του Ραφαήλ.
8. Το εργαστήριο: συνεργάτες, μαθητές και συνεχιστές.
9. Οι χαρακτηριστικές αναπαραγωγές έργων του Ραφαήλ και η διάδοση του ραφαηλικού στυλ.
10. Η επίδραση του έργου του Ραφαήλ στον 16^ο αιώνα: έργα και κείμενα.
11. Η επίδραση του έργου του Ραφαήλ στον κλασικισμό του 17^{ου} αιώνα.
12. «Εικόνες» του Ραφαήλ κατά τον 18^ο και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα.
13. Οι πρώτες μελέτες για τον Ραφαήλ.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες	
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: αναγνώριση και σχολιασμός (εικονογραφικός, στυλιστικός, πραγματολογικός) εικόνων . Ανάπτυξη θεωρητικών ζητημάτων.		

5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

6. J. Shearman, <i>The Vatican Stanza: Functions and Decoration</i>, Λονδίνο 1972 7. K. Oberhuber, <i>The Works of Marcantonio Raimondi and his School</i>, Νέα Υόρκη 1978 8. K. Oberhuber, <i>Raffaello</i>, Μιλάνο 1982 9. P. Joannides, <i>The Drawings of Raphael with a Complete Catalogue</i>, Οξφόρδη 1983 10. R. Jones & N. Penny, <i>Raphael</i>, New Haven - Λονδίνο 1983 11. <i>Raphaël dans des collections françaises</i>, κατάλογος έκθεσης, Παρίσι, 1983 12. L. Frommel, S. Ray, M. Tafuri (επιμ.), <i>Raffaello architetto</i>, Μιλάνο 1984 13. <i>Raffaello e l'Europa, atti del IV Corso Internazionale di Alta Cultura</i>, επιμ. Marcello Fagiolo, Ρώμη 1990 14. J. H. Beck: <i>Raphael</i>, Νέα Υόρκη 1994 15. <i>Όλο το ζωγραφικό έργο του Ραφαήλ</i>, επιμ. Pierluigi de Vecchi, Αθήνα 1995 16. J. K. G. Shearman, <i>Raphael in Early Modern Sources: 1483–1602</i>, 2 τόμοι, New Haven – Λονδίνο 2003 17. E. Pommier, <i>Raffaello e il classicismo francese del XVII secolo</i>, Ουρμπίνιο 2004 18. L. Pon: <i>Raphael, Dürer and Marcantonio Raimondi: Copying and the Italian Renaissance Print</i>, New Haven – Λονδίνο 2004 19. <i>Raphael: From Urbino to Rome</i>, κατάλογος έκθεσης, επιμ. H. Chapman, T. Henry, C.

Plazzotta, Λονδίνο 2004

20. D. A. Brown & J. Van Nimmen: *Raphael & the Beautiful Banker: The Story of the Bindo Altoviti Portrait*, New Haven - Λονδίνο 2005
21. *The Cambridge companion to Raphael*, επιμ. Marcia B. Hall, Νέα Υόρκη 2005
22. G. Heß (επιμ.), *Raffaels als Paradigma: Rezeption, Imagination und Kult im 19. Jahrhundert*, Βερολίνο-Βοστώνη 2012
23. R. Williams, *Raphael and the redefinition of art in Renaissance Italy*, Νέα Υόρκη 2017
24. *Raffaello - Macht der Bilder*, επιμ. Stephan Kojka, Δρέσδη 2020
25. *Raffaello 1520-1483*, επιμ. Marzia Faietti / Matteo Lafranchi / Francesco P. Di Teodoro / Vincenzo Farinella / Sylvia Ferino-Pagden, Μιλάνο 2020
26. Giorgio Vasari, «Ο Βίος του Ραφαήλ (1550, 1568)», εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Παναγιώτης Ιωάννου, *Ιστορία της τέχνης*, τεύχος 14 (2025).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ128	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Η κατασκευή του ορατού: τέχνη και κοινωνία στις Κάτω Χώρες (1400–1600)</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6087		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου

επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																	
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα στην ιστορία της νεότερης ευρωπαϊκής τέχνης, - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Δυσλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει την εικαστική παραγωγή στις Κάτω Χώρες από το 1400 έως το 1600, περίοδο κατά την οποία η περιοχή υπήρξε εργαστήριο καλλιτεχνικών καινοτομιών και κοινωνικών μετασχηματισμών. Μέσα από τη μελέτη παραδειγμάτων έργων τέχνης αναλύεται πώς καλλιτέχνες όπως ο Jan van Eyck, ο Hieronymus Bosch, ο Pieter Bruegel ο Πρεσβύτερος και άλλοι, διαμόρφωσαν νέες αντιλήψεις για το ορατό, το ρεαλιστικό και το φανταστικό. Παράλληλα, εξετάζεται η σχέση ανάμεσα στην τέχνη και τις κοινωνικές, θρησκευτικές και οικονομικές δομές: η άνοδος της αστικής τάξης, η θρησκευτική μεταρρύθμιση, η ανάπτυξη της αγοράς τέχνης και η κυκλοφορία των εικόνων. Η τεχνολογική και εικονογραφική ανάλυση των έργων τέχνης, η παρουσίαση των ποικίλων μεθοδολογικών προσεγγίσεων, καθώς και η ανάδειξη των ιστοριογραφικών ζητημάτων συναπαρτίζουν τους βασικούς άξονες του μαθήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	φοιτητές																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες			
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39 ώρες																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																					
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																					
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Αναγνώριση και ανάλυση έργων τέχνης - ερωτήσεις γενικού περιεχομένου.																					

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Borchert Till H., <i>Le siècle de Van Eyck. Le monde méditerranéen et les primitifs flamands</i>, 1430-1530, Ludion, Γάνδη, 2002 - Campbell G. (επιμ.), <i>The Grove Encyclopedia of Northern Renaissance art</i>, Oxford University press, 2009, 3 τόμ - Friedlaender M., <i>From Van Eyck to Brueghel: Early Netherlandish Painting</i>, (α' γερμ. εκδ. 1924), Phaidon, New York, 1956 - Harbison G., <i>The Mirror of the Artist, Northern Renaissance and its Historical Context</i>, Laurence King, Λονδίνο, 1996 - Huizinga J., <i>The waning of the Middle Ages</i> (1^η ολλ. εκδ. 1919), Λονδίνο, 1976 - Panofsky E., <i>Early Netherlandish Painting: Its Origins and Character</i> Cambridge, Harvard University Press, 1953. - Nutall P., <i>From Flanders to Florence. The Impact of Netherlandish painting 1400-1500</i>, Yale University press, 2004 - Ridderbos B. - van Buren A. - van Veen H., <i>Early Netherlandish painting. Rediscovery, Reception and Research</i>, Amsterdam University Press, 2005 - Σμιθ Τζ. Τ., <i>Η Αναγέννηση στη Βόρεια Ευρώπη</i>, Καστανιώτης, Αθήνα, 2005 - Wolf J.O. - Hand M., <i>Early Netherlandish painting</i>, National Gallery of Washington - Cambridge University Press, 1986

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 343	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η αρχαία τέχνη στην Αναγέννηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6248		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με την έρευνα, βιβλιογραφική και εικονογραφική, και με τις μεθόδους της ιστορίας της τέχνης.
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη των εικόνων και των σχετικών πηγών,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο εξετάζεται η πολυεπίπεδη επίδραση της τέχνης της ελληνικής και ρωμαϊκής αρχαιότητας στην καλλιτεχνική παραγωγή της Αναγέννησης όπως επίσης και στη διατύπωση θεωρητικών αρχών από τους συγγραφείς της εποχής. Βασικής σημασίας θέματα του σεμιναρίου είναι τα εξής:

- Αρχαία έργα γνωστά στην Αναγέννηση.
- Αντιγραφή, μέσα από παραγγελίες, αρχαίων έργων από τους καλλιτέχνες της Αναγέννησης.
- Συλλογές αρχαίων έργων στην Αναγέννηση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Προφορική υποστήριξη εργασιών. Παράδοση γραπτής εργασίας.

5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Aby Warburg, <i>The renewal of pagan antiquity : contributions to the cultural history of the European Renaissance</i>, εισαγωγή Kurt W. Forster, μετάφραση David Britt, Λος Άντζελες, Getty Research Institute for the History of Art and the Humanities, 1999. • Roberto Weiss, <i>The Renaissance discovery of classical antiquity</i>, Οξφόρδη, B. Blackwell, 1973. • Manfred Landfester (επιμ.), <i>The reception of Antiquity in Renaissance humanism</i>, Λέιντεν-Βοστώνη, Brill, 2017 • Phyllis Pray Bober / Ruth Rubinstein, <i>Renaissance artists & antique sculpture : a handbook of sources</i>, Λονδίνο, Oxford University Press, 1986. (2η έκδοση: 2010) • F. Haskell / N. Penny, <i>Taste and the Antique: The Lure of Classical Sculpture, 1500–1900</i>, Λονδίνο, Yale University Press, 1981 • Έρβιν Πανόφσκι, <i>Μελέτες εικονολογίας. Ουμανιστικά θέματα στην τέχνη της Αναγέννησης</i>, μετάφραση Ανδρέας Παππάς, Αθήνα, Νεφέλη, 1991

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 396	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Ανάγνωση και εγγραμματοσύνη: εικαστικές αναπαραστάσεις και κοινωνικές κατασκευές στην Ευρώπη (15ος–18ος αιώνας)</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής,	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		

Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6086

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της καλλιτεχνικής παραγωγής και των κοινωνικών προϋποθέσεων της κατά την υπό εξέταση περίοδο
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο διερευνά τη σχέση ανάμεσα στην ανάγνωση, την εγγραμματοσύνη και τις αναπαραστάσεις τους στην καλλιτεχνική παραγωγή από τον 15ο έως τον 18ο αιώνα. Εστιάζει στη μελέτη εικαστικών έργων που αποτυπώνουν την πράξη της ανάγνωσης καθώς και τις κοινωνικές αντιλήψεις γύρω από αυτήν. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο η ανάγνωση απεικονίζεται και νοηματοδοτείται σε διαφορετικά κοινωνικά, θρησκευτικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Σεμινάρια Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου Παρουσίαση κύριας εργασίας Συγγραφή κύριας εργασίας Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 90 ώρες 40 ώρες 1 ώρα 80 ώρες 250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Bared Robert, *Le livre dans la peinture*, Citadelles et Mazenod, 2015
Camplin Jamie - Ranauro Maria, *The Art of Reading: An Illustrated History of Books in Painting*, Getty publications, 2018
Camplin Jamie - Ranauro Maria, *Books Do Furnish a Painting*, Thames and Hudson, 2018
Cavallo Guglielmo - Chartier Roger (επιμ.), *Histoire de la lecture dans le monde occidental*, Paris, Seuil, 1997· *Ιστορία της ανάγνωσης στον δυτικό κόσμο*, επιστ. επιμέλεια Χριστίνα Μπάνου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2008
Chartier R., *Η ανάγνωση και η γραφή στην Ευρώπη*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997
Cipolla Carlo M., *Literacy and development in the West*, Harmondsworth, Penguin, 1969.
Graff Harvey J., *Storia dell'alfabetizzazione Occidentale*: Bologna, Il Mulino, 1990, 3 τόμ., τόμ. II: *L'eta moderna* .
Houston Rab. A., "Literacy and Society in the West, 1500-1800", *Social History*, 8, 3, Oct. 1983, 269-293
Houston Rab A., *Literacy in early modern Europe : culture and education 1500-1800*, London ; New York : Longman, 1995
Louvel Liliane, *Texte-Image : images à lire, textes à voir*, Rennes, PUR, 2002
Stone L., 'Literacy and Education in England 1640-1900', *Past and Present* 42 (1969), 69-139
Raven James, Small Helen, Tadmor Noemi (επιμ.), *The Practice and Representation of Reading in England*, Cambridge University press, 1996

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 386	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευγένιος Μαθιόπουλος, <i>Η ιστορία της ελληνικότητας» στις εικαστικές τέχνες</i> Evgenios Matthiopoulos, <i>The history of "Greekness" in fine arts</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ιστορία της νεωτερικής τέχνης των αρχών των τεσσάρων πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγη

νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία

σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση

κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στην ιστορία του ιδεολογήματος της «ελληνικότητας» στο πεδίο των εικαστικών τεχνών, στους τρόπους δηλαδή που οι καλλιτέχνες (Κ. Παρθένης, Φ. Κόντογλου, Σπ. Παπαλουκάς, Δ. Πικιώνης, Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Γ. Τσαρούχης, Δ. Διαμαντόπουλος, Σπ. Βασιλείου, Γ. Μόραλης κ.ά.) προσέλαβαν τις εθνοκεντρικές θεωρίες και προσπάθησαν να τις εκφράσουν μέσα από τα έργα τους, καθώς και στον συναφή ιδεολογικά αισθητικό και τεχνοκριτικό λόγο που υποστήριζε δημόσια και ανατροφοδοτούσε θεωρητικά και ηθικά τις αναζητήσεις τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές eLearn		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Εθνική Πινακοθήκη, 100 χρόνια. Τέσσερις αιώνες ελληνικής ζωγραφικής, επιμέλεια Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, ΕΠΜΑΣ, Αθήνα 1999
2. Nicos Hadjinicolaou, Theophilos, Kontoglou, Ghika, Tsarouchis : *four painters of 20th century Greece*, London, Wildenstein, 1975.
3. Αντώνης Κωτίδης, Μοντερνισμός και «Παράδοση» στην ελληνική τέχνη του μεσοπολέμου, Θεσσαλονίκη, University Press, 1993.
4. Ε.Δ. Ματθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1922-1940», στον συλλογικό τόμο: *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, επιμέλεια Χρήστος Χατζηιωσήφ, τ. Β2, Αθήνα, εκδόσεις Βιβλιόραμα, 2003, σ. 400-459.

5. Ε.Δ. Ματθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1940-1944», στον συλλογικό τόμο: *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, επιμέλεια Χρήστος Χατζηιωσήφ - Προκόπης Παπαστράτης, τ. Γ2, Αθήνα, Βιβλιόραμα, 2007, σ. 263-301.
6. Έφη Αβδελά, Δημήτρης Αρβανιτάκης, Σωκράτης Πετμεζάς, Ευγένιος Δ. Ματθιόπουλος κ.ά. (επιμ.), *Φυλετικές θεωρίες στην Ελλάδα. Προσλήψεις και χρήσεις στις επιστήμες, την πολιτική, τη λογοτεχνία και την ιστορία της τέχνης κατά τον 19ο και 20ό αιώνα*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης - Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο 2017.
- Εθνική Πινακοθήκη, 100 χρόνια. Τέσσερις αιώνες ελληνικής ζωγραφικής*, επιμέλεια Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, ΕΠΜΑΣ, Αθήνα 1999.
7. *Ελληνισμός-ελληνικότητα : ιδεολογικοί και βιωματικοί άξονες της νεοελληνικής κοινωνίας*, επιμ. Δ. Γ. Τσαούση, Εστία, Αθήνα 1983.
8. Αντώνης Κωτίδης, *Μοντερνισμός και «Παράδοση» στην ελληνική τέχνη του μεσοπολέμου*, Θεσσαλονίκη, University Press, 1993.
9. Ε.Δ. Ματθιόπουλος, «Η ιστορία της τέχνης στα όρια του έθνους», στον συλλογικό τόμο: *Η ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα*, πρακτικά Α΄ Συνεδρίου Ιστορίας της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 2000, επιμ. Ευγένιος Δ. Ματθιόπουλος, Νίκος Χατζηνικολάου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2003, σ. 419-475.
10. Νίκος Χατζηνικολάου, «Τέσσερις Έλληνες ζωγράφοι του 20ού αιώνα. Θεόφιλος, Κόντογλου, Γκίκας, Τσαρούχης», στο *Εθνική τέχνη και πρωτοπορία*, Όχημα, Αθήνα 1982.
11. Μπέκεντικ Άντερσον, *Φαντασιακές κοινότητες : στοχασμοί για τις απαρχές και τη διάδοση του εθνικισμού*, μετάφραση Ποθητή Χαντζαρούλα, Νεφέλη 1997.
12. Ernest Gellner, *Έθνη και εθνικισμός*, μετάφραση: Δώρα Λαφαζάνη, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1992.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΙΤΑ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΑ 010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 1 ^ο (χειμερινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία 010		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6104		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκμάθηση της Ιταλικής γλώσσας και την αξιοποίησή της για ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πιο

συγκεκριμένα, κατά το συγκεκριμένο επίπεδο (010) επιδιώκεται εκ μέρους των φοιτητών:

- η διαβαθμισμένη ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή στην υπό εκμάθηση γλώσσα, με έμφαση στον ακαδημαϊκό λόγο και τα ειδικά λεξιλόγια των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών.
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία στην Ιταλική γλώσσα.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του επιπέδου 10 του μαθήματος οι φοιτητές, ως βασικοί χρήστες της υπό εκμάθηση γλώσσας, προβλέπεται να είναι σε θέση:

- να καταλαβαίνουν, με τη βοήθεια λεξικού και γραμματικής, το περιεχόμενο απλών και σύντομων κείμενων στην Ιταλική γλώσσα σχετικών με τα γνωστικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών,
- να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων αυτών,
- να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενό τους στην Ελληνική γλώσσα,
- να μεταφράζουν τον ιταλικό ακαδημαϊκό λόγο των κειμένων του επιπέδου αυτού στον αντίστοιχο ελληνικό,
- να αναγνωρίζουν, να κατανοούν και να αποδίδουν στην ελληνική τις λέξεις ορολογίας που περιέχονται στα διδασκόμενα κείμενα,
- να “κατακτήσουν” στοιχειώδεις γνώσεις αναφορικά με τις βασικότερες μορφοσυντακτικές δομές της υπό εκμάθηση γλώσσας,
- να επεξεργάζονται άγνωστο λεξιλόγιο από τα συμφραζόμενα χρησιμοποιώντας μεταγνωστικές διαδικασίες,
- να παράγουν σύντομα και απλά γραπτά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας-εκμάθησης του μαθήματος αξιοποιούνται: διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, της Ψυχολογίας και των Επιστημών της Αγωγής, σχεδιαγράμματα και πίνακες μορφοσυντακτικών δομών και (χρηστικού και επιστημονικού) λεξιλογίου, αυθεντικό υλικό στην υπό εκμάθηση γλώσσα, διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων:

ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου, μετάφρασης, περιλήψης του περιεχομένου των κειμένων στην ελληνική γλώσσα, καθώς και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων στην Ιταλική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	39 ώρες
	Γλωσσικές Ασκήσεις	20 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	13 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες
		(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	1. Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις (γραμματικής, συντακτικού και ορολογίας, μετάφρασης γνωστών κειμένων, κατανόησης και απόδοσης του περιεχομένου γνωστών κειμένων), ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής), ανοικτού και κλειστού τύπου, καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων. 2. Προαιρετική τελική εργασία (μετάφραση και απόδοση περιεχομένου σύντομου και απλού άγνωστου επιστημονικού κειμένου της Ιταλικής στην Ελληνική γλώσσα). 3. Γραπτή εξέταση στο πέρας του εξαμήνου – πρόοδος (υποχρεωτική παρακολούθηση) ή/και – τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει: -μετάφραση στην Ελληνική διδαγμένου κειμένου στην Ιταλική γλώσσα, -ασκήσεις ειδικού και γενικού λεξιλογίου (ορολογίας), γραμματικής και συντακτικού.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σύντομα και απλά ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών.
- Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση.
- Milioni, G. (2025). *Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali*. Salonicco: Edizioni Disigma.
- Drakouli, A. (2012 [2011]), *Le prime lezioni in italiano*, 3a ediz., Irakleio (Creta): Ed. Itanos.
- Δρακούλη, Α. & Μαμιδάκη, Σ. (2019). *L'italiano non è solo...una lingua straniera!*, Atene: Edizioni Disigma.
- Kapatu, G. (2015). *Grammatica della lingua italiana*, Atene: Primus Edizioni.
- Rapacciuolo-Strani, A. (1999). *La lingua italiana. Esercizi*, vol. I, Αθήνα: εκδόσεις Σιδέρη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΑ 030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 3 ^ο (χειμερινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία 030		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΠΙΘΥΜΗΤΗ Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ 010 ΚΑΙ 020 ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6103		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκμάθηση της Ιταλικής γλώσσας και την αξιοποίησή της για ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πιο συγκεκριμένα, κατά το συγκεκριμένο επίπεδο (030) επιδιώκεται εκ μέρους των φοιτητών:

- η διαβαθμισμένη ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή της υπό εκμάθηση γλώσσας, με έμφαση στον ακαδημαϊκό λόγο και τα ειδικά επιστημονικά λεξιλόγια των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία στην Ιταλική γλώσσα.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του επιπέδου 30 του μαθήματος οι φοιτητές, ως σχετικά ανεξάρτητοι χρήστες της υπό εκμάθηση γλώσσας, προβλέπεται να είναι σε θέση:

- να καταλαβαίνουν, με τη χρήση λεξικού και γραμματικής, το περιεχόμενο εκτενέστερων (μέτριας δυσκολίας) κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών στην Ιταλική γλώσσα,
- να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων αυτών,
- να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενό τους στην Ελληνική γλώσσα,
- να μεταφράζουν τον ιταλικό ακαδημαϊκό λόγο των κειμένων του επιπέδου αυτού στον αντίστοιχο ελληνικό,
- να αναγνωρίζουν, να κατανοούν και να αποδίδουν στην ελληνική γλώσσα τις λέξεις ορολογίας οι οποίες περιέχονται στα διδασκόμενα κείμενα,
- να κατακτήσουν τις μορφοσυντακτικές δομές που περιέχονται στα κείμενα που αναλύονται στην τάξη,
- να επεξεργάζονται άγνωστο λεξιλόγιο από τα συμφραζόμενα χρησιμοποιώντας μεταγνωστικές διαδικασίες,
- να συντάσσουν μέτριας δυσκολίας γραπτά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα,
- να εκφράζονται προφορικά στη μελετώμενη γλώσσα σε επιμελημένο λόγο και ύφος, διατυπώνοντας απόψεις, κρίσεις, επιχειρήματα, αντίθεση ή αποδοχή,

να αξιοποιούν με τρόπο κατάλληλο επιστημονικά συγγράμματα της Ιταλικής για τις ακαδημαϊκές σπουδές τους (εκπόνηση εργασιών, σεμιναρίων, ...).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας-εκμάθησης του μαθήματος αξιοποιούνται: διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, της Ψυχολογίας και των Επιστημών της Αγωγής, σχεδιαγράμματα και πίνακες μορφοσυντακτικών δομών και (χρηστικού και επιστημονικού) λεξιλογίου, αυθεντικό υλικό στην υπό εκμάθηση γλώσσα, διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων: ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου, μετάφρασης, περίληψης του περιεχομένου των κειμένων στην ελληνική γλώσσα, καθώς και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων στην Ιταλική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	39 ώρες
	Γλωσσικές Ασκήσεις	20 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	13 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i>	(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	
	1. Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις (γραμματικής, συντακτικού και ορολογίας, μετάφρασης γνωστών κειμένων, κατανόησης και απόδοσης του περιεχομένου γνωστών κειμένων), ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης,	

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	κατανόησης, ομιλίας και γραφής), ανοικτού και κλειστού τύπου, καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης μέτριας δυσκολίας κειμένων. 2. Προαιρετική τελική εργασία (μετάφραση και περίληψη εκτενέστερου και πιο σύνθετου άγνωστου επιστημονικού κειμένου της Ιταλικής στην υπό εκμάθηση γλώσσα). 3. Γραπτή εξέταση στο πέρας του εξαμήνου – πρόοδος (υποχρεωτική παρακολούθηση) ή/και – τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει: - μετάφραση στην Ελληνική διδαγμένου κειμένου στην Ιταλική γλώσσα, - ασκήσεις ειδικού και γενικού λεξιλογίου (ορολογίας), γραμματικής και συντακτικού - παραγωγή γραπτού λόγου στην ιταλική γλώσσα.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

– Εκτενέστερα και πιο σύνθετα ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών. – Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση. – Milioni, G. (2025). <i>Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali</i>. Salonicco: Edizioni Disigma. – Δρακούλη Α. & Μαμιδάκη Σ. (2019). <i>L'italiano non è solo...una lingua straniera!</i>. Atene: Edizioni Disigma. – Μηλιώνη, Γ. & Δρακούλη, Α. (2015). <i>Lingue speciali e settoriali in Italiano. Istruzioni per l'uso</i> (Parte I). Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα. – Materassi, G. & Fornaini, G. (a cura di) (1989). <i>Grammatica Italiana</i>, voll. I & II. Firenze: Edizioni ci. elle. i. – Rapacciuolo-Strani, M. A. (1999). <i>La lingua italiana</i>, voll. I & II. Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη. – Kapatu, G. (2015). <i>Grammatica della lingua italiana</i>. Atene: Primus Edizioni.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΛ ΕΝΙΣΧ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο, 2ο, 3ο, 4ο (χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)

	010, 020, 030 & 040		
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία – Ενισχυτική Διδασκαλία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	3	3	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Υπόβαθρου, Ανάπτυξης γνώσεων, δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκ μέρους των φοιτητών:

- ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή της υπό εκμάθηση γλώσσας, με επίκεντρο τον ακαδημαϊκό λόγο, για ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς και
- εξοικείωσή τους με την επιστημονική βιβλιογραφία των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών στην Ιταλική γλώσσα.

Κάθε Ενισχυτικό Τμήμα λειτουργεί παράλληλα και υποστηρικτικά προς τα προσφερόμενα ανά εξάμηνο κυρίως Τμήματα της *Ιταλικής Γλώσσας και Ορολογίας* και αποσκοπεί στην παροχή κατάλληλης διδακτικής υποστήριξης στους φοιτητές οι οποίοι επιθυμούν να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στις βασικότερες (ανά επίπεδο γλωσσομάθειας) δομές της Ιταλικής γλώσσας με σκοπό να αυξήσουν την αποδοτικότητά τους στην υπό εκμάθηση γλώσσα-στόχο και να ολοκληρώσουν, με μεγαλύτερη ευχέρεια, τα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα (επιτυχή ολοκλήρωση του βασικού εξαμηνιαίου πρόγραμμα σπουδών της γλώσσας στόχου, κατανόηση και αξιοποίηση ακαδημαϊκής Ιταλικής ορολογίας στην εκπόνηση σεμιναρίων ή εργασιών, προγράμματα *Erasmus* στην Ιταλία, κλπ.).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να κατανοούν απλά και μέτριας δυσκολίας κείμενα και να αποδίδουν, γραπτά και

προφορικά, τα κυριότερα σημεία του περιεχομένου τους· • να μεταφράζουν στην Ελληνική γλώσσα ιταλικά ακαδημαϊκά κείμενα τα οποία διδάσκονται στο κυρίως τμήμα <i>Ιταλικής Γλώσσας και Ορολογίας</i> στο οποίο φοιτούν· • να εκτελούν ικανοποιητικά ποικίλες ασκήσεις οι οποίες αφορούν τόσο το βασικό όσο και το ακαδημαϊκό λεξιλόγιο της Ιταλικής καθώς και τις κυριότερες γραμματοσυντακτικές δομές της υπό εκμάθηση γλώσσας· • να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των κοινωνιογλωσσολογικών και πολιτισμικών διαφορών που διέπουν τη χρήση της γλώσσας-στόχου σε σχέση με τη μητρική για την καταλληλότερη χρήση της για ακαδημαϊκούς- επαγγελματικούς σκοπούς.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,· <table> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό περιέχεται διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών σπουδών και του Ιταλικού πολιτισμού. Επιπλέον περιλαμβάνει διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, αναζήτησης πληροφοριών και δεδομένων με χρήση των νέων τεχνολογιών, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης ενεργητικής και παθητικής πρόσληψης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου (ανοικτού και κλειστού τύπου), καθώς επίσης ασκήσεις μετάφρασης και σύνταξης περίληψης κειμένων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr. Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών,	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	19 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	19 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	38 ώρες
Φροντιστήριο, διαδραστική διδασκαλία, εργαστηριακή		

Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	άσκηση γλώσσας, καθοδηγούμενη εξάσκηση σε γραμματικοσυντακτικές δομές και λεξιλόγιο, ανάλυση και επεξεργασία σύντομων κειμένων, προφορική και γραπτή εξάσκηση, επίλυση ασκήσεων, μελέτη και αξιοποίηση διδακτικού υλικού.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου), καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης περίληψης κειμένων. Η αξιολόγηση γίνεται βάση των περιγραφητών του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ) και αφορούν: αξιολόγηση επίτευξης, επάρκειας και γνώσης ανά μάθημα, αξιολόγηση σε καθορισμένα σημεία (χρονικά και πεδίου), αυτο-αξιολόγηση και συνολική αξιολόγηση.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών.
- Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση.
- Drakouli, A. & Mamidaki, S. (2019). *L'italiano non è solo...una lingua straniera!*. Atene: Edizioni Disigma.
- Kapatu, G. (2015). *Grammatica della lingua italiana*. Atene: Primus Edizioni.
- Materassi, G. & Fornaini, G. (a cura di) (1989). *Grammatica Italiana*, voll. I & II. Firenze: Edizioni ci. elle. i.
- Milioni, G. & Drakouli, A. (2015). *Lingue speciali e settoriali in Italiano. Istruzioni per l'uso*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα.
- Milioni, G. (2025). *Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali*. Salonicco: Edizioni Disigma.
- Rapacciuolo-Strani, M. A. (1999). *La lingua italiana*, voll. I & II. Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΕΜ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαδίκτυο και ανθρωπιστικές επιστήμες: ιστορική αναδρομή, μέθοδοι αξιολόγησης, διαδικτυακά ερευνητικά εργαλεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-002&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να κάνουν σωστή χρήση του διαδικτύου αξιολογώντας τις ιστοσελίδες με βάση τα κριτήρια-μεθόδους που θα έχουν διδαχτεί κατά τη διάρκεια των παραδόσεων και της πρακτικής εξάσκησης στο εργαστήριο
- να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των ιστοσελίδων που επισκέπτονται
- να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν διαδικτυακά εργαλεία επιστημονικού

περιεχομένου που εμπίπτουν στα αντικείμενα της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, όπως είναι online βάσεις δεδομένων βιβλιογραφίας, συλλογών εικόνων, μουσείων κ.ά. (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola, Google Arts and Culture)), ιστοσελίδες που περιλαμβάνουν χάρτες, χαρακτηριστικά, αρχεία, χειρόγραφα, μικρογραφίες, εργαλεία για τη συλλογή, οργάνωση και δημιουργία βιβλιογραφιών (Zotero)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Το μάθημα αποτελείται από τέσσερις ενότητες:

A. Ιστορία του μέσου – Κατηγορίες ιστοσελίδων

B. Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Δεδομένα & Διαδίκτυο | Πνευματικά δικαιώματα, Ανοικτή πρόσβαση, Ανοικτός κώδικας

Γ. Μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης

Δ. Γνωριμία με διαδικτυακά εργαλεία της ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας

Στην **πρώτη ενότητα** γίνεται μία αναδρομή στην ιστορία του διαδικτύου (Internet) και του παγκόσμιου ιστού (World Wide Web). Επίσης, παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες των ιστοσελίδων που φιλοξενούνται σήμερα στον παγκόσμιο ιστό.

Στη **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζονται διαφορετικοί τρόποι ψηφιοποίησης δεδομένων και παραδείγματα χρήσης τους στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Παρουσιάζονται επίσης οι ποικίλοι τρόποι με τους οποίους αντλούμε δεδομένα από έργα-προγράμματα ΨΑΕ. Τέλος, γίνεται αναφορά στη μεγάλη ποικιλία θεμάτων **πνευματικής ιδιοκτησίας** που κυμαίνονται από τα δεδομένα και τους τύπους των πηγών που μπορεί να θέλει κάποιος/α να χρησιμοποιήσει σε ένα project ΨΑΕ, μέχρι τον τρόπο που επιθυμεί να δημοσιεύσει ή να μοιραστεί το έργο του/της με άλλους και αρκετά ακόμα.

Στην **τρίτη ενότητα** παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης των ιστοσελίδων, δηλ. τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούμε προκειμένου να ελέγχουμε την αξιοπιστία, την ποιότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που ανακαλύπτουμε στο διαδίκτυο.

Τέλος, στην **τέταρτη ενότητα** παρουσιάζονται οι διάφορες κατηγορίες ιστοσελίδων/πηγών επιστημονικού περιεχομένου και τα διαδικτυακά εργαλεία που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, όπως είναι:

- επιστημονικά περιοδικά

- διαδικτυακοί κατάλογοι υλικού από συλλογές Μουσείων, Ακαδημαϊκών Τμημάτων, Ερευνητικών Κέντρων, Βιβλιοθηκών κλπ

- ιστοσελίδες που περιλαμβάνουν χάρτες, χαρακτηριστικά, αρχεία, χειρόγραφα, μικρογραφίες κλπ

- ερευνητικά Ιδρύματα και ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τα επιστημονικά πεδία του Τμήματος
- syllabus/βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων για επιστημονικά περιοδικά (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola κ.ά.), για την αρχαία ελληνική γραμματεία (TLG) κ.ά.
- εργαλεία για τη συλλογή, οργάνωση και δημιουργία βιβλιογραφιών (Zotero).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος I&A είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 004
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χρήση εφαρμογών πληροφορικής και διαδικτυακών εργαλείων για την

προετοιμασία εργασιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-004&areaid=core_course-course	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;	
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση: - να χρησιμοποιούν εφαρμογές πληροφορικής, καθώς και πλατφόρμες/εργαλεία που διατίθενται στο διαδίκτυο με ελεύθερη πρόσβαση και σχετίζονται με την επεξεργασία εικόνων (π.χ. GIMP), τη δημιουργία και επεξεργασία αρχείων pdf, την εύρεση, οργάνωση και ταξινόμηση βιβλιογραφίας, τη σύνταξη βιβλιογραφίας & βιβλιογραφικών αναφορών κ.ά. - να βελτιώσουν την ποιότητα των παρουσιάσεων και των τελικών εργασιών που οφείλουν να παραδίδουν στο πλαίσιο των σεμιναριακών υποχρεώσεών τους κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Τμήμα	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία	
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Οι εφαρμογές/πρακτικές που παρουσιάζονται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι οι ακόλουθες:

- λογισμικό σάρωσης εικόνας-εγγράφου
- κατέβασμα και αποθήκευση αρχείων εικόνας, ήχου, βίντεο από ιστοσελίδες συλλογών, διαδικτυακές βάσεις δεδομένων κλπ
- επεξεργασία εικόνας με χρήση εφαρμογών ελεύθερου λογισμικού [Gimp] και με το Πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνων των Windows
- μετατροπή αρχείων διαφόρων τύπων σε αρχείο μορφής pdf και το ανάποδο
- επεξεργασία αρχείων pdf με χρήση διαδικτυακών εργαλείων
- χρήση διαδικτυακών πλατφορμών για τη μεταφορά μεγάλων αρχείων
- χρήση διαδικτυακών εφαρμογών εύρεσης, οργάνωσης, ταξινόμησης βιβλιογραφίας
- σύνταξη βιβλιογραφίας & βιβλιογραφικών αναφορών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών,	Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο	

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Παράρτημα Διπλώματος.
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ	
ΤΜΗΜΑ		ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βασικές υπολογιστικές εφαρμογές και χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (επεξεργασία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα, παρουσιάσεις και διαδικτυακές υπηρεσίες ιστού)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-001&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα έχουν αποκτήσει θεωρητικές γνώσεις γύρω από:

- την ιστορική αναδρομή των Τεχνολογιών Επικοινωνιών και Πληροφορικής (Τ.Π.Ε.)
- την τεχνολογική και κοινωνική διάσταση των Τ.Π.Ε.
- τις επιδράσεις της χρήσης των υπολογιστών
- την Κοινωνία της Πληροφορίας
- το υλικό - Λογισμικό υπολογιστών
- την αναπαράσταση δεδομένων
- την τεχνητή νοημοσύνη και τα έμπειρα συστήματα
- τα πληροφοριακά συστήματα
- τα δίκτυα υπολογιστών
- το Διαδίκτυο: Ιστότοποι - Ιστοσελίδες- Ιστολόγια
- τις διαδικτυακές υπηρεσίες
- τις τηλεματικές εφαρμογές
- τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες

Επίσης, με την επιτυχή ολοκλήρωση των εργαστηριακών ασκήσεων οι φοιτητές/τριες θα έχουν αποκτήσει δεξιότητες στη χρήση:

- λειτουργικών συστημάτων Windows / MacOS / Linux
- λογισμικού επεξεργασίας κειμένου
- προγράμματος παρουσιάσεων
- λογιστικών φύλλων
- Διαδικτύου (e-mail, www, ftp, news, μέσων κοινωνικής δικτύωσης κ.ά.)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων εισαγωγικής κατάρτισης στις Τ.Π.Ε. και της χρήσης των εφαρμογών της επιστήμης της Πληροφορικής από τους φοιτητές του Τμήματος με πρόσθετη εμβάθυνση στις δυνατότητες των βασικών εργαλείων ενός υπολογιστή, όπως είναι οι εφαρμογές γραφείου και η χρήση του Διαδικτύου.

Αναλυτικότερα ο σκοπός είναι: η εκμάθηση βασικών εφαρμογών - προγραμμάτων Η/Υ και χρήση αυτών για την άρτια διεκπεραίωση των εκπαιδευτικών καθηκόντων τους αλλά και των ερευνητικών μελετών. Πρακτικά αναμένεται να αποκτήσουν ικανότητες όχι μόνο στην δημιουργία αξιοπρεπών εγγράφων, αλλά και πιο εξειδικευμένων ηλεκτρονικών παρουσιάσεων των εργασιών τους.

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αρχικά εισάγονται σε βασικές έννοιες με σκοπό την κατανόηση της δομής και της λειτουργίας του υπολογιστή ως εργαλείο και την εξοικείωση τους στη χρήση των ΤΠΕ. Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων η φοιτήτρια ή ο φοιτητής αναμένεται να έχει αποκτήσει γνώσεις να κατανοεί την αποδοτική χρήση του υπολογιστή.

Η πρακτική εξάσκηση του μαθήματος προσφέρει υλοποίηση εφαρμογών πάνω στον υπολογιστή, ενώ το εργαστήριο θεωρείται απαραίτητο για την ανάδειξη των δεξιοτήτων της φοιτήτριας ή του φοιτητή.

Βασικές έννοιες της Πληροφορικής.

1.Τεχνολογία Υπολογιστών (Υλικό-περιφερειακές συσκευές υπολογιστικού συστήματος.

2.Ανάλυση της δομής και των λειτουργιών Λειτουργικού συστήματος

3.Επεξεργασία κειμένου

4.Υπολογιστικά φύλλα (Διαχείριση λογιστικών φύλλων-συναρτήσεις-γραφήματα)

5.Παρουσιάσεις

6.Χρήση Διαδικτύου (Γενικές έννοιες, φυλλομετρητής ιστού, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μηχανές αναζήτησης, πύλες).

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τριώρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

Βασικά σημεία της διδακτέας ύλης του μαθήματος είναι η χρήση εφαρμογών ανοιχτού λογισμικού.

Επίσης, στο εργαστήριο παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες και υπηρεσίες του διαδικτύου/ Internet (προγράμματα πλοήγησης, μηχανές εύρεσης, βιβλιοθήκες κτλ.) σε συνδυασμό με εφαρμογές σε κειμενογράφο και λογιστικά φύλλα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή ή ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας, και συνοδεύεται από αναφορά στο Παράρτημα Διπλώματος, Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 005	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αξιοποίηση εφαρμογών και εργαλείων Τ.Π.Ε. για την ανάπτυξη επιστημονικού και ερευνητικού ψηφιακού περιεχομένου στις ανθρωπιστικές επιστήμες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-005&areaid=core_course-course

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/-τριες θα μάθουν:

- να σχεδιάζουν ψηφιακό υλικό (ιστοσελίδα, ιστολόγιο, κλπ) αξιοποιώντας την εμπειρία τους από τις εργαστηριακές ασκήσεις
- να επιλέγουν ψηφιακά εργαλεία τα οποία έχουν τη βέλτιστη δυνατή απόδοση

Παράλληλα, οι φοιτητές/-τριες θα εξοικειωθούν και θα μάθουν πώς να χρησιμοποιούν διάφορες κατηγορίες σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων, όπως:

- διαδραστικά περιβάλλοντα
- προσομοιώσεις
- διαδικτυακές ή/και πολυμεσικές εφαρμογές
- ψηφιακές αφηγήσεις
- ψηφιακό βίντεο
- εικονικά περιβάλλοντα
- ψηφιακά παιχνίδια

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων σχετικά με την αξιοποίηση εφαρμογών και εργαλείων Τ.Π.Ε., για την ανάπτυξη επιστημονικού και ερευνητικού ψηφιακού περιεχόμενου.

Απευθύνεται σε φοιτητές που έχουν βασική γνώση δεξιοτήτων Τ.Π.Ε., αλλά και ενδιαφέρον για τις νέες τεχνολογίες.

Αντικειμενικός Σκοπός Μαθήματος:

Αναλυτικότερα ο σκοπός είναι: η εκμάθηση βασικών εφαρμογών - προγραμμάτων Η/Υ και χρήση αυτών για την άρτια διεκπεραίωση των εκπαιδευτικών καθηκόντων τους αλλά και των ερευνητικών μελετών. Κυρίαρχη αντίληψη σήμερα αποτελεί η πεποίθηση ότι οι φοιτητές στο πλαίσιο των σπουδών τους πρέπει να έχουν δεξιότητες δημιουργίας ψηφιακού περιεχομένου και όχι να είναι απλοί χρήστες του περιεχομένου αυτού. Στο Τμήμα μας οι φοιτητές θεωρείται ότι πλέον έχουν τη δυνατότητα εκμάθησης δεξιοτήτων απλής χρήσης υπολογιστών και διαδικτύου από άλλα εργαστηριακά μαθήματα. Έτσι ο φοιτητής/-τρια έχει την ευχέρεια να σχεδιάσει και να αξιοποιήσει εφαρμογές Τ.Π.Ε., κυρίως ανοιχτού λογισμικού, για να υλοποιήσει ακαδημαϊκές εργασίες και ερευνητικές δράσεις, ώστε να αξιοποιήσει με ψηφιακά εργαλεία το επιστημονικό περιεχόμενο των σπουδών του/της με σκοπό τη βελτίωση των ικανοτήτων του/της στα μαθήματα της επιστήμης του/της. Το εργαστήριο στοχεύει στην ανάπτυξη, προσαρμογή και επικαιροποίηση ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων και στην ανάδειξη και προβολή καλών πρακτικών αξιοποίησης ψηφιακού περιεχομένου.

Περιεχόμενα Μαθήματος:

1. Βασικές έννοιες ψηφιακών εργαλείων/Τεχνολογία Πολυμέσων
2. Ιστολόγια
3. Εργαλεία Web 2.0
4. Wiki
5. Ιστοσελίδες
6. Χρήση Διαδικτύου

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τρίωρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή η ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας, και συνοδεύεται από αναφορά στο Παράρτημα Διπλώματος, Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.																								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 006	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγικές ψηφιακές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής-Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-006&areaid=core_course-course	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - ολοκληρωμένη και συμπαγής γνώση στις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τις τεχνικές διαχείρισης της Γεωγραφικής Πληροφορίας - δεξιότητες στη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού, για την εφαρμογή των παραπάνω αρχών - διεπιστημονική εμβάθυνση στη συλλογή, γεωαναφορά, περιγραφή, ερμηνεία και απεικόνιση χωρικών δεδομένων του φυσικού, τεχνικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος - διεπιστημονική εμβάθυνση στην ανάλυση και το σχεδιασμό του χώρου όπου απαιτείται η σχεδίαση, ανάπτυξη και διαχείριση έργων GIS ή η χρήση λογισμικού και εφαρμογών GIS - εφαρμογή αποκτημένων γνώσεων στην αρχαιολογία, και συγκεκριμένα: διαχείριση-χαρτογράφηση αρχαιολογικών δεδομένων, συνδυαστική αποτύπωση τοπογραφίας και αρχαιολογικών δεδομένων και θέσεων, καταγραφή και ανάλυση στο χώρο, αποτύπωση ανασκαφικών και ερευνητικών στοιχείων, μοντελοποίηση και πρόβλεψη πιθανών θέσεων, μετακινήσεων και σχέσεων κ.ά.	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εργαστηριακό μάθημα EM-006 «Εισαγωγικές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD)» έχει ως στόχο την εξοικείωση των εκπαιδευομένων φοιτητών σε βασικές γνώσεις και πρακτικές γύρω από τις αρχές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και την Σχεδίαση με Χρήση Υπολογιστή, σε συνδυασμό με την πρακτική εμπάθυνση τους στα επιστημονικά αντικείμενα του Τμήματος, με τη χρήση σύγχρονων πληροφοριακών μεθόδων και τεχνολογιών αιχμής σε Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, τόσο στην κατεύθυνση της αρχαιολογίας, όπου υπάρχει ευρύ πεδίο εφαρμογών, όσο και στην κατεύθυνση της ιστορίας.

Αντικειμενικός Σκοπός Μαθήματος:

Βασικός σκοπός του εργαστηριακού μαθήματος είναι να συμβάλλει στην προώθηση και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων φοιτητών σε δύο αρκετά αναπτυσσόμενα ψηφιακά εργαλεία στο χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών, δηλ. των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) και της σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD), συνδυάζοντας την απαραίτητη βασική θεωρητική γνώση γύρω από την τεχνολογία λειτουργίας τους, με την πρακτική εξάσκηση στη χρήση εξειδικευμένου (ελεύθερου ή εμπορικού) λογισμικού, για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την εφαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων που σχετίζονται με τα Δεδομένα πληροφορίας και τον γεωγραφικό χώρο.

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τριώρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

Το μάθημα συνδυάζει μικρή θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση με τη χρήση κυρίως του ελεύθερου λογισμικού Quantum-GIS (QGIS), αλλά και άλλων περισσότερο διαδεδομένων εμπορικών προγραμμάτων.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις θεματικές:

- Εισαγωγή στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών
- Δημιουργία Γεωχωρικών δεδομένων
- Γεωγραφικές βάσεις Γεωχωρικών δεδομένων
- Διαχείριση γεωχωρικών δεδομένων
- Χωρική ανάλυση
- Χαρτογραφία και ΓΣΠ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή η ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας. Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔΕ 200	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4^ο, 6^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδάσκοντας το Παρελθόν στην Τάξη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Να αναγνωρίζουν ιστοριογραφικά προβλήματα και να εμβαθύνουν σε ζητήματα της διδακτικής της ιστορίας μέσα από τη συζήτηση συγκεκριμένων ιστορικών παραδειγμάτων, ιδεών και έργων.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση κειμένων και οπτικοακουστικών μέσων διδασκαλίας, να τεκμηριώνουν με βάση τη χρήση των ιστορικών πηγών αλλά και να ερμηνεύουν κριτικά ιστορικά κείμενα.
- Να αποκτήσουν βασικά εφόδια σε σχέση με τις μεθόδους διδακτικής της ιστορίας, έχοντας την ικανότητα να συζητήσουν και να χρησιμοποιήσουν συγκεκριμένα παραδείγματα, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα πνεύμα ετερότητας ως προς τις έμφυλες, εθνικές και ταξικές διαφορές στο σώμα της τάξης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος αναπτύσσονται συγκεκριμένα θέματα διδακτικής της ιστορίας, διαφοροποιημένα ως προς την ποικιλία των ιστορικών γεγονότων και τον ιστορικό κλάδο (κοινωνική ιστορία, ιστορία των ιδεών, ιστορία των μειονοτήτων κλπ). Διερευνάται, με αφορμή απτά παραδείγματα, η διαμόρφωση ιστορικών κρίσεων σε συνάρτηση με το εκάστοτε εθνικό, κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον, καθώς και ο ρόλος του εκπαιδευτικού υλικού και των εκπαιδευτών στη διαμόρφωση ιστορικής συνείδησης. Τέλος, στόχος του μαθήματος είναι η κριτική εξέταση στερεότυπων εννοιών και τρεχουσών αντιλήψεων για την ιστορία, όπως «αντικειμενικότητα», «παραχάραξη» κλπ, και η αντιπαραβολή των εκδοχών της σχολικής, της δημόσιας και της ακαδημαϊκής ιστορίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία,	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	

Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> <tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> </table>													Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα δοθούν κατά την έναρξη του μαθήματος και θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα.																

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δημήτρης Μαυροσκούφης, Αναζητώντας τα ίχνη της Ιστορίας: Ιστοριογραφία, Διδακτική Μεθοδολογία και Ιστορικές πηγές, Θεσσαλονίκη, Αδελφοί Κυριακίδη, 2005.
- του ίδιου, «Η εικονογράφηση της Ιστορίας και η διακόσμηση των σχολείων: θεωρητικά προβλήματα και πρακτικά ατοπήματα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση* 105, 1999, 50-59.
- Chris Husbands, *Τι σημαίνει διδασκαλία της ιστορίας;* Μεταίχμιο, 2004.
- Γ. Κόκκινος, «Η διδακτική της ιστορίας. Διεπιστημονικό αλλά και αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο. Η ελληνική απόκλιση», *Μνήμων*, 20 (1998), 245–250.
<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/mnimon/article/view/8370/8541>
- Έφη Αβδελά, *Ιστορία και Σχολείο*, Νήσος, 1998.
- N. Offenstadt, *Οι λέξεις του Ιστορικού*, σελ. 46-49, 160-163.
- η ενότητα «Να ρωτάμε ή να αφουγκραζόμαστε;» από το Αντώνης Λιάκος, *Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία;*, 247-255.
- Girard & Lauren McArthur, «Global and World History Education», από το Harris, Lauren McArthur, Metzger, Scott Alan – *The Wiley international handbook of history teaching and learning* (2018, Wiley Blackwell), 253-273.
- Γιώργος Κόκκινος, *Επιστήμη, Ιδεολογία, Ταυτότητα - Το μάθημα της Ιστορίας στον αστερισμό της υπερεθνικότητας και της παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003. (κεφάλαιο 2)
- Ζακ ΛεΓκοφ, *Πρέπει Αλήθεια να κόβουμε την ιστορία σε φέτες;*, σελ. 13-44.
- Δημήτρης Πλάντζος, *Αρχαιοπολιτική*, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2023. (ενότητες: Έθνος Αρχαίων, Βιοεξουσία και αρχαιοπολιτική, Γενεαλογίες)
- Georg Iggers, *Η Ιστοριογραφία στον 20ό αιώνα*, Νεφέλη, 2006. (κεφ. 1, Ο κλασικός ιστορικισμός ως ιστοριογραφικό μοντέλο, σ. 39-49)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔΕ/ΙΝΧ 122	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εθνικισμός και εκπαίδευση (19ος-20ός αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6187		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του εθνικισμού και της σχέσης του εθνικισμού με την εκπαίδευση - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τη σχέση μεταξύ εθνικισμού και εκπαίδευσης από τη συγκρότηση του ελληνικού κράτους έως τη μεταπολεμική περίοδο (δεκαετία 1960), με συγκριτικές αναφορές σε άλλες βαλκανικές χώρες. Στόχος είναι να αναλυθεί πώς η εκπαίδευση λειτούργησε ως βασικός μηχανισμός παραγωγής, διάδοσης και αναδιαμόρφωσης της εθνικής ιδεολογίας και της εθνικής συνείδησης. Η παράδοση συμπεριλαμβάνει: θεωρητικές προσεγγίσεις στον εθνικισμό και το έθνος, ιστορική ανάλυση εκπαιδευτικών πολιτικών, μελέτη σχολικών πρακτικών (αναλυτικά προγράμματα, σχολικά εγχειρίδια, τελετουργίες, εορτές, πειθαρχία), κριτική προσέγγιση των αποκλεισμών και των έμφυλων διαστάσεων της εθνικής αγωγής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μεταβολή της έννοιας του «έθνους» και του «Ελληνα», στον ρόλο της εκπαίδευσης των γυναικών στη συγκρότηση της εθνικής ιδεολογίας, στη σχέση εκπαίδευσης, κράτους και πολιτικής εξουσίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε.στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης,	Η αξιολόγηση θα γίνει με βάση μία (τελική) γραπτή εξέταση. Ερωτήσεις:	

Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	- σύντομης απάντησης και πολλαπλής επιλογής (γνώσης & κατανόησης) - ανάπτυξης (ανάλυσης/ερμηνείας/κριτικής προσέγγισης ζητημάτων) Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασιάδης, Χάρης και Πολυμέρης Βόγλης (επιμ). Εθνικές επέτειοι : μορφές διαχείρισης της μνήμης και της ιστορίας. Αθήνα : Αλεξάνδρεια, 2023 Άντερσον, Μπένεντικτ .“Φαντασιακές κοινότητες. Αθήνα: Νεφέλη, 1997. Kedourie, Elie .Ο εθνικισμός, Αθήνα: Παπαζήσης, 2017. Βερέμης, Θάνος, Ιωάννης Κολιόπουλος, Ευάγγελος Κωφός, Αλέξανδρος Κιτροέφ. Εθνική ταυτότητα και εθνικισμός στη νεότερη Ελλάδα. Αθήνα : Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2012. Βούρη, Σοφία. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (1870-1904). Αθήνα: Gutenberg, 2010. Εθνος, κράτος, εθνικισμός. Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Σχολής Μωραΐτη, 1995. Ηρακλείδης, Α. (2015). Έθνος, εθνικισμός, αυτοδιάθεση [Κεφάλαιο]. Στο Ηρακλείδης, Α. 2015. Διεθνείς Σχέσεις και Διεθνής Πολιτική [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://hdl.handle.net/11419/6158 Κιμουρτζής, Παναγιώτης και Άννα Μανδουλαρά. Φιλέορτο βασίλειο : δημόσιες εορτές και εθνικές επέτειοι κατά την οθωνική περίοδο. Αθήνα: Gutenberg, 2023. Κουλούρη, Χριστίνα. Φουστάνελες και χλαμύδες : ιστορική μνήμη και εθνική ταυτότητα 1821-1930. 2^η έκδ. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 20221 Mackridge, Peter. Γλώσσα και εθνική ταυτότητα στην Ελλάδα, 1766-1976 . Μετάφραση Γρηγόρης Κονδύλης. Αθήνα : Πατάκης, 2013 Πλεξουσάκη, Έφη. Μεταμορφώσεις του εθνικισμού: επιτελέσεις της συλλογικής ταυτότητας στην Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2014 Φραγκουδάη Άννα και Θάλεια Δραγώνα. «Τί είν’ η πατρίδα μας»: εθνοκεντρισμός και εκπαίδευση. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1997

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔΕ/ΒΙΣ 376	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΕ 2025-26
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση και γνώση στο Βυζάντιο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι			

Διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Σεμινάριο εκβάθυνσης στην ιστορική περίοδο και ανάπτυξης δεξιοτήτων.	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Γνώση (αρχαίων) ελληνικών -αγγλικών	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τη δομή και το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο Βυζάντιο, σε όλες τις βαθμίδες, τα ιστορικά προβλήματα που σχετίζονται με το ερώτημα (π.χ. την θρυλούμενη ύπαρξη ενός πανεπιστημίου στην Κωνσταντινούπολη), τον κοινωνικό ρόλο της εκπαίδευσης, την εγγραμματοσύνη, και τέλος τις ευρύτερες δραστηριότητες των ατόμων που εμπλέκονταν στα ανώτατα επίπεδα της εκπαίδευσης, δηλαδή την θεωρητική και επιστημονική γνώση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	13 σεμινάρια	39 ώρες
	Προετοιμασία για τις συναντήσεις	70 ώρες
	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	40 ώρες
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα
	Συγγραφή εργασίας	100
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή εργασία Προφορική παρουσίαση Συμμετοχή στις συναντήσεις	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Jeffreys, E. Haldon, J., Cormack, R., *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, Οξφόρδη 2008 (τα κεφάλαια III.17.2, III.17.3 και III.17.4)
- Μαρκόπουλος, Α., « Η οργάνωση του σχολείου. Παράδοση και εξέλιξη» στο *Η καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο. Πρακτικά Α΄συμποσίου*, Αθήνα 1989, 325-333
- “ , «Βυζαντινή εκπαίδευση και οικουμενικότητα» στο Χρυσός, Ε. (επιμ.), *Το Βυζάντιο ως Οικουμένη*, Αθήνα 2005, 183-200
- Markopoulos, A., “In Search of ‘Higher Education’ in Byzantium”, *ZRVI* 50 (2013), 29-44
- Lazaris, S. (επιμ.), *A Companion to Byzantine Science*, Λάιντεν-Βοστώνη 2020
- Tihon, A., “Science in the Byzantine Empire” στο *The Cambridge History of Science*, τ. 2, Κέιμπριτζ 2013, 190-206
- Magdalino, P. και Mavroudi, M., *The Occult Sciences in Byzantium*, Γενεύη 2006
- Κατσαρός, Β., «Προδρομικοί θεσμοί για την οργάνωση της ανώτερης εκπαίδευσης της εποχής των Κομνηνών από την προκομνηνεία περίοδο» στο Βλυσίδου, Β. (επιμ.), *Η Αυτοκρατορία σε κρίση (·)*, Αθήνα 2003, 443-471
- Wilson, N.G., *Οι λόγιοι στο Βυζάντιο*, μτφρ. Ν. Κονομής, Αθήνα 2014²
- Lemerle, P., *Ο πρώτος βυζαντινός ουμανισμός*, μτφρ. Μ. Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Αθήνα 2010⁴
- Constantinides, C. N. , *Higher Education in Byzantium in the Thirteenth and Early Fourteenth Centuries (1204-ca. 1310)*, Λευκωσία 1982
- Mergiali, S. , *L'Enseignement et les lettrés pendant l' époque des Paléologues (1261-1453)*, Αθήνα 1996
- Moffat, A., “Schooling in the iconoclast centuries”, στο Bryer, A.. και Herrin , J. (επιμ.), *Iconoclasm*, Μπέρμιγχαμ 1997, 85-89

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΙΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ212	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο, 4^ο, 6^ο, 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Από τη Res Publica στην αυτοκρατορία: Ρωμαϊκός ιμπεριαλισμός & η κρίση της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS+)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/enrol/index.php?id=6447		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες περιλαμβάνουν:

- την εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- την απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για τη

Ρωμαϊκή <i>res publica</i> και με την σταδιακή κατάκτηση των Μεσογειακών κρατών, • τη συναγωγή συμπερασμάτων με βάση τα αρχαία τεκμήρια (που συχνά συνιστούν ημιτελή δεδομένα) και την καλλιέργεια της διαμόρφωσης επιχειρημάτων μέσα από γόνιμο διάλογο. • την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας μέσα από την ανάλυση των επιστημονικών απόψεων που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: <table> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο συγκεκριμένο μάθημα θα παρακολουθήσουμε την κλιμακούμενη επιβολή της πόλης Ρώμης στην Ιταλική χερσόνησο, και τελικά στα Ελληνιστικά κράτη της ανατολικής και δυτικής Μεσογείου, κατά το χρονικό διάστημα από τον 3^ο π.Χ. αιώνα μέχρι και τον 2^ο αι. μ.Χ. Μέσα από την ανάλυση κειμένων και άλλων τεκμηρίων θα αναλύσουμε όχι μόνο τη λειτουργία του θεσμικού πλαισίου, αλλά και τη σταδιακή αναπροσαρμογή του κατά τη μετάλλαξη της Ρώμης από μετρίου μεγέθους πόλης-κράτους σε πρωτεύουσα αυτοκρατορίας, παράλληλα προς την επέκταση της επικράτειάς της γύρω από τη Μεσόγειο θάλασσα. Θα μελετήσουμε την προϊούσα παρακμή του Ρωμαϊκού πολιτικού συστήματος κατά τον 1^ο π.Χ. αι., υπό το πρίσμα της διαφθοράς και της αχαλίνωτης φιλοδοξίας των Ρωμαίων πολιτικών ηγετών, μέχρι την ανάδειξη του Οκταβιανού σε μονάρχη, καθώς επίσης και τις επιπτώσεις των εξωτερικών κατακτήσεων στην κοινωνία και οικονομία της πόλης μέχρι τον 2^ο μ.Χ. αιώνα. Οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές παράμετροι αυτής της διαδικασίας παρουσιάζονται μέσα από τη συγκριτική μελέτη κειμενικών, αρχαιολογικών, επιγραφικών και νομισματικών τεκμηρίων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο. Οι συναντήσεις με προσκεκλημένους ομιλητές στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου θα γίνουν διαδικτυακά.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες

Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση αρχαίων πηγών	16 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση: μία ερώτηση μεθοδολογίας/χρήσης πηγών (σύντομης απάντησης), μία ιστορική ερώτηση (ανάπτυξη δοκιμίου) και μία ανάλυση αρχαίας πηγής. Οι ερωτήσεις μπορούν να περιλαμβάνουν περισσότερα υποερωτήματα, και δυνατότητες επιλογής. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και για τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Η γλώσσα της αξιολόγησης είναι η ελληνική. Οι φοιτητές/τριες ERASMUS+ καταθέτουν δύο γραπτές εργασίες επιλεγμένες από έναν κατάλογο γενικών θεμάτων, αφού συμβουλευτούν σχετική (αγγλόφωνη) βιβλιογραφία.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Beard, 2017, SPQR, *Ιστορία της αρχαίας Ρώμης* (Αθήνα: Αλεξάνδρεια).

Champion, C. (επιμ.), 2008. *Roman Imperialism, Readings and Sources*, Sixth Edition (London: Blackwell).

Badian, E. 1981. 'The Deification of Alexander the Great', in H.J.Dell (επιμ.), *Ancient Macedonian Studies in Honor of Ch. F. Edson* (Thessaloniki 1981) 27-71.

Badian, E. 1996. 'Alexander the Great between two thrones and Heaven: variations of an old theme', in Al. Small (ed.), *Subject and Ruler. The Cult of the Ruling Power in Classical Antiquity* (Ann Arbor) 11-26.

Beard, M., North, J., Price, S. 1998. *Religions of Rome*, vol. I (Cambridge).

Bowman, Alan K., and Fergus Millar. 2002. *Representations of Empire: Rome and the Mediterranean World*. Proceedings of the British Academy 114. Published for the British Academy by Oxford University Press. <https://catalog.hathitrust.org/Record/000528005>.

Brown, P., *The Rise of Western Christendom. Triumph and Diversity AD 200-1000*.

Bringmann, K. & von Steuben, H. 1995. *Schenkungen hellenistischer Herrscher an griechische Städte und Heiligtümer*, I. Zeugnisse und Kommentare (Berlin).

Gruen, E., 1993. 'The polis in the Hellenistic world', in R. Rosen & J. Farrell (edd.), *Nomodeiktēs. Greek studies in honour of Martin Ostwald* (Ann Arbor) 339-54.

Boschung, D., Das römische Herrscherbild, 1, 2. Die Bildnisse des Augustus (Berlin : Mann, 1993)

Bringmann, K. - Schäfer, T., *Augustus und die Begründung des römischen Kaisertums* (Berlin, Akademie Verlag, 2002).

Camia, F. 2011. *Theoi Sevastoi, Il culto degli imperatori Romani in Grecia (provincia Achaia) nel secondo secolo D.C.* (Atene: de Boccard).

Chaniotis, A. 2010. Megatheism: The Search for the Almighty God and the Competition of Cults, in S. Mitchell and P. van Nuffelen (edd.), *One god: Pagan*

- Monotheism in the Roman Empire*, Cambridge: Cambridge UP, 112-140.
- Constantakopoulou, C. 2012. 'Beyond the Polis. Island Koina and Other Non-Polis Entities', *REA* 114: 301-321.
- Coulton, J.J. 1976. *The architectural development of the Greek Stoa* (Oxford).
- Crawford, M.H. 1992, *Η ρεπουμπλικανική Ρώμη* (Θεσσαλονίκη: Βάνιας).
- Eck, W., *Augustus und seine Zeit* (München: Beck, 2009)⁵
- Flower, H. (επιμ.) 2004, *The Cambridge Companion to the Roman Republic* (Cambridge: University Press).
- Fredricksmeier, E.A. 1981. 'The Background of the Ruler Cult', in H.J.Dell (επιμ.), *Ancient Macedonian Studies in Honor of Charles F. Edson* (Thessaloniki: Institute for Balkan Studies) 145-56.
- *Galinsky, K., *Augustan Culture. An Interpretive Introduction* (Princeton University Press, 1996)
- *Galinsky, K. (ed.), *The Cambridge companion to the Age of Augustus* (Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2005).
- Garnsey, P. – Saller, P 1995. *Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, Οικονομία, Κοινωνία και Πολιτισμός* (Ηράκλειο: ΠΕΚ).
- Giovannini, A. 1993. 'Greek Cities and Greek Commonwealth', in Bulloch et al. edd.), *Images and Ideologies: Self-definition in the Hellenistic world* (Berkeley) 265-86.
- Ramage, N.H - Ramage, A., *Ρωμαϊκή Τέχνη. Από τον Ρωμύλο έως τον Κωνσταντίνο* (Θεσσαλονίκη, University Studio Press 2019)²
- Herz, P. 1997. 'Herrscherverehrung und lokale Festkultur im Osten des römischen Reiches (Kaiser / Agone)' στο H. Cancik & J. Rüpke (επιμ.), *Römische Reichsreligion und Provinzialreligion* (Tübingen), 239-64.
- Kantirea 2007: *Les dieux et les dieux augustes: le culte impérial en Grèce sous les Julio-Claudiens et les Flaviens: études historiques et archéologiques* (Athènes: KERA).
- Koenen, L. 'The Ptolemaic King as a Religious Figure', στο A. Bulloch et al. (επιμ.), *Images and Ideologies, Self-definition in the Hellenistic World* (Berkeley – Los Angeles – London: 1993) 25-115; πρβ. F. Walbank, 'Response', στο A. Bulloch et al. (επιμ.), *Images and Ideologies, Self-definition in the Hellenistic World* (Berkeley – Los Angeles – London: 1993) 116-124.
- Kienast, D. 1982. *Augustus, Prinzeps und Monarch* (Darmstadt).
- La Rocca 1994. 'Theoi Epiphaneis. Linguaggio figurativo e culto dinastico da Antiocho IV ad Augusto', στο K. Rosen (επιμ.), *Macht und Kultur im Rom der Kaiserzeit* (Bonn: Bouvier) 9-63.
- Le Glay, M. – Voisin, J.-L. – Le Bohec, Y. 2025, *Ρωμαϊκή ιστορία* (Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας). Αγγλική μετάφραση: Le Glay, M. – Voisin, J.-L. – Le Bohec, Y. (επιμ.) 2001, *A History of Rome*, 2^η έκδοση (London: Blackwell).
- Levick, B., *Augustus: Image and substance* (Harlow, England; New York: Longman, 2010)
- Nock, A.D. 1930. *Conversion: the Old and the New in Religion from Alexander the Great to Augustine of Hippo* (Oxford).
- Le Glay, M. – Voisin, J.-L. – Le Bohec, Y. 2025, *Ρωμαϊκή ιστορία* (Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας). Αγγλική μετάφραση: Le Glay, M. – Voisin, J.-L. – Le Bohec, Y. (επιμ.) 2001, *A History of Rome*, 2^η έκδοση (London: Blackwell).
- Potter, D. 1993. 'Hellenistic Religion', στο A. Erskine et al., *Blackwell Companion to the Hellenistic World* (London) 416-9.
- Price, Simon (1984), *Rituals and Power: the Roman Imperial Cult in Asia Minor* (Cambridge).
- *Raaflaub, K. A. – Toher, M. (ed.), *Between Republic and Empire. Interpretations of Augustus and his Principate* (University of California 1990)
- Rosenstein, N.-Morstein-Marx, R. (επιμ.) 2010, *A Companion to the Roman Republic, Blackwell Companions to the Ancient World* (London: Blackwell).
- Ross Taylor Lily 1975, *The Divinity of the Roman Emperor* (N.York: Arno Press).

Spawforth, A.J.S., *Greece and the Augustan cultural revolution* (Cambridge, Cambridge University Press, 2012)

Schmalz, G. C. R., *Augustan and Julio-Claudian Athens A New Epigraphy and Prosopography. Mnemosyne, Supplements, History and Archaeology of Classical Antiquity*, 302 (Brill 2009)

Humbert, M. 2012, *Πολιτικοί Και Κοινωνικοί Θεσμοί Της Αρχαιότητας*, μτφ. Ι.Τζαμτζής (Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας), μέρος 2, σελ. 251-431.

Ward, A. 2008, Heichelheim, F.M., Yeo C.A., *Οι Ρωμαίοι* (Αθήνα: Οδυσσέας).

Weinstock, S. 1971, *Divus Julius* (Oxford: Clarendon Press).

Welles, C.B. 1934. *Royal Correspondence in the Hellenistic Period: a Study in Greek Epigraphy* (New Haven – Prague: Yale University Press).

Wörle, M. 1988. Inschriften von Herakleia am Latmos I: Antiochos I, Zeuxis und Herakleia', *Chiron* 18, 421-76.

Χατζόπουλος, Δ. 2015, *Ιστορία του ρωμαϊκού κράτους* (Αθήνα: Ηρόδοτος).

* Zanker, P., *Ο Αύγουστος και η δύναμη των εικόνων (=Augustus und die Macht der Bilder*, 1997) (Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2006)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ359	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4^ο, 6^ο, 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ΟΚΤΑΒΙΑΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ & Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6446		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες περιλαμβάνουν:

- την εμβάθυνση στην περίοδο της κρίσης της ρωμαϊκής Δημοκρατίας (1^ο π.Χ.-1^ο μ.Χ.) και στις συνθήκες της μετάβασης στην αυτοκρατορική περίοδο
- την καλύτερη κατανόηση των διαδικασιών μέσα από τις οποίες η Ρώμη μετεξελίχθηκε από μία μεσαίου μεγέθους πόλη-κράτος σε πρωτεύουσα μιας αυτοκρατορίας
- την εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- τη συστηματική μελέτη των διαθέσιμων φιλολογικών τεκμηρίων σχετικά με την εποχή του Οκταβιανού Αυγούστου
- την αξιοποίηση των επιγραφικών, νομισματικών και αρχαιολογικών τεκμηρίων για τη σκιαγράφηση της προσωπικότητας του Οκταβιανού και για την καλύτερη κατανόηση των επιτευγμάτων του
- την καλλιέργεια της συναγωγής συμπερασμάτων με βάση τα αρχαία τεκμήρια και της διαμόρφωσης επιχειρημάτων μέσα από γόνιμο διάλογο
- την ανάπτυξη της κριτικής τους ικανότητας, καθώς αναλύουν με τη βοήθεια της διδάσκουσας στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους ζητήματα, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις σε σχέση με αυτά
- Μέσα από την παρουσίαση ενός θέματος που άπτεται των κεντρικών αξόνων του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες βελτιώνουν τις δεξιότητες που συνδέονται με την παρουσίαση ενός θέματος σε ευρύ κοινό, και με τη χρήση σχετικού οπτικοακουστικού υλικού.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μυούνται στις τεχνικές της ιστορικής συγγραφής, συγκεκριμένα:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να διατυπώνουν εμπειριστατωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η προσωπικότητα του πρώτου Ρωμαίου αυτοκράτορα, του Οκταβιανού Αυγούστου, οριοθετεί την σχετικά ομαλή μετάβαση της Ρωμαϊκής *res publica* στο καθεστώς της αυτοκρατορίας, με όσους κλυδωνισμούς, μεταβολές και ανατροπές αυτή συνεπάχθηκε. Στόχο του σεμιναρίου αποτελεί η ενδελεχής διερεύνηση των ιστορικών συνθηκών της ύστερης ρεπουμπλικανικής περιόδου, της προσωπικότητας και των κοινωνικών και πολιτικών καταβολών του Οκταβιανού, καθώς επίσης και των πολιτικών, στρατιωτικών, διοικητικών και κοινωνικών εξελίξεων που δρομολογήθηκαν μετά την επικράτησή του στη ναυμαχία στο Άκτιο (31 π.Χ.). Σε πολιτιστικό επίπεδο, στο περιβάλλον των διανοουμένων, επιστημόνων και καλλιτεχνών που συμπεριέλαβε η αυλή του Αυγούστου οφείλονται η εντυπωσιακή άνθιση των γραμμάτων και των τεχνών στη Ρώμη και το εκτεταμένο οικοδομικό της πρόγραμμα, ενώ η προσφορά άρτου και θεαμάτων προς τον *populus Romanus* αποτέλεσε ακρογωνιαίο λίθο της εκτεταμένης κοινωνικής του πολιτικής. Μεγάλες, τέλος, θρησκευτικές μεταβολές επέφεραν η διείσδυση ανατολικών λατρειών στο Ρωμαϊκό πάνθεον, ο θρησκευτικός συγκρητισμός, η καθιέρωση της λατρείας του αυτοκράτορα και η εμφάνιση του Χριστιανισμού.

Κατά την εξέταση της πιο συναρπαστικής περιόδου της ρωμαϊκής ιστορίας, οι εργασίες των φοιτητών θα προσφέρουν σημαντικές ψηφίδες για την εμπειριστατωμένη αποτύπωση της συνολικής εικόνας μίας από τις πιο επιδραστικές προσωπικότητες της αρχαιότητας, με στόχο την αξιολόγηση του έργου του, την ανάλυση των ιστορικών συγκυριών και την αποτίμηση της βραχείας αλλά και της μακρόπνοης επίδρασής του στην παγκόσμια ιστορία. Για την καλύτερη κατανόηση του σεμιναρίου προσμετράται θετικά η σχετικά ικανοποιητική γνώση λατινικών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο. Οι συναντήσεις με προσκεκλημένους ομιλητές στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου θα γίνουν διαδικτυακά.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Σεμινάρια Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου Παρουσίαση κύριας εργασίας Συγγραφή κύριας εργασίας Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 90 ώρες 40 ώρες 1 ώρα 80 ώρες 250 ώρες	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση. Αξιολογείται επίσης η επίδοση των φοιτητών στις μικρές ασκήσεις που γίνονται στα πρώτα μαθήματα, μέχρι να ξεκινήσουν οι παρουσιάσεις, και η συνολική συμμετοχή τους στις συζητήσεις του σεμιναρίου.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Beard, M., North, J., Price, S. 1998. *Religions of Rome*, vol. I (Cambridge).

Beard, 2017, SPQR. *Ιστορία της αρχαίας Ρώμης* (Αθήνα: Αλεξάνδρεια).

Bowman, Alan K., and Fergus Millar. 2002. *Representations of Empire: Rome and the Mediterranean World*. Proceedings of the British Academy 114. Published for the British Academy by Oxford University Press. <https://catalog.hathitrust.org/Record/000528005>.

Brown, P., *The Rise of Western Christendom. Triumph and Diversity AD 200-1000*.

Boschung, D., *Das römische Herrscherbild, 1, 2. Die Bildnisse des Augustus* (Berlin : Mann, 1993)

Bringmann, K. - Schäfer, T., *Augustus und die Begründung des römischen Kaisertums* (Berlin, Akademie Verlag, 2002).

Eck, W., *Augustus und seine Zeit* (München: Beck, 2009)⁵.

Champion, C. (επιμ.), 2008. *Roman Imperialism, Readings and Sources*, Sixth Edition (London: Blackwell). Crawford, M.H. 1992, *Η ρεπουμπλικανική Ρώμη* (Θεσσαλονίκη: Βάνιας).

Chanotis, A. 2010. Megatheism: The Search for the Almighty God and the Competition of Cults, in S. Mitchell and P. van Nuffelen (edd.), *One god: Pagan Monotheism in the Roman Empire*, Cambridge: Cambridge UP, 112-140.

Flower, H. (επιμ.) 2004, *The Cambridge Companion to the Roman Republic* (Cambridge: University Press).

Garnsey, P. – Saller, P 1995. *Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, Οικονομία, Κοινωνία και Πολιτισμός* (Ηράκλειο: ΠΕΚ).

*Galinsky, K., *Augustan Culture. An Interpretive Introduction* (Princeton University Press, 1996).

*Galinsky, K. (ed.), *The Cambridge companion to the Age of Augustus* (New York: Cambridge University Press, 2005).

Ramage, N.H - Ramage, A., *Ρωμαϊκή Τέχνη. Από τον Ρωμύλο έως τον Κωνσταντίνο* (Θεσσαλονίκη, University Studio Press 2019)².

Kienast, D. 1982. *Augustus, Prinzeps und Monarch* (Darmstadt).

Le Glay, M. – Voisin, J.-L. – Le Bohec, Y. 2025, *Ρωμαϊκή ιστορία* (Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας). Αγγλική μετάφραση: Le Glay, M. – Voisin, J.-L. – Le Bohec, Y. (επιμ.) 2001, *A History of Rome*, 2^η έκδοση (London: Blackwell).

MacKay, C. 2007, *Αρχαία Ρώμη, Στρατιωτική και Πολιτική Ιστορία* (Αθήνα: Παπαδήμας, 2007), σελ. 243-478.

Millar, Fergus. 1998. *The Crowd in Rome in the Late Republic*. Jerome Lectures 22nd Ser. University of Michigan Press.

Μπουραζέλης, Κ. 2017, *Οι τρόφιμοι της λύκαινας. Συνοπτική ιστορία των Ρωμαίων και της*

Πολιτείας τους από την ίδρυση της Ρώμης έως και την εποχή του Διοκλητιανού (743 π.Χ. – 305 μ.Χ.) (Αθήνα: MIET).

Levick, B., *Augustus: Image and substance* (Harlow, England; New York: Longman, 2010)

Price, Simon (1984), *Rituals and Power: the Roman Imperial Cult in Asia Minor* (Cambridge).

*Raaflaub, K. A. – Toher, M. (ed.), *Between Republic and Empire. Interpretations of Augustus and his Principate* (University of California 1990).

Rosenstein, N.-Morstein-Marx, R. (επιμ.) 2010, *A Companion to the Roman Republic, Blackwell Companions to the Ancient World* (London: Blackwell).

Ross Taylor Lily 1975, *The Divinity of the Roman Emperor* (N.York: Arno Press).

Spawforth, A.J.S., *Greece and the Augustan cultural revolution* (Cambridge, Cambridge University Press, 2012)

Schmalz, G. C. R., *Augustan and Julio-Claudian Athens. A New Epigraphy and Prosopography. Mnemosyne, Supplements, History and Archaeology of Classical Antiquity*, 302 (Brill 2009)

Weinstock, S. 1971, *Divus Julius* (Oxford: Clarendon Press).

* Zanker, P., *Ο Αύγουστος και η δύναμη των εικόνων (=Augustus und die Macht der Bilder*, 1997) (Αθήνα, MIET, 2006).

Χατζόπουλος, Δ. 2015, *Ιστορία του ρωμαϊκού κράτους* (Αθήνα: Ηρόδοτος).

Μυθιστόρημα:

Williams, J. 2014, *Αύγουστος*, μετάφρ.: Μ. Αγγελίδου (Αθήνα: Gutenberg).

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΒΙΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 624	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο, 4^ο, 6^ο, 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι βυζαντινοί «σκοτεινοί αιώνες» (β' μισό του 7ου αι. – α' μισό του 9ου αι.)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για τους βυζαντινούς «σκοτεινούς αιώνες»
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με

τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ασχολείται με την περίοδο της Βυζαντινής ιστορίας που είναι γνωστή με την ονομασία «σκοτεινοί αιώνες», λόγω της σπανιότητας των πηγών, κυρίως γραπτών, προερχόμενων από το εσωτερικό της αυτοκρατορίας. Η έναρξή της σηματοδοτείται από το πιο συνταρακτικό γεγονός του 7ου αιώνα, την εμφάνιση και ραγδαία εξάπλωση του Ισλάμ, η οποία θα αλλάξει ριζικά τη μορφή του τότε γνωστού κόσμου, οδηγώντας στην κατάλυση της μίας από τις δύο υπερδυνάμεις της εποχής, δηλαδή της Περσικής αυτοκρατορίας, και στον εδαφικό ακρωτηριασμό της άλλης, δηλαδή της Ρωμαϊκής. Η τελευταία θα δοκιμαστεί από εξωτερικούς κινδύνους, την αραβική επέλαση στην ανατολή, την βουλγαρική απειλή στα Βαλκάνια και τη λομβαρδική και στη συνέχεια τη φραγκική επιθετικότητα στην Ιταλία, και θα αναγκαστεί να πολεμήσει σκληρά για την ίδια την ύπαρξή της. Θα αντιμετωπίσει επίσης στο εσωτερικό την κρίση της οικονομίας και στο εξωτερικό την αμφισβήτηση της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής κληρονομιάς της από τη νεοεμφανισθείσα φραγκική αυτοκρατορία. Η ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία θα βγει από αυτές τις δοκιμασίες μεταλλαγμένη στη μεσαιωνική/βυζαντινή μορφή της. Παρά τις επώδυνες ήττες και τις μεγάλες εδαφικές απώλειες, θα καταφέρει να ανασυγκροτηθεί και να προετοιμάσει την «αναγέννηση» της, επιδεικνύοντας αξιοθαύμαστη αντοχή, αποτέλεσμα της εσωτερικής της οργάνωσης και της προσαρμοστικότητάς της.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση	83 ώρες	

βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	βιβλιογραφίας	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση ανάλυσης πηγής και μια ερώτηση ανάπτυξης. Οδηγίες για την εξέταση δίνονται στο μάθημα και στη σχετική ιστοσελίδα	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- L. BRUBAKER – J. HALDON, *Byzantium in the Iconoclast Era (ca. 680-850): Sources. An Annotated Survey*, Aldershot - Burlington 2001.
- L. BRUBAKER – J. HALDON, *Byzantium in the Iconoclast Era, c. 680-850: A History*, Κέιμπριτζ 2011.
- J.B. BURY, *A History of the Later Roman Empire from Arcadius to Irene (395 A.D. - 800 A.D.)*, τόμ. 2, Λονδίνο - Νέα Υόρκη 1889.
- J.F. HALDON, *Byzantium in the Seventh Century: the Transformation of a Culture*, Κέιμπριτζ 1990.
- G.R. HAWTING, *The First Dynasty of Islam: The Umayyad Caliphate AD 661-750*, Λονδίνο - Νέα Υόρκη 2002.
- W.E. KAEGI, *Byzantine Military Unrest, 471-843: An interpretation*, Άμστερνταμ 1992.
- Ε. ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ-ΓΑΛΑΚΗ (έκδ.), *Οι Σκοτεινοί Αιώνες του Βυζαντίου (7ος - 9ος αιώνας)*, Αθήνα 2001 [ΕΙΕ/ΙΒΕ, Διεθνή Συμπόσια 9].
- C. MANGO κ.ά., *The Chronicle of Theophanes Confessor: Byzantine and Near Eastern History, AD 284-813*, Νέα Υόρκη 1997.
- R. MANTRAN, *L'expansion musulmane (VIIe-XIe siècle)*, Παρίσι 1995.
- P. SOPHOULIS, *Byzantium and Bulgaria, 775-831*, Λέιντεν - Βοστώνη 2012.

- Α.Ν. ΣΤΡΑΤΟΣ, *Το Βυζάντιον στον Ζ' αιώνα*, Αθήνα 1965-1977 (τόμ. 4-6).
- W.T. TREADGOLD, *The Byzantine Revival, 780-842*, Stanford, California 1988.
- F. WINKELMANN, R.-J. LILIE, Cl. LUDWIG, Th. PRATSCH, I. ROCHOW κ.ά., *Prosopographie der mittelbyzantinischen Zeit*, Α' μέρος: 641-867, Βερολίνο – Νέα Υόρκη 1998-2002 (7 τόμοι).

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 610	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΕ 2025-26
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κυβερνώντας μια Αυτοκρατορία Οι φορείς και οι θεσμοί της κεντρικής κυβέρνησης και της επαρχιακής διοίκησης στο Βυζάντιο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ένα από τα πιο αξιόλογα επιτεύγματα των Βυζαντινών ήταν η ανάπτυξη ενός θεσμικού πλαισίου και μιας σειράς διοικητικών μηχανισμών που επέτρεψαν στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία να επιβιώσει στην Ανατολή σε όλη τη διάρκεια του Μεσαίωνα, ενώ η επίδρασή τους τόσο στη χριστιανική Ευρώπη, όσο και στη μουσουλμανική Ανατολή, αποτελεί μια κληρονομιά που φτάνει έμμεσα ως τις μέρες μας. Παράλληλα, το βυζαντινό κράτος επέδειξε μια εντυπωσιακή ικανότητα μεταμόρφωσης και προσαρμογής στο μεταβαλλόμενο οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον. Η παράδοση θα εξετάσει την δομή και την εξέλιξη των διάφορων τομέων του βυζαντινού κρατικού μηχανισμού.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	13 Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
1 τελική εξέταση. Περιλαμβάνει δύο μέρη ίσου βάρους. Σε καθένα υπάρχει δυνατότητα επιλογής από δύο ερωτήσεις. Στο πρώτο μέρος, οι εξεταζόμενοι/ες καλούνται να σχολιάσουν κάποιο γενικότερο ζήτημα που σχετίζεται με τη διοίκηση, υποστηρίζοντας με συγκεκριμένα στοιχεία την απάντησή τους. Στο δεύτερο μέρος καλούνται να αναλύσουν συγκεκριμένα σημεία με αφετηρία μία πηγή (κείμενο ή εικόνα).		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : -Συναφή επιστημονικά περιοδικά: -Χριστοφίλοπούλου, Α., <i>Το πολίτευμα και οι θεσμοί της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, 324-1204</i>, Αθήνα, 2004 -Morrisson, C. (γενική επιμέλεια), <i>Ο βυζαντινός κόσμος</i>, τόμος Α', Αθήνα, 2007 (κυρίως το κεφάλαιο 3, και δευτερευόντως τα 4 και 5, για την πρώιμη μόνο περίοδο) Cheyne, J.-Cl. (γενική επιμέλεια), <i>Ο βυζαντινός κόσμος</i>, τόμος Β', Αθήνα, 2011 (τα κεφάλαια 4 έως 7) -<i>Ιστορία του ελληνικού έθνους</i> (της Εκδοτικής Αθηνών), τα σχετικά κεφάλαια από τους τόμους Ζ', Η' και Θ'. -Haldon, J., <i>Βυζάντιο. Μια ιστορία</i>, Αθήνα, 2007 (τα κεφάλαια 4 και 6. Επίσης ο χρονολογικός πίνακας και το γλωσσάρι στο τέλος μπορεί να είναι πολύ χρήσιμα) -Καραγιαννόπουλος, Ι., <i>Το βυζαντινό κράτος</i>, Δ' έκδοση, Θεσσαλονίκη, 2001

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο -2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Βυζαντινή Ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/enrol/index.php?id=4792	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η επισκόπηση βασικών θεματικών της βυζαντινής ιστορίας. Τα θέματα που εξετάζονται περιλαμβάνουν τον προσδιορισμό των κύριων χαρακτηριστικών της ιστορικής οντότητας του Βυζαντίου, την περιοδολόγηση της βυζαντινής ιστορίας και τις κύριες τομές μεταξύ των επιμέρους περιόδων, τα συστατικά της βυζαντινής κοινωνίας και του βυζαντινού πολιτισμού, τις συνέχειες και τις αλλαγές σε αυτά ανά εποχές, την επισκόπηση των κύριων ιστορικών εξελίξεων στο πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική γραπτή εξέταση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Beck, H.-G., *Η βυζαντινή χιλιετία*, μετ. Δ. Κούρτοβικ, Αθήνα 2000³ [Μόναχο 1978].
- Cheynet, J.C. (επιμ.), *Ο Βυζαντινός Κόσμος*, τ. Β', Αθήνα 2011 [Παρίσι 2006].
- Mango, C., *Βυζάντιο η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης*, μετ. Δ. Τσουγκαράκης, Αθήνα 1988 [Οξφόρδη 1980].
- Mango, C. (επιμ.), *Ιστορία του Βυζαντίου Παν/μιου της Οξφόρδης*, μετ. Ο. Καραγιώργου, Αθήνα 2006.
- Morrisson, C. (επιμ.), *Ο Βυζαντινός Κόσμος*, τ. Α', *Η ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία (330 – 641)*, μετ. Α. Καραστάθη, Αθήνα 2007 [Παρίσι 2004].
- Treadgold, W., *Επίτομη Ιστορία του Βυζαντίου*, μετ. Γ. Λεβενιώτης, Θεσσαλονίκη 2007.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 387	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4^ο, 6^ο, 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χριστιανοί και ειδωλολάτρες στην πρώιμη βυζαντινή περίοδο: συγκρούσεις και επιρροές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	2 ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για τους Χριστιανούς και τους ειδωλολάτρες στην πρώιμη βυζαντινή περίοδο - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

- η βελτίωση της ικανότητάς τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο ασχολείται με τον αγώνα του χριστιανισμού να εξασφαλίσει αρχικά την επιβίωση και στη συνέχεια την αποκλειστικότητα μέσα στο θρησκευτικό περιβάλλον της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Ο γενικός όρος «ειδωλολάτρης», που χρησιμοποιείται για να δηλώσει τους θρησκευτικούς αντιπάλους του χριστιανισμού (με εξαίρεση τους Ιουδαίους), δίνει μια απατηλή εντύπωση ομοιογένειας σε ένα σύνολο λατρειών που κατά την ύστερη αρχαιότητα κάλυπτε ένα ευρύ φάσμα θρησκευτικών εκφάνσεων, από αρχέγονες δοξασίες ως μια μορφή εθνικού μονοθεϊσμού. Το έναυσμα για τη μέχρι τελικής πτώσεως πάλη του χριστιανισμού μαζί τους θα δοθεί από το ρωμαϊκό κράτος στην προσπάθειά του να επιβάλλει με τη βία τη θρησκευτική ενότητα στο εσωτερικό του. Λόγω της κοσμοθεωρίας του, που δεν αναγνωρίζει άλλους θεούς από τον δικό του, ο χριστιανισμός θα έρθει σε σύγκρουση αρχικά με τη ρωμαϊκή κυβέρνηση και μετά την αναγνώρισή του με τις υπόλοιπες θρησκείες της ύστερης αρχαιότητας. Ο δρόμος προς την τελική επικράτηση δεν θα είναι ούτε σύντομος ούτε απλός και θα περάσει μέσα από διάφορα στάδια: ανεκτικότητα, απόπειρες επαναφοράς της ειδωλολατρίας, περίοδοι αμφισημίας, εντεινόμενη μισαλλοδοξία και τέλος ανοιχτός διωγμός των θρησκευτικών αντιπάλων. Παρά τον ανταγωνισμό τους, δεν λείπουν και οι αλληλοεπιδράσεις ανάμεσα στις αντίπαλες θρησκευτικές παρατάξεις (π.χ. ειδωλολάτρες αυτοκράτορες όπως ο Μαξιμίνος Δάια και ο Ιουλιανός, θα επιχειρήσουν να οργανώσουν μια εθνική εκκλησία ή θα υιοθετήσουν χριστιανικές πρακτικές (αγαθοεργίες), ενώ χριστιανοί διανοούμενοι θα επηρεαστούν έντονα από την κλασική παιδεία και την ελληνική φιλοσοφία (κυρίως τον Νεοπλατωνισμό)). Οι αρχαίες λατρείες τελικά θα απαγορευτούν αλλά δεν θα εξαφανιστούν εντελώς: ίχνη τους εντοπίζονται σε λαϊκά έθιμα, προλήψεις και δοξασίες, ενώ έχουμε παραδείγματα βυζαντινών λογίων που «παρασύρθηκαν» από το δρόμο της ορθοδοξίας εξαιτίας της γοητείας της αρχαίας φιλοσοφίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	13 σεμινάρια	39 ώρες
	Προετοιμασία για τις συναντήσεις	70 ώρες
	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	40 ώρες
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα
	Συγγραφή εργασίας	100
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή εργασία Προφορική παρουσίαση Συμμετοχή στις συναντήσεις	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Polymnia Athanassiadi και Michael Frede (έκδ.), *Pagan Monotheism in Late Antiquity*, Οξφόρδη 1999
- P. CHUVIN, *Chronique des derniers païens: la disparition du paganisme dans l'Empire romain du règne de Constantin à celui de Justinien*, Παρίσι 1990 (ελ. μτφρ. Ολ. Χειμωνίδου, P. CHUVIN, *Οι τελευταίοι εθνικοί: ένα χρονικό της ήττας του παγανισμού*, 2004).
- M. GADDIS, *There Is No Crime for Those Who Have Christ: Religious Violence in the Christian Roman Empire*, Berkeley – Los Angeles – London 2005.
- J. HAHN, *Gewalt und religiöser Konflikt: Studien zu den Auseinandersetzungen zwischen Christen, Heiden und Juden im Osten des Römischen Reiches (von Konstantin bis Theodosius II.)*, Βερολίνο 2004.
- M. KAHLOS, *Religious Dissent in Late Antiquity, 350-450*, Νέα Υόρκη 2020
- A.D. LEE, *Pagans and Christians in Late Antiquity: A Sourcebook*, Λονδίνο –Νέα Υόρκη 2000.

- W. MAYER και Ch. L. DE WET (έκδ.), *Reconceiving Religious Conflict: New Views from the Formative Centuries of Christianity*, Νέα Υόρκη 2018

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔΕ/ΒΙΣ 376	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΕ 2025-26
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση και γνώση στο Βυζάντιο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Σεμινάριο εκβάθυνσης στην ιστορική περίοδο και ανάπτυξης δεξιοτήτων.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Γνώση (αρχαίων) ελληνικών -αγγλικών		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές

προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τη δομή και το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο Βυζάντιο, σε όλες τις βαθμίδες, τα ιστορικά προβλήματα που σχετίζονται με το ερώτημα (π.χ. την θρυλούμενη ύπαρξη ενός πανεπιστημίου στην Κωνσταντινούπολη), τον κοινωνικό ρόλο της εκπαίδευσης, την εγγραμματοσύνη, και τέλος τις ευρύτερες δραστηριότητες των ατόμων που εμπλέκονταν στα ανώτατα επίπεδα της εκπαίδευσης, δηλαδή την θεωρητική και επιστημονική γνώση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	13 σεμινάρια	39 ώρες
	Προετοιμασία για τις συναντήσεις	70 ώρες
	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	40 ώρες
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα
	Συγγραφή εργασίας	100

συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή εργασία Προφορική παρουσίαση Συμμετοχή στις συναντήσεις		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Jeffreys, E. Haldon, J., Cormack, R., <i>The Oxford Handbook of Byzantine Studies</i>, Οξφόρδη 2008 (τα κεφάλαια III.17.2, III.17.3 και III.17.4) Μαρκόπουλος, Α., « Η οργάνωση του σχολείου. Παράδοση και εξέλιξη» στο <i>Η καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο. Πρακτικά Α΄συμποσίου</i>, Αθήνα 1989, 325-333 “ , «Βυζαντινή εκπαίδευση και οικουμενικότητα» στο Χρυσός, Ε. (επιμ.), <i>Το Βυζάντιο ως Οικουμένη</i>, Αθήνα 2005, 183-200 Markopoulos, A., “In Search of ‘Higher Education’ in Byzantium”, <i>ZRVI</i> 50 (2013), 29-44 Lazaris, S. (επιμ.), <i>A Companion to Byzantine Science</i>, Λάιντεν-Βοστώνη 2020 Tihon, A., “Science in the Byzantine Empire” στο <i>The Cambridge History of Science</i>, τ. 2, Κέιμπριτζ 2013, 190-206 Magdalino, P. και Mavroudi, M., <i>The Occult Sciences in Byzantium</i>, Γενεύη 2006 Κατσαρός, Β., «Προδρομικοί θεσμοί για την οργάνωση της ανώτερης εκπαίδευσης της εποχής των Κομνηνών από την προκομνήνεια περίοδο» στο Βλυσίδου, Β. (επιμ.), <i>Η Αυτοκρατορία σε κρίση</i> (;), Αθήνα 2003, 443-471 Wilson, N.G., <i>Οι λόγιοι στο Βυζάντιο</i>, μτφρ. Ν. Κονομής, Αθήνα 2014² Lemerle, P., <i>Ο πρώτος βυζαντινός ουμανισμός</i>, μτφρ. Μ. Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Αθήνα 2010⁴ Constantinides, C. N. , <i>Higher Education in Byzantium in the Thirteenth and Early Fourteenth Centuries (1204-ca. 1310)</i>, Λευκωσία 1982 Mergiali, S. , <i>L'Enseignement et les lettrés pendant l' époque des Paléologues (1261-1453)</i>, Αθήνα 1996 Moffat, A., “Schooling in the iconoclast centuries”, στο Bryer, A.. και Herrin , J. (επιμ.),

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ – ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ (ΙΜΧ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΜΧΑ 221	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Ιταλία των πόλεων: κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, συγκεκριμένα με σημαντικές πτυχές του πολιτισμού, της κοινωνίας, της οικονομίας και των θεσμών της δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά

τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς του/της δίνει τη δυνατότητα να προσεγγίσει κριτικά επιλεγμένα αποσπάσματα από σχετικές ιστορικές πηγές και να συζητήσει στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η πολιτική, θεσμική και πολιτισμική δημιουργικότητα των πόλεων της βόρειας Ιταλίας στον μέσο και ύστερο μεσαίωνα. Κατά την περίοδο αυτή, η Ιταλία, παράλληλα με τη θεσμική καινοτομία, γνωρίζει μεγάλη οικονομική ανάπτυξη ενώ στον πολιτισμικό τομέα πρωταγωνιστεί στο φαινόμενο της Αναγέννησης. Μεταξύ 11^{ου} και 12^{ου} αιώνα, στην βόρεια και κεντρική Ιταλία, επικρατεί μια νέα μορφή πολιτειακής οργάνωσης: η αυτόνομη αστική κοινότητα, ένα πολιτικό σύστημα διαφορετικό από τη μοναρχία ή την τοπική ηγεμονία, προϊόντα της επικράτησης φεουδαρχικών σχέσεων. Πρόκειται για σύστημα με πολυμελείς διοικητικούς και κυβερνητικούς θεσμούς που παραπέμπουν στην πολιτική πολυφωνία. Η περίοδος ακμής του κοινοτικού συστήματος (12^{ος}-13^{ος} αι.) συμπίπτει με περίοδο δημογραφικής αύξησης και οικονομικής-εμπορικής εξάπλωσης, καθώς και πνευματικής-καλλιτεχνικής άνθισης. Τον 14^ο και 15^ο αιώνα, ωστόσο, και ενώ συνεχίζεται η οικονομική και πολιτισμική ακμή, επικρατούν στην Ιταλία αριστοκρατικές και ολιγαρχικές τάσεις· οι κοινότητες μεταμορφώνονται σε αυταρχικά καθεστώτα, τις Δεσποτείες, με ολιγομελή κυβερνητικά όργανα και περιορισμένη εκπροσώπηση. Αυτή η μεταβολή θα ερμηνευθεί στο πλαίσιο της ιστοριογραφικής συζήτησης για τον ρόλο των μεσαιωνικών ιταλικών πόλεων στη διαμόρφωση θεμελιωδών γνωρισμάτων της νεότερης εποχής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	

μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	75 ώρες
	1 προαιρετική γραπτή άσκηση	8 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: συνδυασμός ερωτήσεων ανάπτυξης δοκιμακού τύπου και ερωτήσεων επί των αποσπασμάτων των πηγών που θα έχουν συζητηθεί. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Μία προαιρετική γραπτή άσκηση μέσω της πλατφόρμας elearn μπορεί να προσauξήσει τον τελικό βαθμό κατά 1 μονάδα (μέγιστο).

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Benevolo, L., *Η πόλη στην Ευρώπη*, μετάφραση Α. Παπασπύρου (Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1997)

Calabi, Donatella, *Η πόλη στην πρώιμη Αναγέννηση* (Αθήνα: Σαββάλας, 2004).

Cipolla, C.M., *Η Ευρώπη πριν από τη βιομηχανική επανάσταση. Κοινωνία και οικονομία 1000-1700 μ.Χ.* (Αθήνα: Θεμέλιο, 1988)

Coleman, Janet, *Ιστορία της Πολιτικής Σκέψης*, 2 τόμοι (Αθήνα: Κριτική, 2005-6)

Lane, F.S., *Βενετία, η Θαλασσοκράτειρα* (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2007)

Μπούρκχαρντ Γιάκομπ 1997. *Ο πολιτισμός της Αναγέννησης στην Ιταλία* (Αθήνα: Νεφέλη, 1997)

Pirenne, H., *Οι πόλεις στο μεσαίωνα. Δοκίμιο οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας*, μετάφραση Παντελής Μούτουλας (Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2003).

Turner, R., *Η Αναγέννηση στη Φλωρεντία. Η γένεση μιας νέας τέχνης* (Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2011).

Burke, P., *The Italian Renaissance: culture and society in Italy* (Καίμπριτζ, 1987).

Gamberini, Andrea, *The Clash of Legitimacies: The State-Building Process in Late Medieval Lombardy* (Oxford: OUP, 2018)

Hyde, J.K., *Society and Politics in Medieval Italy. The Evolution of the Civil Life, 1000-1350* (Λονδίνο, 1973).

Jones, P., *The Italian City-State. From Commune to Signoria* (Οξφόρδη, 1997).

Lopez, R.S., *The Commercial Revolution in Medieval Europe* (Καίμπριτζ, 1971).

Najemy, J., *A History of Florence, 1200-1575* (Οξφόρδη, 2006).

Oldfield, Paul, *Urban Panegyric and the Transformation of the Medieval City, 1100-1300* (Oxford: OUP, 2019).

Putnam, R., *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy* (Princeton, NJ, 1994)

Wickham, C., *Sleepwalking into a new world: the emergence of Italian City Communes in the twelfth century* (Πρινστον, 2015)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX 207	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγροτική κοινωνία στη Μεσαιωνική Ευρώπη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/enrol/index.php?id=6460		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα περιλαμβάνουν την εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με τη μελέτη και την έρευνα διάφορων χαρακτηριστικών της αγροτικής μεσαιωνικής Ευρώπης. Η εξοικείωση των φοιτητών με το συγκεκριμένο θέμα επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων ιστορικών πηγών. Στόχος είναι η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει πτυχές της κοινωνικής ιστορίας του Μεσαίωνα με έμφαση στην αγροτική μεσαιωνική Ευρώπη. Υπό το πρίσμα αυτό στο επίκεντρο του μαθήματος τίθεται η εξέταση της γης και η εκμετάλλευσή της τόσο από την οπτική των αγροτών – που αποτελούσαν την πλειονότητα του συνολικού πληθυσμού – όσο και των ιδιοκτητών, οι οποίοι αντιπροσώπευαν μια μικρή μειονότητα. Χρονικά το μάθημα καλύπτει όλη την περίοδο του Μεσαίωνα (5ος-15ος αι.) σε διάφορες περιοχές που καλύπτονται από τη σημερινή Γαλλία, Αγγλία, Γερμανία, Ιταλία και Ισπανία. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις κοινωνικές σχέσεις και τις δομές που διαμόρφωσαν την αγροτική μεσαιωνική κοινωνία και κατ' επέκταση την οικονομία. Θα εξεταστούν ζητήματα όπως κοινωνική διαστρωμάτωση και δεσμοί εξάρτησης (δουλοπάροικοι, βιλλάνοι, δούλοι), καλλιέργειες και εκμετάλλευση της γης, κοινωνική οργάνωση (το χωριό και η αρχοντία ή χωροδεσποτεία), κοινωνικοί θεσμοί (οικογένεια, θέση των γυναικών)· κοινωνικοί αγώνες-εξεγέρσεις σε συνάφεια με την πολιτική κατάσταση· οι επιπτώσεις του Μαύρου Θανάτου και οι σχέσεις με τον έξω κόσμο (πόλεις, τοπικές αγορές). Επιπλέον, θα γίνει αναφορά στη μετάβαση από τον φεουδαλισμό στον καπιταλισμό και τις διάφορες ιστοριογραφικές θεωρίες που έχουν αναπτυχθεί περί του θέματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία	Τελική γραπτή εξέταση: δυο ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμιακού τύπου και μια ερώτηση ανάλυση πηγής. Οδηγίες για την εξέταση δίνονται στο μάθημα και στη σχετική	

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

ιστοσελίδα.

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Berstein, S., Milza, P., *Ιστορία της Ευρώπης, 1, Από τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία στα ευρωπαϊκά κράτη 5ος-18ος αιώνας*, Αθήνα 1997.
 Bloch, M., *Η φεουδαλική κοινωνία*, Αθήνα 1987.
 Cipolla C., *Η Ευρώπη πριν από τη βιομηχανική επανάσταση. Κοινωνία και οικονομία 1000-1700 μ.Χ.*, Αθήνα 1980.
 Γάσπαρης Χ., *Οι γη και οι αγρότες στην μεσαιωνική Κρήτη, 13^{ος}-14^{ος} αι.*, Αθήνα 1997.
 Dobb M., Swezzy P., κ.α., *Η μετάβαση από τον φεουδαρχισμό στον καπιταλισμό*, Αθήνα 1975.
 Duby, G., *Ο ιππότης, η γυναίκα και ο ιερέας: ο γάμος στη φεουδαρχική Ευρώπη*, Ηράκλειο 1998.
 Duby G., *Μεσαιωνική Δύση: κοινωνία και ιδεολογία*, Αθήνα 1988.
 Λαμπρινός Κ. (επιστ. επιμ.), *Κοινωνίες της υπαίθρου στην ελληνοβενετική Ανατολή (13ος-18ος αι.)*, Αθήνα 2018.
 Le Goff Jacques, *Ο Πολιτισμός της Μεσαιωνικής Δύσης*, Θεσσαλονίκη 1993.
 Le Goff Jacques, *Η Ευρώπη γεννήθηκε τον Μεσαίωνα;*, Αθήνα 2003.
 Nicholas David, *Η Εξέλιξη του Μεσαιωνικού Κόσμου. Κοινωνία, Διακυβέρνηση και Σκέψη στην Ευρώπη, 312-1500*, Αθήνα 1999.
 Καραπιδάκης Νίκος, *Ιστορία της Μεσαιωνικής Δύσης 5ος – 11ος αι.*, Αθήνα 1996.
 Μπενβενίστε Ρ., *Από τους Βαρβάρους στους Μοντέρνους. Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής Δύσης*, Αθήνα 2007.
 Rosener Werner, *Οι αγρότες στην Ευρώπη*, Αθήνα 1999.

B. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Abel, W., *Agricultural fluctuations in Europe from the thirteenth to the twentieth centuries*, London, 1980.
 Barlow, Frank, *The feudal kingdom of England, 1042-1216*, London-New York: Longman, 2019.
 Bennett, Judith M., *Women in the Medieval English Countryside: Gender and Household in Brigstock before the Plague*, Oxford University Press 1987.
 Bitel Lisa, *Women in early medieval Europe, 400-1100*, Cambridge-New York: Cambridge University Press, 2002.
 Bonnassie Pierce, *From slavery to feudalism in south western Europe*, Cambridge-New York: Cambridge University Press, 1991.
 Dyer, C., *Making a Living in the Middle Ages. The People of Britain 850-1520*, New Haven and London 2002.
 Charles Petit-Dallas, *The feudal monarchy in France and England from the tenth to thirteenth century*, Routledge and Kegan Paul 1949.
 Cheyette Fredric, *Lordship and community in medieval Europe: selected readings*, Huntington: Krieger Pub, 1975.
 Duby Georges, *Women of the twelfth century*, Cambridge: Polity Press, 1997.
 Freedman Paul, *The origins of peasant servitude in medieval Catalonia*, Cambridge-New York: Cambridge University Press 1991.
 Gorecki Piotr, *Economy society and lordship in medieval Poland, 1100-1250*, New York: Holmes and Meier, 1992.
 Hilton Rodney Howard, *English and French towns in feudal society*, Cambridge-New York: Cambridge University Press, 1992.
 Kitsikopoulos, H., "The Impact of the Black Death on Peasant Economy in England, 1350-1500", *Journal of Peasant Studies*, Vol. 29 / No. 2 (2002), 71-90.

Kowaleski Maryanne, Langdon John, and Schofield Phillip (eds.), *Peasants and Lords in the Medieval English Economy: Essays in Honour of Bruce M.S. Campbell*, Brepols 2015.

Mitchell Linda (ed.), *Women in medieval Western European culture*, New York-London: Gerland Pub, 1999.

Rowling Marjorie, *Η καθημερινή ζωή στον Μεσαίωνα*, Αθήνα 2006.

Sakellariou Eleni, *Southern Italy in the late Middle Ages: demographic, institutional and economic change in the Kingdom of Naples, c.1440-c. 1530*, Brill: Leiden-Boston 2012.

Slicher Van Bath, B.H., *The agrarian history of western Europe A.D. 500-1850*, London 1966.

Wickham Chris, *Early Medieval Italy: central power and local society, 400-1000*, Ann Arbor: University of Michigan Press, 1989.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX 338	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό, 4 ^ο και άνω
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεσμοί του Ευρωπαϊκού Μεσαίωνα: διακυβέρνηση, ιδεολογία, περιθώριο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ και ΑΓΓΛΙΚΗ για φοιτητές Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/enrol/index.php?id=6459		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και η κριτική προσέγγιση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εμβάθυνση στη μελέτη και την έρευνα της Μεσαιωνικής Μεσογείου με έμφαση στις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές της διαστάσεις,
- η καλλιέργεια κριτικής σκέψης, μέσα από τη δυνατότητα συζήτησης με την διδάσκουσα των επιστημονικών απόψεων που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους ζητήματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσω της εκπόνησης μιας μικρής μελέτης σχετικής με τη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να διατυπώνουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν οι θεσμοί που διαμόρφωσαν την κοινωνία κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα. Υπό το πρίσμα αυτό οι πυλώνες του μαθήματος είναι α) οι μορφές διακυβέρνησης και πολιτικής· η εξέλιξη των κυβερνητικών θεσμών από τη φεουδαρχία στη δημιουργία αστικών κοινοτήτων, καθώς οι σχέσεις Εκκλησίας και κράτους·

β) οι κυρίαρχες ιδεολογίες και ο τρόπος με τον οποίο αυτές διαμορφώθηκαν οι αντιλήψεις περί κοινωνιών, καθώς και τα γεγονότα που οδήγησαν σε αλλαγές αυτών των ιδεολογιών·

γ) οι ομάδες που βρέθηκαν στο κοινωνικό ή νομικό περιθώριο (αιρετικοί, ξένοι, φτωχοί, γυναίκες) και ο τρόπος που αντιμετωπίστηκαν από τα κυρίαρχα κοινωνικά στρώματα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ανάθεση μικρών εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και συμμετοχή στο μάθημα (30%) Παρουσίαση εργασίας (15%) Τελική γραπτή εργασία (55%)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Abulafia Anna Sapir, *Christian – Jewish relations, 1000-1300: Jews in the service of medieval Christendom*, Routledge 2014.

Abulafia David, *Mediterranean Encounters, Economic, Religious, Political, 1100-1550* Aldershot: Ashgate, 2000.

Ascheri Mario, *Le città-Stato*, Bologna 2006.

Bennett, Judith M., *Women in the Medieval English Countryside: Gender and Household in Brigstock before the Plague*, Oxford University Press 1987

Benveniste Henriette-Rika, “Crossing the frontier: Jewish converts to Catholicism in European history” in: Diogo Ramada Curto, Eric Dursteler, Julius Kirshner & Francesca Trivellato (eds), *From Florence to the Mediterranean and Beyond: Essays in Honor of*

Antony Molho, Florence 2009, 447-47.

Boone, M., "Urban Space and Political Conflict in Late Medieval Flanders", *Journal of Interdisciplinary History*, vol. 32/n. 4 2009, 621-640.

Chazan Robert, *The Jews of Medieval Western Christendom, 1000-1500*, Cambridge University Press 2006.

Duby, G., & Perrot, M., (επιμ.), *A History of Women in the West, Vol. 2: Silences of the Middle Ages* (1992)

Duggan Anne (επιμ.), *Nobles and Nobility in Medieval Europe: Concepts, Origins, Transformations*, New York 2000.

Epstein Steven A., *Freedom and Growth: The Rise of States and Markets in Europe, 1300-1750*, Routledge 2000.

Epstein Steven A., *Speaking of Slavery: color, ethnicity, & human bondage in Italy*, Cornell University Press 2001.

Fox Yaniv & Yisraeli Yosi (eds), *Contesting Inter-Religious Conversion in the Medieval World*, Routledge 2017.

Hanawalt Barbara, *Crime and Conflict in English Communities, 1300-1348*, Cambridge 1979.

Heng Geraldine, *The Invention of Race in the European Middle Ages*, Cambridge 2018.

Howell, M., *Women, Production, and Patriarchy in Late Medieval Cities* (1986)

Hyde J.-K., *Society and Politics in Medieval Italy: The Evolution of the Civil Life, 1000-1350*, New York 1973.

Karras Ruth Mazo, *Common Women: prostitution and sexuality in medieval England*, New York: Oxford University Press, 1996.

Kowaleski, M., "Medieval People in Town and Country", *Speculum*, vol. 89 / n.3 2013, 573-600.

McIntosh, M., *Working Women in English Society, 1300-1620*, Cambridge 2005.

Perry C., Eltis D., Engerman S.L., Richardson D. (eds.) *The Cambridge World History of Slavery*, Cambridge 2021.

Ward Jennifer, *English noblewoman in the later Middle Ages*, London-New York: Longman, 1992.

B. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Black Antony, *Η πολιτική σκέψη στον Μεσαίωνα*, Αθήνα 2018.

Crombie A.-C., *Από τον Αυγουστίνο στο Γαλιλαίο. Η επιστήμη στον όψιμο Μεσαίωνα και στις αρχές των Νέων Χρόνων (13ος-17ος αιώνες)*, Αθήνα 2006.

Le Goff J., *Οι διανοούμενοι στο Μεσαίωνα*, Αθήνα 2010.

Le Goff J., *Το πονγί και η ζωή. Οικονομία και θρησκεία στο Μεσαίωνα*, Αθήνα 2004.

Le Goff J., *Το φαντασιακό στο μεσαίωνα*, Αθήνα 2008.

Γιαντσή Νικολέττα, *Ο φτωχός ανάμεσα στην εκκλησία και την πόλη. Η αστική φιλανθρωπία στη δυτική Ευρώπη κατά το Μεσαίωνα*, Αθήνα 2011.

Μ. Κουμανούδη, «Όψεις του δυτικού μοναχισμού στην ελληνολατινική Ανατολή κατά το Μεσαίωνα» στο: Ηλίας Κολοβός (επιμ.), *Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική από το μεσαίωνα στους νεώτερους χρόνους*, Ρέθυμνο, 2012, 69-115.

Μπενβενίστε Ρίκα, *Εβραίοι ταξιδιώτες τον Μεσαίωνα*, Αθήνα 2000.

Μπενβενίστε, Ρίκα, «Ο Διωκτικός Μεσαίωνας στο φως της ιστορικής ανθρωπολογίας» στο: *Το Παρόν του Παρελθόντος: ιστορία, λαογραφία, κοινωνική ανθρωπολογία*, Αθήνα 2003, 193-208.

Μπενβενίστε, Ρίκα, *Εβραίοι ταξιδιώτες τον μεσαίωνα* (Αθήνα: Νεφέλη, 2000).

Πεχλιβανίδης Α., *Κράτος και πολιτική στον όψιμο Μεσαίωνα. Ο Μαρσίλιο της Πάδουα και οι καταβολές του δημοκρατικού πολιτικού στοχασμού*, Αθήνα 2019.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX 348/ INX 348	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πότε ξεκίνησε η παγκοσμιοποίηση;		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ή ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ - και ΑΓΓΛΙΚΗ για φοιτητές Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της επέκτασης της συνδεσιμότητας και αλληλεξάρτησης των οικονομιών, κοινωνιών και πολιτισμών της Ευρώπης και, σταδιακά, του υπόλοιπου κόσμου μέσω του εμπορίου, της τεχνολογικής εξέλιξης και της πολιτικής ηγεμονίας.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν

διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο, αλλά και με τις προεκτάσεις βασικών ζητημάτων που θα αναλυθούν στο σεμινάριο στη σύγχρονη εποχή. Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες: • βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα • εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στην κριτική επεξεργασία των πληροφοριών που καλούνται να χειριστούν.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;. <table> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο πραγματεύεται την ιστορική εξέλιξη του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης. Ένας απλός ορισμός της παγκοσμιοποίησης είναι η αυξανόμενη αλληλεξάρτηση μεταξύ οικονομιών, αγορών, κοινωνιών και πολιτισμών σε μια διαρκώς διευρυνόμενη γεωγραφική περιοχή. Το πότε ξεκίνησε η διαδικασία αυτή αποτελεί θέμα επιστημονικού διαλόγου μεταξύ οικονομολόγων, ιστορικών, κοινωνιολόγων και ανθρωπολόγων. Στο σεμινάριο θα συζητηθούν καθοριστικά στάδια της παγκοσμιοποίησης κατά τον μεσαίωνα και τους νεότερους χρόνους: από τον δρόμο του μεταξιού και την εμπορική επανάσταση, τα πρώτα παγκόσμια συστήματα και την εποχή των ανακαλύψεων, ως την αποικιοκρατία και την εποχή των μεγάλων επαναστάσεων (Γαλλική-Διαφωτισμός, Βιομηχανική, των Μεταφορών κλπ). Στόχος είναι οι φοιτητές να προβληματιστούν και να κατανοήσουν ένα φαινόμενο επίκαιρο, το οποίο εισέρχεται σε μια ακόμα περίοδο μεταμόρφωσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση	90 ώρες	

βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	βιβλιογραφίας	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	60 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	60 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα (10%), δύο μικρές προφορικές παρουσιάσεις στη διάρκεια του εξαμήνου (50%), προφορική παρουσίαση ενός θέματος (20%) και υποβολή γραπτής εργασίας επί του ιδίου στο τέλος του εξαμήνου (20%).		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Abu Lughod, Janet, *Before European Hegemony: the World System A.D. 1250-1350* (1991)
- Abulafia, David, *The Boundless Sea: A Human History of the Oceans* (2019)
- Abulafia, David, *The Discovery of Mankind: Atlantic Encounters in the Age of Columbus* (2008).
- Amatori, Franco and Andrea Colli, *The Global Economy: A Concise History* (London-New York: Routledge, 2017)
- Bartlett, Robert, *The Making of Europe: Conquest, Colonization and Cultural Change 950-1350* (London: Penguin, 1993)
- Belich, James, *The World the Plague Made: The Black Death and the Rise of Europe* (Princeton, NJ: PUP, 2022)
- Braudel, Fernand, *Υλικός πολιτισμός, οικονομία και καπιταλισμός: 15^{ος}-18^{ος} αιώνας* (1995-1998)
- Frankopan, Peter, *The Silk Roads: A New History of the World* (2015)
- *Global History and Micro-History*, ed. John-Paul Ghobrial (Past and Present Supplement 14, 2019)
- Hunt, Lynn, *Writing History in the Global Era* (2014)
- Lopez, Robert Sabatino, *The Commercial Revolution of the Middle Ages* (1977)
- Parthasarathi, Prasannan, *Why Europe Grew Rich and Asia did not: Global Economic Divergence, 1600-1850* (Cambridge: CUP, 2011)
- Pomeranz, Kenneth, *The Great Divergence: China, Europe and the Making of the Modern World Economy* (Princeton: PUP, 2000; 2021²)
- Studer, Roman, *The Great Divergence Reconsidered: Europe, India and the Rise to Global Economic Power* (Cambridge: CUP, 2015)
- *The Global Middle Ages*, ed. Catherine Holmes and Naomi Standen (Past and Present

Supplement 13, 2018)

- *The Globalization of Renaissance Art: A Critical Review*, ed. Daniel Savoy (2017)
- *The Prospect of Global History*, ed. James Belich, John Darwin and Chris Wickham (2016)
- *The Routledge Handbook of Archaeology and Globalization*, ed. Tamar Hodos (2016)
- *The Routledge Handbook of Maritime Trade around Europe 1300-1600*, ed. Wim Blockmans, Mikhail Krom and Justyna Wubs-Mrozewicz (2017)
- *The Sea in History: The Medieval World*, ed. Michel Balard (2017)
- Wallerstein, Immanuel, *The Modern World System: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century* (1974)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Speculum*
- *Past and Present*
- *Journal of Medieval History*
- *Journal of Early Modern History*
- *Journal of Modern History*

ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ (ΙΝΧ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔΕ/ΙΝΧ 122	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εθνικισμός και εκπαίδευση (19ος-20ός αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6187		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του εθνικισμού και της σχέσης του εθνικισμού με την εκπαίδευση

η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τη σχέση μεταξύ εθνικισμού και εκπαίδευσης από τη συγκρότηση του ελληνικού κράτους έως τη μεταπολεμική περίοδο (δεκαετία 1960), με συγκριτικές αναφορές σε άλλες βαλκανικές χώρες. Στόχος είναι να αναλυθεί πώς η εκπαίδευση λειτούργησε ως βασικός μηχανισμός παραγωγής, διάδοσης και αναδιαμόρφωσης της εθνικής ιδεολογίας και της εθνικής συνείδησης. Η παράδοση συμπεριλαμβάνει: θεωρητικές προσεγγίσεις στον εθνικισμό και το έθνος, ιστορική ανάλυση εκπαιδευτικών πολιτικών, μελέτη σχολικών πρακτικών (αναλυτικά προγράμματα, σχολικά εγχειρίδια, τελετουργίες, εορτές, πειθαρχία), κριτική προσέγγιση των αποκλεισμών και των έμφυλων διαστάσεων της εθνικής αγωγής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μεταβολή της έννοιας του «έθνους» και του «Έλληνα», στον ρόλο της εκπαίδευσης των γυναικών στη συγκρότηση της εθνικής ιδεολογίας, στη σχέση εκπαίδευσης, κράτους και πολιτικής εξουσίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες

εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση θα γίνει με βάση μία (τελική) γραπτή εξέταση. Ερωτήσεις: - σύντομης απάντησης και πολλαπλής επιλογής (γνώσης & κατανόησης) - ανάπτυξης (ανάλυσης/ερμηνείας/κριτικής προσέγγισης ζητημάτων) Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασιάδης, Χάρης και Πολυμέρης Βόγλης (επιμ). Εθνικές επέτειοι : μορφές διαχείρισης της μνήμης και της ιστορίας. Αθήνα : Αλεξάνδρεια, 2023 Άντερσον, Μπένεντικτ .“Φαντασιακές κοινότητες. Αθήνα: Νεφέλη, 1997. Kedourie, Elie .Ο εθνικισμός, Αθήνα: Παπαζήσης, 2017. Βερέμης, Θάνος, Ιωάννης Κολιόπουλος, Ευάγγελος Κωφός, Αλέξανδρος Κιτροέφ. Εθνική ταυτότητα και εθνικισμός στη νεότερη Ελλάδα. Αθήνα : Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2012. Βούρη, Σοφία. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ. Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (1870-1904). Αθήνα: Gutenberg, 2010. Εθνος, κράτος, εθνικισμός. Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Σχολής Μωραΐτη, 1995. Ηρακλείδης, Α. (2015). Έθνος, εθνικισμός, αυτοδιάθεση [Κεφάλαιο]. Στο Ηρακλείδης, Α. 2015. Διεθνείς Σχέσεις και Διεθνής Πολιτική [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://hdl.handle.net/11419/6158 Κιμουρτζής, Παναγιώτης και Άννα Μανδουλαρά. Φιλέορτο βασίλειο : δημόσιες εορτές και εθνικές επέτειοι κατά την οθωνική περίοδο. Αθήνα: Gutenberg, 2023. Κουλούρη, Χριστίνα. Φουστανέλες και χλαμύδες : ιστορική μνήμη και εθνική ταυτότητα 1821-1930. 2^η έκδ. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 20221 Mackridge, Peter. Γλώσσα και εθνική ταυτότητα στην Ελλάδα, 1766-1976 . Μετάφραση Γρηγόρης Κονδύλης. Αθήνα : Πατάκης, 2013 Πλεξουσάκη, Έφη. Μεταμορφώσεις του εθνικισμού: επιτελέσεις της συλλογικής ταυτότητας στην Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2014 Φραγκουδάη Άννα και Θάλεια Δραγώνα. «Τί είν’ η πατρίδα μας»: εθνοκεντρισμός και εκπαίδευση. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1997

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧΑ250	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο , 8 ^ο ,
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Αμερικανική Επανάσταση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																	
Η παράδοση αυτή εξετάζει μια από τις σημαντικότερες επαναστατικές διαδικασίες των νεότερων χρόνων η οποία είχε ως αποτέλεσμα την εγκαθίδρυση στις πρώην βρετανικές αποικίες της Β. Αμερικής μιας δημοκρατικής κυβέρνησης και ενός αντιπροσωπευτικού πολιτεύματος που θα αποτελέσει πρότυπο για τις νεότερες δυτικές κοινωνίες. Στα μαθήματα θα δοθεί έμφαση στις ποικίλες όψεις της αντιαποικιακής εξέγερσης που ξέσπασε στη Β. Αμερική, στις σχέσεις των πρώην αποίκων με τους αυτόχθονες πληθυσμούς και τους δούλους, στις προσπάθειες δημιουργίας μιας ισχυρής κεντρικής εξουσίας, στις προσωπικότητες που σημάδεψαν την επαναστατική διαδικασία, στη δημιουργία των πρώτων ομοσπονδιακών κυβερνήσεων, στα πολιτικά κόμματα που θα δημιουργηθούν τη δεκαετία του 1790, κ.α..																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών																	

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στα πρώτα μαθήματα θα προσδιοριστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες σφυρηλατήθηκαν οι σχέσεις μεταξύ αποικιών-μητρόπολης στη διάρκεια του 18^{ου} αιώνα, ιδιαίτερα μετά τον Επταετή πόλεμο και την εντονότερη βρετανική ανάμειξη στη διοίκηση και στη φορολογία των δεκατριών αποικιών. Θα προσδιοριστούν οι γενεσιουργίες αιτίες της δυσανεξίας των αποίκων με την βρετανική κυβέρνηση και το χρονικό των γεγονότων που θα οδηγήσουν στην υπογραφή της Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας και στην έκρηξη του πολέμου. Η διοικητική οργάνωση των επαναστατημένων αποίκων, η στρατιωτική πολιτική, τα οικονομικά της επανάστασης, η δημιουργία των Άρθρων της Συνομοσπονδίας, τα ριζοσπαστικά και συντηρητικά πολιτειακά συντάγματα, οι ενδοεπαναστατικές συγκρούσεις, θα αποτελέσουν το περιεχόμενο των μαθημάτων που θα ακολουθήσουν. Τέλος, η παράδοση θα ολοκληρωθεί με τη ανάλυση των κοινωνικών και πολιτικών διεργασιών καθώς και των ταξικών συγκρούσεων που θα οδηγήσουν μετά το τέλος του Πολέμου της Ανεξαρτησίας στην θέσπιση του Ομοσπονδιακού Συντάγματος και στη δημιουργία των πρώτων κυβερνήσεων της Ένωσης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική	Τελική γραπτή εξέταση: Οι φοιτητές θα κληθούν να απαντήσουν σε 3 από 4 θέματα που θα τους δοθούν, λαμβάνοντας υπόψη την ύλη που έχει αναρτηθεί στο e-learn και όσα έχουν επισημανθεί κατά τη διάρκεια των προφορικών διαλέξεων.	

Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Adair Douglass G., *The Intellectual Origins of Jeffersonian Democracy. Republicanism, the Class Struggle, and the Virtuous Farmer*, επιμ. Mark E. Yellin, πρόλ. Joyce Appleby, Lanham (Maryland) 2000/1964.
- Appleby Joyce, «The Social Origins of American Revolutionary Ideology», *The Journal of American History*, τόμ. 64, τχ. 4, Μάρτιος 1978), σ. 935-958.
- Appleby Joyce, «Republicanism and Ideology», *American Quarterly*, τόμ. 37, τχ. 4, Republicanism in the History and Historiography of the United States, Φθινόπωρο, 1985, σ. 461-473.
- Bailyn Bernard (επιμ.), *The Debate on the Constitution. Federalist and Antifederalist Speeches, Articles, and Letters During the Struggle over Ratification*, μέρος 2, Νέα Υόρκη 1993.
- Brown Richard D. (επιμ.), *Major Problems in the Era of the American Revolution, 1760-1791*, Βοστόνη και Ν. Υόρκη 2000
- Beard Charles A., *An Economic Interpretation of the Constitution of the United States*, Νέα Υόρκη 1914.
- Dahl Robert A., *How Democratic Is the American Constitution?*, Νιού Χέιβεν και Λονδίνο, 2001.
- Engels Jeremy, «Reading the Riot Act: Rhetoric, Psychology, and Counter-Revolutionary Discourse in Shays's Rebellion», *Quarterly Journal of Speech*, τόμ. 91, τχ. 65 (2005), 63-88.
- Ferguson James E., «The Nationalists of 1781-1783 and the Economic Interpretation of the Constitution», *The Journal of American History*, τόμ. 56, τχ. 2, Σεπτέμβριος 1969, σ. 241-261.
- Greene P. Jack, (επιμ.), *The American Revolution. Its Character and Limits*, Νέα Υόρκη και Λονδίνο 1987.
- Holton Woody, «An "Excess of Democracy"-;Or a Shortage?», *Journal of the Early Republic*, 25 Φθινόπωρο, 2005, σ. 339-382.
- Jensen Merrill, *The Founding of a Nation: A History of the American Revolution 1763-1776*, Νέα Υόρκη 2004/1968
- Κοκκινάκης Γιάννης, «Από την «δημοκρατία χωρίς περιορισμούς» στην «εξουσία του νόμου; Τα πολιτειακά συντάγματα και το «πολυκέφαλο τέρας» στην Αμερικανική Επανάσταση», *Τα Ιστορικά*, τχ. 49, Δεκέμβριος 2008, σ. 393-436.
- Κοκκινάκης Γιάννης, «"Ένας ανιδιοτελής και αμερόληπτος κριτής": Γη, χρέη και ομοσπονδιακή δικαστική εξουσία στις ΗΠΑ, 1787-1801», *Αξιολογικά*, τχ. 21, Μάιος 2009, σ. 9-39.
- Κοκκινάκης Γιάννης, *Εξουσία και ελευθερία. Η συγκρότηση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, 1776-1789*, ΠΕΚ, Ηράκλειο 2012.
- Madison J., Hamilton A., Jay J., *Τα ομοσπονδιακά κείμενα των ΗΠΑ*, Αθήνα 2009.
- Τοκβίλ, Αλέξιος Ντε, *Η δημοκρατία στην Αμερική*, εισαγωγής Γιώργος Μανιάτης, μετάφραση Μπάμπης Λυκούδης, Αθήνα 2001.

Wood Gordon S., *The Creation of the American Republic 1776-1787*, Chapel Hill και Λονδίνο, 1998/1969.
 Wood, Gordon S., *The Radicalism of the American Revolution*, Νέα Υόρκη 1993.
 Zinn Howard, *A People's History of the United States 1492-Present*, Νέα Υόρκη 1995.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 244	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εργατικά κινήματα και σοσιαλιστικές ιδέες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τις βασικές έννοιες του μαθήματος: τα εργατικά κινήματα και τις σοσιαλιστικές ιδέες
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την κριτική ανάγνωση των διαθέσιμων πηγών
- η ανάπτυξη της κριτικής τους ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα και τους συμφοιτητές τους πάνω σε όλες τις θεματικές καθώς και πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα-πηγές κ.ο.κ.
- η εξοικείωσή τους με σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη σύγχρονη ιστορία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η ιστορία των εργατικών κινήματων και των σχετιζόμενων με αυτά σοσιαλιστικών ιδεών κατά τον 19^ο και 20^ο αιώνα. Η ιστορία αυτή θα προσεγγιστεί γενικά, σαν μια εισαγωγή στη διεθνή ιστορία τους, αλλά και μέσα από συγκεκριμένα ιστορικά παραδείγματα, σε ελληνικό, ευρωπαϊκό, και διεθνές επίπεδο, καθώς και μέσα από συγκεκριμένες πλευρές και ζητήματα που θα επιτρέψουν τους φοιτητές να μπουν στην προβληματική της ιστορίας. Επίσης μέσα από τη συζήτηση πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα-πηγές, αφηγήσεις, αναπαραστάσεις, έργα τέχνης, ταινίες, κ.ο.κ. Για ορισμένες από τις θεματικές θα γίνει συζήτηση με προσκεκλημένους ιστορικούς, έτσι ώστε οι φοιτητές να έρθουν σε επαφή με πιο εξειδικευμένη γνώση αλλά και με παραδείγματα μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Τελική γραπτή εξέταση που έχει στόχο την εξακρίβωση της κατανόησης των βασικών εννοιών του μαθήματος και της εξοικείωσης με την ανάγνωση των πηγών και της βιβλιογραφίας.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Eley, Geof, <i>Σφυρηλατώντας τη δημοκρατία. Η ιστορία της Αριστεράς στην Ευρώπη, 1850-2000</i>, Α' Τόμος 1850-1923, Αθήνα : Σαββάλας 2010 - Geary, Dick, <i>Το Ευρωπαϊκό Εργατικό Κίνημα (1848-1939)</i>, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής 1988 - Hobsbawm, Eric, <i>Η Εποχή του κεφαλαίου 1848-1875</i>, MIET 2003. - Hobsbawm, Eric, <i>Η Εποχή των αυτοκρατοριών 1875-1914</i>, MIET 2002. - Hobsbawm, Eric, <i>Ξεχωριστοί Άνθρωποι</i>, Θεμέλιο 2001. - Thompson, E.P. <i>Η συγκρότηση της αγγλικής εργατικής τάξης</i>, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς 2018. - Καρπόζηλος, Κωστής <i>Ελληνικός Κομμουνισμός. μια διεθνική ιστορία (1912-1974)</i>, Αντίποδες 2023 - Λιάκος, Αντώνης, «Οι καπνεργάτες στον Μεσοπόλεμο: Μια επικίνδυνη τάξη» <i>Εντευκτήριο</i>, 1992 (19) 60 – 69. - Λιάκος, Αντώνης, <i>Εργασία και πολιτική στην Ελλάδα του μεσοπολέμου. Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και η ανάδυση των κοινωνικών θεσμών</i>, Ίδρυμα Έρευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος, Αθήνα 1993. - Λιβιεράτος, Δήμητρης, <i>Κοινωνικοί αγώνες στην Ελλάδα (1923-27) - Επαναστατικές εξαγγελίες</i>, 1985 - Κορδάτος Γιάννης, <i>Ιστορία του ελληνικού εργατικού κινήματος</i>, Εκδόσεις Μπουκουμάνη,

Αθήνα 1972.

- Λιβιεράτος, Δημήτρης, *Το ελληνικό εργατικό κίνημα 1918-1923*, 1976
- Χατζηιωσήφ Χρήστος (επιμ), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα*, 3 τόμοι, Βιβλιοδρόμιο, 2000-2007

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX132	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Ρωσικής Αυτοκρατορίας (17ος-20ός αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους

φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία για την Ρωσική Ιστορία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας σχετικά με την Ιστορία της Ρωσίας και την παγκόσμια ιστορία
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τις διδάσκουσες στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συγκριτική διάσταση και σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Επί Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Ανάδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει την πολιτική, οικονομική, κοινωνική, και πολιτισμική πορεία μιας Αυτοκρατορίας που δημιούργησε ο Μεγάλος Πέτρος τον 17^ο αιώνα και μιας υπερδύναμης του 20^{ου} αιώνα που προσπαθήσει να ξαναστήσει ο Πούτιν τον 21^ο αιώνα. Παρά τους μεγάλους της λογοτέχνες, τον Πούσκιν, τον Ντοστογιέφσκυ, τον Τολστόϊ ή τον Μαξίμ Γκόρκι, για όλη τη Δύση η Ρωσία ήταν και είναι μακρινή. Οι Ευρωπαίοι και οι Αμερικανοί μέχρι τον Ψυχρό Πόλεμο δεν μάθαιναν ρωσικά και δεν μελετούσαν την χώρα και έτσι η Ρωσία παρέμενε «ένα μυστήριο». Η μοναδικότητα του σοβιετικού καθεστώτος και η έλλειψη επικοινωνίας με την Ανατολική Ευρώπη στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα μεγένθυσε το στοιχείο του μυστηρίου. Ήταν μια χώρα τόσο κοντά και τόσο μακριά από την Δυτική Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Ακόμα και η ορθοδοξία της φάνταζε εξωτική για τη Δύση. Ο αντίκτυπος όμως της Ρωσικής επανάστασης, η κραταιά Σοβιετική Ένωση και το κομμουνιστικό σύστημα που εξακολουθεί να κυβερνά την Κίνα, την πολυπληθέστερη χώρα του κόσμου, ήταν και παραμένει τεράστιος. Από την ίδρυση της η Ρωσία περιλάμβανε λαούς που δεν ήταν Ρώσοι ή Σλάβοι αλλά που οι Ρώσοι τους θεωρούσαν αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας τους, όμως λίγα γνωρίζει η δυτικοευρωπαϊκή ιστοριογραφία ακόμα και σήμερα για την πολυπολιτισμικότητά της. Αποτελεί την μεγαλύτερη γεωγραφικά χώρα του κόσμου: μέχρι το 1917 η Ρωσική Αυτοκρατορία είχε επεκταθεί προς Ανατολάς μέχρι τη Σιβηρία και τον Ειρηνικό, ωκεανό και στο Νότο μέχρι τη Μαύρη Θάλασσα. Η Σοβιετική Ένωση διατήρησε τα εδάφη και κατάφερε μέσα σε εβδομήντα χρόνια να αναπτύξει μια οικονομία καθυστερημένη σε υπερδύναμη, πληρώνοντας όμως ένα κόστος που την έφερε στη διάλυσή της. Το 1991 δημιουργήθηκε η Ρωσική Ομοσπονδία πιο συρρικνωμένη γεωγραφικά που κατάφερε όμως σε λίγα χρόνια να αποκτήσει οικονομική δύναμη. Σκοπός του μαθήματος είναι να αναλύσει σφαιρικά μια χώρα και έναν λαό των οποίων οι επιλογές καθόρισαν την πορεία του κόσμου και της Ελλάδας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως	Πρόσωπο με πρόσωπο

Εκπαίδευση κ.λπ.																			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές																		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr> <tr> <td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες							Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																		
Διαλέξεις	39 ώρες																		
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																		
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																		
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση μεθοδολογίας και δύο ερωτήσεις σχολιασμού από βιβλιογραφία. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απαντήσεων έχουν δοθεί μέσα στις διαλέξεις όπου σε κάθε μάθημα συζητούνται οι θεματικές και αναρτώνται οι πιθανές ερωτήσεις των εξετάσεων στο elearn.																		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

➤ Paul Bushkovitch, <i>Ιστορία της Ρωσίας. Μια πολιτική, οικονομική, θρησκευτική και πολιτιστική ιστορία από τον 9^ο αιώνα ως τις μέρες μας</i>, Αιώρα, Αθήνα 2015 ➤ Αντα Διάλλα, <i>Η Ρωσία απέναντι στα Βαλκάνια. Ιδεολογία και πολιτική στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα</i>, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2009 ➤ Ivan Berend, <i>Οικονομική ιστορία του ευρωπαϊκού 20ού αιώνα : τα οικονομικά συστήματα από το laissez-faire στην παγκοσμιοποίηση</i>, Γκούτενμπεργκ, Αθήνα 2021 ➤ Γιάννα Κατσόβσκα-Μαλιγκούδη, <i>Η αυτοκρατορική Ρωσία (1613-1917)</i>, Γκούτενμπεργκ, Αθήνα 2008 ➤ Γιάννα Κατσόβσκα-Μαλιγκούδη, <i>Ιστορία της Σοβιετικής Ένωσης (1613-19991)</i>, Γκούτενμπεργκ, Αθήνα 2012 ➤ Ευρυδίκη Σιφναίου και Τζελίνα Χαρλαύτη, <i>Οι Έλληνες της Αζοφικής, 18ος-αρχές 20ού αιώνα. Νέες προσεγγίσεις στην ιστορία των Ελλήνων της νότιας Ρωσίας</i>, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, τομέας Νεοελληνικών Ερευνών, Αθήνα 2015 ➤ Ι. Χασιώτης, <i>Οι Έλληνες της Ρωσίας και της Σοβιετικής Ένωσης. Μετοικεσίες και εκτοπισμοί – Οργάνωση και Ιδεολογία</i>, University Studio, Θεσσαλονίκη 1997 ➤ Gelina Harlaftis, Victoria Konstantinova, Igor Lyman, Anna Sydorenko and Eka Tchoidze (eds), <i>Between Grain and Oil from the Azov to Caucasus: The port-cities of the eastern coast of the Black Sea, late 18th – early 20th centuries</i>, Black Sea History Working Papers, τόμος 3, Ρέθυμνο, 2020, ανοικτής πρόσβασης στο www.blacksea.gr ➤ Άννα Συντορένκο, <i>Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των πόλεων-λιμανιών της Κριμαίας στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα</i>, Διδακτορική Διατριβή, Ιόνιο Πανεπιστήμιο,

Κέρκυρα 2017, κεφ. 2, Black Sea History Working Papers, τόμος 13, 2017, ανοικτής πρόσβασης στο www.blacksea.gr

- Evrydiki Sifneos, Oksana Iurkova and Valentina Shandra (eds), *Port-Cities of the northern shore of the Black Sea: Institutional, Economic and Social Development, 18th – early 20th Centuries*, Black Sea History Working Papers, τόμος 2, Ρέθυμνο, 2022, ανοικτής πρόσβασης στο www.blacksea.gr

COURSE OUTLINE

(1) GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	DEPARTMENT OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY		
LEVEL OF STUDIES	UNDERGRADUATE		
COURSE CODE	INX 173	SEMESTER	Spring 2026
COURSE TITLE	Science and Technology in World History		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>		WEEKLY TEACHING HOURS	ECTS CREDITS
		3	5
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	ELECTIVE COMPULSORY		
PREREQUISITE COURSES:	NONE		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	ENGLISH		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	TO COME		

(2) LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area
- Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B
- Guidelines for writing Learning Outcomes

- identify and explain key themes related to the development of scientific knowledge and machines across time and place
- explore the history of science and technology to understand cultures and societies across the world
- engage critically with a range of scholarly materials to better understand issues of scientific exploration and technological innovation
- consider how Western/colonial ideologies have shaped perceptions of science and technology in other parts of the world and vice versa
- expand both academic and creative skills by completing traditional and non-traditional written assignments and small projects

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

<i>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</i>	<i>Project planning and management</i>
<i>Adapting to new situations</i>	<i>Respect for difference and multiculturalism</i>
<i>Decision-making</i>	<i>Respect for the natural environment</i>
<i>Working independently</i>	<i>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</i>
<i>Team work</i>	<i>Criticism and self-criticism</i>
<i>Working in an international environment</i>	<i>Production of free, creative and inductive thinking</i>
<i>Working in an interdisciplinary environment</i>	
<i>Production of new research ideas</i>	<i>Others...</i>
	

- Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
- Adapting to new situations
- Decision-making
- Working independently
- Team work
- Working in an international environment
- Working in an interdisciplinary environment
- Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
- Criticism and self-criticism
- Promotion of free, creative and deductive thinking

(3) SYLLABUS

Science and technology permeate every aspect of our lives. Science represents the most widely accepted (and trusted) source of knowledge in contemporary society. Likewise, technology – the tools and practical application of scientific understanding – endures as pivotal feature of human history. In many ways, the story of scientific and technological shifts is the story of world history. To this end, we will trace major social and cultural themes as we follow the transfer of knowledge and machines over time and between cultures. Overall, we will focus on comprehending the social impact of science and technology working with case studies from around the globe spanning the period 1500 to the late twentieth century. This course examines colonial exploration and extractivism, classification, race-making and race relations, infrastructure and transportation, economic development, architecture, and design. Most importantly, this course will challenge you to think beyond conventional patterns and historical narratives of scientific innovation and technological triumph and to develop a critical understanding of our entangled relationship with such dominant forces. The emphasis of this course is less upon mastery and more upon discovery. While the course focuses on the history of science and technology in a global context, it also asks students to develop skills of inquiry by reading both broadly (various historical perspectives) and narrowly (exploration, advancement, innovation) to uncover how knowledge traveled through global networks stretching from Asia and the Middle East to Europe and America. We will focus on how science and technology created new attitudes to nature and the globalized world.

- Week 1: Introduction
- Week 2: What Are Science and Technology?
- Week 3: The Emergence of Humankind
- Week 4: The State and Antiquity
- Week 5: Eastern Influence
- Week 6: Cultural Crossroads
- Week 7: The New World
- Week 8: Copernicus, Galileo, and Newton
- Week 9: Science, Technology, and Industrialized Civilization
- Week 10: Darwin
- Week 11: Movers and Shakers
- Week 12: Modern and Popular Science
- Week 13: The Future of Science and Technology

(4) TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Face to face	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i>	Use of ICT in teaching (elearn platform, PowerPoint presentations, internet use) and in communication (email) with students.	
TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail.</i> <i>Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i> <i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i>	Activity	Semester workload
	Lectures	39 hours
	Study and analysis of bibliography	83 hours
	Course examination	3 hours
	Course total	125 hours (5 ECTS)
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION <i>Description of the evaluation procedure</i> <i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i> <i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i>	The course consists of 13 three-hour sessions. Each session combines lectures with the reading and discussion of historical sources, as well as presentation slides featuring text and illustrations. Weekly lectures focus on the historical development of science and technology across space and time. The main points of each weekly session are made available to students via the elearn platform. Students are expected to complement class attendance with the study of the recommended bibliography. Students are assessed on the basis of a culminating oral presentation that includes both a written and artistic interpretation in English at the end of the semester, while students with learning difficulties are entitled to a supplementary or exclusively oral examination. The presentation will address major questions in the history of science and technology. Instructions are posted on the course page on the elearn platform, and the marks allocated to each topic are provided on the sheet with the requisite topics. Students are entitled to redo the presentation during the repeat exam period. Final-year students are entitled to redo the presentation during the following exam period.	

(5) ATTACHED BIBLIOGRAPHY

Required bibliography (each source will be posted on the course elearn platform:

- George Basalla, "The Spread of Western Science," *Science* 156, no. 3775 (1967): 611-22
- Marwa Elshakry, "When Science Became Western: Historiographical Reflections," *Isis* 101 (2010): 98-109
- Robin Wall Kimmerer, "Maple Sugar Moon," from *Braiding Sweetgrass: Indigenous Wisdom, Scientific Knowledge, and the Teachings of Plants* (2013)
- Robin Wall Kimmerer, "Mishkos Kenomagwen: The Teachings of Grass," from *Braiding Sweetgrass: Indigenous Wisdom, Scientific Knowledge, and the Teachings of Plants* (2013)
- Robin Wall Kimmerer, "Skywoman Falling," from *Braiding Sweetgrass: Indigenous Wisdom, Scientific Knowledge, and the Teachings of Plants* (2013)
- Jim Al-Khalili, "The Lonely Alchemist," from *House of Wisdom: How the Arabs Transformed Western Civilization* (2010)
- Elias Muhanna, "Encyclopedism in the Mamluk Empire," from *The World in a Book: Al-Nuwayri and the Islamic Encyclopedic Tradition* (2018)
- Peter Bogucki, "The Spread of Early Farming in Europe," *American Scientist* 84, no. 3 (May-June 1996): 242-253
- Mélanie Roffet-Salque, et. al., "Widespread exploitation of the honeybee by early Neolithic farmers," *Nature* 527, no. 7577 (November 2015): 226-230
- Thomas D. Holland and Michael J. O'Brien, "On Morning Sickness and the Neolithic Revolution I," *Current Anthropology* 44, no. 5 (2003): 707-711
- Farnaz Broushaki, et.al., "Early Neolithic genomes from the eastern Fertile Crescent," *Science* 353, no. 6298 (July 2016): 499-503

- Giancarlo Casale, "Global Politics in the 1580s: One Canal, Twenty Thousand Cannibals, and an Ottoman Plot to Rule the World," *Journal of World History* 18, no. 3 (2007): 267-296
- Fan Fa-ti, "The Global Turn in the History of Science," *East Asian Science, Technology and Society: An International Journal* 6 (2012): 249-258
- Robert M. Hordon, "Ancient Water Systems and Hydraulic Devices," *Water Resources IMPACT* 13, no.6 (November 2011): 3-5
- Qiguang Zhao, "Chinese Mythology in the Context of Hydraulic Society," *Asian Folklore Studies* 48, no. 2 (1989): 231-246
- Tony Spawforth, "What Did the Greeks Do for Us?" in *What the Greeks Did for Us* (2023)
- Barton Hacker, "Greek Catapults and Catapult Technology: Science, Technology, and War in the Ancient World," *Technology and Culture* 9, no. 1 (January 1968): 34-50
- Sophia Germanidou, "Watermills in Byzantine Greece (Fifth-Twelfth Centuries): A Preliminary Approach to the Archaeology of Byzantine Hydraulic Milling Technology," *Byzantion* 84 (2014): 181-201
- James Longrigg, "Anatomy in Alexandria in the Third Century B.C.," *The British Journal for the History of Science* 21, no. 4 (December 1988): 455-488
- Owen Gingerich, "The Trouble with Ptolemy," *Isis* 93, no. 1 (March 2002): 70-74
- Charles E. Mitchell, "Astronomy, Geometry, and the Ancient Greeks," *The Arithmetic Teacher* 33, no. 9 (May 1986): 39-41
- Pauline Ripat, "Expelling Misconceptions: Astrologers at Rome," *Classical Philology* 106, no. 2 (April 2011): 115-154
- S. Irfan Habib, "Islamic Science or Science in Islamic Civilisation?" *India International Centre Quarterly* 40, no. 1 (Summer 2013): 45-56
- Ahmad Dallal, "Science and Religion in the History of Islam," in *Science and Religion: Christian and Muslim Perspectives*, edited by David Marshall (Washington DC: Georgetown University Press, 2012)
- Perri Sparnon, "Science and Art: Anatomical Illustrations in Early Islam Optics," in *Ilm: Science, Religion, and Art in Islam*, edited by Samer Akkach (Adelaide: University of Adelaide Press, 2019)
- Paul De Vos, "The 'Prince of Medicine': Yūhannā ibn Māsawayh and the Foundations of the Western Pharmaceutical Tradition," *Isis* 104, no. 4 (December 2013): 667-712
- Wing Tsit-Chan, "Neo-Confucianism and Chinese Scientific Thought," *Philosophy of East and West* 6, no. 4 (January 1957): 309-332
- Hilde de Weerd, "Maps and Memory: Readings of Cartography in Twelfth- and Thirteenth-Century Song China," *Imago Mundi* 61, no. 2 (2009): 145-167
- Wang Ling, "On the Invention and Use of Gunpowder and Firearms in China," *Isis* 37, no. 3/4 (July 1947): 160-178
- Karan Singh, "Sanskrit: The Divine Language," *India International Centre Quarterly* 42, no. 1 (Summer 2015): 67-71
- Steven Engler, "'Science' vs. 'Religion' in Classical Ayurveda," *Numen* 50, no. 4 (2003): 416-463
- Jennifer T. Gaynor, "Ages of Sail, Ocean Basins, and Southeast Asia," *Journal of World History* 24, no. 2 (June 2013): 309-333
- Marcy Norton, "Subaltern Technologies and Early Modernity in the Atlantic World," *Colonial Latin American Review* 26, no. 1 (2017): 18-38
- Jorge Cañizares-Esguerra, "Spanish America: From Baroque to Modern Colonial Science," in Roy Porter (ed.), *Cambridge History of Science* 4
- Londa Schiebinger, "Bioprospecting," in *Plants and Empire: Colonial Bioprospecting in the Atlantic World* (Cambridge: Harvard University Press, 2004)
- James Sweet, "Inquisition," in *Domingo Álvares, African Healing, and the Intellectual History of the Atlantic World* (Chapel Hill: University of North Carolina Press, 2013)
- Christopher Heaney, "How to Make an Inca Mummy: Andean Embalming, Peruvian Science, and the Collection Empire," *Isis* 109, no. 1 (2018): 1-27
- Kelly DeVries, "Gunpowder and the Rise of the Early Modern State," *War in History* 5, no. 2 (April 1998): 127-145
- Paul F. Grendler, "The University of Bologna, the city, and the papacy," *Renaissance Studies* 13, no. 4 (December 1999): 475-485
- Alan B. Cobban, "English University Benefactors in the Middle Ages," *History* 86, no. 283 (July 2001): 288-312
- Frank Dikotter, "China," in Roy Porter (ed.), *Cambridge History of Science* 4
- Laura Hostetler, "Qing Connections to the Early Modern World: Ethnography and Cartography in Eighteenth-Century China," *Modern Asia Studies* 34, no. 3 (2000): 623-662

- Kari Konkola, "More Than a Coincidence?" The Arrival of Arsenic and the Disappearance of the Plague in Early Modern Europe," *Journal of the History of Medicine and Allied Sciences* 47, no. 2 (April 1992): 186-209
- Robert Morrison, "A Scholarly Intermediary between the Ottoman Empire and Renaissance Europe," *Isis* 105, no. 1 (March 2014): 32-57
- Dennis Danielson and Christopher M. Graney, "The Case Against Copernicus," *Scientific American* 310, no. 1 (January 2014): 72-77
- William Sheehan and Jim Bell, "The Warfare with Mars," in *Discovering Mars: A History of Observation and Exploration of the Red Planet* (Tucson: University of Arizona Press, 2021)
- Owen Gingerich, "The Copernicus Grave Mystery," *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America* 106, no. 30 (July 2009): 12215-12216
- Kenneth F. Thibodeau, "Science and the Reformation: The Case of Strasbourg," *The Sixteenth Century Journal* 7, no. 1 (April 1976): 35-50
- Maurice A. Finocchiaro, "Defending Copernicus and Galileo: Critical Reasoning and the Ship Experiment Argument," *The Review of Metaphysics* 64, no. 1 (September 2010): 75-103
- Gary Ianziti, "Humanism's New Science: The History of the Future," *I Tatti Studies in the Italian Renaissance* 4 (1991): 59-88
- Leigh Whaley, "Networks, Patronage and Women of Science during the Italian Enlightenment," *Early Modern Women* 11, no. 1 (Fall 2016): 187-196
- Alan E. Shapiro, "Newton's 'Experimental Philosophy'," *Early Science and Medicine* 9, no. 3 (2004): 185-217
- Harold J. Cook, "Moving About and Finding Things Out: Economies and Sciences in the Period of the Scientific Revolution," *Osiris* 27, no. 1 (2012): 101-132
- Douglas A. Galbi, "Through the Eyes of the Storm: Aspects of the Personal History of Women Workers in the Industrial Revolution," *Social History* 21, no. 2 (May 1996): 142-159
- John G. McEvoy, "Gases, God and the balance of nature: a commentary on Priestly (1772) 'Observations on different kinds of air'."
- Edmund Russell, "[Uniting the States with Telegraphs, 1844-1862](#)" (interactive digital history map)
- Kenneth Lipartito, "When Women Were Switches: Technology, Work, and Gender in the Telephone Industry, 1890-1920," *The American Historical Review* 99, no. 4 (October 1994): 1074-1111
- Loren C. Eiseley, "Charles Darwin," *Scientific American* 194, no. 2 (February 1956): 62-76
- Piers J. Hale, "The Politics of the Darwinian Revolution," in *Imagining the Darwinian Revolution: Historical Narratives of Evolution from the Nineteenth Century to the Present*, ed. Ian Hesketh (University of Pittsburgh Press, 2022)
- Sadiya Qureshi, "Displaying Sara Baartman, the 'Hottentot Venus'," *History of Science* 42, no. 2 (2004): 233-257
- Constance Areson Clark, "Evolution for John Doe: Pictures, the Public, and the Scopes Trial Debate," *Journal of American History* 87, no. 4 (March 2001): 1275-1303
- Julie Cohn, "Data, Power, and Conservation: The Early Turn to Information Technologies to Manage Energy Resources," *Information & Culture* 52, no. 3 (2017): 334-361
- Michelle Mock, "The Electric Home and Farm Authority: 'Model T Appliances,' and the Modernization of the Home Kitchen in the South," *Journal of Southern History* 80, no. 1 (February 2014): 73-108
- Arturo Escobar, "The Problematization of Poverty: The Tale of Three Worlds and Development," in *Encountering Development: The Making and Unmaking of the Third World* (Princeton: Princeton University Press, 1995)
- Christopher W. Wells, "The Road to the Model T: Culture, Road Conditions, and Innovation at the Dawn of the American Motor Age," *Technology and Culture* 48, no. 3 (July 2007): 497-523
- Thomas A. Edison, "[The Great Train Robbery](#)," (1903), video clip from the Library of Congress
- Robert Hemmings, "Modernity's Object: The Airplane, Masculinity, and Empire," *Criticism* 57, no. 2 (Spring 2015): 283-308
- Timothy Mitchell, "Can the Mosquito Speak?" in *Rule of Experts: Egypt, Techno-Politics, Modernity* (Berkeley: University of California Press, 2002)
- Wendy Singer, "Pure Science: Marie Curie and the American Gift," *The Kenyon Review* 23, no. 2 (Spring 2001): 94-112
- Sally Gregory Kohlestetdt, "Sustaining Gains: Reflections on Women in Science and Technology in 20th-Century United States," *NWSA Journal* 16, no. 1 (Spring 2004): 1-26
- Ofer Ashkenazi, "Reframing the Interwar Peace Movement: The Curious Case of Albert Einstein," *Journal of Contemporary History* 46, no. 4 (October 2011): 741-766
- Fred Jerome, "Einstein, Race, and the Myth of the Cultural Icon," *Isis* 95, no. 4 (December 2004):

627-639

- Michael Sokal, "Scientific Biography, Cognitive Deficits, and Laboratory Practice: James McKeen Cattell and Early American Experimental Psychology, 1880-1904," *Isis* 101, no. 3 (September 2010): 531-554

- Robert W. Proctor and Rand Evans, "E.B. Titchener, Women Psychologists, and the Experimentalists," *American Journal of Psychology* 127, no. 4 (Winter 2014): 501-526

- Gabrielle Hecht, "Negotiating Global Nuclearities: Apartheid, Decolonization, and the Cold War in the Making of the IAEA," *Osiris* 21, no. 1 (2006): 25-48

- Clapperton Chakanesta Mavhunga, "Guerilla Healthcare Innovation: Creative Resilience in Zimbabwe's Chimurenga, 1971-1980," *History and Technology* 31, no. 3 (2015): 295-323

- Mary X. Mitchell, "Offshoring American Environmental Law: Land, Culture, and Marshall Islanders' Struggles for Self-Determination During the 1970s," *Environmental History* 22, no. 2 (April 1, 2017): 209-234

- Abena Dove Osseo-Asare, "'Atomic Lands': Understanding Land Disputes near Ghana's Nuclear Reactor," *African Affairs* 115, no. 460 (2016): 443-465

- Nicole A. Drepaul, "Sustainable Cities and the Internet of Things (IOT) Technology," *Consilience* no. 22 (July 2020): 39-47

Daniel J. Rozell, "Managing Dangerous Science," in *Dangerous Science: Science Policy and Risk Analysis for Scientists and Engineers* (Ubiquity Press, 2020)

- Benjamin Fricke, "Artificial Intelligence, 5G and the Future Balance of Power," *Konrad Adenauer Stiftung* no. 379 (January 2020)

- Jeremy Mynott, "Future Nature," in *The Story of Nature: A Human History* (Yale University Press, 2024)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX351	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νέοι, σύμβολα και όρκοι: η φασιστική «ανακάλυψη» της νεολαίας στην Ευρώπη του Μεσοπολέμου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ -ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6186		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του φασισμού την περίοδο του μεσοπολέμου,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν στο πλαίσιο του μαθήματος πτυχές του φασιστικού φαινομένου και των συμβολικών εκφράσεων σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις
- Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας εργασίας γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:
 - βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
 - εξοικειώνονται με τη χρήση πρωτογενών πηγών και τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στην επιστημονική σύνθεση εργασιών και τη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο διερευνά την πολιτική, ιδεολογική και πολιτισμική «εφεύρεση» της νεολαίας από τα φασιστικά καθεστώτα στην Ευρώπη του Μεσοπολέμου, με κεντρικό παράδειγμα την περίπτωση της Εθνικής Οργάνωσης Νεολαίας (ΕΟΝ) στην Ελλάδα της μεταξικής δικτατορίας. Εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους τα φασιστικά καθεστώτα συγκρότησαν τη νεολαία ως θεμέλιο για την αναπαραγωγή της εξουσίας, μέσα από την εκπαίδευση, τον συμβολισμό, τη μαζικοποίηση και την πειθάρχηση. Μέσα από θεωρητικά

εργαλεία της ιστορίας της νεότητας, της πολιτικής ιδεολογίας, της προπαγάνδας και του φύλου, το σεμινάριο θα αναδείξει πώς συγκροτήθηκαν τα σώματα, οι ταυτότητες και οι ρόλοι των νέων ως «εθνικού κεφαλαίου». Ειδική έμφαση δίνεται στη συγκριτική προσέγγιση με οργανώσεις νεολαίας σε άλλα ευρωπαϊκά φασιστικά ή αυταρχικά καθεστώτα (Ιταλία, Γερμανία, Πορτογαλία, Ισπανία, Ρουμανία κ.ά.), και σε θέματα όπως η συμβολική γλώσσα (όρκοι, ενδυμασία, τελετουργικά), η στρατιωτικοποίηση, η έμφυλη διαπαιδαγώγηση και η κανονικοποίηση της υπακοής.

Το μάθημα βασίζεται σε μια εισαγωγική θεματική παρουσίαση εκ μέρους της διδάσκουσας (4–5 συναντήσεις) και στη συνέχεια στηρίζεται στην ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/ριών μέσα από ερευνητικές εργασίες, παρουσιάσεις και συζητήσεις.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	➤ Ενεργή συμμετοχή 10% ➤ Μικρής έκτασης γραπτές ασκήσεις/κριτική παρουσίαση κειμένων : 20% ➤ Εργασία: δημόσια παρουσίαση και κατάθεση εργασίας σε γραπτή & επιμελημένη μορφή: 70%	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγγελής, Βαγγέλης. *Γιατί χαιρέται και χαμογελάει ο κόσμος, πατέρα... «Μαθήματα εθνικής*

αγωγής» και νεολαίστικη προπαγάνδα στα χρόνια της μεταξικής δικτατορίας. Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2005.

Αγγελής, Ευάγγελος. «Μεταξική προπαγάνδα και νεολαία». Διδακτορική διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2004.

Αθανασιάδης, Χάρης. «Η Υπόκωφος Αντίστασις. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και 4η Αυγούστου (1936-38)». *Παιδεία και Κοινωνία*, τχ. 7 (2005): 18-21.

Αθανασιάδης, Χάρης. «'Από σήμερα είστε μικροί στρατιώτες!': Ο Ιωάννης Μεταξάς και η δημοτική γλώσσα». *Τα Ιστορικά*, 2018).

Ανδρειωμένος, Γιώργος. *Η νέα γενιά υπό καθοδήγηση: το παράδειγμα του περιοδικού Η Νεολαία (1838-1941)*. Αθήνα: Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, 2012.

Βερέμης, Θάνος, επιμ. *Ο Μεταξάς και η εποχή του*. Αθήνα: Ευρασία, 2009.

Betti, Carmen. «Η ένταξη των παιδιών και της νεολαίας κατά τη διάρκεια του φασιστικού καθεστώτος στην Ιταλία». Μετάφραση Ελένη Μαχαίρα. Στο *Ιστορικότητα της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου*, 621-629. Τόμ. Β. Αθήνα: ΙΑΕΝ/ΓΓΝΓ, 1986.

Βρανάς, Φαίδων επιμ. *Ιωάννης Μεταξάς - το προσωπικό του ημερολόγιο 1933-1941: Η 4η Αυγούστου: Ο πόλεμος 1940-41*. Αθήνα: Γκοβότσης, 2005

Carabott, Philip. «Monumental visions: The past in Metaxas' Weltanschauung». In *The Usable Past: Greek Metahistories*, edited by Keith, S. Brown and Yannis Hamilakis, 23-38. Lanham: Lexington Books, 2003. <https://www.metaxas-project.com/library/monumental-visions-the-past-metaxas-weltanschauung.pdf>

Costa Pinto, Antonio. *The Blue Shirts: Portuguese Fascists and the New State*. New York: Columbia University Press, 2000. http://www.antoniocostapinto.eu/docs/books/The%20Blue%20Shirts_832172.pdf

Γουναρίδης, Πάρις. «Το Βυζάντιο και η δικτατορία του Μεταξά». *Τα Ιστορικά* 11, τχ. 20 (1994): 150-156.

Gentile, Emilio. *Φασισμός: Ιστορία και ερμηνεία*. Αθήνα: Ασίνη, 2013.

Καγκαλίδου, Ζαφειρούλα. *Εκπαίδευση και πολιτική. Η περίπτωση του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης, 1999.

Kallis, Aristotle. «Neither Fascist nor Authoritarian: The 4th of August Regime in Greece (1936-1941) and the Dynamics of Fascistisation in 1930s Europe». *East Central Europe* 37 (2010): 303-330. DOI 10.1163/187633010X534504

Κόκκινος, Γιώργος. *Η φασίζουσα ιδεολογία στην Ελλάδα: Η περίπτωση του περιοδικού 'Νέον Κράτος' (1937-1941)*. Αθήνα: Παπαζήσης, χχ.

Κατσούδας, Κωνσταντίνος. «Μια δικτατορία που δεν είναι δικτατορία: Οι Ισπανοί εθνικιστές και η 4^η Αυγούστου». *Μνήμων* 26 (2004): 157-180. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/mnimon/article/view/8531>

Koonz, Claudia. *Mothers in the Fatherland: Women, the Family, and Nazi Politics*. London: Routledge, 2014.

Μαχαίρα, Ελένη. *Η νεολαία της 4^{ης} Αυγούστου*. Αθήνα: ΙΑΕΝ, 1987.

Μπάλτα, Αθανασία. «Το περιοδικό της ΕΟΝ 'Η Νεολαία': Σκοποί και απήχηση». Στο *Ιστορικότητα της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Πρακτικά Διεθνούς Συμποσίου*, 631-639. Τόμ. Β. Αθήνα: ΙΑΕΝ/ΓΓΝΓ, 1986.

Μπάλτα Νάση. «Εθνική Οργάνωση Νεολαίας: Ιστοριογραφικές καταγραφές και ερευνητικές προοπτικές». Στο *Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα: Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις*, επιμέλεια Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Εύη Ολυμπίτου και Ιωάννα Παπαθανασίου, 43-50. Αθήνα: Θεμέλιο, 2010.

Μπρέγιαννη, Αικατερίνη. «Η πολιτική των ψευδαισθήσεων: Κατασκευές και μύθοι στις μεταξικής δικτατορίας». *Τα Ιστορικά* 16, τχ. 30 (1999): 171-198.

Nehrt, Jennifer L. «The model of masculinity: Youth, gender, and education in Fascist Italy, 1922-1939». James Madison University, Senior Honors Projects, Spring 2015, <https://commons.lib.jmu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1064&context=honors201019>

Πετρίδης, Πάυλος, επιμ. *Ε.Ο.Ν.: Η φασιστική νεολαία Μεταξά*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2000.

Van Steen, Gonda. «Rallying the Nation: Sport and Spectacle Serving the Greek Dictatorship».

In *Sport, Bodily Culture and Classical Antiquity in Modern Greece*, edited by Eleni Fournaraki and Zinon Papakonstantinou, 151-189. New York: Routledge, 2011.
 Φλάισερ, Χάγκεν, επιμ. *Η Ελλάδα '36-'39. Από τη Δικτατορία στον Εμφύλιο: Τομές και συνέχειες*. Αθήνα: Καστανιώτης 2003.
 Χατζηιωσήφ, Χρήστος, επιμ. *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*. Τόμ. 2. Αθήνα: Βιβλιόραμα, 1999-2009. (μεσοπόλεμος-Μεταξάς)
 Ψυρούκης, Νίνος. *Φασισμός και η 4η Αυγούστου*. Αθήνα: χ.χ., 1977.

Πηγές - Οπτικό υλικό -μαρτυρίες

Αρχείο Ι. Μεταξά ΓΑΚ (Αθηνών) και ψηφιοποιημένο

<http://www.ioannismetaxas.gr>

<http://www.ioannismetaxas.gr/Bibliografia.html>

<http://www.ioannismetaxas.gr/Variou/Erga4nAvgoustou.html>

Οι εκδόσεις της ΕΟΝ (1838-1941)

Περιοδικό *Η Νεολαία* (13 Οκτωβρίου 1938- 26 Απριλίου 1941)

Φάκελοι-Ιωάννης Μεταξάς

Η εκπαίδευσις μετά την 4ην Αυγούστου. Αι νέαι κατευθύνσεις. Αθήνα: Εκδόσεις της 4ης Αυγούστου, 1937. (Αναρτημένο στην Ανέμη, Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κρήτης)

Μεταξάς, Ιωάννης. *Ο απολογισμός μιας διετίας: 4^η Αυγούστου 1936-1938*. Αθήνα: Πυρσός, 1938. (αναρτημένο στην Ανέμη, Βιβλιοθήκη παν. Κρήτης)

Παπαναστασίου, Λουκάς. *Εθνική νεολαία και επαγγελματικός προσανατολισμός*. Θεσσαλονίκη: χ.σ.έ., 1940.

Διαδικτυακές πηγές

(Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης) <https://www.didaktorika.gr/eadd/>

(Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας) <http://www.iaen.gr/>

(Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής_ΙΕΠ) <http://www.pi-schools.gr/library/index.html>

(ΙΕΠ) <http://e-library.iep.edu.gr/iep/collection/browse/index.html?page=4&q>

(ΙΕΠ/βιβλιοθήκη) http://e-library.iep.edu.gr/iep/articles/presentation/page_014.html

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX 348/ INX 348	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πότε ξεκίνησε η παγκοσμιοποίηση;		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ή ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ - και ΑΓΓΛΙΚΗ για φοιτητές Erasmus
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της επέκτασης της συνδεσιμότητας και αλληλεξάρτησης των οικονομιών, κοινωνιών και πολιτισμών της Ευρώπης και, σταδιακά, του υπόλοιπου κόσμου μέσω του εμπορίου, της τεχνολογικής εξέλιξης και της πολιτικής ηγεμονίας.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο, αλλά και με τις προεκτάσεις βασικών ζητημάτων που θα αναλυθούν στο σεμινάριο στη σύγχρονη εποχή.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στην κριτική επεξεργασία των πληροφοριών που καλούνται να χειριστούν.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο πραγματεύεται την ιστορική εξέλιξη του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης. Ένας απλός ορισμός της παγκοσμιοποίησης είναι η αυξανόμενη αλληλεξάρτηση μεταξύ οικονομιών, αγορών, κοινωνιών και πολιτισμών σε μια διαρκώς διευρυνόμενη γεωγραφική περιοχή. Το πότε ξεκίνησε η διαδικασία αυτή αποτελεί θέμα επιστημονικού διαλόγου μεταξύ οικονομολόγων, ιστορικών, κοινωνιολόγων και ανθρωπολόγων. Στο σεμινάριο θα συζητηθούν καθοριστικά στάδια της παγκοσμιοποίησης κατά τον μεσαίωνα και τους νεότερους χρόνους: από το δρόμο του μεταξιού και την εμπορική επανάσταση, τα πρώτα παγκόσμια συστήματα και την εποχή των ανακαλύψεων, ως την αποικιοκρατία και την εποχή των μεγάλων επαναστάσεων (Γαλλική-Διαφωτισμός, Βιομηχανική, των Μεταφορών κλπ). Στόχος είναι οι φοιτητές να προβληματιστούν και να κατανοήσουν ένα φαινόμενο επίκαιρο, το οποίο εισέρχεται σε μια ακόμα περίοδο μεταμόρφωσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	60 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	60 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική	Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα (10%), δύο μικρές προφορικές παρουσιάσεις στη διάρκεια του εξαμήνου (50%), προφορική παρουσίαση ενός θέματος (20%) και υποβολή γραπτής εργασίας επί του ιδίου στο τέλος του εξαμήνου (20%).	

Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Abu Lughod, Janet, *Before European Hegemony: the World System A.D. 1250-1350* (1991)
- Abulafia, David, *The Boundless Sea: A Human History of the Oceans* (2019)
- Abulafia, David, *The Discovery of Mankind: Atlantic Encounters in the Age of Columbus* (2008).
- Amatori, Franco and Andrea Colli, *The Global Economy: A Concise History* (London-New York: Routledge, 2017)
- Bartlett, Robert, *The Making of Europe: Conquest, Colonization and Cultural Change 950-1350* (London: Penguin, 1993)
- Belich, James, *The World the Plague Made: The Black Death and the Rise of Europe* (Princeton, NJ: PUP, 2022)
- Braudel, Fernand, *Υλικός πολιτισμός, οικονομία και καπιταλισμός: 15^{ος}-18^{ος} αιώνας* (1995-1998)
- Frankopan, Peter, *The Silk Roads: A New History of the World* (2015)
- *Global History and Micro-History*, ed. John-Paul Ghobrial (Past and Present Supplement 14, 2019)
- Hunt, Lynn, *Writing History in the Global Era* (2014)
- Lopez, Robert Sabatino, *The Commercial Revolution of the Middle Ages* (1977)
- Parthasarathi, Prasannan, *Why Europe Grew Rich and Asia did not: Global Economic Divergence, 1600-1850* (Cambridge: CUP, 2011)
- Pomeranz, Kenneth, *The Great Divergence: China, Europe and the Making of the Modern World Economy* (Princeton: PUP, 2000; 2021²)
- Studer, Roman, *The Great Divergence Reconsidered: Europe, India and the Rise to Global Economic Power* (Cambridge: CUP, 2015)
- *The Global Middle Ages*, ed. Catherine Holmes and Naomi Standen (Past and Present Supplement 13, 2018)
- *The Globalization of Renaissance Art: A Critical Review*, ed. Daniel Savoy (2017)
- *The Prospect of Global History*, ed. James Belich, John Darwin and Chris Wickham (2016)
- *The Routledge Handbook of Archaeology and Globalization*, ed. Tamar Hodos (2016)
- *The Routledge Handbook of Maritime Trade around Europe 1300-1600*, ed. Wim Blockmans, Mikhail Krom and Justyna Wubs-Mrozewicz (2017)
- *The Sea in History: The Medieval World*, ed. Michel Balard (2017)
- Wallerstein, Immanuel, *The Modern World System: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century* (1974)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Speculum*
- *Past and Present*
- *Journal of Medieval History*
- *Journal of Early Modern History*
- *Journal of Modern History*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 346	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Κρητική Πολιτεία: Θεσμοί, κοινωνία, οικονομία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ,		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr .		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- Η απόκτηση γνώσεων για κρητική κοινωνία του δεύτερου μισού του 19^{ου} αιώνα και τη θεσμική οργάνωση, την πολιτική συγκρότηση, την κοινωνική και οικονομική πολιτική των κυβερνήσεων στην Αυτόνομη Κρήτη από το 1898 έως το 1913.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την Κρήτη του τέλους του 19^{ου} και των αρχών του 20^{ου} αιώνα, , οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

• μαθαίνουν να γράφουν ένα επιστημονικό κείμενο, βασικά σημεία του οποίου είχαν τη δυνατότητα να συζητήσουν κατά τη διάρκεια της παρουσιάσής του θέματός τους στην τάξη.	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η δημιουργία της Κρητικής Πολιτείας το 1898 υπήρξε για την κοινωνία της Κρήτης ένα πρωτόγνωρο καθεστώς που έμελλε να ισορροπήσει ανάμεσα στην καταγεγραμμένη απόφαση των χριστιανών της Κρήτης για ενίσχυση των δεσμών που τους συνέδεαν με το ελληνικό βασίλειο και απομάκρυνση από τους κόλπους της οθωμανικής αυτοκρατορίας, η οποία, παρά τις μεταρρυθμίσεις του τελευταίου τρίτου του 19^{ου} αιώνα, δεν είχε καταφέρει να προσφέρει ένα ασφαλές περιβάλλον ειρηνικής συμβίωσης των δυο κοινοτήτων του νησιού σ' ένα καθεστώς ισονομίας και ισοπολιτείας. Η θεσμική οργάνωση της Αυτόνομης Πολιτείας στα πλαίσια του πρώτου κρητικού συντάγματος, οι σχέσεις των δυο κοινοτήτων, η αυταρχική πολιτική του πρίγκιπα Γεωργίου και η δημιουργία των πρώτων κρητικών κομμάτων, η μετανάστευση του μουσουλμανικού πληθυσμού, η αντιπαράθεση Βενιζέλου-Γεωργίου και το Κίνημα του Θερίσου, θα αποτελέσουν αντικείμενα συζήτησης και εργασιών που θα δοθούν στους φοιτητές που θα επιλέξουν το σεμινάριο. Παράλληλα θα εξεταστούν η δημοσιονομική οργάνωση του νέου κράτους, οι σχέσεις του με το Ελληνικό Βασίλειο και τις Μ. Δυνάμεις, η λειτουργία του χρήματος και της πίστης στην Αυτόνομη Κρήτη, οι σχέσεις πόλεων και υπαίθρου, ορεινών και πεδινών πληθυσμών, τα έργα υποδομής και οι προτάσεις για την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων του νησιού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες

Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:	<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u> Ανδριώτης, Νίκος, «Χριστιανοί και μουσουλμάνοι στην Κρήτη 1821-1924: ένας αιώνας συνεχούς αναμέτρησης εντός και εκτός του πεδίου της μάχης», στο: <i>Μνήμων</i>, τχ. 26, (2004), σελ. 181-190. Ανδριώτης, Νίκος, <i>Πληθυσμοί και οικισμοί της ανατολικής Κρήτης (16^{ος}-19^{ος} αιώνες)</i>, ΒΔΒΗ, Ηράκλειο 2006. Αρκολάκης, Μανόλης, «Σιδηρόδρομοι Κρήτης. Νεωτερικότητα και ανολοκλήρωτοι σχεδιασμοί στην περίοδο της Κρητικής Πολιτείας (1899-1913)», στο: Λύδια Σαπουτζάκη-Δρακάκη (επιμ.), <i>Η ελληνική πόλη σε ιστορική προοπτική</i>, Διόνικος, Αθήνα 2005, σελ. 233-241. Δρακάκης, Μανώλης, <i>Ξυπόλητοι και Καραθανάδες, παιδεία και πολιτική το Ηράκλειο του ύστερου 19^{ου} αιώνα (1878-1898)</i>, Ηράκλειο 2015. Κοκκινάκης, Γιάννης, «Νόμισμα και Κοινωνία στην Κρήτη, 1899-1906», περ. <i>Τα Ιστορικά</i>, τόμος 13, τεύχ. 30, Ιούνιος 1999, σελ. 83-124. Κοκκινάκης, Γιάννης, «Πολιτικές και κοινωνικές όψεις της μουσουλμανικής παρουσίας στην Αυτόνομη Κρήτη, 1898-1913», περ. <i>Αντικείμενα</i>, 1 (Δεκέμβρης 2001), σ. 33-40. Κοκκινάκης, Γιάννης, «Αγροτική πίστη, κοινωνική ένταση και εξωτερική μετανάστευση στη Δυτική Κρήτη στις αρχές του 20ου αιώνα», στο: <i>Κρητική Εστία</i>, Περίοδος Δ', τόμ. 9ος, (2002) σελ. 123-155. Κοκκινάκης, Γιάννης, «Η "ιστοριογραφία του νικητή" και το κίνημα του Θερίσου», στο <i>Θέρισσον 1905: 100 χρόνια: Πρακτικά συνεδρίου</i>, Χανιά, 3-5 Μαρτίου

2005, Χανιά 2009, σ. 427-439.

Κουκουράκης, Γιώργος, *Η Εκλογική Ιστορία της Κρητικής Πολιτείας: Θεσμοί αντιπροσώπευσης, κομματικοί σχηματισμοί και πολιτικός ανταγωνισμός*, διδακτορική διατριβή, ΕΚΠΑ, Σχολή Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα 2025.

Κυπριωτάκης Δημήτρης, *Δίκτυα, δημόσια έργα και υποδομές στην Ανατολική Κρήτη από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι και το Μεσοπόλεμο*, διδακτορική διατριβή, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ρέθυμνο 2023.

Περάκης, Μάνος, *Το Τέλος της Οθωμανικής Κρήτης. Οι όροι κατάρρευσης του καθεστώτος της Χαλέπας, 1878-89*, Συνεκδότες: Βιβλιόραμα και Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος», Αθήνα 2008.

Περάκης, Μάνος, *Κρήτη. Το νησί των προσαρμογών. Οικονομία και κοινωνία τον 19ο αιώνα (1830-1913)*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»- Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Εκδόσεις Ασίνη 2017.

Σταυράκης, Νικόλαος, *Στατιστική του πληθυσμού της Κρήτης*, Αθήνα 1890.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧΑ391	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σχέσεις μεταξύ της λογοτεχνίας/τέχνης/αρχαιολογίας και της πολιτικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5422		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το σεμινάριο σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Επιδιώκεται η εξοικείωση με την χρήση της σχετικής βιβλιογραφίας και την αναζήτηση και μελέτη διαθέσιμων πηγών.

Στόχος είναι όχι μόνον η απόκτηση γνώσεων, αλλά και η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς στο πλαίσιο του σεμιναρίου έχει τη δυνατότητα να συζητάει εκτενώς με τον διδάσκοντα και τους άλλους συμμετέχοντες φοιτητές.

Ο κάθε φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα, το οποίο ο ίδιος επιλέγει σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα και εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Αναλαμβάνει επίσης να την παρουσιάσει στο σεμινάριο και να την συζητήσει με τους συναδέλφους του και τον διδάσκοντα. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του, να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα ή ακόμα και να χρησιμοποιεί τα σύγχρονα μέσα παρουσίασης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τις σχέσεις που υπάρχει ανάμεσα στη λογοτεχνία και την τέχνη γενικότερα, αλλά και την αρχαιολογία, ως επιστήμη και ως πρακτική, με την πολιτική.

Οι φοιτητές καλούνται να επιλέξουν, σε συνεργασία με τον διδάσκοντα, ένα συγκεκριμένο θέμα του ενδιαφέροντός τους, όπως για παράδειγμα ένα λογοτεχνικό ή καλλιτεχνικό έργο και τη σχέση του με την πολιτική πραγματικότητα της εποχής της παραγωγής και της πρόσληψής του, ή ένα αρχαιολογικό ζήτημα και τις πολιτικές-ιδεολογικές διστάσεις του (στη σύγχρονη εποχή), να το ερευνήσουν, να το παρουσιάσουν προφορικά στο σεμινάριο να γράψουν μία εργασία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καλπαξής Θ. Αρχαιολογία και Πολιτική, I-II, ΠΕΚ, 1990, 1993 Marc Ferro, Κινηματογράφος και ιστορία, Μεταίχμιο 2002 Γιάννης Χαμηλάκης, Το έθνος και τα ερείτιά του, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2012 Γιάννης Χαμηλάκης, Ράφαελ Γκρήνμπεργκ, Αρχαιολογία, έθνος και φυλή: Αναμέτρηση με το παρελθόν, αποαποικιοποίηση του μέλλοντος στην Ελλάδα και το Ισραήλ, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2022 Νίκος Δασκαλοθανάσης, Ιστορία της τέχνης 1945-1975: Από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), Ιστορία του 20ου αιώνα, 3 τόμοι, Βιβλιοδρόμιο Johann Charoutot, Ο εθνικοσοσιαλισμός και η Αρχαιότητα, Πόλις, 2012

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 338	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Ιστορία Τουρισμού, 19ος-20ός αιώνας</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράφτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ιστορίας του Τουρισμού κατά τον 19^ο και τον 20^ο αιώνα,

- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει την ιστορία του ελληνικού τουρισμού μέσα στο πλαίσιο της ανάπτυξης του ευρωπαϊκού τουρισμού στη διάρκεια του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα. Η Ελλάδα σήμερα συγκαταλέγεται στους 15 πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς στον κόσμο και θεωρείται ένας από τους κύριους ευρωπαϊκούς προορισμούς. Σημειώνεται ότι η Ευρώπη δέχεται περισσότερο από το 50% των διεθνών αφίξεων τουρισμού. Ο τουρισμός αποτελεί έναν από τους κύριους τομείς στην οικονομία της χώρας συμβάλλοντας το 2024 στο 22% του ελληνικού ΑΕΠ. Εκατό χρόνια πριν αυτή η εξέλιξη ήταν αδιανόητη. Πως έγινε;

Ο τουρισμός μπορεί να εννοηθεί ως αποτέλεσμα της μεγάλης μεταβολής στην πολιτισμική συγκρότηση του Δυτικού κόσμου μετά την βιομηχανική επανάσταση, με την εκ νέου ανακάλυψη του ελεύθερου χρόνου, του περιηγητισμού, των νέων καταναλωτικών προτύπων και μιας νέας άποψης γύρω από τη υγεία, της σημασίας του νερού ως θεραπευτικού μέσου. Η οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας και ο σταδιακός εκσυγχρονισμός της κατά τον 19ο αιώνα, σε συνδυασμό με τα αυξανόμενα εισοδήματα των Δυτικοευρωπαίων και τις μεγάλες τεχνολογικές εξελίξεις στον κλάδο των μεταφορών ιδίως μέσω τρένων και ατμόπλοιων, έκαναν την Ελλάδα ορατή ως τουριστικό προορισμό. Η αρχαία ελληνική κληρονομιά, το φυσικό κάλλος και τα χιλιάδες χιλιόμετρα ακτογραμμής του παράλιου ηπειρωτικού και νησιωτικού χώρου συνέβαλαν σε αυτήν την κατεύθυνση.

Η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων το 1896 θεωρείται ως η γέννηση του σύγχρονου ελληνικού τουρισμού. Η δεκαετία του 1890 ήταν επίσης η περίοδος που

προσδιορίστηκε ως η αρχή των πρώτων καλοκαιρινών θέρετρων στη Δυτική Ευρώπη. Και στα τέλη του 19ου αιώνα, το αρχέτυπο του μεσογειακού τουριστικού προορισμού βρίσκεται στη Νίκαια και στη Γαλλική Ριβιέρα, γνωστή και ως Κυανή Ακτή, Είναι η εποχή της μπελ επόκ όπου πλούσιοι Έλληνες έχτισαν εξοχικές κατοικίες κατά μήκος της ακτογραμμής νότια της Αθήνας, στο Φάληρο, ενώ πολυτελή παραθαλάσσια ξενοδοχεία, χτίστηκαν στις αρχές του 20ού αιώνα.

Τα ιαματικά λουτρά, μια μακρόχρονη ευρωπαϊκή παράδοση, έγιναν πολύ της μόδας και δημοφιλή στην Ελλάδα μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου, σημειώθηκε εκτεταμένη ανάπτυξη των ιαματικών μεταλλικών πηγών και των λουτρόπολης, μαζί με παραθαλάσσια θέρετρα, όπου οι Αθηναίοι «ανακάλυψαν» τα «μπαιν μιζτ», τα μικτά μπάνια ανδρών και γυναικών. Αυτή είναι η εποχή που οι διακοπές κατοχυρώθηκαν ως καθολικό δικαίωμα και η εργατική και η μεσαία τάξη γνώρισαν περισσότερο ελεύθερο χρόνο, μαζί με αυξήσεις της καταναλωτικής ζήτησης. Στη μεταπολεμική περίοδο, η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη σήμαινε ότι οι διακοπές είχαν ήδη καθιερωθεί ως παγκόσμιο δικαίωμα στις περισσότερες βιομηχανικές ευρωπαϊκές χώρες. Αυτή η μεταπολεμική εποχή έγινε μάρτυρας της μετατροπής του τουρισμού από ένα είδος πολυτελείας σε σύμβολο ισότητας στην κοινωνία και του δικαιώματος συμμετοχής σε μια κοινωνία διευρυνόμενης ευδαιμονίας και κατανάλωσης.

Στην Ελλάδα, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ο τουρισμός έγινε εθνική επιλογή της κυβερνητικής πολιτικής για την ελληνική ανάπτυξη. Το ελληνικό κράτος παρείχε το θεσμικό και νομικό πλαίσιο, παράλληλα με τη διαμόρφωση συγκοινωνιακών και ξενοδοχειακών υποδομών. Για το σκοπό αυτό, η ίδρυση του Ελληνικού Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού, το 1951, εισήγαγε ένα εκτεταμένο κρατικό πρόγραμμα άμεσης χρηματοδότησης, επενδύσεων και ανάπτυξης τουριστικών υποδομών, το οποίο σύντομα ενισχύθηκε από ιδιωτικές επενδύσεις. Προωθήθηκαν επίσης οι αεροπορικές μεταφορές. Η αγορά της ΤΑΕ, της μικρής ελληνικής εθνικής αεροπορικής εταιρείας από τον Αριστοτέλη Ωνάση το 1957, η μετατροπή της σε Ολυμπιακή Αεροπορία και η επέκταση του εσωτερικού και διεθνούς δικτύου της, διευκόλυναν την κινητικότητα των τουριστών. Τη δεκαετία του 1960, το χαμηλό κόστος ζωής τόσο στην Ισπανία όσο και στην Ελλάδα προσέφερε σημαντικά οφέλη σε σύγκριση με άλλες τοποθεσίες. Ήταν η εποχή των «baby boomers» που ήταν γνωστοί στην Ελλάδα ως «λετσοτουρίστες, δηλαδή νεαροί φοιτητές της μεσαίας και ανώτερης τάξης, μορφωμένοι και διανοούμενοι. Η απογείωση του μαζικού τουρισμού μετά τη δεκαετία του 1970 και των μεγάλων ευρωπαϊκών εταιρειών διαχειριστών ταξιδιών αναψυχής, των «tour operators», απογείωσε και τον τουρισμό στην Ελλάδα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Μιχάλης Νικολακάκης, «Μοντέρνα Κίρκη». Τουρισμός και ελληνική κοινωνία την περίοδο, 1950-1974, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2017
- Μιχάλης Νικολακάκης, Μανόλης Τζανάκης, Ταξίδια χωρίς προορισμό. Κριτικές προσεγγίσεις στις Τουριστικές Σπουδές, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα 2022
- Αγγελος Φ. Βλάχος, Τουρισμός και Δημόσιες Πολιτικές στη Σύγχρονη Ελλάδα (1914-1950). Η ανάδυση ενός νεότερου φαινομένου, Economic Publishing, Αθήνα 2016
- Κατερίνα Παπακωνσταντίνου, Ταξίδια στη Μεσόγειο & τους ωκεανούς: αφίσες πλοίων, 19ος-20ος αιώνας, Εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2011
- Γεράσιμος Ζαχαράτος, Package Tour. Παραγωγή και διάθεση του τουριστικού ταξιδιού, Εκδόσεις Προπομπός, 2^η έκδοση 2003
- Σπύρος Δημανόπουλος, Τοπική οικονομία και τουριστική ανάπτυξη: ο αρχαιολογικός περιηγητισμός του Νομού Ηρακλείου 1930-1962, διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Κρήτης 2023
- Margarita Dritsas (ed.), *European Tourism and Culture: History and National Perspectives*, Livanis Publishing Organization, Athens 2007
- Margarita Dritsas, "Water Culture and Leisure: From Spas to Beach Tourism in Greece during the Nineteenth and Twentieth Centuries" in Susan Anderson (ed.) *Water, Culture and Leisure*, Berg, Oxford and NY, 2002.
- Margarita Dritsas, «The Advent of the tourist industry in Greece during the Twentieth Century" in F. Amatori, A. Colli, N. Crepas (eds), *De-industrialisation*

and Re-industrialization in the 20th century Europe, EBHA 1999

- Margarita Dritsas, «History and the History of Tourism Industry in Greece” in Alice Teichova, H. Matis, A. Resch (eds), *Business History. Wissenschaftliche Entwicklung trends and Studien aus Zentraleuropa*, Manz, 1999, pp. 181-196
- Margarita Dritsas, “Tourism and Business during the Twentieth Century in Greece: Continuity and Change”, in Luciano Segreto, Carles Manera, and Manfred Pohl (eds) *Europe at the Seaside. The Economic History of Mass Tourism in the Mediterranean*, Berghahn Books, New York-Oxford 2009, pp 49-71
- Margarita Dritsas, (επιμ.), *Tourism and Crisis in Europe XIX-XXI Centuries. Historical, National, Business History Perspectives*, Αθήνα: Economia, 2014.
- Β. Κολώνας, «Τουριστικές εγκαταστάσεις στην Ελλάδα 1950-1973» στο Γ. Αίσιωπος, Α. Νικολοβγένης και Ευγ. Οικονόμου (επιμ.), *Τοπία τουρισμού*,
- Tsartas P., “Tourism Development in Greek Insular and Coastal Areas. Sociocultural Changes and Crucial Policy Issues”, *Journal of Sustainable Tourism*, 11 (2-3), 2009, s. 116-132
- Eric G. Zuelow, *A History of Modern Tourism*, London, Palgrave Macmillan, 2016

ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑ (ΤΟΥ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 286	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο , 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έμφυλοι ρόλοι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6390		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τη σημασία του κοινωνικού φύλου στο οθωμανικό παλάτι και την οθωμανική κοινωνία
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία, τη μεθοδολογία της ιστορικής επιστήμης και σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

- η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να εξεταστούν οι κοινωνικοί ρόλοι ανδρών και γυναικών στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και να έρθουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες σε επαφή με πρόσφατες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις που έχουν στο επίκεντρό τους το κοινωνικό φύλο και την ιστορία των γυναικών. Η πραγμάτευση του ζητήματος θα καλύψει τους έμφυλους ρόλους στο επίπεδο τόσο της οθωμανικής κοινωνίας, όσο και του σουλτανικού παλατιού και του κρατικού μηχανισμού. Επιπλέον, θα θιγεί το ζήτημα της δυτικής πρόσληψης αυτών των ρόλων μέσα από το πρίσμα του οριενταλισμού. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με τις διαφοροποιήσεις που επέρχονται στους έμφυλους ρόλους και σχέσεις κατά τον 19^ο αιώνα, περίοδο «εκσυγχρονισμού» του οθωμανικού κράτους και της κοινωνίας, και με αναφορά στην προβολή του νέου γυναικείου προτύπου από το εθνικό κεμαλικό τουρκικό κράτος στον 20^ο αιώνα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες
Η διδασκαλία οργανώνεται σε 13 τρίωρα μαθήματα. Σε κάθε μάθημα συνδυάζεται η διάλεξη με την ανάγνωση και τον σχολιασμό ιστορικών πηγών και την προβολή διαφανειών με κείμενο και εικονογράφηση. Οι διαλέξεις επικεντρώνονται στην ιστορική εξέλιξη του ρόλου των ανδρών και των γυναικών στην οθωμανική διοίκηση, το		

	οθωμανικό παλάτι και την οθωμανική κοινωνία. Τα κύρια σημεία κάθε εβδομαδιαίου μαθήματος είναι διαθέσιμα στους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω της πλατφόρμας elearn. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συνδυάζουν την παρακολούθηση του μαθήματος με τη μελέτη της βιβλιογραφίας που τους έχει προταθεί.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται βάσει τριώρης γραπτής εξέτασης στην ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου, ενώ οι φοιτητές και οι φοιτήτριες με μαθησιακές δυσκολίες δικαιούνται συμπληρωματική ή και αποκλειστικά προφορική εξέταση. Η εξέταση περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης και ενδεχομένως ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών. Οδηγίες ενόψει της εξέτασης αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος και οι βαθμολογικές μονάδες που αποδίδονται σε κάθε θέμα καταγράφονται στο φύλλο με τα θέματα των εξετάσεων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν το δικαίωμα επαναληπτικής εξέτασης κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι τελειόφοιτοι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν το δικαίωμα να επανεξεταστούν κατά την εξεταστική περίοδο του επόμενου Ιανουαρίου.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Έφη ΑΒΔΕΛΑ και Αγγέλικα ΨΑΡΡΑ (επιμ.), *Σιωπηρές ιστορίες: γυναίκες και φύλο στην ιστορική αφήγηση*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1997
- Γλαύκη ΓΚΟΤΣΗ, Ανδρονίκη ΔΙΑΛΕΤΗ και Ελένη ΦΟΥΡΝΑΡΑΚΗ (επιμ.), *Το φύλο στην ιστορία. Αποτιμήσεις και παραδείγματα*, Εκδόσεις Ασίνη, Αθήνα 2015
- Ποθητή ΧΑΝΤΖΑΡΟΥΛΑ, «Ιστοριογραφικές προσεγγίσεις του φύλου», στο *Θεωρήσεις του φύλου στην ανθρωπολογία και την ιστορία*, επιμ. Βενετία Καντσά, Βασιλική Μουτάφη και Ευθύμιος Παπαταξιάρχης Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2011, 129-226
- Χαλίλ ΙΝΑΛΤΖΙΚ, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: η κλασική εποχή, 1300-1600*, μτφρ. Μιχάλης Κοκολάκης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1995
- Suraiya FAROQHI, *Κουλτούρα και καθημερινή ζωή στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Από τον μεσαίωνα ως τις αρχές του 20^{ού} αιώνα*, μτφρ. Κατερίνα Παπακωνσταντίνου, Εξάντας, Αθήνα 2000
- Leslie P. PEIRCE, *Το σουλτανικό χαρέμι. Γυναίκες και εξουσία στην Οθωμανική Αυτοκρατορία*, μτφρ. Άννα Πλατάκη, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 2018
- Donald QUATAERT, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: οι τελευταίοι αιώνες, 1700-1922*, μτφρ. Μαρίνος Σαρηγιάννης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006
- Ebru BOYAR και Kate FLEET (επιμ.), *Ottoman Women in Public Space*, Brill, Λάιντεν και Βοστώνη 2016
- Amila BUTUROVIĆ και Irvin CEMİL SCHICK (επιμ.), *Women in the Ottoman Balkans*, I.B. Tauris, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2007
- Leslie PEIRCE, *Morality Tales: Law and Gender in the Ottoman Court of Aintab*, University of California Press, Μπέρκλεϊ 2003
- Amira El-Azhary SONBOL (επιμ.), *Beyond the Exotic: Women's Histories in Islamic Societies*, Syracuse University Press, Σίρακιουζ 2005

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 315	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο , 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι Οθωμανοί και οι Τούρκοι στον ελληνικό κινηματογράφο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6389		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης
και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της σχέσης της ιστορίας με τη μυθοπλασία και πιο συγκεκριμένα με την απεικόνιση των Οθωμανών και των Τούρκων στις ελληνικές κινηματογραφικές ταινίες,
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και τη μελέτη και ανάλυση των διαθέσιμων ιστορικών πηγών,
- η εξοικείωσή τους με την επιστημονική μεθοδολογία και δεοντολογία, καθώς και η εξάσκηση στη σύνταξη εργασιών και τη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σχετικά με το θέμα του σεμιναρίου σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.
- η βελτίωση της ικανότητας να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται

σωστά τη γλώσσα μέσω της συμμετοχής τους σε συζητήσεις και προφορικές ασκήσεις στην τάξη και της συγγραφής εργασιών γύρω από ζητήματα που εντάσσονται στη θεματική του σεμιναρίου.	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο διερευνά τον τρόπο με τον οποίο απεικονίζονται οι Οθωμανοί και οι Τούρκοι σε ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου. Εστιάζει αφενός στη σχέση της μυθοπλασίας με την ιστορία, αφετέρου στις θεματικές της ιστορικής μνήμης, των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων, συσχετίζοντάς τες με τη διαμόρφωση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες καλούνται να εξετάσουν κριτικά ελληνικές ταινίες και να προβληματιστούν για την απεικόνιση του «άλλου» σε έργα μυθοπλασίας, **αναδεικνύοντας τις ιδεολογικές διαστάσεις και τα πολιτισμικά συμφραζόμενα αυτής της απεικόνισης.**

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και προετοιμασία για τις εργασίες του σεμιναρίου	211 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>		

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτές εργασίες, δημόσιες παρουσιάσεις

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Ανδρεαδάκης, Ορέστης (επιμ.), *Α-Κατάλογος. 23ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης*, Εκδόσεις Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2021
- Κοσμά, Υβόν, «Οριενταλιστικές αναπαραστάσεις στον κινηματογράφο. Το παράδειγμα της ταινίας Γάμος αλά Ελληνικά», στο *Θεωρία του Λόγου. Δημιουργικές εφαρμογές*, επιμ. Αλέξανδρος Κιουπκιολής, Υβόν Κοσμά, Γιάννης Πεχτελίδης, Gutenberg, Αθήνα 2015, 41-81
- Λεμονίδου, Έλλη, *Η ιστορία στη μεγάλη οθόνη. Ιστορία, κινηματογράφος και εθνικές ταυτότητες*, Ταξιδευτής, Αθήνα 2017
- Στάθης, Παναγιώτης, «Η οθωμανική περίοδος και το Εικοσιένα στον ελληνικό κινηματογράφο», στο *Από το 1821 στο 2012*, επιμ. Μάρθα Πύλια, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2012, 123-130
- Στασινοπούλου, Μαρία, «Το οθωμανικό παρελθόν στον ελληνικό κινηματογράφο. Μεταφορά λογοτεχνικών προτύπων και δημιουργία νέων εικόνων», στο *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση 1453-1981. Πρακτικά του Α΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών. Βερολίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1998*, επιμ. Αστέριος Αργυρίου, Κωνσταντίνος Α. Δημάδης και Αναστασία Δανάη Λαζαρίδου, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999, 149-161
- Delaporte, Chloé, *Γεωπολιτική του σινεμά. Από την παγκοσμιοποίηση στην εποχή της πλατφόρμας*, μτφρ. Γιώργος Παπαοικονόμου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2025
- Mini, Panayiota, "The Image of the Turk in Greek Fiction Cinema: An Overview", *Études Balkaniques*, 53/1 (2017), 55-66
- Papadimitriou, Lydia, "The National and the Transnational in Contemporary Greek Cinema", *New Review of Film and Television Studies*, 9 (2011), 493-512
- Papadimitriou, Lydia, "Heroines of the 1821 Revolution in Greek Cinema: Bouboulina (1959) and Manto Mavrogenous (1971)", στο *Eroi Şi Antieroi Balcanici/Balkan Heroes and Anti-Heroes*, επιμ. Marian Țuțui, Editura Fundației Culturale Est-Vest, Βουκουρέστι 2015, 43-48

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Film & History: An Interdisciplinary Journal*
- *Journal of Cinema and Media Studies*
- *New Review of Film and Television Studies*
- *Research in Film and History*

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΠΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ 141	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην παλαιολιθική τέχνη Introduction to Palaeolithic art		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική αρχαιολογική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της Παλαιολιθικής Αρχαιολογίας και ειδικότερα της Παλαιολιθικής τέχνης.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με

την διδάσκουσα τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές απασκoluπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα πρώτα δείγματα απεικόνισης χρονολογούνται στην Παλαιολιθική εποχή και οι πρώτοι δημιουργοί τους δεν ήταν άλλοι από τους εποχικά μετακινούμενους κυνηγούς -- τροφoσυλλέκτες. Αντικείμενο του μαθήματος αυτού είναι η παρουσίαση, ανάλυση και ερμηνεία της Παλαιολιθικής συμβολικής έκφρασης όπως αποτυπώνεται σε βραχογραφίες και οργανικά τέχνηρα στην Ευρώπη. Τι προκάλεσε τη γένεσή της, ποια ήταν τα χαρακτηριστικά της, τι ρόλο έπαιζε στη ζωή των Παλαιολιθικών κοινωνιών, ποιες είναι οι θεωρίες για την αποκωδικοποίηση της γλώσσας των συμβόλων αυτών; Αφού παρουσιαστούν αναλυτικά τα σχετικά ευρήματα θα εξεταστεί το τι προκάλεσε τη γένεσή της, ποια ήταν τα χαρακτηριστικά της, τι ρόλο έπαιζε στη ζωή των Παλαιολιθικών κοινωνιών, ποιες είναι οι θεωρίες για την αποκωδικοποίηση της γλώσσας των συμβόλων της τέχνης αυτής; Το μάθημα είναι χωρισμένο σε τρεις θεματικές ενότητες:

- ΕΝΟΤΗΤΑ I – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1. Τι είναι Παλαιολιθική Τέχνη. Ιστορικό των ανακαλύψεων. Είδη 'τέχνης'. Θεματογραφία. Τεχνικές.

2. Εισαγωγή στην αρχαιολογία της Ανώτερης Παλαιολιθικής εποχής.

- ΕΝΟΤΗΤΑ II – ΒΡΑΧΟΓΡΑΦΙΕΣ

- ΕΝΟΤΗΤΑ III – ΦΟΡΗΤΗ ΤΕΧΝΗ

- ΕΝΟΤΗΤΑ IV – ΕΡΜΗΝΕΙΑ

First examples of representation date to the Palaeolithic period. Their creators were no others but seasonally moving hunter-gatherers. In this course, symbolic expression as depicted in rock art and organic material from Europe, will be presented, analysed and interpreted. After presenting thoroughly relative evidence, we will examine what caused the emergence of Palaeolithic art, what are its characteristics, what role it played in the lives of Palaeolithic societies, what are the theories to decode the language of symbols? The course is divided in three thematic sections:

SECTION I – INTRODUCTION

1. What is Palaeolithic Art. History of discovery. Types of 'art'. Themes. Techniques.

2. Introduction to the Upper Palaeolithic Archaeology
SECTION II – ROCK ART
SECTION III – PORTABLE ART
SECTION IV – INTERPRETATION

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας 4 γραπτές ασκήσεις Γραπτή εξέταση Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 83 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική εξέταση με πολλαπλής επιλογής ερωτήσεις σε συνδυασμό με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. Συμπληρωματική εξέταση με online εργασίες και τεστ. Δύο προαιρετικές γραπτές ασκήσεις	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

- Bahn, P., 1997. The Cambridge Illustrated History of Prehistoric Art, Cambridge: Cambridge University Press
- Bahn, G.P., and Vertut, J., 1997. Journey through the ice age. Univ of California Press.
- Bandi, H-G., and Maringer, J., 1952. L' Art Prehistorique. Paris: Holbein
- Chippindale, C., and Taçon, P. (επιμ.), 1999. The Archaeology of Rock Art, Cambridge: Cambridge University Press
- Clottes, J. and Lewis-Williams, D., 1998. Shamans of Prehistory. Harry N Abrams Incorporated
- Conkey, M.W. (επιμ.), 1997. Beyond Art: Pleistocene Image and Symbol. Watis

Symposium Series in Anthropology

- Dixon, A.F. and Dixon, B.J., 2011. Venus figurines of the European paleolithic: symbols of fertility or attractiveness?. Journal of Anthropology, 2011.
- Gamble, C., 1991. The social context for European Palaeolithic art. Proceedings of the Prehistoric Society, 57: 3-15.
- Leroi-Gourhan, A., 1992. L'art pariétal: langage de la préhistoire. Paris: Jérôme Millon
- Leroi-Gourhan, A., 1990. Οι Θρησκείες της Προϊστορίας. Αθήνα: Καρδαμίτσα
- Leroi-Gourhan, A., 1965. Préhistoire de l'Art Préhistorique. Paris: Mazenod.
- McDermott, L.R. 1996. Self-Representation in Upper Palaeolithic Female Figurines, Current Anthropology, 37:2, σελ. 227-275.
- Mithen, S.J., Mithen, S.R. and Renfrew, C., 1990. Thoughtful foragers: A study of prehistoric decision making. Cambridge University Press.
- Rappaport, R.A. and Rappaport, R.A.R., 1999. Ritual and Religion in the Making of Humanity (Vol. 110). Cambridge University Press.
- Snijdelaar, T., 2021. Venus Figurines. Anthropos, 116(1), pp.177-186.
- Ucko P.J., and Rosenfeld, A. 1967. Paleolithic Cave Art. London: Weidenfeld and Nicolson.
- Vialou, D., 1987. L'Art des Caverns. Le Rocher
- Ζώης Α., 1982. Προϊστορική και Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία. Ιωάννινα (κεφ. 5, 7, 8)

Δημοσιεύσεις σπηλαίων

- Bataille, G. 1965. Lascaux. Genève: Skira. Chauvet, J.M., Brunel Deschamps, E. and Hillaire, C., 1996. Dawn of art: the Chauvet Cave: the oldest known paintings in the world. London: Thames & Hudson
- Clottes, J., 1995. Les Cavernes de Niaux, Art magdalénien de l'Ariège.
- Clottes, J. and Courtin, J., 1996. The cave beneath the sea: Paleolithic images at Cosquer. Nougier, R.L., and Robert, R., 1959. Rouffignac. Firenze: Sansoni
- Plassard, J., 1999. Rouffignac: le sanctuaire des mammoths. Seuil.
- Ruspoli, M., Coppens, Y., 1987. The Cave of Lascaux : The Final Photographs
- Saura Ramos, P.A. (επιμ.). 1999. The Cave of Altamira. N. York: H. Abrams
- Vialou, D., 1986. L'art des grottes en Ariège magdalénienne (Vol. 22, No. 1). Persée-Portail des revues scientifiques en SHS.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ192	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Βία και ο Πόλεμος στο Προϊστορικό Αιγαίο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ

σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																	
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: • η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών • η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για τη βία και τον πόλεμο κατά τη διάρκεια της Προϊστορίας στο Αιγαίο • η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στα δύο αυτά θέματα στο Αιγαίο και ευρύτερα																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η κατανόηση της πολυπλοκότητας των εννοιών και τρόπων έκφρασης της βίας και του πολέμου μέσα από τα κατάλοιπα της προϊστορικής αρχαιολογίας. Θα δοθεί έμφαση στη διαχρονικές αλλαγές και παραδόσεις που εμφανίστηκαν στο Αιγαίο καθώς και το κοινωνικό και πολιτικό αποτύπωμα το οποίο άφησαν. Ειδικά για την Εποχή του Χαλκού ο πλούτος πληροφοριών επιτρέπει την βαθύτερη κατανόηση των μορφών και τρόπων έκφρασης της βίας και του πολέμου σε διαφορετικές ανθρώπινες δραστηριότητες. Θα χρησιμοποιηθούν διεπιστημονικές προσεγγίσεις καθώς και θα καθοριστούν νέα ερμηνευτικά μοντέλα και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που θα βοηθήσουν την παρουσίαση και κατανόηση των διαφόρων φαινομένων βίας και πολέμου στον αιγαιακό χώρο κατά τους προϊστορικούς χρόνους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Τέσσερα θέματα από τα οποία θα επιλεγθούν τα δύο. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abulafia, D., Rackham O. and Suano, M. 2004. Η Μεσόγειο στην Ιστορία. Αθήνα.
- Branigan, K. 1993. *Dancing with death: life and death in southern Crete, c. 3000 - 2000 BC*, Amsterdam.
- Broodbank, C. 1989. 'The longboat and society in the Cyclades in the Keros-Syros culture', *American Journal of Archaeology* 93.3, 319-337.
- Broodbank, C. 2008. 'The Early Bronze Age in the Cyclades', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 47-76.
- Broodbank, C. 2000. *An Island Archaeology of the Early Cyclades*, Cambridge.
- Cavanagh, W. and Mee, C. 1998. *A Private Place: Death in Prehistoric Greece*, Jonsered.
- Cline, E.H. 2019. 1177 π.Χ. Όταν Κατέρρευσε ο Πολιτισμός, C. Magoulas (trns.), Athens.
- Decker-Jakoltzy, S. 2010 'Decline, destruction, aftermath', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 387-406.
- Drews, R. 1993. *The End of the Bronze Age: Changes in Warfare and the Catastrophe ca. 1200 B.C.*, Princeton.
- Driessen, J. and Macdonald, C. 1984. 'Some military aspects of the Aegean in the late fifteenth and early fourteenth centuries B.C', *Annual of the British School at Athens* 79, 49-74.
- Gauss, W. 2018. 'Fortification systems of the Aegean Bronze Age. The Early and Middle Bronze Age', *Understanding Ancient Fortifications: Between Regionality and Connectivity*, A. Ballmer, M. Frenández-Götz and D.P. Mielke (eds), Oxford, 43-61.
- Gauss, W. 2019. 'Considerations on Aegean Bronze Age fortifications', *Bronze Age Fortresses in Europe*, S. Hansen and R. Krause (eds), Bonn, 53-79.
- Georganas, I. 2010. 'Weapons and warfare', *The Oxford Handbook of the Bronze Age Aegean*, E.H. Cline (ed.), Oxford, 306-313.
- Harding, A. 2007. *Warriors and Weapons in Bronze Age Europe*, Budapest.
- Iakovidis, S. 1973. *Αι Μυκηναϊκές Ακροπόλεις*, Athens.
- Koraniyas, K. 2019. 'Πειρατές, Ημίτις, μισοφόροι στην Ανατολική Μεσόγειο κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού', *Πρακτικά Ημερίδας στη Μνήμη του Καθηγητή Σπυρίδωνα Ιακωβίδη*, N. Polychronakou-Sgouritsa (ed.), Athens, 113-125.
- Mee, C. 2008. 'Death and burial', *The Aegean Bronze Age*, E. Cline (επ.), Οξφόρδη, Κεφάλαιο 21.
- Molloy, B.P.C. 2012. 'Martial Minoans? War as social process, practice and event in Bronze Age Crete', *Annual of the British School at Athens* 107, 87-142.
- Renfrew, C. 1972. *The Emergence of Civilisation: The Cyclades and the Aegean in the Third Millennium BC*, Λονδίνο

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ240	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κρητο-μυκηναϊκές γραφές και σφραγίδες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ) ΑΓΓΛΙΚΗ ή ΓΑΛΛΙΚΗ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ή ΙΤΑΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6388	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης
και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και τα δεδομένα της έρευνας για τη γεωγραφική περιοχή στα οποία αφορά το μάθημα (Ελλάδα) κυρίως κατά την Εποχή του Χαλκού.
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των προϊστορικών γραφών (2^η χιλ. π.Χ.) και των σφραγίδων (3^η-2^η χιλ. π.Χ.) στον ελλαδικό χώρο,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνει αρχικά μία γενική εισαγωγή στους πολιτισμούς της Κρήτης και της ηπειρωτικής Ελλάδας κατά τη 2η χιλ. π.Χ., στο πλαίσιο των οποίων γεννήθηκαν, αναπτύχθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν τρεις, τουλάχιστον, γραφές (κρητική ιερογλυφική, Γραμμική Α, Γραμμική Β).

Στη συνέχεια, οι παραδόσεις θα επικεντρωθούν στα υλικά τεκμήρια των γραφών και στην αρχαιολογία τους, ενώ θα συνεξεταστούν η δομή και η λειτουργία αυτών των συστημάτων γραφής. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι σφραγίδες της Εποχής του Χαλκού στον ελλαδικό χώρο αρχικά ως κατηγορία αρχαιολογικού υλικού (σημεία εύρεσης, πρώτη ύλη, τεχνικές κατασκευής και εγχάραξης, διάδοση και χρήσεις).

Τέλος, θα γίνει επιπλέον κοινή αναφορά στο σημείο συνάντησης των γραφών της προϊστορίας με τις σφραγίδες, που είναι το πεδίο της δημόσιας διοίκησης των μινωικών και μυκηναϊκών κρατικών μορφωμάτων, εργαλεία της οποίας ήταν η γραφή και οι σφραγίδες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές Οι παραδόσεις θα διεξαχθούν δια ζώσης. Όλη η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στο μάθημα (βιβλιογραφία του μαθήματος, ύλη διδακτέα και εξεταστέα, δραστηριότητες) θα αναρτάται στη σελίδα του μαθήματος στο eLearn (https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6388)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Ατομική μελέτη	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Εξεταστέα ύλη και γενικά ανακοινώσεις που αφορούν στο μάθημα: στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eLearn. Τελική γραπτή εξέταση: τρίωρη, γραπτή εξέταση δια ζώσης. Προσφέρεται επίσης η δυνατότητα προφορικής, ατομικής εξέτασης σε όλες/όλους (κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εισαγωγική βιβλιογραφία για τις κρητο-μυκηναϊκές γραφές (ελληνικά, αγγλικά)

- J. Chadwick, *Γραμμική Β και συγγενικές γραφές*, 1992.
J. Chadwick, *Ο μυκηναϊκός κόσμος*, 1999.
E. H. Cline (επιμ.), *The Oxford handbook of the Bronze Age Aegean*, 2010: κεφάλαια J. Weingarten - "Minoan seals and sealings", J. G. Younger - "Mycenaean seals and sealings", H. Tomas - "Cretan Hieroglyphic and Linear A", T. G. Palaima - "Linear B", N. Hirschfeld - "Cypro-Minoan".
M. Fox, *Στον λαβύρινθο της Γραμμικής Β. Ξεκλειδώνοντας το αίνιγμα ενός αρχαίου κώδικα*, 2020.
L. Godart, *Ο Δίσκος της Φαιστού. Το αίνιγμα μιας γραφής του Αιγαίου*, 1995.
J. T. Hooker, *Εισαγωγή στη Γραμμική Β*, 1994.
O. Krzyszkowska, *Aegean seals. An introduction*, 2005.
J.-P. Olivier, « Οι κρητικές γραφές », σε R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου*, 1996, σ. 252-267.
A. Robinson, *Ο άνθρωπος που αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β. Η ιστορία του Μάικλ Βέντρικς*, 2004.
M. S. Ruipérez, J. L. Melena, *Οι Μυκηναίοι Έλληνες*, 1996.
C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge companion to the Aegean Bronze Age*, 2008: κεφάλαια J. G. Younger, P. Rehak - "Minoan culture: religion, burial customs, and administration", J. L. Davis - "Minoan Crete and the Aegean islands", C. W. Shelmerdine, J. Bennet - «Economy and administration».
Α.-Φ. Χρηστίδης (επιμ.), *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, από τις αρχές έως την Ύστερη Αρχαιότητα*, 2001.

Ηλεκτρονικές σελίδες

Βιβλιογραφική βάση προϊστορικού ενδιαφέροντος:

Nestor: <https://classics.uc.edu/nestor/>

Βάσεις δεδομένων πινακίδων Γραμμικής Β:

CaLIBRA: <http://calibra.classics.cam.ac.uk/>

Dāmos: <https://www.hf.uio.no/ifikk/english/research/projects/damos/>

LiBER: <http://www.liber.isma.cnr.it/project.html>

Ένα ενδιαφέρον ντοκιμαντέρ για τον Μάικλ Βέντρικς:

(Part I): <https://www.youtube.com/watch?v=CgiVjl2bNU>

(Part II): <https://www.youtube.com/watch?v=77dYyKRiJOE>

Ο Μάικλ Βέντρικς μιλάει για την αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β στο BBC:

<https://www.youtube.com/watch?v=pOOGJAQ4eg4>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ338	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η προϊστορική έρευνα μέσα από τους πρωτοπόρους αρχαιολόγους του 19ου και 20ού αιώνα 19th and 20th -century Prehistoric research seen through its pioneers		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΪΑΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση) και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών, η οποία αποσκοπεί όχι μόνον στην απόκτηση γνώσεων αλλά και στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας.
- Η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την ιστορία της Προϊστορικής έρευνας μέσα από το έργο (θεωρητικό και πρακτικό) βασικών εκπροσώπων της. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά και μελέτη της ιστορίας της ερευνητικής παραγωγής κατά τον 19ο και 20ο αιώνα, όπως αυτές αποτυπώνονται στην διαθέσιμη βιβλιογραφία.
- Η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, μέσα από συζητήσεις καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τα διαφορετικά ρεύματα στην μελέτη της προϊστορίας, τις θεωρητικές τους αφετηρίες και την πρακτική εφαρμογή τους. Ο φοιτητής/τρια ενθαρρύνεται να συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.
- Η εκπαίδευση στην πραγμάτευση και συγγραφή ερευνητικού δοκιμίου και μέσω αυτής η βελτίωση κριτικής σκέψης, ανάπτυξης επιχειρηματολογίας και χρήσης του λόγου (γραφτού και προφορικού). Ο φοιτητής/τρια παρουσιάζει προφορικά την πορεία και το έργο ενός εκ των πρωτεργατών της προϊστορικής έρευνας και την κριτική του/της αξιολόγηση υπό την καθοδήγηση της διδάσκουσας. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναλαμβάνει να εκπονήσει μια σχετική εργασία έκτασης που δεν ξεπερνά τις οχτώ χιλιάδες λέξεις γύρω

από το ερευνητικό θέμα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην ιστορία της έρευνας της Προϊστορικής Αρχαιολογίας ακολουθώντας τα χνάρια μεγάλων αρχαιολόγων του 18ου, 19ου και 20ου αιώνα που άφησαν το αποτύπωμά τους και καθόρισαν τον θεωρητικό προσανατολισμό και την πορεία της προϊστορικής έρευνας στο δυτικό κόσμο και στην Ελλάδα. Μεταξύ άλλων, θα μας απασχολήσει το έργο των V.G. Childe, A. Leroi-Gourhan, L. Binford, C. Renfrew, I. Hodder, αλλά και των Σ. Αλεξίου (έρευνα Μινωικού πολιτισμού), Δ. Θεοχάρης (προϊστορική έρευνα στη Θεσσαλία), και Γ. Χουρμουζιάδης (έρευνα Νεολιθικής Ελλάδας). Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνει ευρύτερη συζήτηση γύρω από το κοινωνικό-πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον του 19ου αιώνα και την γέννηση της επιστήμης της Προϊστορίας καθώς και την προσέγγιση της ιστορίας του πολιτισμού (ερμηνείες με βάση τη μετανάστευση και τη διάχυση των πολιτισμών). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα διαφορετικά θεωρητικά ρεύματα που γεννιούνται σε αυτήν την περίοδο και διαμορφώνονται σταδιακά επηρεάζοντας την ερευνητική πράξη μέχρι τις μέρες μας. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν οι βασικές αρχές της διαδικαστικής και μεταδιαδικαστικής αρχαιολογίας, οι μαρξιστικές προσεγγίσεις στην προϊστορία, τα ρεύματα μελέτης προϊστορικών οικονομιών, η οικολογική προσέγγιση της προϊστορίας, οι φεμινιστικές προσεγγίσεις των προϊστορικών κοινωνιών, ο δομισμός στην προϊστορική έρευνα.

This seminar offers an introduction to the history of research of Prehistoric Archaeology, following the traces of pioneer researchers of the 18th, 19th and 20th centuries, who have defined the conceptual framework and the course of prehistoric research in the western world and Greece. The works of V.G. Childe, A. Leroi-Gourhan, L. Binford, C. Renfrew, I. Hodder, as well as S. Alexiou (Minoan civilization research), D. Theocharis (prehistoric research in Thessaly) and G. Chourmouziades (Neolithic Greece research) will be overviewed. Socio-political and economic conditions of the 19th century, within which the science of Prehistory and the history of civilization approach emerged, will be also discussed. Of special interest are the different theoretical schools of thought that arose

during this period and gradually got established, affecting research until today. More specifically, the basic principles of processual and post-processual archaeology, Marxist approaches in Prehistory, movements of prehistoric economy studies, the ecological approach in Prehistory, the feminist approach in the study of Prehistoric societies, structuralism in prehistoric research, will be presented and discussed.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Προφορική συμμετοχή στα μαθήματα, Δημόσια Παρουσίαση, Γραπτή Εργασία Η συμμετοχή στο σεμινάριο αξιολογείται με βάση τρία κριτήρια: 1. Συμμετοχή στις συζητήσεις και κριτική αξιολόγηση της βιβλιογραφίας και των παρουσιάσεων κατά την διάρκεια των μαθημάτων (30%). 2. Προφορική παρουσίαση της εργασίας τους πάνω στο ερευνητικό θέμα που ανέλαβαν που οι φοιτητές-τριες παρουσιάζουν τις πρώτες 4 εβδομάδες των μαθημάτων (30%). 3. Γραπτή εργασία για το ερευνητικό θέμα (40%). Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαραίτητη είναι η δυνατότητα κατανόησης ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και επιτυχής παρακολούθηση δύο παραδόσεων Προϊστορικής Αρχαιολογίας.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

ΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΗΓΕΣ

- Bailey, G.N. και A., Sheridan (eds.), 1981. Economic Archaeology. Oxford: British

Archaeological Reports International Series 96.

- Binford, L. 1983. In Pursuit of the Past. London: Thames and Hudson. Butzer, K.W., 1982. Archaeology as Human Ecology. Cambridge: Cambridge University Press
- Childe, V.G., 1925. The Dawn of European Civilisation. London: Kegan Paul.
- Childe, V.G. 1935. Man Makes Himself. London: Collins.
- Clark, G., 1952. Prehistoric Europe: The economic basis. London: Methuen.
- Daniel, G. 1963. The Idea of Prehistory. Cleveland: World
- Daniel, G., 1975. 150 Years of Archaeology. London: Duckworth.
- Daniel, G., 1980. A Short History of Archaeology. London: Thames and Hudson.
- Gardin, J-C. & C.S. Peebles, 1992. Representations in Archaeology. Bloomington: Indiana University Press.
- Gero, J.M. και M. Conkey, 1991. Engendering Archaeology. Oxford: Blackwell.
- Gronen, M. 1990. Une Histoire de la Préhistoire. Paris: Hachette.
- Hays-Gilpin K. και D.S. Whitley (eds), 1998. Reader in Gender Archaeology. London: Routledge.
- Higgs, E. (ed.) 1975. Palaeoeconomy. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hodder, I. 1982. Symbolic and Structural Archaeology. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hodder, I. 1986. Reading the Past. Cambridge: Cambridge University Press.
- McGuire, R.H., 1992. A Marxist Archaeology. Chicago: Academic Press.
- Shanks, M και C. Tilley, 1987. Reconstructing Archaeology. Cambridge: Cambridge University Press. Schnapp, A. 1993. La Conquête du Passé. Paris: Éditions Carré.
- Spriggs, M. 1984. Marxist Perspectives in Archaeology. Cambridge: Cambridge University Press.
- Trigger. B. G., 1980. Gordon Childe. London: Thames and Hudson.
- Trigger. B. G., 1989. A History of Archaeological Thought. Cambridge: Cambridge University Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ 357	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οικονομία και διοίκηση στη 2 ^η χιλ. π.Χ. στον ελληνικό χώρο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΜΙΑ ΝΑ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (3 ^η -2 ^η χιλ. π.Χ.)		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6387

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και η εξέταση των διαθέσιμων πηγών (αναλογικές και ψηφιακές πηγές),
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της οικονομίας και της διοίκησης κατά τη 2^η χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο θέμα.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την οικονομία, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- μαθαίνουν και εξασκούνται στους τρόπους και στο σκεπτικό των προφορικών παρουσιάσεων (παρουσίαση με χρήση Powerpoint),
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους, εξασκούνται στον χειρισμό της τεχνικής ορολογίας,
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών,
- εξασκούν και βελτιώνουν τις ικανότητές τους στο γραπτό λόγο μέσω της σύνταξης της τελικής γραπτής εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο έχει ως θέμα μελέτης και εξέτασης την οικονομία και τις διοικητικές πρακτικές κατά τη 2^η χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο. Πρόκειται για την χρονική περίοδο της ελληνικής προϊστορίας κατά την οποία δημιουργούνται τα πρώτα 'κρατικά' μορφώματα, αυτά της μινωικής Κρήτης και ακολούθως της μυκηναϊκής Ελλάδας.

Οι εργασίες θα επικεντρωθούν στα δύο εργαλεία της διοίκησης, τη γραφή και τις σφραγίδες, και στοχεύουν στη διερεύνηση μέσα από αυτές των πρακτικών χρήσης τους και του γενικότερου κοινωνικού τους ρόλου. Θα δοθούν θέματα εργασιών μέσα από τις εξής ενότητες: α) Δομή και λειτουργία γραφών-παλαιοανακτορική περίοδος, β) Δομή και λειτουργία γραφών-νεοανακτορική περίοδος, γ) Δομή και λειτουργία γραφών-μετα-ανακτορική/μυκηναϊκή περίοδος, δ) σφραγίδες και σφραγιστικές πρακτικές-παλαιοανακτορική περίοδος, ε) σφραγίδες και σφραγιστικές πρακτικές-νεοανακτορική περίοδος, στ) σφραγίδες και σφραγιστικές πρακτικές- μετα-ανακτορική/μυκηναϊκή περίοδος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Τακτική και υποχρεωτική χρήση της ιστοσελίδας eLearn του μαθήματος. - Παρουσιάσεις μαθήματος με χρήση powerpoint, η διδασκαλία της χρήσης του οποίου περιλαμβάνεται στους σκοπούς του μαθήματος. - Ειδικά όσον αφορά στη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, προσδιορίζεται ότι επιτρέπεται στο παρόν σεμινάριο, αλλά με ρητή αναφορά στην εργασία για το πώς και σε ποια έκταση χρησιμοποιήθηκε: σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η χρήση της ΤΝ για να συνταχθεί η προφορική ή η γραπτή εργασία.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	- Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα, - Μικρές, προκαταρκτικές εργασίες, - Δημόσια, προφορική παρουσίαση εργασίας, - Ποιότητα γραπτής εργασίας (παραδίδεται στο τέλος του σεμιναρίου). - Συζήτηση της διδάσκουσας με τον εξεταζόμενο περί της γραπτής εργασίας μετά από την παράδοσή της.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εισαγωγικά για την προϊστορική αρχαιολογία της Εποχής Χαλκού στην Ελλάδα (ελληνικά-αγγλικά)

P. P. Betancourt, *Introduction to Aegean art*, INSTAP 2007.

A. Βλαχόπουλος (επιμ.), *Αρχαιολογία-Νησιά του Αιγαίου/Πελοπόννησος/Εύβοια και Στερεά Ελλάδα/Μακεδονία και Θράκη*, Μέλισσα 2005 κ.ε.

E. H. Cline (επιμ.), *The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)*, OUP 2010.

T. Cullen (επιμ.), *Aegean Prehistory. A review*, AJA Supplements 2001.

J.-Cl. Poursat, *L'art égéen. Vol. 1. Grèce, Cyclades, Crète jusqu'au milieu du IIe millenaire av. J.-C. Vol. 2. Mycènes et le monde mycénien*, Paris 2008-2014.

[αγγλ. έκδ.] J.-Cl. Poursat, *The art and archaeology of the Aegean Bronze Age: a History*. C. Knappett (transl.), CUP 2022.

J. Rutter (επιμ.), ονλάιν μαθήματα +βιβλιογραφία για την ελληνική προϊστορία:

<https://sites.dartmouth.edu/aegean-prehistory/>

C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, CUP 2008.

R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Les civilisations égéennes du Néolithique à l' Age du Bronze*, Paris 1989.

[ελλ. έκδ.] R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015.

Εισαγωγική βιβλιογραφία για τις κρητο-μυκηναϊκές γραφές και σφραγίδες (ελληνικά-αγγλικά)

J. Chadwick, *Γραμμική Β και συγγενικές γραφές*, 1992.

J. Chadwick, *Ο μυκηναϊκός κόσμος*, 1999.

E. H. Cline (επιμ.), *The Oxford handbook of the Bronze Age Aegean*, 2010: κεφάλαια J. Weingarten - "Minoan seals and sealings", J. G. Younger - "Mycenaean seals and sealings", H. Tomas - "Cretan Hieroglyphic and Linear A", T. G. Palaima - "Linear B", N. Hirschfeld - "Cypro-Minoan".

M. Fox, *Στον λαβύρινθο της Γραμμικής Β. Ξεκλειδώνοντας το αίνιγμα ενός αρχαίου κώδικα*, 2020.

L. Godart, *Ο Δίσκος της Φαιστού. Το αίνιγμα μιας γραφής του Αιγαίου*, 1995.

J. T. Hooker, *Εισαγωγή στη Γραμμική Β*, 1994.

O. Krzyszkowska, *Aegean seals. An introduction*, 2005.

J.-P. Olivier, « Οι κρητικές γραφές », σε R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου*, 1996, σ. 252-267.

A. Robinson, *Ο άνθρωπος που αποκρυπτογράφησε τη Γραμμική Β. Η ιστορία του Μάικλ Βέντρις*, 2004.

M. S. Ruipérez, J. L. Melena, *Οι Μυκηναϊοί Έλληνες*, 1996.

C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge companion to the Aegean Bronze Age*, 2008: κεφάλαια J. G. Younger, P. Rehak - "Minoan culture: religion, burial customs, and administration", J. L. Davis - "Minoan Crete and the Aegean islands", C. W. Shelmerdine, J. Bennet - «Economy and administration».

A.-Φ. Χρηστίδης (επιμ.), *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, από τις αρχές έως την Ύστερη Αρχαιότητα*, 2001.

Ηλεκτρονικές πηγές γενικού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος

Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας:

https://www.culture.gov.gr/el/service/SitePages/heritage_new.aspx

Ιστοσελίδα Αρχαιολογικού Κτηματολογίου: <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>
Σύντομες αναφορές σε νέες έρευνες, συνέργεια της Αγγλικής και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής:
<https://chronique.efa.gr/?kroute=homepage>

Ιστοσελίδα της εταιρείας «Αιγέυς» με αναρτήσεις προϊστορικού ενδιαφέροντος:
<https://www.aegeussociety.org/>

Ηλεκτρονικές πηγές ειδικού ενδιαφέροντος για την Εποχή του Χαλκού

Βιβλιογραφική βάση με τίτλους ενδιαφέροντος και ανακοινώσεις εκδηλώσεων και συνεδρίων για την ελληνική προϊστορία, *Nestor*: <https://classics.uc.edu/nestor/>

Ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας:
<https://www.archetai.gr/index.php?p=content&section=1&id=31&lang=>

Οδηγοί μουσείων και αρχαιολογικών χώρων Ιδρύματος Λάτση: <https://www.latsis-foundation.org/ell/e-library>

Ηλεκτρονικές πηγές ειδικού ενδιαφέροντος για τις γραφές και τις σφραγίδες

Βάσεις δεδομένων πινακίδων Γραμμικής Β:

CaLIBRA: <http://calibra.classics.cam.ac.uk/>

Dāmos: <https://www.hf.uio.no/ifikk/english/research/projects/damos/>

LiBER: <http://www.liber.isma.cnr.it/project.html>

Βάση δεδομένων για τις κρητο-μυκηναϊκές σφραγίδες:

CMS: <https://www.uni-heidelberg.de/fakultaeten/philosophie/zaw/cms/index.html>

Ένα ενδιαφέρον ντοκιμαντέρ για τον Μάικλ Βέντρις:

(Part I): https://www.youtube.com/watch?v=_CgjVjl2bNU

(Part II): <https://www.youtube.com/watch?v=77dYykRiJOE>

Ο Μάικλ Βέντρις μιλάει για την αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β στο BBC:
<https://www.youtube.com/watch?v=pOOGJAQ4eg4>

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΚΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 113	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική αγγειογραφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/enrol/index.php?id=3365		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της κεραμεικής και της αγγειογραφίας

- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του εισαγωγικού μαθήματος είναι η γενική παρουσίαση της παραγωγής και της εξέλιξης της αγγειογραφίας από τη γεωμετρική μέχρι την υστεροκλασική περίοδο (10ος – 4ος αι. π.Χ.), ως προς την τεχνική και τη λειτουργία της καθώς και ως προς την εικονογραφία και τους ρυθμούς της. Η αγγειογραφία αποτελεί την πλουσιότερη πηγή πληροφοριών για τη ζωή και την μυθολογία του ελληνικού κόσμου και η μελέτη της επαυξάνει τη γνώση μας για ποικίλες όψεις των αρχαίων κοινωνιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες	
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης. Μέθοδοι αξιολόγησης.	Τελική γραπτή εξέταση: ένα θέμα θεωρητικού περιεχομένου σχετικά με την περιοδολόγηση της κεραμικής και		

Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	αγγειογραφίας και τις γενικές θεματικές της καθώς και ένα θέμα σχολιασμού της τυπολογίας, της ταύτισης των ζωγράφων και εργαστηρίων καθώς και της εικονογραφίας των παραστάσεων.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία/ Literature

Coldstream J. N., Geometric Greece 900-700 BC, London 2003 (Second Edition) [Γεωμετρική Ελλάδα, Αθήνα 1997].

Τιβέριος Μ., Προβλήματα της μελανόμορφης αττικής κεραμικής, Θεσσαλονίκη 1988.

Cook R. M., Greek Painted Pottery, 1997 [Ελληνική αγγειογραφία, 3η έκδ./1994].

Boardman John, The history of greek vases, 2006 [Η ιστορία των αρχαίων ελληνικών αγγείων, 1η έκδ./2006].

Boardman John, Athenian Black figure Vases, London, 1974. [Αθηναϊκά μελανόμορφα αγγεία, Αθήνα 1980]

Boardman J., Athenian Red Figure Vases - The Archaic Period (London 1975) [Αθηναϊκά Ερυθρόμορφα Αγγεία-Αρχαϊκή περίοδος, Αθήνα 2001]

Boardman J., Athenian Red Figure Vases - The Classical Period (London 1989) [Αθηναϊκά Ερυθρόμορφα Αγγεία-Κλασική περίοδος, Αθήνα 1995]

Robinson Martin, The Art of Vase-Painting in Classical Athens, Cambridge, 1992. [Η τέχνη της αγγειογραφίας στην κλασική Αθήνα (Αθήνα)]

Trendall Arthur Dale, Red figure Vases of South Italy and Sicily, London, 1989 [Ερυθρόμορφα αγγεία της Νότιας Ιταλίας και Σικελίας, Αθήνα 1996]

Rasmussen Ton and Spivey Nigel, Looking at Greek Vases, 1991 [Προσεκτικές ματιές στα ελληνικά αγγεία, Αθήνα 1997].

Scheibler I., Griechische Töpferkunst (1983) [Ελληνική κεραμική. Παραγωγή, εμπόριο και χρήση των αρχαίων ελληνικών αγγείων (Αθήνα 1992)].

Sparkes B.A., The Red and the Black: Studies in Greek Pottery 1996 [Ερυθρόν και μέλαν. Μελέτες στην αρχαία ελληνική κεραμική (Αθήνα 2000)].

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	KAP 111	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική λατρεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της αρχαίας ελληνικής λατρείας
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις βασικές μορφές, πρακτικές και δομές της θρησκευτικής ζωής στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, από τη γεωμετρική έως και την ελληνιστική περίοδο. Εστιάζει στη σχέση μεταξύ ανθρώπων και θεών, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τις τελετουργίες, τα ιερά, τις εορτές και τις κοινωνικές λειτουργίες της λατρείας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη φύση της ελληνικής θρησκείας ως πολυθεϊστικού και κατεχοχίν τελετουργικού συστήματος, όπου το βάρος δεν πέφτει στο δόγμα, αλλά στην πράξη. Αναλύονται οι κύριοι τύποι λατρευτικών ενεργειών —θυσίες, προσευχές, πομπές, αγώνες προς τιμήν της θεότητας— καθώς και οι τόποι λατρείας, είτε αυτοί αφορούν μικρά τοπικά ακόμη και υπαίθρια ιερά, είτε τα μεγάλα πανελλήνια ιερά.

Το μάθημα εξερευνά επίσης τον ρόλο της θρησκείας στη συγκρότηση της πόλης-κράτους, την πολιτική διάσταση των εορτών και των τελετουργιών, τη λειτουργία των ιερατείων, καθώς και την κοινωνική ένταξη συγκεκριμένων ομάδων μέσω της άσκησης λατρείας. Περιλαμβάνει μελέτη επιλεγμένων θεών και ηρώων, των τοπικών παραλλαγών της λατρείας τους και των ιδιαίτερων τελετουργιών που τους αφορούσαν.

Τέλος, παρουσιάζονται οι βασικές πηγές, πέρα από τις αρχαιολογικές, για τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής λατρείας —λογοτεχνικές και επιγραφικές— και συζητούνται σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, επιτρέποντας στους φοιτητές να κατανοήσουν πώς η έρευνα ανασυνθέτει τη θρησκευτική εμπειρία της αρχαιότητας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,</i>		

Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- J. Bremmer, *Greek Religion*.
- W. Burkert, *Greek Religion: Archaic and Classical*.
- R. Parker, *On Greek Religion*.
- J. Mikalson, *Ancient Greek Religion*.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 351	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θέατρο και Αγγειογραφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της κεραμικής και της αγγειογραφίας
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να διερευνήσει τις σχέσεις κυρίως ανάμεσα στα θεατρικά έργα της τραγωδίας και της κωμωδίας και την αγγειογραφία της κλασικής περιόδου, με έμφαση στην παραγωγή γραπτής κεραμικής από τη Νότιο Ιταλία και Σικελία. Θα μελετηθούν επίσης οι απηχήσεις των θεατρικών παραστάσεων στις παραστάσεις των μωσαϊκών δαπέδων μεταγενέστερων επαύλεων. Εκτός από τον σχολιασμό των σκηνών που επιλέγονται να παρουσιαστούν στα αγγεία, τα σκηνικά και τα κουστούμια, θα εξεταστούν επίσης μέσα στα πλαίσια του μαθήματος, γενικότερα ζητήματα για τη σχέση των εικαστικών τεχνών με τη λογοτεχνία ή την πρόσληψη και κατανόηση του δράματος από το κοινό της εποχής τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Βασική βιβλιογραφία /Literature

Arthur Dale Trendall, Thomas Bertram Lonsdale Webster, Illustrations of Greek Drama, 1971.

Richard Green, Eric W. Handley, Images of the Greek Theatre (1995) [Εικόνες από το αρχαίο ελληνικό θέατρο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 1996].

Oliver Taplin, Pots and Plays. Interactions between Tragedy and Greek Vase-painting of the Fourth Century B.C. (2007).

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 340	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιερά και λατρείες γυναικείων θεοτήτων στην Πελοπόννησο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για τα ιερά και τις λατρείες γυναικείων θεοτήτων στην Πελοπόννησο
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης σχετικής με τα ιερά και τις λατρείες γυναικείων θεοτήτων στην Πελοπόννησο, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα

Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τα ιερά γυναικείων θεοτήτων στην Πελοπόννησο από την αρχαϊκή έως και τη ρωμαϊκή περίοδο. Εστιάζει στις σημαντικότερες γυναικείες θεότητες – Ήρα, Άρτεμις, Αθηνά, Δήμητρα, Κόρη, Αφροδίτη – και αναλύει το πώς οι λατρείες τους ενσωματώθηκαν στις κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές δομές των πόλεων της Πελοποννήσου.

Μέσα από αρχαιολογικά κυρίως δεδομένα αλλά και τις επιγραφικές και φιλολογικές πηγές, θα εξεταστεί η τοπογραφία των ιερών, η αρχιτεκτονική, τα αρχαιολογικά ευρήματα, οι τελετουργικές πρακτικές, και γενικά οι δημόσιες και ιδιωτικές εκφάνσεις της λατρείας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις τοπικές παραδόσεις, στις διαφορετικές μορφές κάθε θεότητας και στις λειτουργίες τους – από τη γονιμότητα και τα έθιμα εισαγωγής των νέων ανθρώπων, έως την προστασία των πόλεων και τη διαμόρφωση συλλογικής ταυτότητας.

Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα της θρησκευτικής εμπειρίας στην Πελοπόννησο και να καλλιεργήσει την ικανότητα των φοιτητών να ερμηνεύουν υλικό πολιτισμό και πηγές με κριτικό τρόπο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Προετοιμασία παρουσίασης κύριας εργασίας	20 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας	100 ώρες	

συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	εργασίας	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
Γραπτή Εργασία (περ. 10-12 σελίδες), Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 131	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο Πόλεμος στο Βυζάντιο και στη Βενετία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών και των υλικών τεκμηρίων
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου,

του Μεσαίωνα και της Μεταμεσαιωνικής εποχής, η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η διερεύνηση της εξέλιξης της πολεμικής τεχνολογίας από την Ύστερη Ρωμαϊκή/Πρωτοβυζαντινή Περίοδο ως τον 17ο αι. (με άξονα τους Βενετοτουρκικούς Πολέμους) με άξονα την μεταβολή της διεξαγωγής των πολεμικών επιχειρήσεων από τις αρχαίες μεσαιωνικές πρακτικές στην χρήση της πυρίτιδας. Το μάθημα περιλαμβάνει την εξέταση πηγών (πολεμικών εγχειριδίων, αφηγήσεις πολιορκιών, αρχιτεκτονικών οδηγιών) και υλικών τεκμηρίων (οχυρωματική, όπλα του στρατού ξηράς και θαλάσσης, αναπαραστάσεις πολιορκητικών μηχανών). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε δύο κομβικά σημεία: 1) Στις Αβαροσλαβικές επιδρομές του 7^{ου} αι. και στις επακόλουθες μεταβολές στη στρατιωτική οργάνωση 2) στον τρόπο μεταβολής της στρατιωτικής αρχιτεκτονικής από τον πρώιμο μεσαίωνα στη μεταμεσαιωνική περίοδο με κύριο άξονα μελέτης τις Βενετικές οχυρώσεις και τα νεώρεια του Ηρακλείου και των Χανίων. Στο ίδιο πλαίσιο θα διενεργηθούν 2 επιτόπιες ασκήσεις στις πόλεις, προκειμένου να γίνει περισσότερο αντιληπτό το περιεχόμενο της παράδοσης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	33 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	
	Επιτόπια Άσκηση	6 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Δύο ερωτήσεις. Η πρώτη αφορά την αναγνώριση, χρονολόγηση και ανάλυση των υλικών τεκμηριών (αρχιτεκτονικά μνημεία και λοιπά τέχνηρα). Η δεύτερη αφορά ένα θεωρητικό θέμα που θα εξετάσει τη συνθετική ικανότητα των φοιτητών.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

J. Haldon, Οι πόλεμοι του Βυζαντίου. Μάχες και εκστρατείες της βυζαντινής εποχής [μετάφρ. Ν. Πρωτονοτάριος], Αθήνα 2004

E. Luttwak, Η υψηλή Στρατηγική της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, Αθήνα 2009

K. Τσιγκάκης (επ.), Το εμπόλεμο Βυζάντιο, 9ος – 12ος αιώνας, Αθήνα 1997

Πηγές

Αγίου Δημητρίου Θαύματα, Οι συλλογές Αρχιεπισκόπου Ιωάννου και Ανωνύμου, Ο βίος τα θαύματα και η Θεσσαλονίκη του Αγίου Δημητρίου, Αθήνα 1997

Κεκαυμένος, Στρατηγικόν [Εισαγωγή – μετάφραση – σχόλια: Δ. Τσουγκαράκης], Αθήνα 1996

Μαυρική τακτικά στρατηγικά. Το στρατηγικόν του Μαυρική [Εισαγωγή – μετάφραση – σχόλια: Σ. Γυφτοπούλου], Θεσσαλονίκη 2016

Οπλισμός

A. Babuin, «Ο ίππος και η εξάρτυσή του κατά την ύστερη βυζαντινή εποχή», Βυζαντινά 27 (2007) 119-152.

C. Beltrame – M. Molin, I Canoni di Venezia. Artiglierie della Serenissima da fortezze e relitti, Firenze 2014.

G. S. Weinberg, “A wondering soldier’s grave at Corinth”, Hesperia 43 (1974) 512-521, pl. 110-113.
V. Yotov, “A New Byzantine Type of Swords (7th-11th c.)”, Nis and Byzantium IX (2011), 113-124.

Οχυρώσεις

Δ. Αθανασούλης, Γλαρέντζα, Αθήνα 2005. D. Athanasoulis, “The Triangle of Power. Building Projects in the Metropolitan Area of the Crusader Principality of the Morea”, in Sh. E Gerstel (ed.), Viewing the Morea. Land and People in the Late Medieval Peloponnese, Washington D.C., 2013, 111-151.

Δ. Αθανασούλης, Το Κάστρο Ακροκορίνθου και η ανάδειξή του (2006-2009), Αρχαία Κόρινθος 2014.

Μ. Ανδριανάκης, Χανιά Μνημεία και Μνήμη, Χανιά 2021

Γ. Βελένης, Τα Τείχη της Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 1998

P. Lock, "The Mediaeval Towers of Frankish Greece: The Problem in Chronology and Function", στο B. Arbel – B. Hamilton – B. Jacoby (eds), Latins and Greeks in the Eastern Mediterranean after 1204, London 1989, 129-145.

Ι. Στεριώτου, Τα βενετικά τείχη του Χάνδακα (τον 16ο και τον 17ο αι.). Το ιστορικό της κατασκευής τους σύμφωνα με Βενετικές αρχειακές πηγές, Ηράκλειο 1998.

Χ. Τζομπανάκη, Χάνδακας. Η πόλη και τα τείχη, Ηράκλειο 1996.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Αρχαιολογία και Τέχνη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Εξοικείωση με τη βασική βιβλιογραφία για το Βυζάντιο. Γνώση των ερευνητικών κέντρων, των βασικών περιοδικών και των σημαντικών μελετητών που έχουν ασχοληθεί με το βυζαντινή αρχαιολογία και τέχνη.
- Κατανόηση των διαφορετικών προσεγγίσεων στη μελέτη της βυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης.
- Γνώση των σημαντικότερων μνημείων της βυζαντινής εποχής και των βασικών σταθμών στην ιστορία του Βυζαντίου.
- Κατανόηση της μεγάλης σημασίας που έχουν τα «ταπεινά» κατάλοιπα, αυτά που για χρόνια είχαν μείνει στο περιθώριο της έρευνας, για τη μελέτη της βυζαντινής κοινωνίας.
- Γνώση της βασικής τυπολογίας των βυζαντινών ναών. Κατανόηση των αρχιτεκτονικών κατόψεων και τομών.
- Εποπτεία των βασικών εικονογραφικών και τεχνοτροπικών γνωρισμάτων και της εξέλιξης της βυζαντινής μνημειακής ζωγραφικής.
- Κατανόηση των απαραίτητων εννοιών και αρχιτεκτονικών όρων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/ριών με τις βασικές εκφάνσεις του υλικού πολιτισμού της βυζαντινής περιόδου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα εξεταστούν χαρακτηριστικά έργα αρχιτεκτονικής της εποχής και η θέση τους στον οικιστικό ιστό. Έμφαση θα δοθεί στην εκκλησιαστική αρχιτεκτονική και στην εξέλιξη της. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι βασικές κατηγορίες και χαρακτηριστικά παραδείγματα έργων μνημειακής ζωγραφικής (ψηφιδωτά και τοιχογραφίες), εικονογραφημένων χειρογράφων και εικόνων. Σε κάθε μάθημα θα δίνονται το σχεδιάγραμμα με τα περιεχόμενα, ενδεικτική βιβλιογραφία και εποπτικό υλικό, όπως επίσης και σχετικές μελέτες (άρθρα ή κεφάλαια από βιβλία και συλλογικούς τόμους), τα οποία θα αναρτώνται και στην ηλεκτρονική σελίδα της παράδοσης στο e-learn

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	85 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	1 ώρα	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τελική προφορική εξέταση. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης παρέχονται στη διάρκεια του μαθήματος καθώς και με ανακοίνωση στο elearn.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γκράτζιου Ο., Α. Λαζαρίδου (επιμ.), *Από τη Χριστιανική συλλογή στο Βυζαντινό Μουσείο. 1884-1930*, Αθήνα 2006.

Γιαγκάκη Α., Α. Πανοπούλου (επιμ.), *Το Βυζάντιο χωρίς λάμψη. Τα ταπεινά αντικείμενα και*

η χρήση τους στον καθημερινό βίο των Βυζαντινών, Αθήνα 2018.

Καλοπίση-Βέρτη Σ., Μ. Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου(επιμ.), *Πολύγλωσσο Εικονογραφημένο Λεξικό Όρων Βυζαντινής Αρχιτεκτονικής και Γλυπτικής*, Ηράκλειο 2010.

Κιουσοπούλου Τόνια (επιμ.) *Οι βυζαντινές πόλεις (8^{ος}-15^{ος} αιώνας). Προοπτικές της έρευνας και νέες ερευνητικές προσεγγίσεις*, Ρέθυμνο 2012.

Λόουντεν Τζ., *Πρώιμη χριστιανική και βυζαντινή τέχνη*, Αθήνα 1999.

Μπούρας, Χ. , *Ιστορία της Αρχιτεκτονικής, Β. Αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο, το Ισλάμ και την Δυτική Ευρώπη κατά τον Μεσαίωνα*, Αθήνα 2001

Albani J., E. Chalkia (επιμ.), *Heaven and Earth. Cities and Countryside in Byzantine Greece*, Αθήνα 2013.

Antonaras A., *Arts, Crafts and Trades in Ancient and Byzantine Thessaloniki. Archaeological, Literary and Epigraphic Evidence*, Mainz 2016.

Brubaker L., J. Haldon, *Byzantium in the iconoclast era (c. 680-850): a history*, Cambridge, ΝέαΥόρκη 2010.

Cormack R., J. F. Haldon, E. Jeffreys (επιμ.), *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, Οξφόρδη 2008.

Dark K.(επιμ.), *Secular Buildings and the Archaeology of Everyday Life in the Byzantine Empire*, Οξφόρδη 2004.

Demus O.,*Byzantine Mosaic Decoration*, Λονδίνο1948.

Haldon J., *Βυζάντιο: μια ιστορία*, Αθήνα 2007.

James L., *Mosaics in the Medieval World. From late antiquity to the Fifteenth Century*, Cambridge 2017.

Kitzinger E., *Η βυζαντινή τέχνη εν τω γενέσθαι τα κύρια τεχνοτροπικά ρεύματα στην περιοχή Μεσογείου, 3ος-7ος αιώνας*, μτφ Παπαδακη, Ηράκλειο 2004.

Mango C., *The Art of the Byzantine Empire 312-1453*, Toronto 1986.

Ousterhout R., *Master Builders of Byzantium*, Princeton 1999.

Ousterhout R., *Eastern Medieval Architecture. The building traditions of Byzantium and neighboring lands*, Οξφόρδη 2009.

Weitzmann K., *The icon. Holy Images- Sixth to Fourteenth Century*, Νέα Υόρκη 1978.

Weitzmann K. (επιμ.), *Age of Spirituality. The Late Antique and Early Christian Art, Third*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 334	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοσμική και Εκκλησιαστική Αρχιτεκτονική στη Βενετική Κρήτη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η «πρακτική» προσέγγιση σε ζητήματα αρχιτεκτονικής μέσα από μία σειρά ασκήσεων που θα περιλαμβάνουν την εκμάθηση της ορθής ανάγνωσης των αρχιτεκτονικών σχεδίων (κατόψεις, όψεις, τομές, αναγνώριση φάσεων) και της in situ περιγραφής των

μορφολογικών χαρακτηριστικών των εκκλησιαστικών και κοσμικών κτηρίων - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το βυζαντινό στρατό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες: - βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα - εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: <table> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η παράδοση αφορά στην διερεύνηση της εκκλησιαστικής και κοσμικής αρχιτεκτονικής που αναπτύχθηκε στην Κρήτη κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας (1211-1669). Η έμφαση θα δοθεί κυρίως στην περίοδο από τον 14ο αι. κ.ε., όταν οι πολιτικές συνθήκες δημιουργούν συνθήκες σχετικής ασφάλειας και επιτρέπουν την δημιουργία των πρώτων καθολικών μοναστικών ιδρυμάτων στο νησί. Στη συνέχεια της ανάλυσης θα διερευνηθεί το ζήτημα της εμφάνισης της δυτικής εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής στην Κρήτη μέσα από συγκεκριμένα μνημεία (μονές καθολικών ταγμάτων, ιδιωτικά παρεκκλήσια) αναλύοντας τις καταβολές τους από την πρότυπη μεσαιωνική αρχιτεκτονική της δύσης και τις τοπικές τους μεταπλάσεις. Η δεύτερη πτυχή της παρουσίασης θα εστιάσει στην κοσμική αρχιτεκτονική της Ενετοκρατίας, με έμφαση στην οχυρωματική, την πολεοδομία και την μορφολογία των αστικών κατοικιών και των αγρεπαύλεων (με τους συνανήκοντες εργαστηριακούς χώρους).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Εκκλησιαστική Αρχιτεκτονική:

- U. Mannucci, Contributi documentarii pel la storia dall distuzione degli episcopate latini in Oriente nei secoli XVI et XVII. 2. Aghien in Insula Creta. Bessarione 18, 1914, 97-114.
- M. Mersch, Churches as ‚Shared Spaces‘ of Latin and Orthodox Christians in the Eastern Mediterranean (14th–15th cent.). In: G. Christ, S. Burkhardt, F. J. Morche und R. Zaugg (eds.), Union in Separation – Trading Diasporas in the Eastern Mediterranean (1200–1700) (Rome 2014) 498-524.
- A. Mailis, Between East and West. Orthodox templa and Latin tramezzi at the Late Medieval Cretan Churches. Hortus Artium Medievalium 22, 2016, 462-71.
- Χ. Μαλτέζου, Η Κρήτη στη διάρκεια της περιόδου της Βενετοκρατίας (1211-1669). Ν. Παναγιωτάκης (επιμ.), Κρήτη. Ιστορία και Πολιτισμός, II (Crete 1988), 105-163.
- P. Modesti, I cori nelle chiese veneziane e la visita apostolica del 1591. Il “barco” di Santa Maria della Carità. Arte Veneta 59, 2002, 38-65.
- F. Thiriet, La situation religieuse en Crète au début du XVe siècle. Byzantion 36, 1966, 201-212.
- F. Thiriet, Eglises, fideles, et clergés en Crète vénitienne”. In: Pepragmena Tetartou Diethnous Kretologikou Synedriou, II (Athens 1981), 484-500.
- J. Jung, The unifying role of the Choir Screen in Gothic Churches. In: Art Bulletin,

82, 2000, 622-57.

- J. Jung, Seeing Through Screens: The Gothic Choir Enclosure as Frame, in S. Gerstel (ed.), *Thresholds of the Sacred: Architectural, Art Historical, Liturgical and Theological Perspectives on religious screens, East and West* (Washington 2006), 185-213.
- J. Jung, *The Gothic Screen. Space, Sculpture and Community in the Cathedrals of France and Germany ca. 1200-1400* (Cambridge 2013).
- M. B. Hall, The Ponte in S. Maria Novellae. The problem of the Rood Screen in Italy. *Journal of the Warburg und Courtauld Institute* 37, 1974, 157-173.
- M. B. Hall, The Tramezzo in Santa Croce, reconstructed. *Art Bulletin* 56, 1974, 325-341.
- M. B. Hall, The Tramezzo in the Italian Renaissance, Revisited. In: S. Gerstel (ed.), *Thresholds of the Sacred: Architectural, Art Historical, Liturgical and Theological Perspectives on religious screens, East and West* (Washington 2006), 215-232.
- Gerola, Venetika Mnēmeia: G. Gerola, Βενετικά Μνημεία της Κρήτης (Εκκλησίες), (St. Spanakēs translation) (Crete 1993).
- Cooper, Choir Enclosures: D. Cooper, "Franciscan Choir enclosures and the Function of Double-sided Altarpieces in Pre-Tridentine Umbria", *Journal of the Warburg und Courtauld Institute* 64, 2001, 1-54.
- Cooper, Access all areas?: D. Cooper, Access all areas? Spatial divides in the Medieval Churches of Late Medieval Tuscany, in F. Andrews (ed.), *Ritual and Space in the Middle Ages: Proceedings of the 2009 Harlaxton Symposium. Harlaxton Medieval Studies* 21 (Donnington, 2011), 90-107
- N.Tsougarakis, *The Latin Religious Orders in Medieval Greece 1204-1500*, Turnhout, 2012
- D. CHRONAKI-D KALOMOIRAKIS, Ο ναός του Αγίου Πέτρου των Δομηνικάνων στο Ηράκλειο, in Πεπραγμένα του Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου Heraklion 2004,, p. 119-137.
- E. DELINIKOLA et al., Restoration of the Dominican Church of St. Peter in Heracleion, Crete, in *Routes of Faith in the Medieval Mediterranean. History, Monuments, People, Pilgrimage Perspectives. Proceedings of an International Symposium, Thessalonike 7-10/11/2007, Thessalonike, 2008, p. 430-440.*
- Χ. Μπούρας, *Ιστορία της Αρχιτεκτονικής*, 2, Αθήνα,
- M. Olympios, "Treacherous Taxonomy: Art in Venetian Crete around 1500 and the "Cretan Renaissance", *The Art Bulletin*, Vol. 98, No. 4 (December 2016), σ. 417-437
- O. Gratziou, Η Κρήτη στην ύστερη Μεσαιωνική εποχή. Η μαρτυρία της αρχιτεκτονικής (Herakleion 2010).
- D. Hope, The medieval western rites. In: C. Jones, G. Wainright, E. Yarnold (eds.), *The study of Liturgy* (London 1992), 220-240.
- Μ. Ανδριανάκης, *Η παλιά πόλη των Χανίων*, Αθήνα 1997
- BEATA KITSIKI PANAGOPOULOS *Cistercian and mendicant monasteries in medieval Greece*. Chicago: The University of Chicago Press, 1979.
- Π. Τριμανδήλη-Mc Gunn, *Εκκλησιαστικά συγκροτήματα μέσα στα τείχη των Χανίων στα Χρόνια της Βενετοκρατίας*, Χανιά 1982, 83-88.
- Δεληγιάννη, Ε. (2015) Η Ενετική μονή Santa Maria dei Miracoli Χανίων και οι δύο εκκλησίες της, *Κρητικά Χρονικά*, ΛΕ' 2015, 87-104
- Mary Lee Coulson, "The Dominican church of Hagia Sophia at Andraviva", P. Lock-G. Sanders (επιμ.), *The archaeology of Medieval Greece*, Oxford 1996, 49-54.
- Ό. Γκράτζιου, «Η επιδερμίδα των κτηρίων: από τις δυσχέρειες της τεκμηρίωσης στα διλήμματα της αναστήλωσης», στο Μ. Κορρές, Στ. Μαμαλούκος, Κ. Ζάμπας, Φ.

Μαλλούχου-Τυφάνο (επιμ), Έρωσ κτίστης. Μνήμη Χαράλαμπου Μπούρα, Αθήνα, 2018, 155-162.

Κοσμική Αρχιτεκτονική

- Ι. Δημακόπουλος, Τα Σπίτια του Ρεθέμνου συμβολή στη μελέτη της αναγεννησιακής αρχιτεκτονικής της Κρήτης του 16ου και 17ου αιώνα, Αθήνα 2001
- Ο ίδιος, Η κατοικία στην Κρήτη κατά την τελευταία περίοδο της Βενετοκρατίας (περ. 1538-1645), Αθήνα 1997.
- Κ. Κυριαζή, «Οικοδομικές δραστηριότητες στην περιοχή του Χάνδακα το πρώτο μισό του 16ου αι.», Θησαυρίσματα 39-40 (2009-2010), 25-56.
- Ό. Γκράτζιου, «Η επιδερμίδα των κτηρίων: από τις δυσχέρειες της τεκμηρίωσης στα διλήμματα της αναστήλωσης», στο Μ. Κορρές, Στ. Μαμαλούκος, Κ. Ζάμπας, Φ. Μαλλούχου-Τυφάνο (επιμ), Έρωσ κτίστης. Μνήμη Χαράλαμπου Μπούρα, Αθήνα, 2018, 155-162.
- Ι. Στεριώτου, «Αστικά κτίσματα (σπίτια, λέσχες, κρήνες, διοικητήρια, στρατώνες) στην Κρήτη», Χ. Μαλτέζου (επιμ.), Βενετοκρατούμενη Ελλάδα. Προσεγγίζοντας την Ιστορία της, Αθήνα-Βενετία 2010, 433-459.
- G. Gerola, Monumenti Veneti nell' Isola di Creta. Ricerche e descrizione fatte dal Dottor G. Gerola per incarico der R. Instituto, vol. III, Βενετία 1927, 200-316.
- Χ. Μαλτέζου, Η Κρήτη στη διάρκεια της περιόδου της Βενετοκρατίας (1211-1669). Ν. Παναγιωτάκης (επιμ.), Κρήτη. Ιστορία και Πολιτισμός, II (Crete 1988), 105-163.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 395	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάμεσα σε ανατολή και δύση: η βυζαντινή ζωγραφική του 13ου αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ	ΟΧΙ		

ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6381

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του βυζαντινού πολιτισμού και ειδικότερα της μνημειακής ζωγραφικής την περίοδο του 13^{ου} αιώνα και ει
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το βυζαντινό στρατό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η κατάληψη της Κωνσταντινούπολης το 1204 σηματοδοτεί τη διάσπαση της βυζαντινής αυτοκρατορίας σε μικρότερα αυτόνομα κράτη με δυτικούς και Έλληνες ηγεμόνες και για ένα

μεγάλο μέρος της επικράτειάς της ξεκινά μία περίοδος λατινικής κυριαρχίας, η οποία σε πολλές περιπτώσεις θα διαρκέσει μέχρι την κατάληψη των περιοχών αυτών από τους Τούρκους. Κυρίως Φράγκοι και Βενετοί, εγκαθίστανται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στο νότιο ελλαδικό ηπειρωτικό και νησιωτικό χώρο, δηλ. την Πελοπόννησο, την ανατολική Στερεά Ελλάδα, τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη. Στο μάθημα θα γνωρίσουμε τα σημαντικότερα μνημεία και ειδικότερα ζωγραφικά σύνολα των παραπάνω περιοχών, αλλά και των γειτονικών τους υπό βυζαντινή κυριαρχία, και θα εξετάσουμε σε ποιο βαθμό και μορφή οι πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες, η συνύπαρξη με τους λατίνους, επηρέασαν το χαρακτήρα της καλλιτεχνικής παραγωγής της περιόδου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοκείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

S. Kalopissi – Verti, *Dedicatory Inscriptions and Donor Portraits in the Thirteenth-Century Churches of Greece*, Βιέννη 1992, σ. 28-46, κυρίως 41-46.

Χρ. Μαλτέζου, Κοινωνία και τέχνες στην Ελλάδα κατά τον 13^ο αιώνα. Ιστορική εισαγωγή, ΔΧΑΕ περ. Δ', τόμ. ΚΑ' (2000), σελ. 9-16 <https://doi.org/10.12681/dchae.549>

S. Kalopissi – Verti, "Relations between East and West in the Lordship of Athens and Thebes after 1204. Archaeological and Artistic Evidence", in P. Edbury and S. Kalopissi-Verti, eds., *Archaeology and the Crusades*, Proceedings of the Roundtable, Nicosia, 1 February 2005, Athens 2007, pp. 1-33.

Η βυζαντινή τέχνη μετά την Τέταρτη Σταυροφορία. η Τέταρτη Σταυροφορία και οι επιπτώσεις της, επιστ. επιμ. Π. Α. Βοκοτόπουλος, Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών 2007.

P. Lock, *Οι Φράγκοι στο Αιγαίο (1204 – 1500)*, Μετ. Γ. Κουσούνελος, Αθήνα 1995

Sophia Kalopissi-Verti, 'Monumental Art in the Lordship of Athens and Thebes under Frankish and Catalan Rule (1212–1388): Latin and Greek Patronage', στο *A Companion to Latin Greece*, επιστ. επιμ. by Nickiphoros Tsougarakis and Peter Lock (Leiden, Boston: Brill 2014).

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 306	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βυζαντινή Μικροτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Εξοικείωση με την αναζήτηση της βιβλιογραφίας και την κριτική προσέγγισή της, καθώς και με τη συνδυαστική χρήση αρχαιολογικών και γραπτών μαρτυριών.
 - Διερεύνηση των πολλών και ποικίλων πληροφοριών που μπορούμε να αντλήσουμε από τη μελέτη των τεχνέργων.
 - Γνώση μερικών ιδιαίτερα μελετημένων τεχνέργων και συνόλων.
 - Εξοικείωση με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο
- Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για τη βυζαντινή μικροτεχνία, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
 - εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει πτυχές της βυζαντινής μικροτεχνίας. Διερευνώνται η διαδικασία παραγωγής, η τεχνολογία και οι κατασκευαστικές τεχνικές, οι περιπτώσεις τεχνολογικών καινοτομιών, καθώς και τεχνικές που εξυπηρετούσαν την πιο μαζική παραγωγή. Εξετάζεται η αξία

των τεχνέργων, οικονομική, χρηστική και συμβολική. Διερευνώνται πτυχές του καθημερινού βίου των βυζαντινών. Στο μάθημα αξιοποιούνται μελέτες των ίδιων των καταλοίπων, ενίοτε και έρευνες που βασίζονται στη χρήση τεχνολογιών αιχμής, μελέτες των εργαστηριακών εγκαταστάσεων, γραπτές πηγές, καθώς και σχετικές παραστάσεις που απεικονίζουν είτε τα αντικείμενα είτε την παραγωγή τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	110 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	100 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αντωνάρας Α., *Ρωμαϊκή και παλαιοχριστιανική υαλουργία 1ος αι. π.Χ.-6ος αι. μ.Χ.: παραγωγή και προϊόντα: τα αγγεία από τη Θεσσαλονίκη και την περιοχή της*, Αθήνα 2009.

Λοβέρδου – Τσιγαρίδα Αικ., *Οστέινα πλακίδια. Διακόσμηση ξύλινων κιβωτιδίων από τη χριστιανική Αίγυπτο*, Αθήνα 2000.

Λόουντεν Τζ., *Πρώιμη χριστιανική και βυζαντινή τέχνη*, Αθήνα 1999.

Παπανικόλα Μπακιρτζή Δ. (επιμ.), *Ώρες Βυζαντίου, Έργα και ημέρες στο Βυζάντιο, Καθημερινή Ζωή στο Βυζάντιο*, Αθήνα 2002.

Παπανικόλα-Μπακιρτζή Δ., *Βυζαντινά εφυσωμένα κεραμικά: η τέχνη των εγχαράκτων*, Αθήνα 1999.

Πετρίδης Π., *Πρωτοβυζαντινή κεραμική του ελλαδικού χώρου*, Αθήνα 2013.

Τουράτσογλου Γ., Ε. Χαλκιά, Ο θησαυρός της Κρατήγου Μυτιληνης. Νομίσματα και τιμαλφή αντικείμενα του 7^{ου} αιώνα μ.Χ., Αθήνα 2008.

Antonaras A., *Arts, Crafts and Trades in Ancient and Byzantine Thessaloniki. Archaeological, Literary and Epigraphic Evidence*, Mainz 2016.

Beckwith J., *The Veroli Casket*, Λονδίνο 1962.

Böhlendorf-Arslan B., A. Ricci, *Byzantine Small Finds in Archaeological Contexts (Byzas 15)*, Κωνσταντινούπολη 2012.

Bosselmann-Ruickbie A. (επιμ.), *New research on late byzantine goldsmiths work*, Mainz 2019.

Bouras L., *Lighting in early Byzantium*, Washington 2008.

Boyd S., M. Mango, *Ecclesiastical Silver Plate in Sixth-Century Byzantium*, Washington 1993.

Brubaker L., «The Chalke gate, the construction of the past, and the Trier ivory», *Byzantine and Modern Greek Studies* 23 (1999), 258-185.

Buckton D., «Byzantine enamel and the West», στο J. Howard-Johnston (επιμ.), *Byzantium and the West c. 850-c. 1200. Proceedings of the XVIII Spring Symposium of Byzantine Studies*, Άμστερνταμ 1988, 235-244.

Buckton D., «Theophilus and enamel», στο D. Buckton and T. A. Heslop (επιμ.), *Studies in Medieval Art and Architecture: presented to Peter Lasko*, Λονδίνο 1994.

Cameron A., «The Origin, Context and Function of Consular Diptychs», *Journal of Roman Studies* 103 (2013), 174-207.

Clair A., *Carving as Craft: Palatine East and the Greco-Roman Bone and Ivory Carving Tradition*, Βαλτιμόρη 2003.

Cormack R., J. F. Haldon, E. Jeffreys (επιμ.), *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*, Οξφόρδη 2008.

Cutler A., *The Hand of the Master: Craftsmanship, Ivory, and Society in Byzantium (9th-11th*

centuries), Princeton 1994.

Cutler A., «Gifts and Gift Exchange as Aspects of the Byzantine, Arab and Related Economies», *DOP* 55 (2001), 247-280.

Davidson G., A.Weinberg, «A Wandering Soldier's Grave in Corinth». *Hesperia* 43, 4 (1974), 512–521

Drandaki A., D. Papanikola-Bakirtzi, A.Tourta, (επιμ.), *Heaven and Earth. Art of Byzantium from Greek Collections*, Αθήνα 2013.

Eastmond A., «Consular Diptychs, Rhetoric and the Languages of Art in the Sixth-Century Constantinople», [Art history: journal of the Association of Art Historians](#) 33 (2010), 742-765.

Evans H., W. Wixom (επιμ.), *The Glory of Byzantium: Art and Culture of the Middle Byzantine Era, A.D. 843–1261*, Νέα Υόρκη 1997.

Evans H. (επιμ.), *Byzantium: Faith and Power (1261–1557)*, Νέα Υόρκη 2004.

Foskolou V. «Blessing for sale? On the production and distribution of pilgrim mementoes in Byzantium», *Byzantinische Zeitschrift* 105/1 (2012), 53-84.

Hilsdale C. J. (επιμ.), *Byzantine Art and Diplomacy in an Age of Decline*, Cambridge 2014.

Laïou A. (επιμ.), *The Economic History of Byzantium from the Seventh through the Fifteenth Century*, Washington 2002.

Mango M., *Silver from Early Byzantium: the Kaper Koraon and Related Treasures*, Baltimore 1986.

Mango M. «Tracking Byzantine silver and copper metalware, 6th-12th centuries», στο M.Mango, *Byzantine Trade (4th-12th Centuries): Recent Archaeology of Local, Regional, and International Exchange*, Οξφόρδη 2004, 221-237.

Oddy A., S. La Niece, «Byzantine Gold Coins and Jewellery. A Study of Gold Contents», *Gold Bulletin* 19 (1986), 19-27.

Olovsson C., *The Consular Image: An Iconological Study of Consular Diptychs*, [BAR International Series: 1376], Οξφόρδη 2005.

Rodziewicz E., «Ivory, bone, glass and other production at Alexandria, 5th–9th centuries», στο M. Mango (επιμ.) *Byzantine Trade (4th-12th Centuries): Recent Archaeology of Local, Regional, and International Exchange*, Οξφόρδη 2004, 199-220.

ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ Ή ΑΛΛΗ ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ (ΑΕΠ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΕΠ 100	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο , 4 ^ο , 6 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχαιολογική έρευνα πεδίου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος/της έρευνας για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η κατανόηση των βασικών αρχών και εννοιών της ανασκαφικής έρευνας, δηλαδή της αρχαιολογικής μαρτυρίας, του αρχαιολογικού πλαισίου και της στρωματογραφίας
- η άσκηση στην αναγνώριση, καταγραφή, τεκμηρίωση και ταξινόμηση των διαφορετικών κατηγοριών αρχαιολογικών καταλοίπων
- η άσκηση στην χρονολόγηση των διαφορετικών κατηγοριών αρχαιολογικών καταλοίπων

στο πεδίο και το εργαστήριο • η εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους της περιβαλλοντικής αρχαιολογίας, αλλά και τη χρήση των τεχνολογιών αιχμής στην υπηρεσία της αρχαιολογικής έρευνας • η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο της έρευνας τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο • η εξάσκηση στην ομαδική εργασία, τους κανόνες της, τους περιορισμούς της και τα οφέλη, εφόσον η ανασκαφική έρευνα απαιτεί ομαδοσυνεργατικότητα.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι αρχαιολογικές έρευνες του Τμήματος καλύπτουν όλο το φάσμα της ελληνικής προϊστορίας και των ιστορικών χρόνων, από την Παλαιολιθική εποχή έως και τους βυζαντινούς χρόνους. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες της κατεύθυνσης Β εκπαιδεύονται στις αρχαιολογικές μεθόδους και τεχνικές της έρευνας πεδίου με τη συμμετοχή τους στις συστηματικές πανεπιστημιακές ανασκαφές στην Ελεύθερνα (Τομείς Ι, ΙΙ, ΙΙΙ), τη νήσο Γαύδο, την Κραννώνα της Θεσσαλίας, τα Ροδαφνίδια της Λέσβου, το Σπήλαιο του Πάνθηρα στη νησίδα Κυθρός στο Εσωτερικό Αρχιπέλαγος του Ιονίου, το Μεταπόντιο, τον Σκλαβόκαμπο. Οι φοιτητές /τριες καλούνται με βιωματικό τρόπο να κατανοήσουν τις βασικές αρχές και έννοιες της ανασκαφικής έρευνας, δηλαδή την αρχαιολογική μαρτυρία, το αρχαιολογικό πλαίσιο και τη στρωματογραφία. Παράλληλα ασκούνται στην αναγνώριση, καταγραφή, τεκμηρίωση και ταξινόμηση των διαφορετικών κατηγοριών αρχαιολογικών καταλοίπων και ασκούνται στη χρονολόγηση αυτών στο πεδίο και το εργαστήριο. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην εξοικείωση των φοιτητών με τις μεθόδους της περιβαλλοντικής αρχαιολογίας, αλλά και τη χρήση των τεχνολογιών αιχμής στην υπηρεσία της αρχαιολογικής έρευνας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Έρευνα Πεδίου και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Έρευνα πεδίου Αναγνώριση, καταγραφή, τεκμηρίωση και ταξινόμηση αρχαιολογικών καταλοίπων Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 85 ώρες 40 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Κατά την κρίση του διδάσκοντος/της διδάσκουσας και τις απαιτήσεις της κάθε ανασκαφής, ένα (ή συνδυασμός) των παρακάτω: -Σύνταξη γραπτής εργασίας πριν από την έναρξη της ανασκαφής και παρουσίασή της στην ομάδα, -Σταθερή συμμετοχή και απόδοση κατά την ανασκαφική περίοδο (για τα εξής: ανασκαφή-σημειώσεις-σχέδιο-φωτογραφική τεκμηρίωση), -Συγγραφή και παράδοση ημερολογίου ανασκαφής, -Σύνταξη και παράδοση γραπτής, τελικής αναφοράς	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Renfrew C., Bahn P., *Αρχαιολογία. Θεωρίες, Μεθοδολογία και Πρακτικές Εφαρμογές*, ελλ. μτφρ. Αθήνα, 2013.

Trigger B.G., *Μια Ιστορία της Αρχαιολογικής Σκέψης*, ελλ. μτφρ. Αθήνα, 2005.

Van Andel T.H, Runnels C. **Αρχαιολογία χωρίς σκαπάνη**. Η περίπτωση της νότιας Αργολίδας, ελλ. μτφρ. Αθήνα, 2002.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ (ΙΤΔ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ210	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο, 4^ο, 6^ο, 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ισπανική ζωγραφική από τον El Greco στον Goya.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποθέτου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με την εικαστική παραγωγή, τις σχετικές πηγές και την εξειδικευμένη βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ισπανικής

τέχνης η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται η ζωγραφική παραγωγή στην ιβηρική χερσόνησο και τις ισπανικές κτήσεις από τα τέλη του 16ου αιώνα έως τα τέλη του 18ου. Βασικές ενότητες της παράδοσης: - Η Αναγέννηση και ο Μανιερισμός στην ιβηρική χερσόνησο. Ισπανοί καλλιτέχνες στην ιταλική χερσόνησο. Σχέσεις της ιβηρικής χερσονήσου με τις Κάτω Χώρες. - Κάρολος Ε΄ και Φίλιππος Β΄. Οι καλλιτέχνες του Ελ Εσκοριάλ. - Το έργο του Ελ Γκρέκο στην Ισπανία. - Κέντρα και κύριες μορφές της ζωγραφικής παραγωγής κατά τον 17ο αιώνα. - Zurbarán, Velásquez, Ribera, Murillo - Θεσμοί και θεωρητικά κείμενα περί ζωγραφικής κατά τον 17ο αιώνα. - Νεοκλασικισμός και Ρομαντισμός - Το έργο του Γκόγια

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: αναγνώριση και σχολιασμός εικόνων – ανάπτυξη δύο ζητημάτων .	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

C. R. Post, *A History of Spanish Painting*, Cambridge, MA, 1930–1966
 F. Checa Cremades, *Felipe II, mecenas de las artes*, Μαδρίτη 1992
El Greco y la pintura española del Renacimiento, κατάλογος έκθεσης, επιμ. L. Ruiz Gómez, Μαδρίτη, 2001
 J. Brown, *Imágenes e ideas en la pintura española del siglo XVII*, Μαδρίτη 1980
 N. Ayala Mallory, *Del Greco a Murillo: La pintura española del siglo de oro*, Μαδρίτη 1991
 J. Brown, *Painting in Spain: 1500-1700*, New Haven – Λονδίνο, 1991
 F. Calvo Serraller, *Teoría de la pintura del siglo de oro*, Μαδρίτη 1991
 A. E. Pérez Sánchez, *Pintura barroca en España, 1600–1750*, Μαδρίτη 1992
Painting in Spain during the Later 18th Century, κατάλογος έκθεσης, επιμ. M. Helston, Λονδίνο 1989
M. Trusted, The Arts of Spain: Iberia and Latin America 1450–1700, Λονδίνο – Νέα Υόρκη, 2007

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 172	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της ελληνικής τέχνης: 1912-1940		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6380

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ελληνικής τέχνης του 20ού αιώνα.
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να ερμηνεύσει ιστορικά τις εξελίξεις στην ελληνική τέχνη

κατά τα χρόνια 1912-1940. Πιο συγκεκριμένα: τις ιδεολογικές αντιπαραθέσεις στο πεδίο της τέχνης και της αισθητικής, μεταξύ ακαδημαϊκών και νεωτεριστών καλλιτεχνών, καθώς και την ανάδυση του κινήματος για την «επιστροφή στις ρίζες» και τη μελέτη της παραδοσιακής-λαϊκής τέχνης. Θα αναλυθεί επίσης πρόσληψη των νεωτερικών αναζητήσεων από το Παρίσι, η διαμόρφωση του ιδεολογήματος της «ελληνικότητας» και των εκφράσεών του από τους Έλληνες καλλιτέχνες. Η παράδοση θα εστιάσει ειδικότερα στην εργογραφία των σημαντικότερων καλλιτεχνών της περιόδου, όπως οι Κ. Μαλέας, Κ. Παρθένης, Λ. Κογεβίνας, Φ. Κόντογου, Ν. Χαζυκυριάκος Γκίκας, Γ. Στέρης, Γ. Τσαρούχης κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Αναγνώριση και σχολιασμός 20 προβαλλόμενων διαφανειών έργων που έχουν αναλυθεί στις παραδόσεις (βαθμολογία 6 μονάδες - 0,30 της μονάδας για κάθε έργο). Διάρκεια προβολής κάθε έργου 2-3΄. Απάντηση σε 4 ερωτήσεις κρίσεως (με προβολή σχετικών με την ερώτηση διαφανειών έργων) για θέματα που έχουν αναπτυχθεί στην παράδοση (βαθμολογία 1 μονάδα για κάθε ερώτηση). Διάρκεια απάντησης κάθε ερώτησης 15-30΄.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Εθνική Πινακοθήκη, 100 χρόνια. Τέσσερις αιώνες ελληνικής ζωγραφικής, επιμέλεια Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, ΕΠΜΑΣ, Αθήνα 1999.
2. Αντώνης Κωτίδης, Ελληνική τέχνη : ζωγραφική 19ου αιώνα, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1995.
3. Στέλιος Λυδάκης, Η ιστορία της νεοελληνικής ζωγραφικής (16ος-20ός αιώνας), Μέλισσα, Αθήνα 1976.
4. Στέλιος Λυδάκης, Η νεοελληνική γλυπτική: ιστορία, τυπολογία, Μέλισσα, Αθήνα 2011.
5. Μιλτιάδης Μ. Παπανικολάου, Ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα, τόμ. Α': Ζωγραφική και γλυπτική του 20ού αιώνα, τόμ. Β': 18ος και 19ος αιώνας, Αδάμ, Αθήνα 1999.

6. Αντώνης Κωτίδης, *Μοντερνισμός και «Παράδοση» στην ελληνική τέχνη του μεσοπολέμου*, Θεσσαλονίκη, University Press, 1993.
7. Ε.Δ. Ματθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1900-1920», στον συλλογικό τόμο: *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, επιμέλεια Χρήστος Χατζηιωσήφ, τ. Α2, Αθήνα, εκδόσεις Βιβλιόραμα, [2000], σ. 311-351.
8. Ε.Δ. Ματθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1922-1940», στον συλλογικό τόμο: *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, επιμέλεια Χρήστος Χατζηιωσήφ, τ. Β2, Αθήνα, εκδόσεις Βιβλιόραμα, 2003, σ. 400-459.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ185	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεωτερικές τάσεις στην τέχνη της Γερμανίας (1900- 1939): Από την αρ νουβώ στην «εκφυλισμένη τέχνη»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων κειμενικών και οπτικών πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των εικαστικών ρευμάτων στη Γερμανία από το 1900 ως το 1939
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Ειδικότεροι στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- Να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά και τους βασικούς εκπροσώπους των καλλιτεχνικών ρευμάτων που σημειώθηκαν στη Γερμανία από το 1900 ως το 1939 μέσα από μια επιλογή έργων τέχνης και να αποκτήσουν την ικανότητα μορφολογικής αναγνώρισης και ανάλυσης των έργων τέχνης
- Να κατανοήσουν τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, τις τεχνολογικές καινοτομίες, αλλά και τους βασικούς διανοητικούς, αισθητικούς, εθνολογικούς και άλλους παράγοντες που πλαισιώνουν και ερμηνεύουν το εκάστοτε έργο τέχνης και καλλιτεχνικό ρεύμα.
- Να αντιληφθούν τον ρόλο και την επίδραση των θεσμών, των παραγόντων και της αγοράς της τέχνης στην παραγωγή της τέχνης.
- Να κατανοήσουν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των σύγχρονων έργων τέχνης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η επισκόπηση των νεωτερικών εικαστικών τάσεων που εκδηλώθηκαν στη Γερμανία από τις αρχές του 20ού αιώνα και ως το ξέσπασμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Πιο συγκεκριμένα, η εν λόγω παράδοση θα εστιάσει κυρίως στο

Jugendstil, τις ομάδες της Απόσχισης, τον Εξπρεσιονισμό, το Νταντά, τη Νέα Αντικειμενικότητα και το Μπαουχάουζ και θα ολοκληρωθεί με την έκθεση για την «εκφυλισμένη τέχνη» (Entartete Kunst, 1937) ως κομβικού γεγονότος για τη σχέση τέχνης, εξουσίας και ιδεολογίας. Με αφετηρία την παραδοχή ότι η τέχνη συνδέεται ευθέως με τις συνθήκες εντός των οποίων διαμορφώνεται και τις οποίες συνδιαμορφώνει, στο μέτρο που της αναλογεί, οι νέες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης που εμφανίζονται στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα, θα εξεταστούν σε συνάρτηση με τις εξελίξεις που σημειώθηκαν αυτά τα χρόνια στη χώρα σε κοινωνικό, οικονομικό, ιδεολογικό και θεσμικό επίπεδο, καθώς αυτές επηρέασαν την παραγωγή, τη διάχυση και την υποδοχή τους. Εστιάζοντας πρωτίστως στις εικαστικές τέχνες (ζωγραφική, χαρακτική, γλυπτική, φωτογραφία), ενσωματώνοντας παράλληλα παραδείγματα από τον κινηματογράφο, τη λογοτεχνία και την αρχιτεκτονική, προκειμένου να αναδειχθεί η διακαλλιτεχνική διάσταση της γερμανικής νεωτερικότητας το μάθημα θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο οι καλλιτέχνες ανταποκρίθηκαν, αντέδρασαν και άσκησαν κριτική στην ταχεία εκβιομηχάνιση, την αστική νεωτερικότητα, τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και την επανάσταση που έφερε την πτώση του Κάιζερ Γουλιέλμου, την εύθραυστη Δημοκρατία της Βαϊμάρης και την άνοδο του εθνικοσοσιαλισμού. Κατά την υπό εξέταση περίοδο, πολλοί καλλιτέχνες μέσα από το έργο τους, αναπαραστατικό ή αφαιρετικό, μέσα από τη συσπείρωση τους σε ομάδες, αλλά και μέσα από την αριστερή πολιτική τους στράτευση, αμφισβήτησαν τις κυρίαρχες αισθητικές νόρμες, επαναδιαπραγματεύτηκαν τη σχέση τέχνης και κοινωνίας, διεκδίκησαν εργασιακά και επαγγελματικά δικαιώματα, αλλά επίσης διαμαρτυρήθηκαν για την πολιτική, οικονομική και ηθική κατάρρευση της γερμανικής κοινωνίας του Μεσοπολέμου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (προβολές powerpoint, πλατφόρμα elearn) και στην επικοινωνία (email) με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη βιβλιογραφίας Εξέταση μαθήματος Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 83 ώρες 3 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση,</i>	Τελική γραπτή εξέταση -αναγνώριση και σχολιασμός προβαλλόμενων έργων τέχνης που έχουν αναλυθεί στις παραδόσεις -ερωτήσεις ανάπτυξης πάνω σε ειδικά θέματα που συζητήθηκαν στη διάρκεια της παράδοσης	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Adorno, Theodor και άλλοι, *Aesthetics and politics*, Λονδίνο: Verso, 2007.
- Ankum, Katharina von (επιμ.), *Women in the Metropolis. Gender and Modernity in Weimar Culture*, Μπέρκλεϊ: University of California Press, 1997.
- Αργκάν, Τζούλιο Κάρλο, *Η Μοντέρνα Τέχνη*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2008.
- Ascher Barnstone Deborah και West Brett, Donna (επιμ.), *Modernist aesthetics in transition: visual culture of the Weimar Republic and Nazi Germany*, Λονδίνο: Bloomsbury Visual Arts, 2025.
- Barron, Stephanie και Dube. Wolf-Dieter (επιμ.), *German expressionism: art and society*, Νέα Υόρκη: Rizzoli, 1997.
- Benjamin, Walter, *Δοκίμια για την τέχνη*, μτφρ. Δημοσθένης Κούρτοβικ, Κάλβος, Αθήνα 1978.
- Benson, Timothy O. (επιμ.), *Expressionist utopias: paradise, metropolis, architectural fantasy*, Λος Άντζελες: Los Angeles County Museum of Γ, 2007.
- Bürger, Peter, *Θεωρία της Πρωτοπορίας*, Αθήνα: Νεφέλη, 2010 (α' έκδοση 1974).
- Crockett, Dennis, *German post-expressionism: the art of the great disorder, 1918-1924*, Pennsylvania State University Press, 1999.
- Δασκαλοθανάσης, Νίκος, *Μοντέρνα Τέχνη : 1850-1940*, Αθήνα: Άγρα, 2024.
- Feher, Ferenc και Ziarek Krzysztof, *Τέχνη και ριζοσπαστικότητα (Λούκατς, Χάιντεγκερ, Αντόρνο)*, Αθήνα: Ύψιλον, 2006 (α' έκδ.: 1979).
- Foster, Hall, Krauss, Rosalind, Bois, Yves-Alain και Buchloh, H. D. Benjamin, *Η τέχνη από το 1900, μοντερνισμός, αντιμοντερνισμός, μεταμοντερνισμός*, επιμ. Μιλτιάδης Παπανικολάου, Αθήνα: Επίκεντρο, 2007.
- Fowkes, Ben (επιμ.), *Communism and the avant-garde in Weimar Germany: a selection of documents*, Λάιντεν: Brill, 2023.
- Gaughan, Martin Ignatius, *German art 1907-1937: modernism and modernization*, Οξφόρδη: Peter Lang, 2007.
- Gordon, Donald E., *Expressionism. Art and Idea*, Νιου Χέιβεν: Yale University Press, 1987.
- Herf, Jeffrey, *Αντιδραστικός μοντερνισμός: τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Γ' Ράιχ*, μτφρ. Παρασκευάς Ματάλας, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1996.
- Hobsbawm, Eric, *Η εποχή των άκρων. Ο σύντομος εικοστός αιώνας, 1914-1991*, μτφρ. Βασίλης Καπετανγιάννης, Αθήνα: Θεμέλιο 2002.
- Ντε Μικέλι, Μάριο, *Οι πρωτοπορίες της τέχνης του εικοστού αιώνα*, Αθήνα: Οδυσσέας, 1992.
- Paret, Peter, *German Encounters with Modernism, 1840-1945*, Κέιμπριτζ: Cambridge University Press, 2001.
- Στάγκος, Νίκος (επιμ.), *Εννοιες της μοντέρνας τέχνης: από τον φωβισμό στον μεταμοντερνισμό*, Αθήνα : Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2003.
- Ward, Janet, *Weimar Surfaces. Urban Visual Culture in 1920s Germany*,

Μπέρκλεϊ: University of California Press, 2001.

- Willett, John, A, The Weimar Years. A Culture Cut Short, Λονδίνο: Thames & Hudson, 1984.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 390	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία και ιστοριογραφία της ελληνικής τέχνης: ζητήματα μεθόδου και έρευνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6379		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ιστορίας της

ελληνικής τέχνης - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την ιστοριογραφία της ελληνικής τέχνης, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες: - βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα - εξοικειώνονται με τη μελέτη ελληνικής και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο θα μελετηθεί κριτικά η ιστορία και η ιστοριογραφία της ελληνικής τέχνης του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα. Θα αναλυθούν τα σημαντικότερα καλλιτεχνικά ρεύματα και οι ιδεολογικές τάσεις που προσλήφθηκαν από τη Δυτική τέχνη και αφομοιώθηκαν ουσιαστικά ή λειτούργησαν ανταγωνιστικά στις υπάρχουσες καλλιτεχνικές παραδόσεις. Επιπλέον θα επισημανθούν τα συναφή θεωρητικά και μεθοδολογικά προβλήματα που ανακύπτουν κατά τη μελέτη/έρευνα της βιβλιογραφίας και θα παρουσιαστούν και συζητηθούν οι κατευθύνσεις της σύγχρονης έρευνας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών,	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του	40 ώρες

Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	σεμιναρίου	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : Εθνική Πινακοθήκη, 100 χρόνια. Τέσσερις αιώνες ελληνικής ζωγραφικής, επιμέλεια Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, ΕΠΜΑΣ, Αθήνα 1999. Αντώνης Κωτίδης, Μοντερνισμός και «Παράδοση» στην ελληνική τέχνη του μεσοπολέμου, Θεσσαλονίκη, University Press, 1993. Αντώνης Κωτίδης, Μοντερνισμός και «Παράδοση» Τ.2: Στην ελληνική μεταπολεμική και σύγχρονη τέχνη : ζωγραφική-γλυπτική-αρχιτεκτονική 1940-2010, Θεσσαλονίκη, University Press, 2011. Στέλιος Λυδάκης, Η νεοελληνική γλυπτική : ιστορία, τυπολογία, Αθήνα, Μέλισσα, 2011. Η ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα, πρακτικά Α΄ Συνεδρίου Ιστορίας της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 2000, Ευγένιος Δ. Μαθιόπουλος, Νίκος Χατζηνικολάου (επιμ.), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2003. Ε.Δ. Μαθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1900-1920», στον συλλογικό τόμο: Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, επιμέλεια Χρήστος Χατζηιωσήφ, τ. Α2, Αθήνα, εκδόσεις Βιβλιόραμα, [2000], σ. 311-351. Ε.Δ. Μαθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1922-1940», στον συλλογικό τόμο: Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, επιμέλεια Χρήστος Χατζηιωσήφ, τ. Β2, Αθήνα, εκδόσεις Βιβλιόραμα, 2003, σ. 400-459. Ε.Δ. Μαθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1940-1944», στον συλλογικό τόμο: Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, επιμ. Χρήστος Χατζηιωσήφ - Προκόπης Παπαστράτης, τ. Γ2, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007, σ. 263-301. Ε.Δ. Μαθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1945-1953», στον συλλογικό τόμο: Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, επιμ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, τ. Δ2, εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα 2009, σ. 182-237. Μιλτιάδης Μ. Παπανικολάου, Η ελληνική τέχνη του 18ου και 19ου αιώνα : ζωγραφική - γλυπτική, Θεσσαλονίκη, Βάνιας, 2005. Μιλτιάδης Μ. Παπανικολάου, Η ελληνική τέχνη του 20ού αιώνα : ζωγραφική - γλυπτική,

Θεσσαλονίκη, Βάνιας, 2006.

Δημήτρης Παυλόπουλος, *Από τον Ιερό Λόχο στον Κωνσταντίνο ΙΒ΄ : νεότερα αθηναϊκά γλυπτά*, Αθήνα, Gutenberg, 2020.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ391	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιοδικά τέχνης και ιστορίας της τέχνης της Δύσης, στον 20ό αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΜΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους τα περιοδικά τέχνης και ιστορίας της τέχνης του 20ού αιώνα ως ενεργές ιστοριογραφικές και πολιτισμικές πρακτικές

κατανοώντας: τις συνθήκες ίδρυσης και λειτουργίας τους (αισθητικές, ιδεολογικές, οικονομικές, κοινωνικές) τη δημιουργία δικτύων και στρατηγικών γύρω από αυτά, την υλικότητα τους και τη σημασία τους (layout, εικονογράφιση, χαρτί, κλπ), τον ρόλο τους στη διαμόρφωση καλλιτεχνικών ρευμάτων, θεωρητικού λόγου και ιστορικών αφηγήσεων και πρόσληψης της τέχνης, τη λειτουργία τους ως οχήματα διάχυσης ιδεών και εικόνων, ως αντικείμενα τέχνης, αλλά και ως αντικείμενα μελέτης και τη διαμόρφωση και εξέλιξη της επιστήμης της ιστορίας της τέχνης.

- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας πάνω σε κύρια ζητήματα που αφορούν την ιστορία και τη χρησιμότητα της μελέτης των περιοδικών τέχνης και περιοδικών ιστορίας της τέχνης, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο
- η ανάπτυξη της ικανότητας να αλληλεπιδρούν και να συζητούν επιστημονικά με τους / τις συναδέλφους τους γύρω από τα θέματα που

Επιπλέον μέσα από τη σύνθεση και την παρουσίαση μιας μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- αποκτούν βασικές δεξιότητες για τον εντοπισμό, επεξεργασία και αξιοποίηση της βιβλιογραφίας και των πηγών
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η μελέτη περιοδικών τέχνης και περιοδικών ιστορίας της τέχνης του 20ού αιώνα και η κατανόηση του ρόλου τους στην καταγραφή, διαμόρφωση, και διάδοση καλλιτεχνικών πρακτικών, θεωριών και αφηγήσεων αλλά και η σημασία τους για την ιστοριογραφία της τέχνης. Τα περιοδικά δεν προσεγγίζονται ως ουδέτεροι ή παθητικοί φορείς τεκμηρίωσης, αλλά ως ενεργά και δυναμικά πεδία παραγωγής λόγου, ιδεολογίας και αισθητικών κανόνων, καθώς και ως τόποι καλλιτεχνικού πειραματισμού και θεωρητικής αντιπαράθεσης. Από τη μία πλευρά, τα

περιοδικά τέχνης λειτουργούν ως βασικά μέσα προβολής και συγκρότησης των πρωτοποριακών και μοντέρνων καλλιτεχνικών κινημάτων, προωθώντας νέες μορφές τέχνης, αισθητικές αντιλήψεις και θεωρητικά προτάγματα (πχ. *De Stijl*, *Der Sturm*, *L'Esprit Nouveau*, *Documents*, *Minotaure*, *Cahiers d'art*). Από την άλλη πλευρά, τα περιοδικά ιστορίας της τέχνης συμβάλλουν καθοριστικά στη συγκρότηση του επιστημονικού πεδίου της ιστορίας της τέχνης, στη διαμόρφωση ερμηνευτικών παραδειγμάτων και στην εδραίωση του κανόνα, μέσα από τη συστηματική παραγωγή ιστορικών αφηγήσεων και μεθοδολογικών προσεγγίσεων (π.χ. *The Burlington Magazine*, *The Art Bulletin*, *October*). Στο πλαίσιο του μαθήματος, τα περιοδικά θα αναλυθούν σε συνάρτηση με τη διαμόρφωση των καλλιτεχνικών ρευμάτων του μοντερνισμού, της πρωτοπορίας και της σύγχρονης τέχνης, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το θεωρητικό και ιδεολογικό τους περιεχόμενο όσο και την υλική και οπτική τους συγκρότηση, κυρίως μέσω της εικονογράφησης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην εκδοτική τους πολιτική, στη σχέση εικόνας και κειμένου, στις στρατηγικές επιμέλειας και διάχυσης, στα δίκτυα των εμπλεκομένων κάθε φορά εκδοτών, τεχνοκριτών, ιστορικών τέχνης, καλλιτεχνών, καθώς και στο θεσμικό και κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον εντός του οποίου λειτουργούν. Παράλληλα, οι φοιτητές θα καθοδηγηθούν σχετικά με τη μεθοδολογία σύνταξης των σεμιναριακών εργασιών που θα κληθούν να υποβάλουν.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (προβολές powerpoint, πλατφόρμα elearn) και στην επικοινωνία (email) με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,</i>	Γραπτή εργασία Δημόσια παρουσίαση Παρουσία και ενεργή συμμετοχή στη διάρκεια του		

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

μαθήματος

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bourdieu, Pierre, «Une révolution conservatrice dans l'édition», *Actes de la recherche en sciences sociales*, 126-127 (Μάρτιος 1999), 3-28.
- Bourdieu, Pierre, «Mais qui a créé les créateurs?», στο Pierre Bourdieu, *Questions de sociologie*, Παρίσι: Les éditions de Minuit, 2009, 207-221.
- Brinker, Felix, και Mayer, Ruth (επιμ.), *Modernity and the Periodical Press: Trans-Atlantic Mass Culture and the Avant-Gardes, 1880–1920*, Λάιντεν: Brill, 2023.
- Brogniez, Laurence κ.α. (επιμ.), *L'artiste en revues: arts et discours en mode périodique*, Ρεν: Presses universitaires de Rennes, 2019.
- Brooker, Peter, και Thacker, Andrew (επιμ.), *The Oxford Critical and Cultural History of Modernist Magazines, vol. I: Britain and Ireland 1880–1955, vol II: North America 1894-1960, vol III: Europe 1880-1940*, Οξφόρδη: Oxford University Press, 2009, 2012 και 2016.
- Bru, Sascha (επιμ.), *Historic avant-garde work on paper*, Νέα Υόρκη: Routledge, 2024.
- Chevretil Desbiolles, Yves, *Les revues d'art à Paris: 1905-1940, Ent'revues*, Παρίσι 1993.
- Drucker, Johanna, *The visible word: experimental typography and modern art, 1909-1923*, Σικάγο: University of Chicago Press, 1994.
- Ernst, Jutta, Dagmar von Hoff, και Scheiding, Oliver (επιμ.), *Periodical Studies Today: Multidisciplinary Analyses*, Λάιντεν: Brill: 2022.
- Eskilson, Stephen, *Graphic design: a new history*, Νιου Χέιβεν: Yale University Press, 2019.
- Esner, Rachel και Kisters, Sandra (επιμ.), *The Mediatization of the Artist*, Τσαμ: Palgrave Macmillan, 2018.
- Fawcett, Trevor και Phillpot, Clive (επιμ.), *The Art Press: Two Centuries of Art Magazines*, Λονδίνο: Art Book, 1976.
- Froissart Pezone, Rossella και Chevretil Desbiolles, Yves (επιμ.), *Les revues d'art: formes, stratégies et réseaux au XXe siècle*, Ρεν : Presses universitaires de Rennes, 2011.
- Habermas, Jürgen, *Αλλαγή δομής της δημοσιότητας: έρευνες πάνω σε μια κατηγορία της αστικής κοινωνίας*, Αθήνα; Νήσος, 1997 (α' έκδ.: Βερολίνο, 1962).
- Hammill, Faye, και Hussey, Mark, *Modernism's Print Cultures*, Λονδίνο: Bloomsbury Academic, 2016.
- Hedley, Alison, *Making Pictorial Print: Media Literacy and Mass Culture in British Magazines, 1885–1918*, Τορόντο: University of Toronto Press, 2021.
- Joyeux-Prunel, Béatrice, *Les avant-gardes artistiques 1918-1945: une histoire transnationale*, Παρίσι: Gallimard, 2017.
- Kaenel, Philippe (επιμ.), *Les périodiques illustrés, 1890-1940: écrivains, artistes, photographes*, Γκολιόν: Infolio, 2011.
- Stead, Evangelia και Hélène Védrine (επιμ.), *L'Europe des revues I (1880-1920):*

estampes, photographies, illustrations, Παρίσι: PUPS, 2008.

- Stead, Evangelia και Hélène Védérine (επιμ.), *L'Europe des revues II (1860-1930): réseaux et circulations des modèles*, Παρίσι: PUPS, 2017.
- Steer, Linda, *Appropriated Photographs in French Surrealist Periodicals, 1924-1939*, Άμπινγκτον: Routledge 2017.

Σημείωση: Τα περιοδικά που θα μελετηθούν θα είναι διαθέσιμα είτε στην Πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη του Ρεθύμνου είτε σε δωρεάν προσβάσιμους δικτυακούς τόπους.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΙΤΑ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΑ 020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 2 ^ο (εαρινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία 020		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΠΙΘΥΜΗΤΗ Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ 010 ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6488		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκμάθηση της Ιταλικής γλώσσας

και την αξιοποίησή της για ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πιο συγκεκριμένα, κατά το συγκεκριμένο επίπεδο (020) επιδιώκεται εκ μέρους των φοιτητών:

- η διαβαθμισμένη ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή της υπό εκμάθηση γλώσσας, με έμφαση στον ακαδημαϊκό λόγο και τα ειδικά επιστημονικά λεξιλόγια των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία στην Ιταλική γλώσσα.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του επιπέδου 20 του μαθήματος οι φοιτητές, ως σχετικά ανεξάρτητοι χρήστες της υπό εκμάθηση γλώσσας, προβλέπεται να είναι σε θέση:

- να καταλαβαίνουν, με τη χρήση λεξικού και γραμματικής, το περιεχόμενο σύντομων κειμένων (μεγαλύτερης του αρχικού επιπέδου δυσκολίας) σχετικών με τα γνωστικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών στην Ιταλική γλώσσα,
- να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων αυτών,
- να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενό τους στην Ελληνική γλώσσα,
- να μεταφράζουν τον ιταλικό ακαδημαϊκό λόγο των κειμένων του επιπέδου αυτού στην ελληνική γλώσσα,
- να αναγνωρίζουν, να κατανοούν και να αποδίδουν στην ελληνική τις λέξεις ορολογίας οι οποίες περιέχονται στα διδασκόμενα κείμενα,
- να κατακτήσουν τις μορφοσυντακτικές δομές που περιέχονται στα κείμενα που αναλύονται στην τάξη,
- να επεξεργάζονται άγνωστο λεξιλόγιο από τα συμφραζόμενα χρησιμοποιώντας μεταγνωστικές διαδικασίες,
- να παράγουν σύντομα, αλλά μεγαλύτερης δυσκολίας γραπτά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα,
- να εκφράζονται προφορικά στη μελετώμενη γλώσσα σε επιμελημένο λόγο και κατάλληλο για το επίπεδο γλωσσομάθειας ύφος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας-εκμάθησης του μαθήματος αξιοποιούνται: διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, της Ψυχολογίας και των Επιστημών της Αγωγής, σχεδιαγράμματα και πίνακες

μορφοσυντακτικών δομών και (χρηστικού και επιστημονικού) λεξιλογίου, αυθεντικό υλικό στην υπό εκμάθηση γλώσσα, διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων: ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου, μετάφρασης, περίληψης του περιεχομένου των κειμένων στην ελληνική γλώσσα, καθώς και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων, μεγαλύτερης δυσκολίας, στην Ιταλική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	39 ώρες
	Γλωσσικές Ασκήσεις	20 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	13 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες
		(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	1. Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις (γραμματικής, συντακτικού και ορολογίας, μετάφρασης γνωστών κειμένων, κατανόησης και απόδοσης του περιεχομένου γνωστών κειμένων), ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής), ανοικτού και κλειστού τύπου, καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων. 2. Προαιρετική τελική εργασία (μετάφραση και περίληψη σύντομου, αλλά πιο σύνθετου άγνωστου επιστημονικού κειμένου της Ιταλικής στην υπό εκμάθηση γλώσσα). 3. Γραπτή εξέταση στο πέρας του εξαμήνου – πρόοδος (υποχρεωτική παρακολούθηση) ή/και – τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει: -μετάφραση στην Ελληνική διδαγμένου κειμένου στην Ιταλική γλώσσα,	

	-ασκήσεις ειδικού και γενικού λεξιλογίου (ορολογίας), γραμματικής και συντακτικού - δραστηριότητα διαμεσολάβησης: συνοπτική απόδοση των βασικών σημείων ιταλικού κειμένου στα ελληνικά, με ρητή αναφορά στη σχετική βιβλιογραφική πηγή.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σύντομα ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών.
- Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση.
- Milioni, G. (2025). *Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali*. Salonicco: Edizioni Disigma.
- Drakouli A., 2012 [2011], *Le prime lezioni in italiano*, 3a ediz., Irakleio (Creta): ed. Itanos.
- Δρακούλη Α. & Μαμιδάκη Σ. (2019). *L'italiano non è solo...una lingua straniera!*. Atene: Edizioni Disigma.
- Μηλιώνη, Γ. & Δρακούλη, Α. (2015). *Lingue speciali e settoriali in Italiano. Istruzioni per l'uso* (Parte I). Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα.
- Materassi, G. & Fornaini, G. (a cura di) (1989). *Grammatica Italiana*, voll. I & II. Firenze: Edizioni ci. elle. i.
- Rapacciuolo-Strani, M. A. (1999). *La lingua italiana*, voll. I & II. Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη.
- Kapatu, G. (2015). *Grammatica della lingua italiana*. Atene: Primus Edizioni.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΑ 040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 4 ^ο (εαρινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία 040		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΠΙΘΥΜΗΤΗ Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ 010, 020 ΚΑΙ 030 ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6103

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκμάθηση της Ιταλικής γλώσσας και την αξιοποίησή της για ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πιο συγκεκριμένα, κατά το συγκεκριμένο επίπεδο (040) επιδιώκεται εκ μέρους των φοιτητών:

- η διαβαθμισμένη ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή της υπό εκμάθηση γλώσσας, με έμφαση στον ακαδημαϊκό λόγο και τα ειδικά επιστημονικά λεξιλόγια των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία στην Ιταλική γλώσσα.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του επιπέδου 40 του μαθήματος οι φοιτητές, ως σχετικά ανεξάρτητοι χρήστες της υπό εκμάθηση γλώσσας, προβλέπεται να είναι σε θέση:

- να καταλαβαίνουν, με τη χρήση λεξικού και γραμματικής, το περιεχόμενο σύνθετων κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών στην Ιταλική γλώσσα,
- να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων αυτών,
- να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενό τους στην Ελληνική και την Ιταλική γλώσσα,
- να μεταφράζουν τον ιταλικό ακαδημαϊκό λόγο των κειμένων του επιπέδου αυτού στον αντίστοιχο ελληνικό,
- να αναγνωρίζουν, να κατανοούν και να αποδίδουν στην ελληνική γλώσσα τις λέξεις ορολογίας οι οποίες περιέχονται στα διδασκόμενα κείμενα,
- να κατακτήσουν τις μορφοσυντακτικές δομές που περιέχονται στα κείμενα που αναλύονται στην τάξη,
- να επεξεργάζονται άγνωστο λεξιλόγιο από τα συμφραζόμενα χρησιμοποιώντας μεταγνωστικές διαδικασίες,
- να συντάσσουν ικανοποιητικά γραπτά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα πάνω στο αντικείμενο των σπουδών τους,

- να εκφράζονται προφορικά στη μελετώμενη γλώσσα σε επιμελημένο λόγο και ύφος, διατυπώνοντας απόψεις, κρίσεις, επιχειρήματα, αντίθεση ή αποδοχή,
- να αξιοποιούν με τρόπο κατάλληλο επιστημονικά συγγράμματα της Ιταλικής για τις ακαδημαϊκές σπουδές τους (εκπόνηση εργασιών, σεμιναρίων, ...),
- να παρακολουθούν διαλέξεις στην υπό εκμάθηση γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας-εκμάθησης του μαθήματος αξιοποιούνται: διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, της Ψυχολογίας και των Επιστημών της Αγωγής, σχεδιαγράμματα και πίνακες μορφοσυντακτικών δομών και (χρηστικού και επιστημονικού) λεξιλογίου, αυθεντικό υλικό στην υπό εκμάθηση γλώσσα, διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων: ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου, μετάφρασης, περίληψης του περιεχομένου των κειμένων στην ελληνική γλώσσα, καθώς και σύνταξης σύνθετων κειμένων στην Ιταλική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	39 ώρες
	Γλωσσικές Ασκήσεις	20 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	13 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΛ ΕΝΙΣΧ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ 010, 020, 030 & 040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο, 2ο, 3ο, 4ο (χειμερινό και εαρινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία – Ενισχυτική Διδασκαλία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υπόβαθρου, Ανάπτυξης γνώσεων, δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκ μέρους των φοιτητών:

- ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή της υπό εκμάθηση γλώσσας, με επίκεντρο τον ακαδημαϊκό λόγο, για ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς και
- εξοικείωσή τους με την επιστημονική βιβλιογραφία των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών στην Ιταλική γλώσσα.

Κάθε Ενισχυτικό Τμήμα λειτουργεί παράλληλα και υποστηρικτικά προς τα προσφερόμενα ανά εξάμηνο κυρίως Τμήματα της *Ιταλικής Γλώσσας και Ορολογίας* και αποσκοπεί στην παροχή κατάλληλης διδακτικής υποστήριξης στους φοιτητές οι οποίοι επιθυμούν να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στις βασικότερες (ανά επίπεδο γλωσσομάθειας) δομές της Ιταλικής γλώσσας με σκοπό να αυξήσουν την αποδοτικότητά τους στην υπό εκμάθηση γλώσσα-στόχο και να ολοκληρώσουν, με μεγαλύτερη ευχέρεια, τα ακαδημαϊκά τους καθήκοντα (επιτυχή ολοκλήρωση του βασικού εξαμηνιαίου πρόγραμμα σπουδών της γλώσσας στόχου, κατανόηση και αξιοποίηση ακαδημαϊκής Ιταλικής ορολογίας στην εκπόνηση σεμιναρίων ή εργασιών, προγράμματα *Erasmus* στην Ιταλία, κλπ.).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να κατανοούν απλά και μέτριας δυσκολίας κείμενα και να αποδίδουν, γραπτά και προφορικά, τα κυριότερα σημεία του περιεχομένου τους·
- να μεταφράζουν στην Ελληνική γλώσσα ιταλικά ακαδημαϊκά κείμενα τα οποία διδάσκονται στο κυρίως τμήμα *Ιταλικής Γλώσσας και Ορολογίας* στο οποίο φοιτούν·
- να εκτελούν ικανοποιητικά ποικίλες ασκήσεις οι οποίες αφορούν τόσο το βασικό όσο και το ακαδημαϊκό λεξιλόγιο της Ιταλικής καθώς και τις κυριότερες γραμματοσυντακτικές δομές της υπό εκμάθηση γλώσσας·
- να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των κοινωνιογλωσσολογικών και πολιτισμικών διαφορών που διέπουν τη χρήση της γλώσσας-στόχου σε σχέση με τη μητρική για την καταλληλότερη χρήση της για ακαδημαϊκούς- επαγγελματικούς σκοπούς.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό περιέχεται διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών σπουδών και του Ιταλικού πολιτισμού. Επιπλέον περιλαμβάνει διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, αναζήτησης πληροφοριών και δεδομένων με χρήση των νέων τεχνολογιών, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης ενεργητικής και παθητικής πρόσληψης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου (ανοικτού και κλειστού τύπου), καθώς επίσης ασκήσεις μετάφρασης και σύνταξης περίληψης κειμένων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	19 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	19 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	38 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου), καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης περίληψης κειμένων. Η αξιολόγηση γίνεται βάση των περιγραφητών του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ) και αφορούν: αξιολόγηση επίτευξης, επάρκειας και γνώσης ανά μάθημα, αξιολόγηση σε καθορισμένα σημεία (χρονικά και πεδίου), αυτο-αξιολόγηση και συνολική αξιολόγηση.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών.
- Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση.
- Drakouli, A. & Mamidaki, S. (2019). *L'italiano non è solo...una lingua straniera!*. Atene: Edizioni Disigma.
- Kapatu, G. (2015). *Grammatica della lingua italiana*. Atene: Primus Edizioni.
- Materassi, G. & Fornaini, G. (a cura di) (1989). *Grammatica Italiana*, voll. I & II. Firenze: Edizioni ci. elle. i.
- Milioni, G. & Drakouli, A. (2015). *Lingue speciali e settoriali in Italiano. Istruzioni per l'uso*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα.
- Milioni, G. (2025). *Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali*. Salonicco: Edizioni Disigma.
- Rapacciuolo-Strani, M. A. (1999). *La lingua italiana*, voll. I & II. Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΕΜ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαδίκτυο και ανθρωπιστικές επιστήμες: ιστορική αναδρομή, μέθοδοι αξιολόγησης, διαδικτυακά ερευνητικά εργαλεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-002&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να κάνουν σωστή χρήση του διαδικτύου αξιολογώντας τις ιστοσελίδες με βάση τα κριτήρια-μεθόδους που θα έχουν διδαχτεί κατά τη διάρκεια των παραδόσεων και της πρακτικής εξάσκησης στο εργαστήριο
- να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των ιστοσελίδων που επισκέπτονται
- να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν διαδικτυακά εργαλεία επιστημονικού

περιεχομένου που εμπίπτουν στα αντικείμενα της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, όπως είναι online βάσεις δεδομένων βιβλιογραφίας, συλλογών εικόνων, μουσείων κ.ά. (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola, Google Arts and Culture), ιστοσελίδες που περιλαμβάνουν χάρτες, χαρακτηριστικά, αρχεία, χειρόγραφα, μικρογραφίες, εργαλεία για τη συλλογή, οργάνωση και δημιουργία βιβλιογραφιών (Zotero)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Το μάθημα αποτελείται από τέσσερις ενότητες:

A. Ιστορία του μέσου – Κατηγορίες ιστοσελίδων

B. Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Δεδομένα & Διαδίκτυο | Πνευματικά δικαιώματα, Ανοικτή πρόσβαση, Ανοικτός κώδικας

Γ. Μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης

Δ. Γνωριμία με διαδικτυακά εργαλεία της ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας

Στην **πρώτη ενότητα** γίνεται μία αναδρομή στην ιστορία του διαδικτύου (Internet) και του παγκόσμιου ιστού (World Wide Web). Επίσης, παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες των ιστοσελίδων που φιλοξενούνται σήμερα στον παγκόσμιο ιστό.

Στη **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζονται διαφορετικοί τρόποι ψηφιοποίησης δεδομένων και παραδείγματα χρήσης τους στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Παρουσιάζονται επίσης οι ποικίλοι τρόποι με τους οποίους αντλούμε δεδομένα από έργα-προγράμματα ΨΑΕ. Τέλος, γίνεται αναφορά στη μεγάλη ποικιλία θεμάτων **πνευματικής ιδιοκτησίας** που κυμαίνονται από τα δεδομένα και τους τύπους των πηγών που μπορεί να θέλει κάποιος/α να χρησιμοποιήσει σε ένα project ΨΑΕ, μέχρι τον τρόπο που επιθυμεί να δημοσιεύσει ή να μοιραστεί το έργο του/της με άλλους και αρκετά ακόμα.

Στην **τρίτη ενότητα** παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης των ιστοσελίδων, δηλ. τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούμε προκειμένου να ελέγχουμε την αξιοπιστία, την ποιότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που ανακαλύπτουμε στο διαδίκτυο.

Τέλος, στην **τέταρτη ενότητα** παρουσιάζονται οι διάφορες κατηγορίες ιστοσελίδων/πηγών επιστημονικού περιεχομένου και τα διαδικτυακά εργαλεία που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, όπως είναι:

- επιστημονικά περιοδικά

- διαδικτυακοί κατάλογοι υλικού από συλλογές Μουσείων, Ακαδημαϊκών Τμημάτων, Ερευνητικών Κέντρων, Βιβλιοθηκών κλπ

- ιστοσελίδες που περιλαμβάνουν χάρτες, χαρακτηριστικά, αρχεία, χειρόγραφα, μικρογραφίες κλπ

- ερευνητικά Ιδρύματα και ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τα επιστημονικά πεδία του Τμήματος
- syllabus/βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων για επιστημονικά περιοδικά (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola κ.ά.), για την αρχαία ελληνική γραμματεία (TLG) κ.ά.
- εργαλεία για τη συλλογή, οργάνωση και δημιουργία βιβλιογραφιών (Zotero).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος I&A είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χρήση εφαρμογών πληροφορικής και διαδικτυακών εργαλείων για την		

προετοιμασία εργασιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-004&areaid=core_course-course	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;												
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση: - να χρησιμοποιούν εφαρμογές πληροφορικής, καθώς και πλατφόρμες/εργαλεία που διατίθενται στο διαδίκτυο με ελεύθερη πρόσβαση και σχετίζονται με την επεξεργασία εικόνας (π.χ. GIMP), τη δημιουργία και επεξεργασία αρχείων pdf, την εύρεση, οργάνωση και ταξινόμηση βιβλιογραφίας, τη σύνταξη βιβλιογραφίας & βιβλιογραφικών αναφορών κ.ά. - να βελτιώσουν την ποιότητα των παρουσιάσεων και των τελικών εργασιών που οφείλουν να παραδίδουν στο πλαίσιο των σεμιναριακών υποχρεώσεών τους κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Τμήμα												
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table><tr><td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr><tr><td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr><tr><td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr><tr><td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr><tr><td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr><tr><td></td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr></table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής		Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων											
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα											
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον											
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου											
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής											
	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης											

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής. Οι εφαρμογές/πρακτικές που παρουσιάζονται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι οι ακόλουθες: - λογισμικό σάρωσης εικόνας-εγγράφου - κατέβασμα και αποθήκευση αρχείων εικόνας, ήχου, βίντεο από ιστοσελίδες συλλογών, διαδικτυακές βάσεις δεδομένων κλπ - επεξεργασία εικόνας με χρήση εφαρμογών ελεύθερου λογισμικού [Gimp] και με το Πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνων των Windows - μετατροπή αρχείων διαφόρων τύπων σε αρχείο μορφής pdf και το ανάποδο - επεξεργασία αρχείων pdf με χρήση διαδικτυακών εργαλείων - χρήση διαδικτυακών πλατφορμών για τη μεταφορά μεγάλων αρχείων - χρήση διαδικτυακών εφαρμογών εύρεσης, οργάνωσης, ταξινόμησης βιβλιογραφίας - σύνταξη βιβλιογραφίας & βιβλιογραφικών αναφορών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών,	Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο	

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Παράρτημα Διπλώματος.
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 003	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προχωρημένες ψηφιακές δεξιότητες σε εφαρμογές πληροφορικής και χρήση υπολογιστή (δημιουργία, διαχείριση και ανάλυση βάσεων δεδομένων)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-003&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- απόκτηση προχωρημένων γνώσεων και δεξιοτήτων που δίνουν την ευκαιρία για περαιτέρω εξειδικευμένη κατάρτιση σε φοιτητές, /-τριες που δεν έχουν σπουδές στο χώρο της πληροφορικής ή συγγενείς χώρους
- απόκτηση σημαντικού συμπληρωματικού εφοδίου για καλύτερη απόδοση στις σπουδές, τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και στην πιθανή μελλοντική ερευνητική τους πορεία, αλλά και για μια αξιόλογη επαγγελματική σταδιοδρομία σε φορείς τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρόκειται για εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων εμβάθυνσης στη χρήση των εφαρμογών της Πληροφορικής, με στόχο την αξιοποίηση δυνατοτήτων προχωρημένων εργαλείων ενός υπολογιστή. Αυτά είναι σχετικά με τη χρήση του λειτουργικού συστήματος, των βασικών εφαρμογών γραφείου (επεξεργασία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα, παρουσιάσεις) και τη χρήση του Διαδικτύου. Κυρίως όμως γίνεται προσπάθεια να αναπτυχθούν δεξιότητες στην ανάπτυξη και χρήση Βάσεων Δεδομένων, προγραμμάτων επεξεργασία εικόνας, αλλά και νέων υπηρεσιών του διαδικτύου, όπως των πολυμεσικών εφαρμογών.

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τρίωρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές

με τους φοιτητές																									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																								
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή η ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας. Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.																								

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 006	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγικές ψηφιακές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής-Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-006&areaid=core_course-course	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - ολοκληρωμένη και συμπαγής γνώση στις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τις τεχνικές διαχείρισης της Γεωγραφικής Πληροφορίας - δεξιότητες στη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού, για την εφαρμογή των παραπάνω αρχών - διεπιστημονική εμβάθυνση στη συλλογή, γεωαναφορά, περιγραφή, ερμηνεία και απεικόνιση χωρικών δεδομένων του φυσικού, τεχνικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος - διεπιστημονική εμβάθυνση στην ανάλυση και το σχεδιασμό του χώρου όπου απαιτείται η σχεδίαση, ανάπτυξη και διαχείριση έργων GIS ή η χρήση λογισμικού και εφαρμογών GIS - εφαρμογή αποκτημένων γνώσεων στην αρχαιολογία, και συγκεκριμένα: διαχείριση-χαρτογράφηση αρχαιολογικών δεδομένων, συνδυαστική αποτύπωση τοπογραφίας και αρχαιολογικών δεδομένων και θέσεων, καταγραφή και ανάλυση στο χώρο, αποτύπωση ανασκαφικών και ερευνητικών στοιχείων, μοντελοποίηση και πρόβλεψη πιθανών θέσεων, μετακινήσεων και σχέσεων κ.ά.	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εργαστηριακό μάθημα EM-006 «Εισαγωγικές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD)» έχει ως στόχο την εξοικείωση των εκπαιδευομένων φοιτητών σε βασικές γνώσεις και πρακτικές γύρω από τις αρχές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και την Σχεδίαση με Χρήση Υπολογιστή, σε συνδυασμό με την πρακτική εμπέδυνση τους στα επιστημονικά αντικείμενα του Τμήματος, με τη χρήση σύγχρονων πληροφοριακών μεθόδων και τεχνολογιών αιχμής σε Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, τόσο στην κατεύθυνση της αρχαιολογίας, όπου υπάρχει ευρύ πεδίο εφαρμογών, όσο και στην κατεύθυνση της ιστορίας.

Αντικειμενικός Σκοπός Μαθήματος:

Βασικός σκοπός του εργαστηριακού μαθήματος είναι να συμβάλλει στην προώθηση και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων φοιτητών σε δύο αρκετά αναπτυσσόμενα ψηφιακά εργαλεία στο χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών, δηλ. των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) και της σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD), συνδυάζοντας την απαραίτητη βασική θεωρητική γνώση γύρω από την τεχνολογία λειτουργίας τους, με την πρακτική εξάσκηση στη χρήση εξειδικευμένου (ελεύθερου ή εμπορικού) λογισμικού, για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την εφαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων που σχετίζονται με τα Δεδομένα πληροφορίας και τον γεωγραφικό χώρο.

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τριώρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

Το μάθημα συνδυάζει μικρή θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση με τη χρήση κυρίως του ελεύθερου λογισμικού Quantum-GIS (QGIS), αλλά και άλλων περισσότερο διαδεδομένων εμπορικών προγραμμάτων.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις θεματικές:

- Εισαγωγή στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών
- Δημιουργία Γεωχωρικών δεδομένων
- Γεωγραφικές βάσεις Γεωχωρικών δεδομένων
- Διαχείριση γεωχωρικών δεδομένων
- Χωρική ανάλυση
- Χαρτογραφία και ΓΣΠ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.	
	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή η ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας.	
	Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ.	
	Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (ΕΜ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ007	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχιτεκτονικό σχέδιο 1: Βασικές αρχές αποτύπωσης και αρχιτεκτονικού σχεδίου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΑΘΗΜΑ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5428		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με βασικές γνώσεις και μεθόδους του αρχιτεκτονικού σχεδίου

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την αναπαράσταση τρισδιάστατων μορφών
- η ανάπτυξη της ικανότητας αρχιτεκτονικής αποτύπωσης και απόδοσης αρχαιολογικών καταλοίπων και ευρημάτων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του εργαστηρίου είναι η κατανόηση των βασικών θεωρητικών αρχών αρχιτεκτονικής αποτύπωσης με συμβατικές μεθόδους και η εμπέδωση βασικών γνώσεων και μεθόδων που εμπεριέχονται στο αρχιτεκτονικό σχέδιο. Παράλληλα, στόχος του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση με την αναπαράσταση μέσω γραφικών διςδιάστατων ή τριςδιάστατων μορφών. Αναδεικνύονται οι ιδιότητες και διαφορές ανάμεσα στο σκίτσο αποτύπωσης και το αρχιτεκτονικό σχέδιο. Απαρτίζεται από θεωρητικό και πρακτικό σκέλος, με το δεύτερο να κυριαρχεί μέσω πρακτικών ασκήσεων πεδίου και εργαστηρίου, προκειμένου να καταστεί σαφής η αντιστοίχιση μεταξύ θεωρίας και πράξης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο	Δραστηριότητα Διαλέξεις 3 Ασκήσεις Πεδίου 5 Εργαστηριακές Ασκήσεις Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 10 ώρες 9 ώρες 15 ώρες 34 ώρες

εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εργαστηριακή Εργασία

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ-008	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχιτεκτονικό σχέδιο 2: εφαρμογές αρχιτεκτονικού σχεδίου και φωτογραμμετρία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΑΘΗΜΑ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Αρχιτεκτονικό σχέδιο 1: Βασικές αρχές αποτύπωσης και αρχιτεκτονικού σχεδίου		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5677		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με βασικές γνώσεις και μεθόδους του αρχιτεκτονικού σχεδίου
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την ψηφιακή σχεδίαση
- η ανάπτυξη της ικανότητας αρχιτεκτονικής αποτύπωσης με την μέθοδο της φωτογραμμετρίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του εργαστηρίου η εμβάθυνση στην αρχιτεκτονική απόδοση μορφών, η κατανόηση της φωτογραμμετρίας ως τρόπο αποτύπωσης αντικειμένων (αρχαιολογικού υλικού και ευρημάτων) και η εισαγωγή στην σχεδίαση σε ψηφιακό περιβάλλον. Διδάσκεται η μέθοδος της φωτογραμμετρίας ως τεχνολογική μέθοδος αποτύπωσης μέσω εργαστηριακών ασκήσεων και ασκήσεων πεδίου. Παράλληλα, αναδεικνύονται οι ιδιότητες της ψηφιακής σχεδίασης, σε αντιδιαστολή με τη θεμελιώδη σημασία του σκίτσου και της γεωμετρίας στη σύλληψη και αναπαράσταση του χώρου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	

μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Διαλέξεις	8 ώρες
	3 Ασκήσεις Πεδίου	10 ώρες
	5 Εργαστηριακές Ασκήσεις	16 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	34 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εργαστηριακή Εργασία	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
